

כלל חברה לביטוח בע"מ

דוחות כספיים

ליום 30 בספטמבר

2022

דוחות כספיים

ליום 30 בספטמבר 2022

- 1.....**דוח דירקטוריון**
- 2.....**תמצית דוחות כספיים מאוחדים ביניים**
- 3.....**הצהרות המנהלים (SOX)**
- 4..... **דוח יחס כושר פירעון כלל ביטוח ליום 30 ביוני 2022**

כלל חברה לביטוח בע"מ

דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

1-1	1. תיאור בעלי השליטה בחברה
1-1	2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד
1-1	2.1 מידע כספי לפי תחומי הפעילות
1-12	2.2 נתונים עיקריים מהדוחות המאוחדים על המצב הכספי
1-12	3. התפתחויות ושינויים מהותיים בסביבה המאקרו כלכלית בתקופת הדוח
1-15	4. מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד
1-15	4.1 כללי
1-15	4.2 חיסכון ארוך טווח
1-15	4.3 ביטוח בריאות
1-15	4.4 ביטוח כללי
1-15	5. גילוי בקשר עם הדיווח הפיננסי של התאגיד
1-15	5.1 דיווח בדבר אומדנים חשבונאיים קריטיים
1-15	5.2 התחייבויות תלויות
1-15	5.3 היבטי ממשל תאגידי
1-15	5.4 הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

דוח הדירקטוריון על מצב ענייני התאגיד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2022 (להלן: "דוח הדירקטוריון") סוקר את השינויים העיקריים בפעילות כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") בתשעת החודשים הראשונים לשנת 2022 (להלן: "תקופת הדוח") ובשלושת החודשים שמסתיימים ביום 30 בספטמבר 2022 (להלן: "הרבעון").

דוח הדירקטוריון נערך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998 ובהתאם לחוזרי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "הממונה") ובהתחשב בכך שבידי המע"ן בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (להלן: "הדוח התקופתי" ו/או "דוחות כספיים שנתיים").

1. תיאור בעלי השליטה ושינויים בהחזקות בחברה

החברה הינה חברה בת בבעלות מלאה (99.98%) של כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ (להלן: "כלל החזקות" או "החברה האם"), שמניותיה נסחרות בבורסה. במכתב הממונה מיום 8 בדצמבר 2019, נקבע כי אין גורם המחזיק, במישרין או בעקיפין, באמצעי שליטה בכלל החזקות.

לפרטים נוספים בדבר ההחזקות בכלל החזקות בתקופת הדוח ראה ראה ביאור 1 בדוחות הכספיים.

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד

2.1 כללי

פעילות החברה מושפעת מרגולציה מתמדת ומשינויים ורפורמות רגולטוריות. בנוסף, פעילות החברה ותוצאותיה מושפעות במידה ניכרת משינויים בשוקי ההון, ובין היתר גם משינויים בשיעור הריבית אשר לה השלכות על ההתחייבויות הביטוחיות ועל תיקי הנכסים הפיננסיים של החברה וכנגזרת גם על דמי הניהול ועל המרווח הפיננסי מהשקעות.

2.2 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (למידע בדבר מגזרי הפעילות, ראה ביאור 4 בדוחות הכספיים).

להלן פירוט רכיבים עיקריים ברווח הכולל:

לשנת	7-9		1-9		סעיף	במיליוני ש"ח
	2021	2022	2021	2022		
מבוקר		בלתי מבוקר				
1,107	127	116	694	(183)	2.2.1.1	ביטוח חיים
28	11	5	22	17	2.2.1.4	פנסיה
8	3	-	8	(1)	2.2.1.3	גמל
1,143	141	121	723	(168)		סך הכל חטיבת חיסכון ארוך טווח
112	3	10	90	(130)	2.2.2	ביטוח כללי
193	109	42	206	315	2.2.3	בריאות
215	51	57	153	178	2.2.6	הוצאות מימון
757	139	(75)	582	(294)	2.2.4	אחר וסעיפים שאינם כלולים בתחומי הביטוח
1,988	341	43	1,450	(456)		סך הכל רווח (הפסד) כולל לפני מס
648	114	19	491	(157)		מיסים (הטבת מס) על הרווח הכולל
1,340	227	24	959	(299)		סך הכל רווח (הפסד) הכולל לתקופה, נטו ממס
1,335	226	23	955	(301)		מיוחס לבעלי המניות של החברה
5	1	1	4	2		מיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
24.4	14.6	1.4	23.3	(5.9)		תשואה להון במנחים שנתיים (באחוזים) *

(* התשואה להון מחושבת על בסיס הרווח לתקופה המיוחס לבעלי המניות של החברה מחולק בהון לתחילת התקופה המיוחס לבעלי המניות של החברה.

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.2 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (למידע בדבר מגזרי הפעילות, ראה ביאור 4 בדוחות הכספיים). (המשך)

א. תוצאות החברה בתקופת הדוח

ההפסד הכולל לאחר מס לבעלי מניות החברה בתקופת הדוח הסתכם לסך של כ-301 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל בסך של כ-955 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

התוצאות בתקופת הדוח הושפעו מהפרשה בסך של כ-627 מיליוני ש"ח בשל שינוי הנחות בחישוב התחייבויות להשלמה לעתודה לקיצבה, ללא השפעה על תקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים ראה ביאור 8(א) בדוחות הכספיים.

כמו כן, בתקופת הדוח נרשמו ירידות חדות בשוקי ההון אשר השפיעו על התשואות שהחברה השיגה, כך שנרשם מרווח פיננסי חיובי בביטוח חיים בסך של כ-260 מיליוני ש"ח ואף נוצרה התחייבות למבוטחים בגין גביית דמי ניהול משתנים בתיק הפוליסות המשתתפות ברווחים בביטוח חיים בסך של כ-753 מיליוני ש"ח, וכן נרשמו הפסדים מהשקעות שלא הוקצו למגזרים בסך של כ-249 מיליוני ש"ח לעומת מרווח פיננסי חיובי בביטוח חיים בסך של כ-1,107 מיליוני ש"ח והכנסות מהשקעות שלא הוקצו למגזרים בסך של כ-627 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. כמו כן, בתקופת הדוח נרשם עדכון לתובענות ייצוגיות בסך של כ-55 מיליוני ש"ח, בעיקר במגזר ביטוח חיים.

מנגד, בתקופת הדוח נרשם קיטון בעתודות הביטוח בשל עליה בעקום הריבית חסרת הסיכון, בסך של כ-674 מיליוני ש"ח, לעומת הגדלת עתודות בסך של כ-29 מיליוני ש"ח בשל ירידה בעקום הריבית חסרת הסיכון בתקופה המקבילה אשתקד כמפורט בטבלה להלן.

בתקופת הדוח נרשם שיפור חיתומי ברוב תחומי הפעילות, כגון בענפי רכוש חבויות וביטוח אשראי ושיפור ברווחי הסיכון במוצרי ריסק מוות ואובדן כושר עבודה מנגד נרשמה הרעה חיתומית בענפי הרכב ובענף סיעוד פרט כמפורט להלן בסעיפים 2.2.2-2.2.3.

בתקופת הדוח הפרמיות שהרווחו ברוטו, דמי הגמולים ותקבולים בגין חוזי השקעה הסתכמו לסך של כ-20,979 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-18,940 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-10.8%. הגידול נובע בעיקר מגידול בדמי גמולים בגמל ובפנסיה וכן מגידול בפרמיות בביטוח כללי. ומגזר בריאות, תוך שמירה על רמת הוצאות הדומה לתקופה המקבילה אשתקד. הגידול הינו אף על פי קיטון בחוזי השקעה לאור מצב השווקים.

האמור לעיל הביא לירידה ביחס שבין סך הוצאות הנהלה וכלליות ועמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות לסך הפרמיות שהרווחו ברוטו, דמי הגמולים ותקבולים בגין חוזי השקעה, ליחס של כ-10.7% בתקופת הדוח לעומת יחס של כ-11.3% בתקופה המקבילה אשתקד.

במהלך תקופת הדוח חל גידול בנכסים המנוהלים על ידי כלל פנסיה וגמל, אשר נובע משיפור בהיקפי הניוד הנכנס כאמור לעיל. גידול זה קוזז בעיקר בשל השפעה שלילית של התשואות על הנכסים בתקופת הדיווח. כמו כן, חל גידול משמעותי בהכנסות מדמי הניהול הן בפנסיה והן בגמל ביחס לתקופה המדווחת אשתקד. לפרטים נוספים ראה סעיף 2.2.1.3 ו-2.2.1.4 להלן.

הנכסים המנוהלים על ידי החברה הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2022 לסך של כ-285 מיליארדי ש"ח לעומת סך של כ-286 מיליארדי ש"ח ביום 31 בדצמבר 2021, קיטון של כ-0.4% זאת בשל ההשפעה השלילית של התשואות על הנכסים בתקופת הדוח אשר קוזזה במרביתה על ידי השיפור בניוד הנכנס, כאמור לעיל.

התשואה להון במונחים שנתיים בתקופת הדוח עמדה על שיעור שלילי של 5.9% לעומת שיעור חיובי של 23.3% בתקופה המקבילה אשתקד.

יחס כושר פרעון כלכלי-

החברה פרסמה דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 30 ביוני 2022, במסגרתו היחס ללא הוראות הפריסה הינו 103% (105% בהתחשב בפעולות שהתבצעו לאחר תאריך זה), לעומת יחס של 92% ליום 31 בדצמבר 2021. בהתחשב בהוראות הפריסה היחס הינו, 178% ליום 30 ביוני 2022 לעומת 168% בהתאמה ליום 31 בדצמבר 2021. לפרטים נוספים ראה סעיף 2.3.3 להלן, באור 6 לדוח הכספי ודוח יחס הכושר פירעון המצורף כנספח לדוח.

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.2 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (המשך)

א. תוצאות החברה בתקופת הדוח (המשך)

התוצאות בתקופת הדוח וברבעון ובתקופות המקבילות אשתקד, בהתאמה, כמפורט להלן, כוללות בין היתר, את ההשפעות המפורטות הבאות

לשנת	7-9		1-9		במיליוני ש"ח
	2021	2022	2021	2022	
מבוקר	בלתי מבוקר				
83	55	193	87	407	ביטוח חיים –
					שינוי שיעור ריבית היוון בחישוב עתודות גמלא
28	(12)	98	(46)	444	פקטור K (שינוי בעתודות לגמלא בעקבות הקטנת צפי ההכנסות העתידיות) ⁽¹⁾
111	43	291	41	851	סך הכל השפעות פיננסיות על עתודות גמלא
(28)	-	-	-	(627)	שינוי הנחות בחישוב התחייבויות להשלמה לעתודה לקיבצה ⁽²⁾
(59)	-	-	-	-	שינוי אומדן משך תקופת תביעות אובדן כושר עבודה
24	43	291	41	224	סך הכל השפעות מיוחדות ביטוח חיים
(59)	(30)	91	(76)	176	השפעות פיננסיות על עתודות ביטוח כללי
(59)	(30)	91	(76)	176	סך הכל השפעות מיוחדות ביטוח כללי
(76)	-	-	-	-	שינוי הנחות אקטואריות בבחינת נאותות העתודה (LAT)
42	35	14	6	274	השפעות פיננסיות בבחינת נאותות העתודה (LAT)
(34)	35	14	6	274	ביטוח סיעוד במגזר בריאות- בחינת נאותות עתודות (LAT)⁽³⁾
(69)	48	396	(29)	674	סך הכל רווח (הפסד) לפני מס

הערות:

- בשנת 2021 לרבות השפעה בסך של כ-58 מיליוני ש"ח לאור עדכון אופן אמידה של התאמת הריבית לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבות (ראה באור 38(ה)1(ד)1(א) לדוחות הכספיים השנתיים).
- לפרטים נוספים ראה ביאור 8(א) בדוחות הכספיים.
- הקיטון בהפרשה במגזר הבריאות בתקופת הדוח היווה את מרבית הפרשת ה-LAT במגזר זה.

ב. תוצאות החברה ברבעון הנוכחי

הרווח הכולל לאחר מס לבעלי מניות החברה בתקופת הדוח הסתכם לסך של כ-23 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל בסך של כ-226 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הקיטון ברבעון נובע בעיקר מירידות בשוקי ההון אשר השפיעו על התשואות שהחברה השיגה, כך שנרשם מרווח פיננסי חיובי בביטוח חיים בסך של כ-100 מיליוני ש"ח בלבד וכן נרשמו הפסדים מהשקעות שלא הוקצו למגזרים בסך של כ-56 מיליוני ש"ח לעומת מרווח פיננסי חיובי בביטוח חיים בסך של כ-266 מיליוני ש"ח והכנסות מהשקעות שלא הוקצו למגזרים בסך של כ-176 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. כמו כן, ברבעון נרשם עדכון לתובענות ייצוגיות בסך של כ-56 מיליוני ש"ח, בעיקר במגזר ביטוח חיים.

מנגד, ברבעון נרשם קיטון בעתודות הביטוח בשל עליה בעקום הריבית חסרת הסיכון, בסך של כ-396 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-48 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד כמפורט בטבלה לעיל.

ברבעון נרשם שיפור חיתומי בביטוח אלמנטר בענפי רכוש וחבויות ובביטוח בריאות בענף מחלות ואשפוז ומנגד נרשמה הרעה חיתומית בענפי רכב ובענף סיעוד פרט כמפורט להלן בסעיפים 2.2.3-2.2.2.

ברבעון הפרמיות שהורווחו ברוטו, דמי הגמולים ותקבולים בגין חוזי השקעה הסתכמו לסך של כ-6,825 מיליוני ש"ח, בדומה לסך של כ-6,822 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. מחד חל גידול בדמי גמולים בגמל ובפנסיה וכן מגידול בפרמיות בביטוח כללי ומגזר בריאות, ומנגד חלה ירידה בתקבולים בגין חוזי השקעה.

היחס שבין סך הוצאות הנהלה וכלליות ועמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות לסך הפרמיות שהורווחו ברוטו, דמי הגמולים ותקבולים בגין חוזי השקעה, הסתכם ליחס של כ-11.5% ברבעון לעומת יחס של כ-10.6% בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול הינו בשל הירידה בתקבולים בגין חוזי השקעה לאור המצב בשווקים, כאמור לעיל.

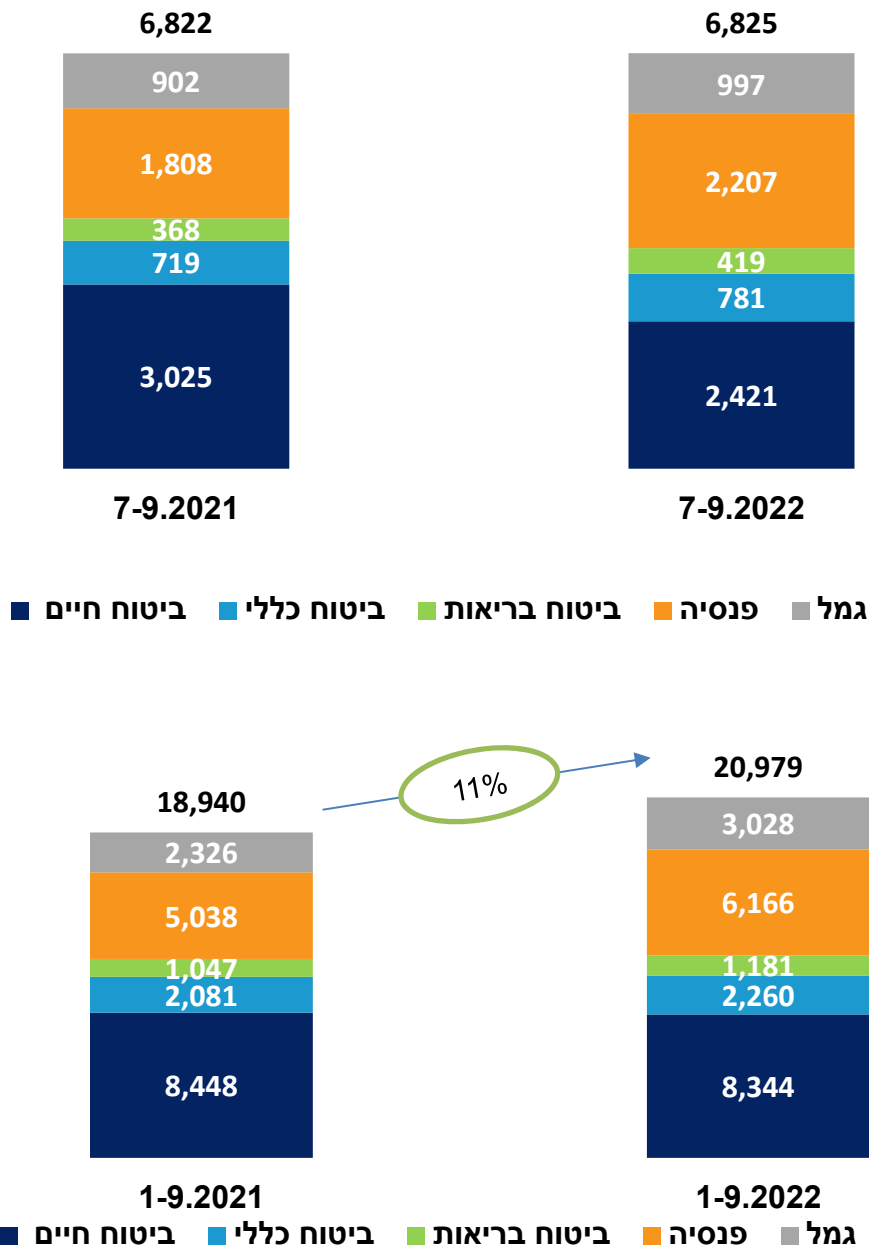
התשואה להון במונחים שנתיים בתקופת הדוח עמדה על שיעור חיובי של 1.4%, לעומת שיעור חיובי של 14.6% בתקופה המקבילה אשתקד.

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.2 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (המשך)

ג. פרטים עיקריים נוספים והשפעות עיקריות נוספות לפי מגזרים

הפרמיות שהורוחו ברוטו, דמי הגמולים ותקבולים בגין חוזי השקעה:

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.2 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (המשך)

ד. אירועים אחרי תאריך המאזן

בתקופת הדוח וברבעון השלישי נרשמו ירידות בשווקי ההון הסחיר אשר הביאו להפסדים בתיק הנוסטרו ולתשואות ריאליות שליליות בפוליסות ביטוח משתתפות ברווחים אשר עד לכיסוי ההפסד, ימנעו מהחברה לגבות דמי ניהול משתנים בסך של כ-753 מיליוני ש"ח לפני מס.

בתקופה שלאחר תאריך הדיווח ועד למועד אישור הדוחות הכספיים חלו עלויות בשווקי ההון הסחיר אשר הביאו לקיזוז יתרה זו בסך של כ-100 מיליוני ש"ח, כך שסומך למועד אישור הדוח, היתרה של דמי הניהול המשתנים שהחברה תימנע מלגבות מסתכמת לסך של כ-653 מיליוני ש"ח לפני מס.

בשלב זה, לא ניתן להעריך את המשך ההתפתחויות בשווקים ובעקום הריבית ואת השפעתן על תוצאות שנת 2022 ואין באמור כדי להוות כל הערכה לגבי תוצאותיה הכספיות הצפויות של החברה לשנת 2022 ועל יחס כושר פירעון כלכלי, וזאת בין היתר, בהתייחס להמשך ההתפתחויות בשווקים האמורים.

2.2.1.2 חיסכון ארוך טווח

2.2.1.1 פעילות ביטוח חיים

7-9		1-9		ביטוח חיים
2021	2022	2021	2022	
1,552	1,704	4,573	5,177	פרמיות שהורווחו ברוטו
127	116	694	(183)	רווח (הפסד) כולל

תקופת הדוח - המעבר להפסד בתקופת הדוח נובעת בעיקר מגידול בעתודה בשל עדכון הממונה את הנחות ברירת מחדל לעניין תמותה ושיפורי תמותה שעל בסיסן ייחשבו חברות הביטוח את ההתחייבויות בגין פוליסות ביטוח חיים, המאפשרות קבלת קצבה על-פי שיעורי המרה מובטחים בסך של כ-627 מיליוני ש"ח ללא השפעה על התקופה המקבילה אשתקד.

בנוסף נרשמה ירידה בתשואה ריאלית ברוטו בפוליסות משתתפות ברווחים לשיעור שלילי של 11.14% לעומת שיעור חיובי של 8.34% אשתקד, כך שנרשם מרווח פיננסי חיובי של כ-260 מיליוני ש"ח ואף נוצרה התחייבות למבטחים בגין גביית דמי ניהול משתנים בתיק הפוליסות המשתתפות ברווחים בביטוח חיים בסך של כ-753 מיליוני ש"ח לעומת מרווח פיננסי חיובי בסך של כ-1,107 מיליוני ש"ח אשתקד. מתוך הסכומים לעיל, בתקופת הדוח לא נגבו דמי ניהול משתנים לעומת גביית דמי ניהול משתנים בסך של כ-427 מיליוני ש"ח אשתקד.

כמו כן, בתקופת הדוח נרשם עדכון לתובענות ייצוגיות בסך של כ-55 מיליוני ש"ח, ללא השפעה מהותית בתקופה המקבילה אשתקד.

השפעה זו קוזזה בעיקר מקיטון בעתודות עקב עליית הריבית חסרת הסיכון והשפעות פיננסיות נוספות בסך של כ-851 מיליוני ש"ח בתקופת הדוח לעומת קיטון בעתודות בסך של כ-41 מיליוני ש"ח אשתקד, ומשיפור ברווחי הסיכון במוצרי ריסק מוות ואובדן כושר עבודה.

רבעון - הירידה ברווח ברבעון נובעת מירידה בתשואה ריאלית ברוטו בפוליסות משתתפות ברווחים לשיעור שלילי של 3.05% לעומת שיעור חיובי של 0.90% ברבעון המקביל אשתקד, כך שנרשם מרווח פיננסי חיובי של כ-100 מיליוני ש"ח לעומת מרווח פיננסי חיובי בסך של כ-266 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. מתוך הסכומים לעיל, בתקופת הדוח לא נגבו דמי ניהול משתנים לעומת גביית דמי ניהול משתנים בסך של כ-44 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

כמו כן, ברבעון נרשם עדכון לתובענות ייצוגיות בסך של כ-56 מיליוני ש"ח, ללא השפעה מהותית בתקופה המקבילה אשתקד.

השפעות אלו קוזזו בעיקר מקיטון בעתודות עקב עליית הריבית חסרת הסיכון והשפעות פיננסיות נוספות בסך של כ-291 מיליוני ש"ח ברבעון לעומת קיטון בעתודות בסך של כ-43 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ומשיפור ברווחי הסיכון במוצרי ריסק מוות ואובדן כושר עבודה.

7-9		1-9	
2021	2022	2021	2022
1.4%	1.7%	1.4%	1.8%

רווחי (הפסדי) השקעה שנזקפו למבטחים בפוליסות משתתפות ברווחים - להלן פרטים בדבר אומדן סכום רווחי (הפסדי) ההשקעה שנזקפו למבטחים בביטוח חיים וחוזי השקעה משתתפים ברווחים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרות של עתודות הביטוח בדוחות העסקיים של החברה (במיליוני ש"ח):

7-9		1-9	
2021	2022	2021	2022
911	(1,847)	5,809	(7,348)

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.2 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (המשך)

2.2.1.2 נתונים בדבר הפרמיות שהורווחו, דמי הניהול ומרווח פיננסי בביטוח חיים:

במיליוני ש"ח	Q3		1-9		לשנת
	2021	2022	2021	2022	
דמי ניהול משתנים	44	-	427	-	689
דמי ניהול קבועים	147	151	425	457	573
סך כל דמי ניהול	191	151	852	457	1,261
סך הכל מרווח פיננסי ודמי ניהול	266	100	1,107	260	1,699
פרמיות שוטפות	1,267	1,355	3,788	4,014	5,175
פרמיות חד פעמיות	285	349	785	1,164	1,216
סך הכל פרמיות שהורווחו ברוטו	1,552	1,704	4,573	5,177	6,391
פרמיות שוטפות	10	15	29	35	37
פרמיות חד פעמיות	1,464	702	3,848	3,132	5,993
סך הכל פרמיות בגין חיסכון טהור	1,473	717	3,877	3,167	6,030

(* ליום 30 בספטמבר 2022, נרשמו תשואות ריאליות שליליות בפוליסות ביטוח משתתפות ברווחים אשר עד לכיסוי ההפסד, ימנעו מהחברה לגבות דמי ניהול משתנים בסך של כ-753 מיליוני ש"ח לפני מס, לאחר תאריך הדוחות ועד לתאריך פרסומם סכום זה קטן לסך של כ-653 מיליוני ש"ח. לפרטים נוספים ראה סעיף 2.2(א) לעיל.

2.2.1 חיסכון ארוך טווח

פרטים בדבר שיעורי התשואות בפוליסות משתתפות ברווחים

פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003 (קרן י')

במיליוני ש"ח	Q3		1-9		לשנת
	2021	2022	2021	2022	
תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול	0.90	(3.05)	8.34	(11.14)	13.37
תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול	0.65	(3.19)	6.71	(11.52)	10.84
תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול	1.70	(1.86)	10.72	(7.23)	16.09
תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול	1.45	(2.00)	9.06	(7.63)	13.50

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004 (קרן י' החדשה)

במיליוני ש"ח	Q3		1-9		לשנת
	2021	2022	2021	2022	
תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול	0.27	(3.19)	7.12	(11.94)	11.64
תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול	0.04	(3.41)	6.38	(12.55)	10.62
תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול	1.06	(2.00)	9.48	(8.07)	14.32
תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול	0.83	(2.22)	8.72	(8.70)	13.27

2.2.1.3 פעילות הגמל

הערה	7-9		1-9		דמי גמולים
	2021	2022	2021	2022	
רווח (הפסד) כולל	3	-	8	(1)	
הגידול נובע מגידול בהפקדות השוטפות ובהפקדות החד פעמיות לפי סעיף 190.	902	997	2,326	3,028	

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.2 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (המשך)

2.2.1. חיסכון ארוך טווח (המשך)

2.2.1.4 פעילות הפנסיה

הערה	7-9		1-9		
	2021	2022	2021	2022	
רווח כולל	11	5	22	17	
בתקופת הדוח וברבעון נרשם גידול בהכנסות מדמי ניהול כתוצאה מגידול בתיק המנוהל. הכנסות אלו קוזזו בשל ירידה בהכנסות מהשקעות בתיק הנוסטרו ביחס לאשתקד.					
דמי גמולים	1,808	2,207	5,038	6,166	

2.2.2 ביטוח כללי - להלן התפלגות הפרמיות והרווח הכולל

הערה	Q3		1-9		
	2021	2022	2021	2022	
ביטוח כללי פרמיות ברוטו	727	829	2,329	2,561	
תקופת הדוח והרבעון - הגידול בפרמיה נובע בעיקר מעסקי הפרט ורכב מסחרי ברכב חובה ורכב רכוש וכן מגידול בעסקים גדולים.					
רווח (הפסד) כולל	3	10	90	(130)	
תקופת הדוח - המעבר מרווח להפסד נובע בעיקר מקיטון בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי הגידול בהתחייבויות הביטוחיות וכן מהרעה חיתומית בעיקר ברכב רכוש. מנגד נרשם קיטון בעתודות הביטוח בשל עליה בעקום הריבית חסרת הסיכון בסך של כ- 176 מיליוני ש"ח למול הגדלת עתודות בסך כ- 76 מ"ש"ח בשל השפעת סביבת הריבית בתקופה המקבילה אשתקד וכן משיפור חיתומי בענפי החבויות וענפי הרכוש ביחס לתקופה מקבילה אשתקד.					
רבעון- הגידול ברווח נובע בעיקר מקיטון בעתודות בשל השפעת סביבת הריבית בסך של כ- 91 מיליוני ש"ח למול הגדלת עתודות בסך כ- 30 מ"ש"ח בשל השפעת סביבת הריבית ברבעון המקביל אשתקד. מנגד חל קיטון בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי הגידול בהתחייבויות הביטוחיות בנוסף להרעה חיתומית בעיקר ברכב רכוש.					
רכב רכוש פרמיות ברוטו	200	264	617	730	
תקופת הדוח והרבעון- הגידול בפרמיה בתקופת הדוח נובע בעיקר מעסקי הפרט ומרכב מסחרי ומעלייה בפרמיה הממוצעת.					
רווח (הפסד) כולל לפני מס	(13)	(40)	11	(150)	
תקופת הדוח והרבעון - המעבר מרווח להפסד בתקופת הדוח נובע בעיקר מעליה בעלות התביעה הממוצעת ובשיעור השכיחות לעומת אשתקד וכן מקיטון בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי הגידול בהתחייבויות הביטוחיות.					
LR ברוטו	83%	97%	76%	102%	
LR בשייר	79%	92%	70%	97%	
CR ברוטו	111%	124%	103%	129%	
CR בשייר	112%	121%	102%	126%	
רכב חובה פרמיות ברוטו	168	204	479	544	
תקופה והרבעון הגידול בפרמיה נובע בעיקר מעסקי הפרט ומרכב מסחרי ומעלייה בפרמיה הממוצעת.					
רווח (הפסד) כולל	(3)	17	(4)	(52)	
תקופת הדוח - הגידול בהפסד נובע בעיקר מקיטון בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי הגידול בהתחייבויות הביטוחיות בנוסף לקיטון ברווח החיתומי. מנגד בוצעה הקטנת עתודות בשל השפעת סביבת הריבית בסך של כ- 73 מיליוני ש"ח למול הגדלת עתודות בסך כ- 32 מיליוני ש"ח בשל השפעת סביבת הריבית בתקופה המקבילה אשתקד.					
הרבעון- השיפור בתוצאות והמעבר לרווח נובעים בעיקר מקיטון בעתודות בשל השפעת סביבת הריבית בסך של כ- 47 מיליוני ש"ח למול הגדלת עתודות בסך כ- 12 מיליוני ש"ח בשל השפעת סביבת הריבית ברבעון המקביל אשתקד. מנגד חל קיטון בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי הגידול בהתחייבויות הביטוחיות בנוסף לקיטון ברווח החיתומי.					

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)
2.2 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (המשך)
2.2.2 ביטוח כללי - להלן התפלגות הפרמיות והרווח הכולל (המשך)

הערה	Q3		1-9		
	2021	2022	2021	2022	
					ענפי רכוש ואחרים
תקופת הדוח והרבעון- הגידול בפרמיות בתקופת הדוח נובע בעיקר מגידול בעסקים גדולים ומפעילות ענף משנה ערבות חוק מכר.	210	229	737	793	פרמיות ברוטו
תקופת הדוח והרבעון- חל שיפור חיתומי שקוזז מול קיטון בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי הגידול בהתחייבויות הביטוחיות.	26	20	66	59	רווח כולל
	32%	37%	31%	57%	LR ברוטו
	18%	19%	27%	24%	LR בשייר
	56%	59%	54%	78%	CR ברוטו
	62%	57%	67%	57%	CR בשייר
					ביטוח אשראי
	31	33	92	99	פרמיות ברוטו
תקופת הדוח והרבעון - הירידה ברווח נובעת מהפסדים שנצברו בתיק ההשקעות בתקופה הנוכחית בשל הירידות בשוקי ההון, לעומת הכנסות מהשקעות שנרשמו אשתקד.	10	4	29	15	רווח כולל
	33%	31%	27%	24%	LR בשייר
	54%	49%	52%	39%	CR בשייר
					ענפי חבויות
הרבעון - הקיטון בפרמיות נובע בעיקר מהפרשי עיתוי.	117	99	404	395	פרמיות ברוטו
תקופת הדוח - הקיטון בהפסד בתקופת הדוח נובע בעיקר מהקטנת עתודות בשל השפעת סביבת הריבית בסך של כ- 97 מיליוני ש"ח למול הגדלת עתודות בסך כ- 36 מ"ח בשל השפעת סביבת הריבית בתקופה המקבילה אשתקד וכן משיפור חיתומי בענף צד ג'. מנגד חל קיטון בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי הגידול בהתחייבויות הביטוחיות .	(16)	9	(12)	(3)	רווח (הפסד) כולל
הרבעון - המעבר לרווח נובע בעיקר מקיטון בעתודות בשל השפעת סביבת הריבית בסך של כ- 42 מיליוני ש"ח למול הגדלת עתודות בסך כ- 17 מיליוני ש"ח בשל השפעת סביבת הריבית ברבעון המקביל אשתקד. מנגד חל קיטון בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי הגידול בהתחייבויות הביטוחיות .					

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.2 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (המשך)

2.2.3 ביטוח בריאות

הערה	7-9		1-9		
	2021	2022	2021	2022	
תקופת הדוח וברבעון – בתקופת הדוח וברבעון נרשם גידול בפרמיות בפעילות הפרט ובענף נסיעות לחו"ל.	368	419	1,047	1,181	פרמיות שהרווחו ברוטו
תקופת הדוח – הגידול ברווח בתקופת הדוח נובע בעיקר מקיטון בהפרשה בשל בדיקת נאותות העתודה (LAT) בסך של כ- 274 מיליון ש"ח לעומת קיטון בהפרשה בסך של 6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהפרשה בתקופת הדוח היווה את מרבית הפרשת ה-LAT, כך שנכון לתאריך הדוח יתרת ההפרשה הינה בסכום שאינו מהותי. השפעה זו קוזזה בחלקה בשל הפסדים מהשקעות בתקופת הדוח אשר הביאו לקיטון בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכסוי הגידול בהתחייבות הביטוחיות לעומת רווחים בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי ההתחייבויות הביטוחיות בתקופה המקבילה אשתקד.	109	42	206	315	רווח כולל
רבעון – הקיטון ברווח נובע בעיקר מהפסדים בהשקעות בתקופת הדוח אשר הביאו לקיטון בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכסוי הגידול בהתחייבות הביטוחיות לעומת רווחים בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי ההתחייבויות הביטוחיות בתקופה המקבילה אשתקד וכן מקיטון בהפרשה בשל בדיקת נאותות העתודה (LAT) בסך של כ- 14 מיליון ש"ח לעומת קיטון בהפרשה בסך של 35 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.	66	11	90	279	פרט
תקופת הדוח – הגידול ברווח בתקופת הדוח נובע בעיקר מקיטון בהפרשה בשל בדיקת נאותות העתודה (LAT) בסך של כ- 273 מיליון ש"ח לעומת קיטון בהפרשה בסך של 2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השפעה זו קוזזה בחלקה בשל קיטון בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכסוי הגידול בהתחייבות הביטוחיות בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, וכן מהרעה חיתומית שחלה בתקופת הדוח ביחס לתקופה מקבילה אשתקד.					
רבעון – הקיטון ברווח נובע בעיקר מקיטון הפרשה בשל בדיקת נאותות העתודה (LAT) בסך של כ- 14 מיליון ש"ח לעומת קיטון בהפרשה בסך של כ- 34 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, מקיטון בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכסוי הגידול בהתחייבות הביטוחיות בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד וכן מהרעה חיתומית שחלה ברבעון ביחס לתקופה מקבילה אשתקד.					

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)
2.2 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (המשך)
2.2.3 ביטוח בריאות (המשך)

הערה	7-9		1-9		ענף סיעוד – רווח כולל קולקטיבים, לרבות קופות חולים
	2021	2022	2021	2022	
תקופת הדוח- הקיטון ברווח נובע מקיטון בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי ההתחייבויות הביטוחיות בתקופת הדוח ולעומת התקופה המקבילה אשתקד, השפעה זו קוזזה בחלקה מגידול ברווח החיתומי כתוצאה מהתפתחות חיובית של תביעות RUN OFF בקולקטיבים של קופ"ח.	19	5	52	46	
רבעון- הקיטון ברווח ברבעון נובע מקיטון בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי ההתחייבויות הביטוחיות ברבעון לעומת הרבעון המקביל אשתקד.					
תקופת הדוח והרבעון - המעבר להפסד בתקופת הדוח והקיטון ברווח ברבעון, נובעים בעיקר מהפסדים מהשקעות בתקופת הדוח וברבעון אשר הביאו לקיטון בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי הגידול בהתחייבויות הביטוחיות לעומת רווחים בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי ההתחייבויות הביטוחיות בתקופות המקבילות אשתקד.	24	15	68	(12)	ענף משפוח – רווח (הפסד) כולל זמן ארוך מחלות
תקופת הדוח והרבעון - המעבר לרווח בתקופת הדוח וברבעון נובע בעיקר משיפור הפעילות בענף נסיעות לחו"ל.	-	10	(5)	2	זמן קצר

פרטים בדבר רווחי ההשקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות ביטוח בריאות מסוג סיעוד משתתף ברווחים:

פוליסות סיעוד משתתף ברווחים מסוג פרט וקולקטיב					במיליוני ש"ח
לשנת	7-9		1-9		
2021	2021	2022	2021	2022	רווחי (הפסדי) ההשקעה שנזקפו למבוטחים
808	18	(20)	105	(82)	

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.2 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (המשך)

2.2.4 אחר וסעיפים שאינם כלולים בתחומי הביטוח

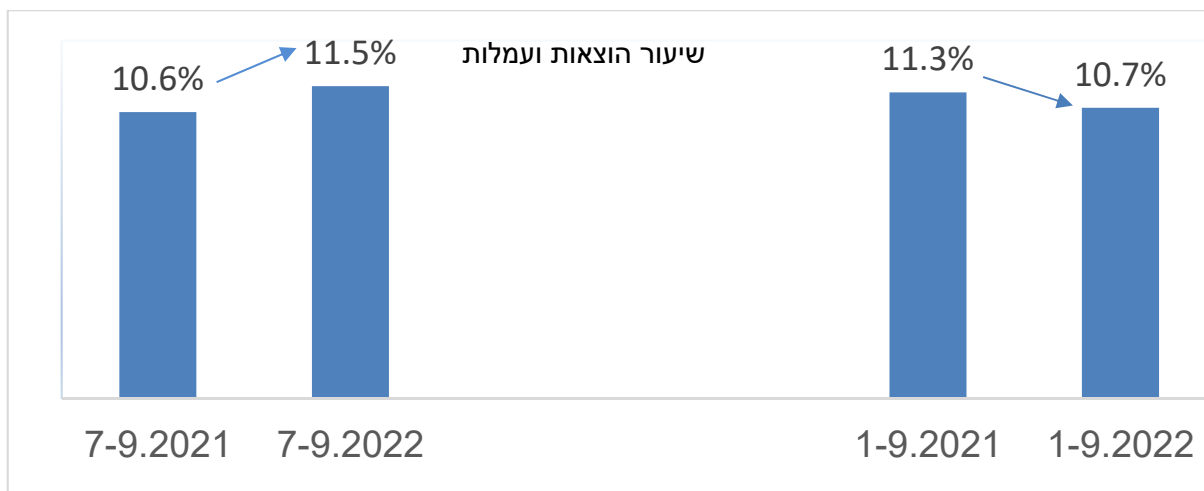
7-9		1-9		במיליוני ש"ח
2021	2022	2021	2022	
				סך הכל רווח (הפסד) כולל לפני מס
139	(75)	582	(294)	

תקופת הדוח- הקיטון ברווח והמעבר להפסד בתקופת הדוח נובע בעיקר מהפסדי השקעות בסך של כ- 294 מיליוני ש"ח בתקופת הדוח לעומת הכנסות מהשקעות בסך של כ- 627 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים בדבר מכירת נכס כביש יוסטון ראה ביאור 8(ט) בדוח הכספי.

רבעון- הקיטון ברווח והמעבר להפסד בתקופת הדוח נובע בעיקר מהפסדי השקעות בסך של כ- 56 מיליוני ש"ח בתקופת הדוח לעומת הכנסות מהשקעות בסך של כ- 156 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

2.2.5 הוצאות הנהלה וכלליות

הקבוצה השיגה בתקופת הדוח שמירה יחסית על רמת ההוצאות בהתאם לתוכנית האסטרטגית וזאת על אף ההשפעות האינפלציוניות והגידול בפעילות העסקית. הוצאות הנהלה וכלליות הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ- 676 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-667 מיליוני ש"ח אשתקד. וברבעון הסתכמו לסך של כ-233 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-219 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

2.2.6 הוצאות המימון בפעילות שאינה מוקצית למגזרים

הוצאות המימון הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-178 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-153 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בתקופת הדוח נובע מעלייה של 4.4% במדד המחירים הידוע לצרכן, לעומת עלייה של 2.2% אשתקד.

ברבעון הסתכמו ההוצאות לסך של כ-57 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-51 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהוצאות המימון ברבעון נובע מעלייה של 2.3% במדד המחירים לצרכן, לעומת עלייה של 0.8% בתקופה המקבילה אשתקד.

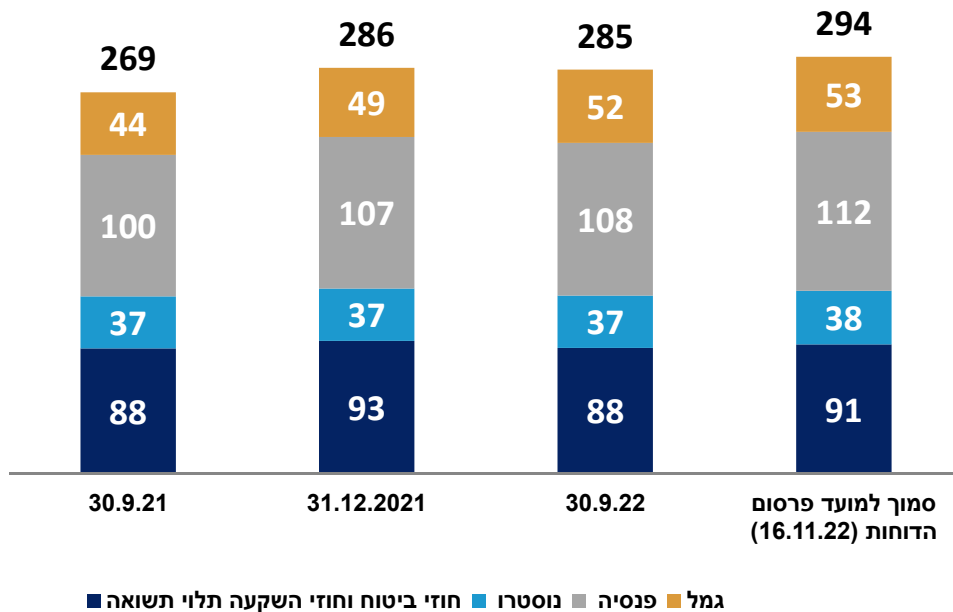
2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.3 נתונים עיקריים מהדוחות המאוחדים על המצב הכספי

2.3.1. נכסים

שיעור השינוי מדצמבר עד ספטמבר %	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 30 בספטמבר		במיליוני ש"ח
		2021	2022	
1	36,711	36,613	36,924	השקעות פיננסיות אחרות
				נכסים מנוהלים עבור אחרים (שאנים נוסטרו) בקבוצה (במיליוני ש"ח):
(5)	93,439	88,143	88,424	עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
6	48,706	44,027	51,594	עבור עמיתי קופות גמל (1)
1	106,808	99,819	107,680	עבור עמיתי קרנות פנסיה *
(1)	248,953	231,989	247,698	סך הכל נכסים מנוהלים עבור אחרים
-	285,664	268,602	284,622	סך הכל נכסים מנוהלים
(10)	13,573	12,955	12,192	(* מתוך הסכום, סך הנכסים המנוהלים על ידי עתודות הוותיקה)

1. הדוחות הכספיים המאוחדים אינם כוללים את הנכסים המנוהלים בקופות הגמל (למעט בגין קופת גמל שכלל ביטוח קיבלה על עצמה התחייבות לתשואה שנתית מינימלית מובטחת) וקרנות הפנסיה. לפרטים נוספים, ראה ביאור 3(א)(2) בדוחות הכספיים השנתיים.

2.3.2. התחייבויות פיננסיות

נכון לתאריך המאזן, לקבוצה קיימים כתבי התחייבות נדחים שהונפקו לצרכי הון ויתרות המשמשות לפעילות השוטפת, לחברה אין יתרות חוב מלבד יתרות לפעילות שוטפת.

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.3 נתונים עיקריים מהדוחות המאוחדים על המצב הכספי (המשך)

2.3.3. הון ודרישות הון

א. דרישות הון בהתאם להוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי (ראה סעיף 1 להלן)

על חברות הביטוח בקבוצה חלות הוראות משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II בהתאם להוראות חוזר הממונה "תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II שפורסם ביום 14 באוקטובר 2020.

ביום 29 בנובמבר 2022 אישרה ופרסמה החברה את דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 30 ביוני 2022 אשר כנספח לדוח זה ומפורסם באתר האינטרנט של הקבוצה בכתובת [/https://www.clalbit.co.il/aboutclalinsurance/financialstatementsandpressrelease](https://www.clalbit.co.il/aboutclalinsurance/financialstatementsandpressrelease)

יצוין כי חישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי מבוסס על נתונים ומודלים העשויים להיות שונים מאלה בהם עושה החברה שימוש במסגרת הדיווח הכספי, ואשר מתבססים, בין היתר, על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר. בפרט, וכמפורט בחוזר משטר כושר פירעון כלכלי, חישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי, מבוסס, במידה רבה, על מודל חישוב הערך הגלום. לפרטים נוספים בדבר דרישות ההון שחלות על חברות בקבוצה ראה ביאור 16(ה) בדוחות הכספיים השנתיים.

בהתאם לעקרונות לחישוב ניכוי לתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי II ולהוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי, חישוב מחדש של סכום הניכוי יערך אחת לשנתיים וכן אם חל שינוי מהותי במשתנים אקסוגניים עיקריים, בפרופיל הסיכון או במבנה העסקים של חברת הביטוח ובהתאם לדרישות הממונה, אם סבר שחל שינוי בנסיבות מאז. בעקבות השינוי המהותי בעקבות הריבית, בעקבות השינוי המהותי בעקבות הריבית חסרת הסיכון ועדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים, החברה ביצעה חישוב מחדש ליום 30 ביוני 2022, של סכום הניכוי וקיבלה את אישור הממונה לחישוב מחדש ולסכום ניכוי בהיקף של 5,617 מיליוני ש"ח.

למידע נוסף, לרבות תיאור כללי של משטר כושר פירעון כלכלי, העקרונות הכלליים עליהם מבוסס המשטר, מתודולוגיית החישוב של המאזן הכלכלי ושל ההון הנדרש לכושר פירעון, הוראות לתקופת הפריסה, סקירה כללית של הוראות הממונה על שוק ההון הקשורות לדוח יחס כושר פירעון כלכלי, הגדרות מושגים מרכזיים, הערות והבהרות יש לקרוא גם את סעיפים 1, 3.1, 4.1 ו-5.1 לדוח יחס כושר פירעון כלכלי של כלל ביטוח ליום 30 ביוני 2022.

יחס כושר הפירעון ליום 30 ביוני 2022, אינו כולל את השפעת הפעילות העסקית של החברה בתקופה שלאחר 30 ביוני 2022 ועד למועד פרסום דוח זה, לפירוט אירועים נוספים בתקופת הדוח ואחריה ראה ביאור 8 לעיל.

החישוב שערכה החברה ליום 30 ביוני 2022 אינו בוקר ואינו נסקר על ידי רואי החשבון המבקרים.

להלן נתונים אודות יחס כושר פירעון וסף הון של כלל ביטוח לפי משטר Solvency II.

1. יחס כושר פירעון כלכלי

לימים 31 בדצמבר 2021	לימים 30 ביוני 2022	
מבוקר	בלתי מבוקר ואינו סקור	במיליוני ש"ח
15,520	14,770	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
9,261	8,303	הון נדרש לכושר פירעון
6,259	6,467	עודף
168%	178%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)
		השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי של החברה
	495	גיוס (פירעון) מכשירי הון
	(444)	חריגה ממגבלות כמותיות
15,520	14,821	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
6,259	6,518	עודף
168%	179%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

לפרטים בדבר יחס כושר הפירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה, וללא התאמת תרחיש מניות ובדבר יעד יחס כושר הפירעון ומגבלות החלות על החברה לעניין חלוקת דיבידנד ראה סעיף 3 להלן.

לאירועים בתקופת הדוח ולאחר תאריך הדוח ולהשפעתם הפוטנציאלית על יחס כושר הפירעון ראה סעיף 2.1(א)-(ג) לעיל.

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.3 נתונים עיקריים מהדוחות המאוחדים על המצב הכספי (המשך)

2.3.3. הון ודרישות הון (המשך)

א. דרישות הון בהתאם להוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי (ראה סעיף 1 להלן) (המשך)
2. סף ההון (MCR)

לימים בדצמבר 2021	לימים 30 ביוני 2022	במיליוני ש"ח
מבוקר	בלתי מבוקר ואינו סקור	סף ההון (MCR) הון עצמי לעניין סף ההון
2,315	2,076	
11,575	11,084	

3. יחס כושר פירעון ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות

בהתאם למכתב שפירסמה הרשות, בחודש אוקטובר 2017, (להלן - "המכתב") חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי משטר כושר פירעון כלכלי בשיעור של לפחות 100%, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון חברת הביטוח.

להלן נתונים על יחס כושר פירעון כלכלי של כלל ביטוח כשהוא מחושב ללא הוראות לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות.

יחס כושר פירעון ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות

לימים בדצמבר 2021	לימים 30 ביוני 2022	במיליוני ש"ח
מבוקר	בלתי מבוקר ואינו סקור	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון הון נדרש לכושר פירעון עודף (גירעון)
11,058	11,073	יחס כושר פירעון כלכלי באחוזים
12,034	10,775	השפעת פעולות הוניות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי של החברה
(976)	297	גיוס מכשירי הון
92%	103%	חריגה ממגבלה כמותית
	495	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
	(285)	עודף (גירעון)
11,058	11,283	יחס כושר פירעון כלכלי באחוזים
(976)	507	עודף הון לאור פעולות הוניות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי, ביחס ליעד הדירקטוריון (ראה סעיף ב' להלן):
92%	105%	יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי של הדירקטוריון (אחוזים) *
		חוסר הון ביחס ליעד

* עבור שנת 2020 נקבעו יעדי הון כמפורט בסעיף ב' להלן. לא נקבעו יעדים עבור יחס כושר פירעון ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה, כאשר יחס זה יבנה בהתאם ליעדים אלו עד לתום שנת 2032.

ב. יעד ההון של החברה

מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה להבטיח את כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים ולשאר בעלי העניין, לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה.

דירקטוריון כלל ביטוח קבע מדיניות ניהול הון אשר על פיה טווח מטרה ליחס כושר פירעון כלכלי של כלל ביטוח יעמוד בטווח של 150%-170%. בנוסף, קבע יעד יחס כושר פירעון מינימלי של 135%. יעדים אלו הינם ליחס כושר פירעון בהתחשב בסכום הניכוי בתקופת הפריסה ולאחריה. יחס כושר הפירעון של כלל ביטוח, ללא התחשבות בהוראות המעבר, יבנה בהתאם ליעדים אלו עד לתום 2032. מדיניות ניהול הון ויעדי ההון הם דינאמיים ועשויים להתעדכן בעתיד בהתאם לתיאבון הסיכון של כלל ביטוח ולהתפתחויות בסביבה העסקית.

נכון ליום 30 ביוני 2022, מועד החישוב האחרון, החברה עומדת מעט מעל הרף העליון של היעד שנקבע. מובהר בזאת, כי אין באמור כדי להבטיח שהחברה תעמוד ביעדים שנקבעו בכל עת. יש לציין כי המדיניות העדכנית הינה חלף המדיניות שפורסמה בחודש מרס 2020 ואינה נוגעת בשלב זה ליעדים לחלוקת דיבידנדים.

ג. הנפקה של אגרות חוב (סדרה יב')

ביום 26 לאוגוסט 2021 הנפיקה כללביט מימון בע"מ לציבור אגרות חוב (סדרה יב') בסך של 400 מיליוני ש"ח. אגרות החוב מוכרות כהון רובד 2 בכלל ביטוח. לפרטים נוספים ראה ביאור 25(ב)3 לדוחות הכספיים השנתיים.

3. התפתחויות ושינויים מהותיים בסביבה המאקרו כלכלית בתקופת הדוח

נתונים לתקופה	פרמטר
נתוני החשבונאות הלאומית מעידים כי מזה שלושה רבעונים רמת התוצר במשק גבוהה מהמגמה טרום משבר הקורונה. ע"פ האומדן הראשון לרבעון שלישי, התוצר צמח בכ- 2.1% ביחס לרבעון שני, ובכ- 5.8% בקצב שנתי. הירידה בקצב נובעת בעיקר מירידה בצריכה הפרטית של 1.7% (רבעון שלישי ביחס לרבעון שני) זאת לאחר צמיחה של 9.8% ברבעון השני לעומת הרבעון הראשון. בנק ישראל עדכן את תחזית צמיחת התוצר לשנת 2022 כלפי מעלה לצמיחה של 6% ובשנת 2023 צופה הבנק צמיחה של כ-3%. ההאטה הצפויה נובעת מהצפי להתמתנות בצמיחת הסחר העולמי וכניסתן של חלק מהמדינות למיתון ובנוסף מעליית הריבית הריאלית בישראל.	התפתחות במשק ובתעסוקה בישראל
ב 12 החודשים האחרונים הצטבר עודף תקציבי של 0.9% מהתוצר (15.7 מיליארד ש"ח), עיקר עודף נוצר במהלך שני הרבעונים הראשונים בזכות הוצאות ממשלה נמוכות מהתקציב. מתחילת 2022 הכנסות המדינה הסתכמו ב- 355 מיליארדי ש"ח לעומת הוצאות של 321 מיליארד ש"ח. בחודשים האחרונים לא נוצר עודף ברמה החודשית, לאור ירידה בהיקפי גביית המיסים בענפים המובילים היי-טק ונדל"ן.	
נתוני התעסוקה והמשרות הפנויות בשוק העבודה מלמדים כי ישנה חולשה מסוימת בענף הייטק, וכן נרשמה עליה קלה ברמת האבטלה לרמה של 3.7% (לעומת 3.5% באוגוסט), אך עדיין מדובר על רמה נמוכה. שיעור המשרות הפנויות במרבית ענפי הכלכלה נותר ללא שינוי ברבעון האחרון, שיעור המשרות הפנויות בענף מידע ותקשורת (שירותי הייטק) ירד ל-8.6%. שיעור זה מהווה ירידה של 11% לעומת הרבעון השני וירידה של 22% לעומת הרבעון הראשון של שנת 2022. הנתון המשלים הינו עלייה בביקוש לעובדים בענפי שירותי אירוח ואוכל (מלונות ומסעדות) ובענפי התרבות והפנאי.	
סביבה של תעסוקה מלאה ומחסור בעובדים כששיא במספר המשרות הפנויות בספטמבר ממשכה לחלחל לכיוון עליות שכר, מה שתומך בלחצי אינפלציה, גם מצד העלויות וגם מצד הביקושים. כל עוד מגמה זו נמשכת היא גם צפויה לתמוך בהמשך העלאת ריבית על ידי בנק ישראל.	
נתוני המוסד לאומי שפורסמו לאחרונה העידו כי השכר הממוצע, המשיך לעלות כך שבסיומם השנה האחרונה השכר הממוצע עלה ב 4.4%. השכר הממוצע לחודש אוגוסט 2022 עמד על 12,258 ש"ח. עליית השכר בשנה האחרונה הייתה מתונה מעליית האינפלציה, כך שבפועל השכר הריאלי ירד ב-0.1%. ירידה אשר בשילוב עם העלייה הניכרת שחלה בתשלומים על הלוואות ומשכנתאות הובילה לשחיקת ההכנסה הפנויה של הציבור. מתחילת השנה הכלכלה העולמית מתאפיינת בקצבי אינפלציה גבוהים. מגמה זו גרמה לבנקים מרכזיים להדק את המדיניות המוניטרית ולהתמיד בתהליך של העלאת ריביות. בממוצע, חוזים מומחי הקונצנזוס אינפלציה בשיעור של כ-5.3% בישראל בסוף שנת 2022.	נתוני האינפלציה
לאינפלציה העולמית מספר מחוללים שהשפיעו על רמת גבוהה. ראשית, מגוון גורמים שהשפיעו על צד ההיצע וביניהם שיבושים בשרשראות אספקה, מחירי אנרגיה גבוהים, גם כתוצאה מהמשבר באוקראינה, כמו גם השפעות של מלחמת הסחר. יתרה מכך, התפתחות מקרי קורונה בסין וסגרים אגרסיביים שהשפיעו גם הם על שרשראות האספקה העולמיות ומגבירים את חוסר הודאות.	
באשר לגורמי האינפלציה בישראל, מומחי הפורום סבורים שהאינפלציה בישראל נתמכת בהתייקרות היבוא, ועלייה משמעותית בשכר העבודה ושכר הדירה, כמו גם עלויות תחבורה גבוהות עקב עליית מחירי האנרגיה.	
האינפלציה בישראל עלתה מתחילת השנה ב 4.5% ובמהלך הרבעון השלישי עלתה במצטבר ב 1%. במהלך הרבעון השלישי של השנה נחלש השקל מול הדולר בכ- 1.25% וב-14.6% מתחילת השנה. ביחס לאירו התחזק השקל ברבעון השלישי בכ- 4.15% ובכ-1% מתחילת השנה.	שערי חליפין
ירתות המט"ח של בנק ישראל נכון לסוף רבעון שלישי עמדו על 181 מיליארד דולר. בנק ישראל לא ביצע רכישות מט"ח מהותיות במהלך החודשים האחרונים.	

3. התפתחויות ושינויים מהותיים בסביבה המאקרו כלכלית בתקופת הדוח (המשך)

התפתחות שיעור הריבית והתשואות

מתחילת השנה העלה בנק ישראל את הריבית במשך מרמה של 0.1% לרמה של 2% נכון לסוף הרבעון השלישי, כאשר במהלך הרבעון השלישי העלה את הריבית פעמיים מ-0.5% ל-2%. יצוין כי לאחר תאריך המאזן עלתה הריבית ל-2.75%. לאחרונה נגיד בנק ישראל התבטא ואמר שבכוונת בנק ישראל להביא את הריבית במהירות לכ-3.5%. בין הנתונים שתומכים בכך: שוק העבודה שממשיך להפגין עוצמה, שיעור האבטלה הנמוך (אומנם תוך ירידה בשיעור ההשתתפות), מספר המובטלים עלה בחודשים האחרונים, אך בסה"כ עומד ברמות שהיו לפני המגפה, כמו כן, לא ניכרת ירידה במשרות הפנויות, למרות הירידה בביקוש לעובדים בתחום הטכנולוגיה.

למרות הסיכון המיוחד שרואה בנק ישראל בגידול באשראי המסחרי, במיוחד לנדל"ן, עליית ריבית לא עוצרת אותו בינתיים וקצב הגידול שלו ממשיך להתגבר, בעוד שקצב הגידול של האשראי הצרכני נותר יציב וקצב לקיחת המשכנתאות נמצא בירידה חדה.

לשנת	7-9		1-9		באחזים	התפתחויות בשוק ההון בישראל ובעולם (במונחי מטבע מקומי)
	2021	2022	2021	2022		
32.0	7.1	0.5	20.2	(7.1)	ת"א 35	מדדי מניות בישראל ת"א 90 ת"א 125 ת"א צמיחה מדדי אג"ח בישראל כללי תלבונד צמודות תלבונד שקלי ממשלתי צמוד מדד ממשלתי שקלי מדדי מניות בעולם דאו ג'ונס נאסד"ק ניקיי טוקיו קאק פריז פוטסי לונדון דאקס פרנקפורט MSCI WORLD
33.1	1.8	(1.7)	17.4	(11.2)	ת"א 35	
31.1	5.4	0.0	18.6	(8.4)	ת"א 90	
9.7	(7.3)	(4.4)	5.7	(19.8)	ת"א 125	
4.0	1.3	(2.2)	2.6	(7.7)	ת"א צמיחה	
7.9	2.5	(2.1)	6.6	(7.3)	מדדי אג"ח בישראל	
3.0	0.3	(2.2)	2.1	(7.1)	כללי	
7.4	2.5	(2.5)	4.1	(9.1)	תלבונד צמודות	
(1.6)	(0.2)	(2.3)	(1.6)	(8.6)	תלבונד שקלי	
20.2	(0.4)	(5.2)	12.7	(20.3)	ממשלתי צמוד מדד	
23.4	0.3	(2.8)	13.5	(32.5)	ממשלתי שקלי	
4.9	2.3	0.1	7.3	(8.2)	מדדי מניות בעולם	
29.3	0.3	(4.6)	17.7	(21.4)	דאו ג'ונס	
14.8	0.7	(4.5)	9.7	(7.8)	נאסד"ק	
15.8	(1.5)	(6.8)	11.5	(25.1)	ניקיי טוקיו	
20.8	0.1	(5.3)	12.8	(24.8)	קאק פריז	
					פוטסי לונדון	
					דאקס פרנקפורט	
					MSCI WORLD	

לפרטים בדבר ההשלכות על התוצאות הכספיות, ראה סעיף 2 לעיל וביאור 5 בדוח הכספי.

התפתחויות במצב הכלכלי בעולם

הרבעון השלישי של שנת 2022 התאפיין בהמשך המאבק של הבנקים המרכזיים באינפלציה הגבוהה. מרבית הבנקים המרכזיים החלו בתהליך של העלאת ריביות ובמקביל צמצום הדפסת כסף.

סיום המלחמה בין רוסיה לאוקראינה אינו נראה באופק ובתגובה הטילו מדינות המערב סנקציות כלכליות כבדות על רוסיה. לצד משבר זה, שהביא לזינוק במחירי האנרגיה והסחורות, העולם נמצא בתקופת יציאה ממשבר הקורונה, בה עדיין מורגשות הבעיות בשרשראות האספקה ועליות בביקושים. כפועל יוצא הבנקים המרכזיים החלו לפעול בצעדים מרסנים כגון העלאת ריבית וצמצום המאזנים.

ארה"ב – במהלך הרבעון השלישי המשיכה מגמת ההאטה בכלכלה תוך כדי התגברות האינפלציה, כאשר התוצר צמח ברבעון ב-2.6% לעומת רבעון קודם שבו נרשמה התכווצות בכלכלה (גבוה מהצפי לעלייה של כ-2.4%). במהלך הרבעון המשיך ה"פד" בתהליך העלאת הריבית והעלה את הריבית ב-150 נ"ב לרמה של 3.75%-4% וזאת כתגובה לאינפלציה שזינקה ועומדת נכון לתום הרבעון על 8.2% (במונחים שנתיים).

תחזיות השוק הן להמשך העלאות הריבית בחודשים הקרובים ומרבית ההערכות עומדות על 1% נוספים עד אמצע שנת 2023. נוסף על העלאות הריבית, החל ה"פד" בצמצום המאזן בקצב של כ-60 מיליארד דולר בחודש. שוק העבודה ממשיך לשמור על חוזקה, כאשר שיעור האבטלה נותר נמוך על 3.6% (נכון לתום הרבעון השלישי) וניכרת עלייה מתמשכת במספר מקומות העבודה החדשים הנפתחים מדי חודש. בחודש אוקטובר האינפלציה (במונחים שנתיים) עמדה על 7.7% אשר היתה נמוכה מהציפיות שעמדו על 7.9%.

אירופה – הכלכלה בגוש האירו צמחה ברבעון השני בקצב של 0.2% לעומת הרבעון השלישי. ה- ECB הצטרף למגמה הבנקים המרכזיים בעולם והקפיץ את הריבית בקצב מהיר ל-2%, בתגובה לעליית האינפלציה באיחוד האירופי (קצב שנתי של 9.3% נכון לספטמבר 2022). ה- ECB החל בצמצום תכנית רכישת האג"ח. שיעור האבטלה התייצב ועומד על 6.7% נכון לספטמבר.

סין – כלכלת סין מושפעת עדיין ממדיניות ה"אפס סובלנות לקורונה" אשר באה לידי ביטוי בהטלת סגרים על אזורים נרחבים ובחובת בידוד לנכנסים למדינה. ברבעון השלישי צמחה כלכלת סין בקצב של 3.9% לעומת רבעון שלישי 2021 וגם במונחים רבעוניים צמחה ב-3.9% לעומת הרבעון השני 2022. במהלך הרבעון השלישי המשיך הבנק המרכזי בצעדי הרחבה מוניטרית הן בהיצע הכסף והן בהפחתת יחס הרזרבה.

4. מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

בפרק זה ייסקרו תמציות חוקים, תקנות, חוזרים וניירות עמדה מהותיים ביותר או טיטוט של חוקים, תקנות, חוזרים וניירות עמדה מהותיים ביותר, החלים על פעילות החברות בקבוצה ואשר הינם מהותיים לפעילותן, שפורסמו על ידי הכנסת, הממשלה או הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון, לפי העניין, לאחר מועד פרסום הדוחות הכספיים השנתיים.

4.1 כללי

4.1.1 מתן שירותי מידע פיננסי

בהמשך לאמור בסעיף 10.2.9(ב) לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2021, דבר חוק שירות מידע פיננסי וטיטוט חוזר "הוראות לנותני שירות מידע פיננסי" –

בחודש מרס 2022 פורסם חוזר "הוראות לנותני שירותי מידע פיננסי", הקובע הוראות לעניין אופן קבלת אישור רשות שוק ההון לגוף מוסדי לפעול כנותן שירות מידע פיננסי וכן הוראות לעניין פעילות מבטח כנותן שירות מידע פיננסי.

בחודש אוגוסט 2022 פורסם תיקון לחוזר הוראות לנותני שירות מידע פיננסי, במסגרתו התווספו הוראות לעניין הסדרת פעילות מבטח כנותן שירותי מידע פיננסי בנושאי קבלה ושימוש בתעודה חתומה דיגיטלית, גילוי בהסכם התקשרות עם הלקוח, מתן שירותים ללקוח ותמורה המתקבלת מגורמים אחרים.

להערכת החברה ליישום הוראות חוק שירות מידע פיננסי ולחוזר בעניין "הוראות לנותני שירותי מידע פיננסי" יכול ותהיינה השלכות תפעוליות מחד, והזדמנות עסקיות מאידך, וזאת לצד הגברת תחרות בשוק הפיננסי. לפרטים בדבר העברת מידעים בתחום החיסכון הפנסיוני והמסלוקה הפנסיונית, ראו סעיף 6.2.1(ב) לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2021.

המידע בכל הקשור להשלכות האפשריות של הוראות הדין בעניין מתן שירותי מידע פיננסי הינו מידע צופה פני עתיד, המתבסס על הערכות והנחות של החברה והתוצאה בפועל יכולה להיות שונה באופן מהותי מזו שנחזתה, בין היתר, בהתאם לאופן בו יישמו ההוראות על ידי הרגולטורים השונים וכן בהתנהגות גורמים שונים בשוק הפיננסי והעדפות הצרכנים.

4.1.2 צירוף לביטוח

בהמשך לאמור בסעיף 10.2.10(א) לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2021, דבר חוזר "צירוף לביטוח", בחודש יוני 2022 פורסם תיקון נוסף לחוזר האמור במסגרתו בוצעו, בין היתר, מספר התאמות להליך שיווק יזום למבטח שהוא אזרח ותיק. כמו כן נקבעו הוראות בדבר הצגת החלופות השונות להרכב הכיסוי בעת צירוף לביטוח, באותו אמצעי בו מבוצע הצירוף. בנוסף הוחלט לדחות את מועד התחילה של עיקר הוראות החוזר ליום 31 באוגוסט 2022, כאשר מועד התחילה להוראות מסוימות נדחה ליום 1 בדצמבר 2022.

כמו כן, נקבעה הוראת שעה לפיה הוראות חוזר הצירוף לא יחולו על שיווק תכניות ביטוח למוצרי בריאות וכללי אשר מוגבלים בזמן ונרכשים ללא שיווק יזום מיום 31 באוגוסט 2022 ועד ליום 31 בדצמבר 2023.

בחודש ספטמבר 2022 פורסם תיקון לחוזר צירוף לביטוח במסגרתו נקבע, בין היתר, כי ההוראות לעניין הליך שיווק יזום למבטח שהוא אזרח ותיק לא יחולו על צירוף שנעשה במהלך פגישה פיזית. כמו כן נקבע כי אין לדרוש אמצעי תשלום ממועמד לביטוח כתנאי למתן פרטי המוצר ומחירו.

בנוסף הוחלט לדחות את מועד התחילה של ההוראות לעניין שליחת תמצית הכיסוי הביטוחי לאזרח ותיק בביטוח בריאות ליום 1 בפברואר 2023. כמו כן ניתן זמן היערכות נוסף לצורך היערכות טכנולוגית ליישום ההוראות לעניין הצגת חלופות לברירת המחדל בפני מועמד לביטוח עד 1.12.2022.

יוער כי לשכת סוכני הביטוח הגישה עתירה לבג"צ נגד כניסתו לתוקף של החוזר האמור.

להערכת החברה, התיקונים האמורים מוסיפים על המורכבות הקיימת בהליכי המכירה ובמיוחד ביחס לאזרחים ותיקים, משפיעים על הליכי שימור וחדוש כסויים ביטוחיים שונים ויצריכו מהחברה היערכות תפעולית ומיכונית על המורכבויות הכרוכות בכך.

הערכת החברה בקשר עם ההשלכות האפשריות של התיקונים לחוזר צירוף לביטוח הינה בגדר מידע צופה פני עתיד, המבוסס על המידע המצוי בידי החברה במועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות והן תלויות, בין היתר, בהתנהגות הגורמים המפיצים ובבחירת הלקוחות.

4. מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד (המשך)

4.1 כללי (המשך)

4.1.3 שירות ללקוחות גופים מוסדיים

בהמשך לאמור בסעיף 10.2.10(ב) לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2021, בדבר חוזר "שירות ללקוחות גופים מוסדיים", בחודש יוני 2022 פורסם תיקון נוסף לחוזר האמור במסגרתו נוספו הבהרות ביחס לנסיבות בהן תתבצע פניה אקטיבית למבוטחים שהינם אזרחים ותיקים; כן נקבע שאין לפנות לאזרחים ותיקים באופן אקטיבי בטלפון למעט במקרה בו הפוליסה צפויה להתבטל שלא ביזמת המבוטח (זאת על מנת להימנע ממצב בו פוליסת בריאות או סיעוד מבטלת ללא ידיעת המבוטח).

4.1.4 הצעות לתיקון חוק חוזה הביטוח - התיישנות וריבית מיוחדת והטלת עיצום כספי

בהמשך לאמור בסעיף 10.2.5 לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2021, בדבר תזכיר לתיקון חוק חוזה הביטוח (התיישנות וריבית מיוחדת), בחודש יוני 2022 פורסמה הצעה לתיקון הוראות חוק חוזה הביטוח לעניין התיישנות וריבית מיוחדת. במסגרת ההצעה מוצע לקבוע כי על אף הוראות התיישנות הקבועות בחוק חוזה הביטוח, תקופת התיישנות לא תחלוף במשך שנה ממועד שבו תוגש תלונה לממונה לצורך בירור בהתאם לסמכותו, אך לא יותר מארבע שנים לאחר שקרה מקרה הביטוח, ולעניין ביטוח חיים, ביטוח מפני מחלות ואשפוז וביטוח סיעודי - לא יותר משש שנים לאחר שקרה מקרה הביטוח.

כן מוצע כי סמכות בית המשפט לחייב מבטח בתשלום תגמולי הביטוח שלא היו שנויים במחלוקת בתום לב בתוספת ריבית מיוחדת, תורחב באופן שלממונה תינתן סמכות דומה לחייב את חברות הביטוח בתשלום ריבית מיוחדת בעת שהממונה פעל לברור תלונה לפי סמכותו, ומצא כי לא שולמו תגמולים שאינם שנויים במחלוקת בתום לב.

התיקון האמור, ככל שיתקבל במתכונתו הנוכחית, צפוי שיביא לגידול בהתחייבויות הביטוחיות של החברה ובעלויות יישוב התביעות.

כמו כן, בחודש אוגוסט 2022 פורסם תזכיר לתיקון חוק חוזה ביטוח, במסגרתו מוצע לקבוע חיוב מפורש על מבטח לשלם למבוטח את תגמולי הביטוח במועדים ובסכומים הנדרשים בהתאם להוראות החוק והחובה ובמקביל מוצע לתקן את חוק הפיקוח על הביטוח ולהסמיך את הממונה להטיל עיצום כספי על מבטח שלא שילם את תגמולי הביטוח לפי הוראות הדין לאחר שהממונה בירר את תלונת המבוטח בהתאם לסמכותו לפי החוק.

ככל שהנוסח יתקבל כמחייב, יורחבו סמכויות הרגולטור ביחס לאמצעי אכיפה וביחס להטלת עיצומים כספיים.

4.1.5 תיקון הוראות החוזר המאוחד בעניין אקטואר ממונה ואקטואר ראשי

בחודש ספטמבר 2022 פורסם תיקון להוראות החוזר המאוחד בעניין אקטואר ממונה ואקטואר ראשי, במסגרתה הוטמעו עקרונות "Solvency II" וה-IAS באסדרה הנהוגה בישראל בדבר המערך האקטוארי, תפקידי ומאפייניו. במסגרת החוזר נקבעה, בין היתר, פונקציה חדשה של אקטואר ראשי, שתפקידו יהיה לעמוד בראש מערך האקטואריה ולפקח על עבודתם של האקטוארים הממונים על ענפי הביטוח השונים, ויהיה אחראי על ההיבטים המקצועיים שדורשים ראייה כוללת של פעילות המבטח. בכלל זה, נקבע כי האקטואר הראשי יגיש אחת לשנה דוח אקטוארי, שיסקור את אופן יישום ההיבטים האקטואריים בהוראות סולבנס, וכן לחוות דעתו על מדיניות החיתום והסדרי ביטוח המשנה. בנוסף נקבע כי האקטואר הראשי יידרש לדווח להנהלת החברה ולדירקטוריון על מהימנות ונאותות חישוב ההתחייבויות הביטוחיות. כמו כן, על מנת לשמור על אי תלות בהתאם ל-"Solvency II" וה-IAS, נקבע כי המערך האקטוארי והעומד בראשו יהיו כפופים ישירות למנהל הכללי של המבטח.

מרבית ההוראות האמורות ייכנסו לתוקף ביום 1.1.2023.

4.1.6 חוזר שירות ללקוחות סוכנים ויועצים – תיקון

בחודש אוגוסט 2022 פורסם תיקון לחוזר שירות ללקוחות סוכנים ויועצים, המפרט את ההוראות שלפיהן על בעל רישיון (סוכן ביטוח או יועץ ביטוח) לפעול בבואו לתת שירות ללקוח. התיקון כולל, בין היתר, הוראות שמטרתן הבהרת חובות בעל הרישיון עבור לקוח כאשר ההתקשרות נעשית באופן פסיבי מבחינת הלקוח ללא ידיעתו וללא מעורבותו, בין היתר כתוצאה מרכישת תיק ביטוח או מינוי בעל הרישיון על ידי הגוף המוסדי (להלן: "לקוח מועבר"). התיקון קובע כי על בעל רישיון ליזום פנית שירות ללקוח מועבר במהלכה יעדכן בעל הרישיון את הלקוח המועבר על השינוי כאמור, ויפרט בפניו, בין היתר, את אפשרותו לבטל את מינוי בעל הרישיון החדש או לחתום על יפוי כוח חדש (להלן: "פניית שירות ללקוח מועבר").

4. מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד (המשך)

4.1 כלל (המשך)

4.1.6 חוזר שירות ללקוחות סוכנים ויועצים – תיקון (המשך)

בחודש ספטמבר 2022 פורסמה טיוטת תיקון לחוזר שירות ללקוחות סוכנים ויועצים במסגרתה, בין היתר, הוארכו פרקי הזמן לביצוע פניית שירות ללקוח מועבר, וכן הובהר במסגרת דברי ההסבר כי ההוראות בעניין פניית שירות ללקוח מועבר אינן עוסקות בתשלומים לבעל הרישיון, אלא רק קובעות את הכללים שעל בעל הרישיון לנהוג לפיהם במקרים בהם עוברים לטיפולו לקוחות מועברים.

להערכת החברה, החובה על בעל הרישיון החדש לעדכן את הלקוח המועבר על העברתו כאמור לעיל, יכול ותביא לשינוי בדפוסי הביצוע של עסקאות בשוק מסוג רכישת תיקי ביטוח ומיזוג סוכנויות.

המידע בכל הקשור להשלכות האפשריות של התיקון לחוזר שירות ללקוחות סוכנים ויועצים הינו מידע צופה פני עתיד, המתבסס על הערכות והנחות של החברה והתוצאה בפועל יכולה להיות שונה, בין היתר בשל התנהלות סוכני הביטוח בנושא.

4.1.7 חוק הריכוזיות

בהמשך לאמור בסעיף 10.2.1 לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2021 בעניין הוראות החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, בחודש ספטמבר 2022 פורסם בתקשורת הכלכלית כי בהמשך לבקשת אלוו נדל"ן ומלונאות בע"מ לקבל היתר שליטה בחברה, ובהמשך לעמדת רשות שוק ההון כי יש לראות בכללביט מימון בע"מ כתאגיד פיננסי לעניין פרק ד' לחוק הריכוזיות, הביעה הוועדה לצמצום הריכוזיות את עמדתה לפיה יש לראות בכללביט מימון בע"מ כתאגיד ריאלי, באופן הדוחה את פרשנות רשות שוק ההון.

עם זאת, בחודש ספטמבר 2022 פורסם דוח הצוות לבחינת פרק ד' לחוק הריכוזיות (להלן: "צוות לבדיקת הריכוזיות"), במסגרתו הביע הצוות את עמדתו כי נכון להגדיר תאגיד הנפקה של מבטח כגוף פיננסי, באופן העולה בקנה אחד עם עמדת רשות שוק ההון לעיל.

בשלב זה, טרם פורסמה הוראה רשמית הקובעת אם יש לסווג חברות הנפקה בבעלות מבטח כתאגיד פיננסי או ריאלי, אין באפשרות החברה להעריך את השלכות הפרסומים האמורים, אך לסיווג כאמור עשויה להיות השפעה על התפתחות פעילות הקבוצה ועל מבנה ההחזקות בה, באופן שכלל שהיקף התחייבויות כללביט מימון תעבורנה את הרף שבעקבותיו תוגדר כגוף ריאלי משמעותי, הדבר יכול וישליך לאפשרות החברה להמשיך ולהחזיק בכלל ביטוח ובכללביט מימון, ו/או יצריך מיזוג בין חברות בקבוצה. בשלב זה, נוכח יתרת התחייבויות כללביט מימון (לפרטים ראו ביאור 5(ג) לדוח הכספי של החברה) והמלצות הצוות לבדיקת הריכוזיות, החברה לומדת את הסוגייה.

4.2 חיסכון ארוך טווח

4.2.1 טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות)(הוראת שעה), התשפ"א-2021

בהמשך לאמור בסעיף 9.5.5.1(א) לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2021, בדבר תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008 (להלן: "תקנות הוצאות") ובדבר דוח הוועדה המייעצת לממונה בנושא בחינת ההוצאות הישירות (להלן: "דוח ההוצאות הישירות") -

בחודש אוקטובר 2022 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון), התשפ"ג-2022, המהוות חוליה ראשונה באסדרה הצפויה להתפרסם בעקבות דוח ההוצאות הישירות.

במסגרת תיקון התקנות נקבע מנגנון לפיו הגוף המוסדי יקבע עבור כל מסלול או קופת גמל שבניהולו את תקרת עמלות הניהול החיצוני לשנת הכספים הרלבנטית, מבלי שתיקבע בתקנות תקרה מספרית באחוזים, כאשר הממונה רשאי, בנסיבות מיוחדות, להתיר חריגה מהשיעור המרבי של מגבלת עמלת ניהול חיצוני. כן נקבע שבגינת הוצאות מותרת ביחס למספר מסלולי השקעה אשר יוקמו לאחר יום 1 בינואר 2023 תהיה כדלקמן:

1) במסלול השקעה מתמחה שיעקר השקעותיו בנכסים סחירים תתאפשר גביית הוצאות ישירות אך ורק בגין עמלות קניה ומכירה, דמי שמירה ועמלת משמורת, מיסים והוצאה בקשר עם ניהול תביעה בשל השקעה במסלול, וכן עמלת ניהול חיצוני הנובעת מהשקעה בנייר ערך סחיר בקרן או קרן חוץ או קרן סל שאינן צד קשור בה.

4. מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד (המשך)

4.2 חיכון ארוך טווח (המשך)

4.2.1 טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות)(הוראת שעה), התשפ"א-2021 (המשך)

(2) במסלול השקעה מתמחה שעיקר השקעותיו במכשירים עוקבי מדד תתאפשר גביית הוצאות ישירות בגין האמור בסעיף (1) וכן עמלת ניהול חיצוני הנובעת מהשקעה בנייר ערך סחיר בקרן או קרן חוץ או קרן סל שאינן צד קשור בה, וכן לפחות 75% מנכסי הקרן הם נכסים שלא הונפקו בישראל, אינם נסחרים או מוחזקים בישראל.

(3) במסלול השקעה שכולל רכיב של דמי ניהול משתנים, בו תגמול הגוף המוסדי ייגזר גם מביצועי המסלול, תתאפשר גביית הוצאות ישירות בגין מיסים בלבד.

עוד נקבע כי חישוב מגבלת עמלת ניהול חיצוני במסלולי הפנסיה, יבוצע מתוך סך כל נכסי מסלולי ההשקעה, לרבות הנכסים הכלולים באפיק השקעה מובטח תשואה, אולם לצורך ניצול בפועל של ההוצאות הישירות, לא יובאו בחשבון ההוצאות שייגבו לצורך השקעות המוקצות לאפיק מובטח תשואה.

כן נקבעו הוראות בעניין חובת גילוי ודיווח לעמיתים ולמבוטחים לגבי העלות הכוללת הצפויה להם במוצר הפנסיוני.

ההסדר האמור יחול החל מיום 1 לינואר 2023, כאשר נוסח הנוכחי של התקנות הוארך באופן רטרואקטיבי מיום 6.4.2022 ועד ליום 31.12.2022.

בהמשך להוראות בעניין חובת גילוי ודיווח לעמיתים ולמבוטחים, בחודש נובמבר 2022 פורסמה טיוטת חוזר גופים מוסדיים 2022-316 "אופן הצגת העלות השנתית הצפויה לעמית או למבוטח". במסגרת הטיטה מוצע לקבוע הוראות לעניין הצגת העלות הכוללת הצפויה בשל דמי ניהול והוצאות ישירות ללקוחות קיימים וחדשים. כן מוצע כי ההסדר יחול החל מיום 1.1.2023.

להשלכות החוזר וטיטת החוזר בעניין חובת הגילוי והדיווח ראו סעיף 4.2.2 להלן.

4.2.2 מסלולי השקעה בקופת גמל

בחודש ספטמבר 2022 פורסם חוזר בעניין ניהול מסלולי השקעה בקופת הגמל, במסגרתו עודכנו והורחבו משמעותית מגוון מסלולי ההשקעה המתמחים שגוף מוסדי רשאי לנהל על מנת להגביר את התחרות בענף החיסכון הפנסיוני. בין היתר חויבו הגופים המוסדיים להקים מסלול השקעה עוקב מדד למקבלי קצבה ולאפשר הצעת מסלולים מתמחים גם למקבלי קצבה.

בנוסף כולל החוזר הוראות המאפשרות ניהול מסלולי השקעה בחלוקה לחמישה סוגי מסלולים ("אשכולות"):

- (1) מסלולי השקעה בניהול אקטיבי - מסלולי השקעה מתמחים אשר מאופיינים בהשקעות ישירות לצד השקעות בנכסים עוקבי מדדים;
- (2) מסלולי השקעה בניהול אקטיבי בדמי ניהול משתנים - מסלולי השקעה מתמחים כאמור בסעיף א' אשר נגבים דמי ניהול משתנים על ידי הגוף המוסדי בהתאם לתשואה שהושגה. הגוף המוסדי רשאי לנהל מסלולים אלה בתנאי שהוא מנהל מסלול באותה התמחות באשכול המפורט בסעיף 1 לעיל;
- (3) מסלולי השקעה המתמחים בנכסים סחירים (לרבות חובה להקים לפחות מסלול השקעה משולב סחיר אחד);
- (4) מסלולי השקעה עוקבי מדדים (לרבות חובה להקים לפחות מסלול השקעה עוקב מדדים גמיש);
- (5) מסלולי השקעה שמתמחים בניהול השקעות בהתאם לכללי הלכה דתית או השקפת עולם בתחומי הקיימות והסביבה.

כן כולל החוזר הוראות בדבר מודלים שונים של דמי ניהול והוצאות ישירות שייגבו באשכולות השונים (כגון אי גביית הוצאות ישירות באשכול מסלולי השקעה עוקבי מדדים ובמסלולי השקעה בניהול אקטיבי בדמי ניהול משתנים), וזאת בהמשך להמלצות דוח הוועדה המייעצת לממונה בנושא בחינת ההוצאות הישירות. לעניין המלצות הוועדה, ראה סעיף 10.5.5.1(א) לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2021.

בחודש נובמבר 2022 פורסמה טיוטת תיקון לחוזר, במסגרתה מוצע לדחות את מועד הכניסה לתוקף של עיקר הוראות החוזר ליום 1.1.2024, למעט ההוראות לעניין הקמת מסלול עוקב מדדים גמיש ומתמחה גמיש שיחולו החל מיום 1.1.2023.

4. מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד (המשך)

4.2 חיסכון ארוך טווח (המשך)

4.2.2 מסלולי השקעה בקופת גמל (המשך)

להערכת החברה, התיקון לתקנות ההוצאות, בצירוף עם חוזר מסלולי השקעה, טיטת התיקון לחוזר זה, וטיטת ההוראות בעניין חובת גילוי ודיווח לעמיתים ולמבוטחים עשויים להביא להגברת התחרות בשוק מוצרי החיסכון הפנסיוני, עקב התלית הוצאות השקעה בסוג המסלול, פתיחת מסלולי השקעה חדשים, וכן מדידת התשואות למסלולים החדשים.

הערכות החברה בדבר השפעות התיקון לתקנות ההוצאות, חוזר מסלולי השקעה, טיטת התיקון לחוזר זה, וטיטת ההוראות בעניין חובת גילוי ודיווח לעמיתים ולמבוטחים הינן בגדר מידע צופה פני עתיד, המבוסס על הערכות לא סופיות של החברה הידועות במועד פרסום הדוח. התוצאה של ההוראות האמורות יכולה להיות שונה באופן מהותי מזו שנחזתה, בין היתר לאור אי הוודאות ביחס לנוסח הסופי של ההוראות בעניין חובת גילוי ודיווח לעמיתים ולמבוטחים, להוראות המשלימות שיפורסמו בהמשך, יישום ההוראות על-ידי הממונה ויתר הגורמים בשוק, לרבות סוגי המסלולים שיוקמו וגובה ההוצאות שייגבו בפועל.

4.2.3 עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ולקרנות הפנסיה

בחודש יוני 2022 פורסם חוזר בקשר עם "תיקון הוראות החוזר המאוחד בעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי תמורת לחברות ביטוח ולקרנות הפנסיה", אשר כולל עדכון של הנחות ברירת מחדל שעל בסיסן יחשבו הגופים המוסדיים את התחייבויותיהם ואת המקדמים ביחס למקבלי קצבה במוצרי החיסכון הפנסיוני, וכן כוללת המלצות לעניין חיזוי שיעורי השיפורים העתידיים בתמותה. להרחבה להשלכות התיקון האמור ראו ביאור 8(א)(1)(ג) בדוחות הכספיים.

4.2.4 הוראות משלימות למנגנון הבטחת התשואה בקרנות פנסיה

בהמשך לאמור בסעיף 10.5.5.1(z) לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2021, בדבר החלפת מנגנון הבטחת התשואה בקרנות הפנסיה במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2021 ו-2022), התשפ"ב-2021 וההוראות המשלימות שפורסמו בעניין זה, בחודש יולי 2022 פורסמו תיקונים לחוזרים בעניין הוראות לניהול קרן חדשה ובעניין כללים להגדלת שיעור זקיפת התשואה למקבלי קצבה בקרנות פנסיה חדשות, כך שיותאמו להוראות החוק והוראות הממונה הנגזרות מהוראות החוק.

במסגרת התיקונים האמורים נקבעו בין היתר, הוראות שנועדו להתאים את שיעור הריבית המשמש להיוון ולתשואה בחישוב ההתחייבויות כלפי מקבלי קצבה בקרן חדשה מקיפה לתשואת היעד בגין נכסי המנגנון, באופן שביחס לעמיתים שפרשו לפני 1 לינואר 2023, הריבית להיוון תהיה ריבית שנתית אפקטיבית בשיעור של 4.26% (ללא שינוי) או בשיעור אחר שיקבע הממונה מזמן לזמן; וביחס לעמיתים שפרשו החל מיום 1 לינואר 2023, הריבית להיוון תהיה ריבית שנתית אפקטיבית בשיעור של 4.38%, וזאת לאור שינוי הריבית התעריפית עליה מבוסס מקדם הפרישה עבור עמיתים אלה ועלויות הכיסויים הביטוחיים החל מהמועד האמור.

4.2.5 הצעה לתיקון לחוק הייעוץ הפנסיוני

בהמשך לאמור בסעיף 10.8.8.1(ב) לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2021, בדבר הוראת השעה בעניין אי נקיטת צעדי אכיפה כנגד תאגידי בנקאיים שיבצעו ייעוץ פנסיוני באופן דיגיטלי או טלפוני עד להסרת המגבלות שהוטלו בחוק בשל הקורונה וכוונת משרד האוצר לקדם תיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005 –

בחודש יוני 2022 פורסמה הצעה לתיקון החוק האמור במסגרתה מוצע לאפשר ליועצים פנסיוניים המועסקים בבנקים לתת ייעוץ פנסיוני ללקוחות הבנק גם באמצעות אמצעי דיגיטלי ולקיים שיחות טלפון עם לקוחות כאשר אלה נדרשות כחלק ממתן הייעוץ הפנסיוני. כמו כן, בחודש יולי 2022 הוארך תוקף הוראת השעה עד תום שלושה חודשים מיום התכנסות הכנסת ה-25.

4. מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד (המשך)

4.2 חיסכון ארוך טווח (המשך)

4.2.5 הצעה לתיקון לחוק הייעוץ הפנסיוני (המשך)

להערכת החברה, ככל שהצעת החוק תתקבל ותהפוך לנוסח מחייב, יהיה בכך כדי להרחיב את התחרות בשוק הייעוץ והשיווק הפנסיוני באמצעות בנקים, אשר יכול ויהפוך את ענף הייעוץ והשיווק הפנסיוני לריכוזי יותר ויכול אף להביא לחשיפה של הגופים המוסדיים בחברה לתשלום עמלות בשיעור גבוה מהשיעור הממוצע המשולם על ידה כיום בחלק מהמוצרים וכן לתשלום עמלות גם ביחס למוצרים שעיקר העמלות בגין שיווקם כבר שולם בעבר.

המידע בכל הקשור להשלכות האפשריות של הצעת החוק בעניין אפשרויות הייעוץ הפנסיוני של תאגידים בנקאיים הינו מידע צופה פני עתיד, המתבסס על הערכות והנחות של החברה והתוצאה בפועל יכולה להיות שונה באופן מהותי מזו שנחזתה, בין היתר בהתאם לנוסחו הסופי של התיקון, ככל שיפורסם, וכן לאור העובדה שהיישום בפועל עשוי להיות שונה מזה שנחזה ותלוי, בין היתר, בהתנהגות התאגידים הבנקאיים ובסוגי המוצרים לגביהם יתאפשר לתאגידים בנקאיים ליתן שירותי ייעוץ פנסיוני.

4.3 ביטוח בריאות

4.3.1 הוספת ענף ביטוח בריאות לרישיון סוכן

בחודש מאי 2022 פורסם תזכיר לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הוספת ענף ביטוח בריאות לרישיון סוכן), התשפ"ב-2022 ("התזכיר"), אשר מטרתו לייחד רישיון לענף ביטוח הבריאות, אשר יכלול ביטוח מפני תאונות אישיות וביטוח מפני מחלות ואשפוז, כך שענף ביטוח הבריאות יעמוד בפני עצמו ולא יהיה חלק מהענפים האחרים. זאת, לעומת המצב הקיים כיום, שבו רישיון סוכן בענף הביטוח הכללי או בענף הביטוח הפנסיוני מאפשר לסוכן הביטוח למכור ולשווק גם ביטוחי בריאות. במסגרת התזכיר מוצע לקבוע, לגבי סוכני הביטוח הרשאים לעסוק בתיווך לעניין ענף ביטוח בריאות במסגרת הרישיון הקיים בידיהם כיום, יוכלו לקבל רישיון לתיווך בענף ביטוח בריאות, ללא צורך בביצוע התמחות או בעמידה בבחינות לעניין ענף ביטוח בריאות.

להערכת החברה, ריכוז המוצרים הביטוחיים תחת ענף "חודי של סוכן ביטוח שיקבל הכשרה פרטנית וממוקדת בתחום זה, יביא לפיתוח מקצועיות ומומחיות בתחום ביטוח הבריאות.

הערכות החברה בקשר עם התזכיר הינן מידע צופה פני עתיד, המתבסס על הערכות והנחות נכון למועד פרסום הדוח והתוצאה בפועל עשויה להיות שונה באופן מהותי מזו שנחזתה והיא תלויה, בין היתר, בנוסחו הסופי של התזכיר ובאופן יישומו.

4.3.2 הרפורמה בביטוחי בריאות

בהמשך לאמור בסעיף 8.1.2.1 לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2021, בדבר רפורמה בתחום ביטוחי בריאות, בחודש ספטמבר 2022 פרסם הממונה עדכונים להוראות הרפורמה - הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזה ביטוח לניתוחים וטיפולים מחליפי ניתוח בישראל) (תיקון), התשפ"ב-2022; תיקון הוראות החוזר המאוחד - שער 6 חלק 3 פרקים 1, 2, 3, 4 ו-6 - עריכת תכנית לביטוח בריאות; הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזה ביטוח לפוליסת בריאות בסיסית), התשפ"ב - 2022 ("הרפורמה").

הוראות הרפורמה המעודכנות כוללות מבנה חדש לשוק ביטוחי הבריאות אשר יכלול חמישה רבדים:
(א) רובד ראשון - פוליסת בריאות בסיסית המורכבת משלוש תוכניות ביטוח אחידות - השתלות וטיפולים מיוחדים בחו"ל, תרופות מחוץ לסל וניתוחים וטיפולים מחליפי ניתוח בחו"ל. הפוליסות מכסות מקרים אשר ככלל אינם מכוסים על ידי סל הבריאות. במסגרת הוראות הרפורמה, הממונה הגדיר את הכיסויים האמורים באופן אחיד במטרה לאפשר השוואה בין מוצרים, להגביר את התחרות ולמקד אותה במחיר הביטוח ובשירות הניתן על ידי חברת הביטוח.

(ב) רובד שני - תכנית ניתוחים וטיפולים מחליפי ניתוח בישראל - כיסוי משלים לכיסוי הביטוחי הנמכר במסגרת השב"ן/עם/בלי השתתפות עצמית וכן כיסוי מהשקל הראשון ללא השתתפות עצמית.
(ג) רובד שלישי - מבטח יהיה רשאי לשווק פוליסת הרחבה לכיסויים הכלולים באחת או יותר מתכניות הביטוח שנרכשו במסגרת הרובד הראשון, השני או החמישי.

4. מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד (המשך)

4.3 ביטוח בריאות (המשך)

4.3.2 הרפורמה בביטוחי בריאות (המשך)

(ד) רובד רביעי – 6 תכניות ביטוח אמבולטוריות ספציפיות שנקבעו בהוראות הרפורמה, וזאת במטרה להגביר את מגוון הביטוחים הקיימים לצד מניעת מצב של כפל כיסויים בין המוצרים, וכן כל תכנית נוספת שתאושר על ידי הממונה מראש ובכתב ואשר תותר על ידו לשיווק לכל החברות. מכירת מוצרי הרובד הרביעי תתאפשר בתנאי שהמבוטח מחזיק בפוליסה בריאות בסיסית אצל מבטח כלשהו.

(ה) רובד חמישי – פוליסת מחלות קשות אשר רכשתה אינה תלויה ברכישה של תכנית ביטוח אחרת. כמו כן, כוללות הוראות הרפורמה איסור על מכירת פוליסת בריאות פרט למועמד לביטוח שיש ברשותו פוליסת בריאות פרט מסוג שיפוי המעניקה לו כיסוי ביטוחי דומה מבלי לבטל את הפוליסה הקיימת (למעט במקרים מסוימים שפורטו בהוראות הרפורמה) והוראה לפיה הנחות ינתנו בשיעור קבוע לתקופה של עשר שנים לפחות. תחילתן של ההוראות ביום 1 בפברואר 2023 והן יחולו על פוליסות מסוג ביטוח בריאות פרט שייכרתו ממועד זה ואילך וכן על פוליסות ביטוח בריאות קבוצתי שייכרתו או יחודשו ממועד זה ואילך, למעט הוראה בעניין הנחות שתחול גם על מתן הנחה מיוחדת בפוליסות קיימות.

קיומה של פוליסת בריאות בסיסית אחידה אצל כל חברות הביטוח עשויה להגביר את התחרות, שתתמקד במחיר, בשירות ובאופן יישוב התביעות, וזאת בין היתר נוכח האחידות בין הפוליסות ונוכח מבנה הפוליסות, שיורכב ממספר רבדים, שיכול וירכשו על ידי מבטח מחברות שונות. האיסור להציע למבוטח לרכוש ביטוח ניתוחים וטיפולים מחליפי ניתוח בישראל במסגרת הרובד הראשון, יכול וישפיע על היקף המכירות של המוצר.

בשלב ראשוני זה, החברה אינה יכולה להעריך את מכלול השפעות הרפורמה.

4.3.3 עדכון תעריפים בפוליסות בריאות מתעדכנות

בהמשך לאמור בסעיף 8.1.2.1 לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2021, בדבר טיטת חוזר עדכון תעריפים בפוליסות בריאות מתעדכנות, בחודש ספטמבר 2022 פורסם תיקון הוראות החוזר המאוחד - שער 6 חלק 3 פרק 1 - עדכון תעריפים בפוליסות בריאות מתעדכנות.

בהתאם להנחיות הממונה, ביטוחי פרט בבריאות (למעט אובדן כושר עבודה, ביטוח סיעודי, נח"ל, שיניים, עובדים ושוהים זרים), שנמכרים מחודש פברואר 2016, מתחדשים מאליהם לכלל המבוטחים אחת לשנתיים. עדכון התעריפים והתנאים של ביטוחים אלה מותנה באישור הממונה ובהודעה מראש למבוטחים.

בהמשך לאמור, בחודש ספטמבר 2022 פורסם חוזר עדכון תעריפים בפוליסות בריאות מתעדכנות, הכולל הוראות הקובעות באלו מקרים מבטח יהיה רשאי להנהיג העלאה בדמי הביטוח בפוליסות ביטוח בריאות מסוג הוצאות רפואיות (פרט) ללא אישור הממונה, וכן הוראות המאפשרות לחברת הביטוח להציע למבוטחים להפחית את גובה עליית הפרמיה באמצעות הגדלת ההשתתפות העצמית או הפחתת כיסוי, בכפוף לאישור מראש ובכתב של הממונה.

תחילתו של החוזר ביום פרסומו והוא יחול על תכניות ביטוח הוצאות רפואיות פרט שישווקו או שיחודשו מיום התחילה.

האפשרות להעלות דמי ביטוח ולחילופין לתמחר חלק מהסיכון במסגרת ההשתתפות העצמית או היקף הכיסוי צפויה להביא לגידור הסיכון הביטוחי ארוך הטווח של חברת הביטוח, לייצר ודאות וכפועל יוצא להקטין את מקדמי השמרנות בתמחור הפוליסה. עם זאת, עדכון תנאי הפוליסה מדי תקופה, ככל שיבוצע באופן שלא יטיב עם המבוטח, יכול וישפיע על יכולת השימור של המבוטחים במיוחד בקרב מבוטחים בריאים. נכון למועד זה החברה טרם נדרשה לעדכון פוליסות המצריך קבלת הסכמה של המבוטחים, כאמור.

4.3.4 ספקים מעריכים בביטוח סיעודי

בהמשך לאמור בסעיף 8.1.2.2 לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2021, בדבר תיקון להוראות החוזר המאוחד בעניין יישוב תביעות בביטוח סיעודי, שנכנס לתוקף בהדרגה החל משנת 2018, הכולל בין היתר הוראה לפיה המבוטח יחויב ליצור מאגר של ספקים אשר יבצעו את הערכות התפקוד במסגרת יישוב תביעות בביטוח סיעודי, ולהשלכות תיקון זה –

בחודש ספטמבר 2022 דחה הממונה את כניסתה לתוקף של ההוראה האמורה, פעם נוספת, לתאריך 31 בדצמבר 2023.

4. מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד (המשך)

4.3 ביטוח בריאות (המשך)

4.3.5 כתבי שירות

בהמשך לאמור בסעיף 10.2.10(ג) לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2021, בעניין חוזר כתבי שירות ובהמשך לעדכון הוראות הרפורמה בביטוח הבריאות בחודש ספטמבר 2022 כאמור בסעיף 4.3.2 לעיל -

בחודש ספטמבר 2022 פורסם תיקון לחוזר כתבי שירות במסגרתו נקבע בין היתר כי כתב שירות בביטוח בריאות לא יעניק שירות של כיסוי הנכלל תחת תכניות הביטוח שהנן חלק מהרובד הרביעי ברפורמת ביטוחי הבריאות, כמפורט בסעיף 4.3.2 לעיל (תכניות ביטוח אמבולטוריות ספציפיות). כמו כן, נקבע כי כתב שירות בתחום הבריאות המשווק ללא מעורבות חברת ביטוח ימכר בנפרד ממכירת תכנית ביטוח ולאחר שחלפו שלושה ימי עסקים לפחות בין מכירת תכנית הביטוח לבין מכירת כתב השירות.

להערכת החברה, התיקון האמור עשוי לצמצם את היקף השירותים הנמכרים במסגרת כתבי השירות, שאינם במעורבות מבטח, אולם להערכת החברה, התיקון לא צפוי להיות בעל השפעה מהותית על תוצאותיה העסקיות.

הערכות החברה בקשר עם תיקון חוזר כתבי שירות הינן מידע צופה פני עתיד, המתבסס על הערכות והנחות נכון למועד פרסום הדוח והתוצאה בפועל עשויה להיות שונה באופן מהותי מזו שנחזתה והיא תלויה, בין היתר, בהתנהגות גורמים שונים בשוק הביטוח ובהעדפות לקוחות.

4.4 ביטוח כללי

4.4.1 פוליסת ביטוח דירה

בחודש מאי 2022 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן) (תיקון), התשפ"ב-2022, במסגרתה מוצע לתקן את הפוליסה התקנית לביטוח דירה המצויה בתוספת לתקנות (להלן: "הפוליסה התקנית"). התיקון המוצע הינו בעקבות אי בהירות לגבי הכיסוי הביטוחי במקרים של קריסת מבנים שלא כתוצאה מרעידת אדמה. בהתאם לטייטה, מוצע להבהיר כי מקרים כאמור לא יכללו בכיסוי הבסיסי בפוליסה וכן מוצע להוסיף אפשרות לרכישת הרחבה לכיסוי בגין נזק תאונתי משמעותי לדירה מכל סיבה (למעט מספר חריגים מנויים מצומצמים), שאינו נופל מ-70% מסכום הביטוח.

בשלב מקדמי זה, החברה אינה יכולה להעריך את השפעת הטייטה. התוצאות בפועל עשויות להיות מושפעות, בין היתר, מהנוסח הסופי של התקנות, מנכונות מבטחי המשנה לבטח את הכיסוי האמור, מאופן תמחור, היקף הכיסוי, וכן מהתנהגות הלקוחות, המתחרים, הגורמים המפיצים והגורמים המממנים הלוואות משכנתא בשוק.

4.4.2 ביטוח חיים וביטוח מבנה במסגרת הלוואה לדיר

בחודש מאי 2022 פורסמה טיוטה לתיקון חוזר ביטוח חיים וביטוח מבנה אגב הלוואה לדיר (להלן: "טיטות תיקון חוזר ביטוח הלוואה לדיר"), במסגרתה מוצע לאפשר לסוכנויות ביטוח שהינן בבעלות בנקים למשכנתאות (להלן: "סוכנויות הבנקים"), להן מותר כיום לשווק פוליסת ביטוח דירה הכוללת כיסוי למבנה בתוספת כיסוי לנזקי מים בלבד (ללא כיסויים והרחבות נוספים), לשווק כיסוי בגין נזק לצד שלישי, וכן הרחבה לביטוח מבנה - "כיסוי לנזק משמעותי מכל סיבה" בהתאם לנוסח מוצע בטייטה לתיקון הפוליסה התקנית לביטוח דירה (לפירוט ראה סעיף 4.4.1 לעיל לעניין טיוטת תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן) (תיקון), התשפ"ב-2022).

ככל שטיטות תיקון חוזר ביטוח הלוואה לדיר תתקבל כנוסח מחייב, היא צפויה להגביר את יכולת התחרות של סוכנויות הבנקים, אם כי קיימת חוסר וודאות ביחס לנכונות מבטחי המשנה לבטח כיסוי נזק לצד שלישי ו/או כיסוי לנזק משמעותי מכל סיבה שהיא במסגרת פוליסת מבנה למשכנתא.

הערכות החברה בקשר עם טיוטת תיקון חוזר ביטוח הלוואה לדיר הינן מידע צופה פני עתיד, המתבסס על הערכות והנחות נכון למועד פרסום הדוח והתוצאה בפועל עשויה להיות שונה באופן מהותי מזו שנחזתה והיא תלויה, בין היתר, בנוסחו הסופי של התיקון, וכן בהתנהגות סוכנויות הבנקים, יתר הסוכנים, הלקוחות והגורמים המתחרים.

4. מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד (המשך)

4.4 ביטוח כללי (המשך)

4.4.3 רפורמה מוצעת בעניין מוסכי ההסדר והסדר השמאים

בהמשך לאמור בסעיף 7.1.1.2 ב.ב.3 לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2021, בנוגע לרפורמה מוצעת בעניין מוסכי ההסדר והסדר השמאים, בחודש אוגוסט 2022 פרסם הממונה טיוטה שלישית של חוזר בעניין "תיקון הוראות החוזר המאוחד - הוראות בענף רכב רכוש" (להלן: "טיטוט חוזר מוסכים ושמאים") המסדירה את אופן יישוב תביעות ביטוח בענף רכב רכוש, לעניין התקשרות עם שמאים ועם מוסכים וכן הוראות שונות ביחס להליך שיווק הפוליסה ויישוב התביעה.

ביחס למוסכים, הטיוטה כוללת, בין היתר, הוראות בדבר מתן אפשרות לכל מוסך שיתחייב לעמוד בעקרונות שייקבעו על ידי חברת הביטוח ויחתום על הסכם התקשרות עמה, לשמש כמוסך מוסכם ולהעניק שירות למבוטחיה או לצד שלישי (להלן: "מוסך מוסכם"); על חברת הביטוח לנהל משא ומתן שוויוני בין מוסכים בעלי מאפיינים דומים ומשעה שחתמה על הסכם מול מוסך מוסכם תאפשר לכל מוסך אחר, בעל מאפיינים דומים, לחתום על הסכם בנוסח זהה; מחיר שעת עבודה יהיה בהתאם למוסכם בין המוסך המוסכם לחברת הביטוח; עלות החלפים תהיה בהתאם להנחה שיתחייב המוסך המוסכם להעניק לחברת הביטוח או שהמוסך המוסכם יתחייב כי מחיר חלקי חילוף שסיפק לא יעלה על מחיר החלף שנרכש על ידי חברת הביטוח או אשר עשוי להיות מסופק על ידה או יתחייב לעשות שימוש בחלקי החילוף שתספק חברת הביטוח, בהתאם להסכמה בין חברת הביטוח למוסך; מוסך מוסכם לא יחל בתיקון הרכב, אלא לאחר אישור חברת הביטוח ובעל הרכב; איסור התקשרות בהסכם המגביל את המוסך המוסכם בסכום תיקון הרכב או בממוצע עלות תיקון רכב; חברת הביטוח תוכל לבטל את ההתקשרות עם מוסך מוסכם רק לאחר שניתנה למוסך האפשרות לחדול מביצוע ההפרה.

עוד מוצע לקבוע כי סוכן ביטוח, מוסך או שמאי לא יעניקו או יקבלו עמלה או כל טובת הנאה, במסגרת ואגב הליך בחירת מוסך ותיקון הרכב, ולעניין סוכן ביטוח לרבות באמצעות חברה לניהול תביעות או כל גורם אחר המעורב בתהליך, לרבות בשל שירותי ייעוץ שונים.

כמו כן מובהר בדברי ההסבר לטיטוטה כי על מנת ליישם את השינוי המוצע במנגנון מוסכי ההסדר ולאפשר מחירים תחרותיים בתחום החלפים, נדרשת אסדרה משלימה, אשר מצויה בתחום סמכותו של משרד התחבורה, שתביא את מחירי החלפים הנקובים בשומות הרכב לרמת מחירי השוק (להלן: "האסדרה המשלימה של משרד התחבורה").

ביחס לשמאים מוצע לקבוע, בין היתר, כי במקרה של בחירת שמאי מתוך מאגר שמאים שמציעה חברת הביטוח (שמאי שהחלטתו מחייבת את חברת הביטוח, בכפוף להליך ערעור מוגבל שנקבע בפני שמאי מכריע), תחויב חברת הביטוח לעשות שימוש במאגר שמאים אשר יהיה פתוח לכל השמאים שיעמדו בקריטריונים שנקבעו בטיטוטה (להלן: "מאגר שמאים"); חברת הביטוח תתקשר עם שמאי המעוניין להיכלל במאגר השמאים בהסכם התקשרות זהה להסכם התקשרות שקיים בינה לבין שמאי אחר הנכלל במאגר השמאים, בעל מאפיינים דומים לשמאי המעוניין, לרבות ביחס לנוסחה שתשמש לחישוב שכר השמאי. כן כוללת טיטוט חוזר מוסכים ושמאים הוראות בדבר כמות השמאים שיכללו במאגר השמאים ופיזורם; ובדבר הפרוצדורה שעל חברת ביטוח לנקוט על מנת להוציא שמאי ממאגר השמאים, בהתאם לפרמטרים אובייקטיביים שנכללו בהסכם ההתקשרות.

עוד מוצע לקבוע כי שכר טרחת שמאי המאגר יורכב מרכיב קבוע ורכיב משתנה, כאשר הרכיב המשתנה יהיה בשיעור שאינו זניח ויביא לידי ביטוי פרמטרים הקשורים לשירות וכן פרמטרים ייחודיים לשמאי כגון ותק והתמחות בסוגי רכבים ייחודיים.

בנוסף, מוצע לקבוע כי הערה לשמאי לפיה תיקון הרכב על פי הצעת התיקון עלולה להביא לפגיעה בבטיחות הרכב או הערה על כך שקיים חלף זהה שהינו בר השגה, לא יהוו השפעה אסורה על שיקול דעתו של השמאי. בהתאם לטיטוט חוזר מוסכים ושמאים, בחירת השמאי מתוך המאגר תבוצע על ידי המבוטח מתוך רשימה של שני שמאים שיבחרו באופן אקראי. הצעת התיקון והשומה של שמאי שנבחר ממאגר השמאים כאמור תהיה הצעת התיקון והשומה הקובעות אלא אם כן פעלה חברת הביטוח לערעור בפני שמאי מכריע בהתאם למנגנון המוגבל הקבוע בחוזר.

מוצע לקבוע כי שומה של שמאי פרטי שנבחר בידי ניזוק בתביעת צד ג', תוכל להיות "שומה קובעת" במידה וצד ג' פעל בהתאם לכללים שנקבעו בטיטוט חוזר מוסכים ושמאים, תוך מתן אפשרות לחברת הביטוח לערער על השומה בפניה למנגנון שמאי מכריע.

4. מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד (המשך)

4.4 ביטוח כללי (המשך)

4.4.3 רפורמה מוצעת בעניין מוסכי ההסדר והסדר השמאים

בנוסף, מוצע לקבוע כי חברת הביטוח תחויב להציע למבוטחים תכנית במסגרתה ניתן לבחור כל מוסך (להבדיל ממוסך מוסכם) וזאת ללא השפעה על גובה ההשתתפות העצמית שישלם המבוטח. עוד מוצע לקבוע הוראות שונות בעניין גילוי, שקיפות ורמת שירות ובהן פרסום ממדי שביעות רצון של המבוטחים ביחס למוסכים מוסכמים וכן ביחס לשמאי מאגר, והוראות גילוי נרחבות הן קודם למועד רכישת הפוליסה והן במועד התביעה. כן כוללת הטייטה הוראות מעבר לצורך בניית המנגנונים הנדרשים בהתאם לחוזר.

כלל ביטוח לומדת את טיטוט חוזר מוסכים ושמאים ובשלב מקדמי זה אינה יכולה לצפות את השפעותיה, ככל שתפורסם, אשר יכול ותשפיע על עלויות ישוב התביעות בביטוחי רכב רכוש בכיוונים מנוגדים וזאת, בין היתר, נוכח ריבוי התיקונים המוצעים והשלכותיהם האפשריות ובהתחשב, בין היתר, בפרסום האסדרה המשלימה של משרד התחבורה, בהתנהגות החברות, הסוכנים, המוסכים, השמאים והלקוחות.

4.4.4 מנגנון ההתחשבות מול המוסד לביטוח לאומי

בהמשך לאמור בסעיף 7.1.1.1(ד)(1) לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2021, בעניין שינוי מנגנון ההתחשבות עם ביטוח לאומי בתביעות שיבוב בין המוסד לביטוח לאומי לחברות הביטוח בפוליסות שמועד תחילתן הינו החל מינואר 2023, בחודש נובמבר 2022, פרסמה רשות שוק ההון תיקון להוראות החוזר המאוחד שעניינו ענף ביטוח רכב חובה במסגרתו הועלה שיעור הדמים (סכום שנגבה לכיסוי הוצאות המינהל של חברת ביטוח, עמלות סוכנים ורווח) בענף ביטוח רכב חובה, באופן שבשילוב עם הפחתת דמי הביטוח נטו (דמי הביטוח ללא מרכיב ההוצאות הרפואיות, קרנית, והחל מינואר 2023 תביעות השיבוב), ישמר המצב הקיים של גובה הדמים כפי שהיה קודם לשינוי מנגנון ההתחשבות (להלן: "תיקון החוזר המאוחד לעניין שיעור הדמים").

כמו כן בחודש נובמבר 2022 פורסם תיקון להוראות החוזר המאוחד בענף ביטוח רכב חובה (להלן: "התיקון") במסגרתו בוצעה הפחתה של דמי הביטוח נטו בתאגיד המנהל של המאגר לביטוחי רכב חובה ("הפול") בע"מ (להלן: "הפול"), לאור כך שהרכיב המועבר למוסד לביטוח לאומי ייגבה על-ידי הפול וחברות הביטוח כרכיב נפרד, וזאת על מנת לשמר על המצב הקיים של התעריף למבוטחי הפול (להלן: "תיקון החוזר המאוחד לעניין תעריף הפול"). תעריפי הפול החדשים יחולו החדשים יחולו על פוליסות ביטוח רכב חובה שמועד תחילתן החל מיום 1.1.2023.

להערכת החברה, לתיקון החוזר המאוחד לעניין שיעור הדמים ולתיקון החוזר המאוחד לעניין תעריף הפול, אינן בעלות השלכה מהותית על החברה.

הערכות החברה בקשר עם ההוראות הפורטות לעיל הינן מידע צופה פני עתיד, המתבסס על הערכות והנחות נכון למועד פרסום הדוח והתוצאה בפועל עשויה להיות שונה באופן מהותי מזו שנחזתה.

5. גילוי בקשר עם הדיווח הפיננסי של התאגיד

5.1. דיווח בדבר אומדנים חשבונאיים קריטיים

לעניין שימוש באומדנים ושיקול דעת בעריכת דוחות כספיים, ראה ביאור 2(ב) בדוחות הכספיים.

5.2. התחייבויות תלויות

בדוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של החברה נכללה הפניית תשומת לב לאמור בביאור 7 בדוחות הכספיים, בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

5.3. הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

5.3.1. הוראות הממונה לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

הממונה פרסם בשנים האחרונות מספר חוזרים (להלן: "חוזרי הממונה") שנועדו ליישם את דרישות סעיף 302 וסעיף 404 של ה-SOX Act, בחברות ביטוח, בחברות המנהלות קרנות פנסיה וקופות גמל, בקרנות פנסיה ובקופות גמל ("הגופים המוסדיים").

בהתאם, כללו כלל ביטוח והגופים המוסדיים המאוחדים, המידע בכפוף להוראות הדין והדיווח ובמועדים כפי שנקבעו בהוראות אלו.

5.3.2. סעיף 302 וסעיף 404 של ה-SOX Act - אחריות ההנהלה לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

בהתאם לחוזרי הממונה, המבוססים על סעיף 302 וסעיף 404 של ה-SOX Act, וכפי שפורט בדוחות הדירקטוריון הקודמים של כלל ביטוח, כלל ביטוח פעלה ופועלת באופן שוטף ליישום ההליך הנדרש בהתאם להוראות האמורות, שכולל בחינה של תהליכי העבודה והבקורות הפנימיות המבוצעות, וזאת על פי השלבים ובמסגרת המועדים שנקבעו בחוזרים. במסגרת זאת, אימצה החברה את מודל הבקרה הפנימי של Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO), המהווה מסגרת מוגדרת ומוכרת המשמשת לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

הנהלת כלל ביטוח (הגוף המוסדי), בשיתוף המנכ"ל ומשנה למנכ"ל כלל ביטוח מנהל חטיבה פיננסית העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל ומשנה למנכ"ל כלל ביטוח מנהל חטיבה פיננסית הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2022 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

הצהרות המנהלים בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי, בהתייחס לתהליכים הרלוונטיים, בהתאם לחוזרי הממונה, מצורפות בדוח.

הדירקטוריון מביע את הערכתו לעובדים, למנהלים ולסוכנים של חברות הקבוצה על תרומתם להישגי הקבוצה.

**יורם נוח
מנהל כללי**

**חיים סאמט
יו"ר הדירקטוריון**

תל אביב, 29 בנובמבר 2022

כלל חברה לביטוח בע"מ

תמצית דוחות כספיים

מאוחדים

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

2-2	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
2-3	דוחות על המצב הכספי מאוחדים ביניים
2-5	דוחות רווח והפסד מאוחדים ביניים
2-6	דוחות על הרווח הכולל מאוחדים ביניים
2-7	דוחות על השינויים בהון מאוחדים ביניים
2-12	דוחות על תזרימי המזומנים מאוחדים ביניים
	ביאורים בדוחות הכספיים מאוחדים ביניים
2-15	ביאור 1: כללי
2-20	ביאור 2: בסיס עריכת דוחות הביניים
2-22	ביאור 3: עיקרי המדיניות החשבונאית
2-23	ביאור 4: דיווח מגזרי
2-35	ביאור 5: מכשירים פיננסיים
2-42	ביאור 6: ניהול ודרישות הון
2-43	ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות
2-83	ביאור 8: אירועים נוספים בתקופת הדיווח ולאחריה
2-88	נספח בדוחות הכספיים מאוחדים ביניים – פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשעות פיננסיות אחרות של חברות הביטוח המאוחדות הרשומות בישראל

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

קוסט פורר גבאי את קסירר
רח' מנחם בגין 144,
תל-אביב, 6492102
טל. +972 3 623 2525
פקס +972 3 562 2555
ey.com

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של כלל חברה לביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של כלל חברה לביטוח בע"מ וחברות בנות שלה (להלן: "הקבוצה"), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 30 בספטמבר, 2022 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים ביניים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים", ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל בדבר "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34, ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

פסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 7 לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון
מבקרים משותפים

תל-אביב,
29 בנובמבר 2022

דוחות על המצב הכספי מאוחדים ביניים

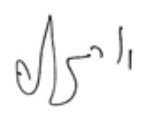

מבוקר	ליום 30 בספטמבר		ביאור	באלפי ש"ח
	2021	2022		
				נכסים
1,142,631	1,150,304	1,099,934		נכסים בלתי מוחשיים
3,003	2,991	5,021		נכסי מסים נדחים
2,191,038	2,116,973	2,385,412		הוצאות רכישה נדחות
192,401	178,978	185,672		רכוש קבוע
396,046	403,337	396,570		נכס זכות שימוש
102,373	107,826	71,636		השקעות בחברות מוחזקות המטופלות בשיטת השווי המאזני
3,140,825	3,061,596	3,510,662		נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
1,250,884	1,242,166	1,399,776		נדל"ן להשקעה אחר
4,418,206	4,315,621	4,565,123		נכסי ביטוח משנה
1,355	1,606	349,425		נכסי מסים שוטפים
507,954	1,041,072	2,584,687		חייבים ויתרות חובה
744,776	781,909	892,389		פרמיה לגבייה
81,745,557	75,395,376	76,836,332	5	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			5	השקעות פיננסיות אחרות:
6,460,434	6,356,013	6,521,921		נכסי חוב סחירים
22,080,696	22,138,896	22,952,945		נכסי חוב שאינם סחירים
2,037,280	1,823,206	1,880,001		מניות
4,576,444	3,985,351	4,331,465		אחרות
35,154,854	34,303,466	35,686,332		סך כל ההשקעות הפיננסיות האחרות
9,992,795	10,319,471	9,952,161		מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
3,859,656	3,419,355	3,197,620		מזומנים ושווי מזומנים אחרים
144,844,354	137,842,047	143,118,752		סך כל הנכסים
95,456,521	89,680,697	92,701,806	5	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על המצב הכספי מאוחדים ביניים

ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 30 בספטמבר		ביאור	באלפי ש"ח
	2021	2022		
מבוקר	בלתי מבוקר		6	הון
146,641	146,641	146,641		הון מניות
692,479	692,479	692,479		פרמיה על מניות
1,157,845	1,109,523	821,472		קרנות הון
4,801,904	4,470,983	4,837,288		יתרת עודפים
6,798,869	6,419,626	6,497,880		סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה
61,308	59,724	63,305		זכויות שאינן מקנות שליטה
6,860,177	6,479,350	6,561,185		סך כל ההון
				התחייבויות
32,775,786	32,527,781	33,731,922		התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
93,460,783	87,975,410	88,775,686		התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
759,733	710,747	611,635		התחייבויות מסים נדחים
59,107	59,938	49,511		התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו
475,583	481,915	476,925		התחייבויות בגין חכירה
4,172,484	4,001,649	3,064,755		זכאים ויתרות זכות
53,280	72,891	5,950		התחייבות מסים שוטפים
6,227,421	5,532,366	9,841,183	5	התחייבויות פיננסיות
137,984,177	131,362,697	136,557,567		סך כל ההתחייבויות
144,844,354	137,842,047	143,118,752		סך כל ההון וההתחייבויות

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

			29 בנובמבר 2022
ערן צ'רנינסקי משנה למנכ"ל מנהל חטיבה פיננסית	יורם נוח מנהל כללי	חיים סאמט יו"ר הדירקטוריון	תאריך אישור הדוחות הכספיים

דוחות רווח והפסד מאוחדים ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
	2021	2022	2021	2022	
מבוקר		בלתי מבוקר			באלפי ש"ח
10,600,649	2,639,241	2,903,280	7,699,159	8,617,024	פרמיות שהורוחו ברוטו
1,587,711	404,436	424,978	1,204,530	1,238,393	פרמיות שהורוחו על ידי מבטחי משנה
9,012,938	2,234,805	2,478,302	6,494,629	7,378,631	פרמיות שהורוחו בשייר
13,924,087	1,981,852	(1,211,961)	9,394,812	(5,568,984)	רווח (הפסד) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,775,486	322,551	300,661	1,227,999	896,630	הכנסות מדמי ניהול
249,196	59,621	63,485	179,698	192,919	הכנסות מעמלות
700	272	569	568	873	הכנסות אחרות
24,962,407	4,599,101	1,631,056	17,297,706	2,900,069	סך כל ההכנסות
22,140,886	3,835,294	813,896	15,416,551	1,162,026	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
(1,867,052)	(360,599)	(225,328)	(1,475,799)	(792,696)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
20,273,834	3,474,695	588,568	13,940,752	369,330	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,973,081	504,545	549,960	1,465,233	1,577,477	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
950,421	218,578	232,763	667,135	675,815	הוצאות הנהלה וכלליות
8,762	-	-	-	-	ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים
6,754	1,799	2,646	4,799	10,187	הוצאות אחרות
260,051	61,610	63,635	189,771	211,109	הוצאות מימון
23,472,903	4,261,227	1,437,572	16,267,690	2,843,918	סך כל ההוצאות
10,658	2,797	853	5,047	(2,674)	חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות בשיטת השווי המאזני, נטו
1,500,162	340,671	194,337	1,035,063	53,477	רווח לפני מסים על הכנסה
481,642	113,257	70,372	348,803	18,591	מסים על הכנסה
1,018,520	227,414	123,965	686,260	34,886	רווח לתקופה
					מיוחס ל:
1,013,828	226,299	122,779	682,954	30,483	בעלי המניות של החברה
4,692	1,115	1,186	3,306	4,403	זכויות שאינן מקנות שליטה
1,018,520	227,414	123,965	686,260	34,886	רווח לתקופה
					רווח למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)
8.52	1.90	1.03	5.74	0.26	
119,064	119,064	119,064	119,064	119,064	מספר המניות ששימשו לחישוב הרווח למניה

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על הרווח הכולל מאוחדים ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
2021	2021	2022	2021	2022	
מבוקר			בלתי מבוקר		באלפי ש"ח
1,018,520	227,414	123,965	686,260	34,886	רווח לתקופה רווח כולל אחר: פריטי רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח הפסד:
(7,360)	(3,595)	(520)	(286)	15,465	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ שבזקפו לקרן הון
9,932	-	(438)	-	(438)	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ שבזקפו לרווח והפסד
1,381,109	234,406	(71,108)	1,022,750	(271,364)	שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שבזקפו לקרן הון
(932,187)	(240,036)	(143,057)	(637,522)	(366,831)	שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
31,759	9,455	62,267	25,230	106,473	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
483,253	230	(152,856)	410,172	(516,695)	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שהועבר או יועבר לרווח והפסד, לפני מס
164,035	1,237	(51,849)	140,131	(181,352)	מס (הטבת מס) בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה
592	(827)	(221)	(66)	3,456	מס (הטבת מס) בגין רכיבים אחרים
164,627	410	(52,070)	140,065	(177,896)	מס (הטבת מס) בגין פריטי רווח כולל אחר לתקופה שהועברו או יועברו לרווח והפסד
318,626	(180)	(100,786)	270,107	(338,799)	רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
4,520	-	1,104	4,448	7,479	פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד: רווחים אקטואריים מתכנית הטבה מוגדרת
1,545	-	378	1,521	2,558	מס בגין פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
2,975	-	726	2,927	4,921	רווח כולל אחר שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
321,601	(180)	(100,060)	273,034	(333,878)	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה
1,340,121	227,234	23,905	959,294	(298,992)	סך הכל רווח (הפסד) כולל לתקופה
1,334,688	225,917	23,360	955,445	(300,989)	מיוחס ל: בעלי המניות של החברה
5,433	1,317	545	3,849	1,997	זכויות שאינן מקנות שליטה
1,340,121	227,234	23,905	959,294	(298,992)	סך הכל רווח (הפסד) כולל לתקופה

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בהון מאוחדים ביניים

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	מיוחס לבעלי המניות של החברה							הון מניות	פרמיה על מניות	קרן תרגום	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן הון	יתרת עודפים	סך הכל
		סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן תרגום	קרן הון	יתרת עודפים							
בלפי ש"ח															
לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)															
6,860,177	61,308	6,798,869	4,801,904	29,514	1,149,811	(21,480)	692,479	146,641	יתרה ליום 1 בינואר 2022 (מבוקר)						
34,886	4,403	30,483	30,483	-	-	-	-	-	רווח לתקופה						
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר:															
-	-	-	-	-	-	-	-	-	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ שנזקפו לקרן הון						
15,465	-	15,465	-	-	-	15,465	-	-	הפרשי תרגום מטבע חוץ שנזקפו לרווח והפסד						
(438)	-	(438)	-	-	-	(438)	-	-	שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לקרן הון						
(271,364)	(3,744)	(267,620)	-	-	(267,620)	-	-	-	שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד						
(366,831)	58	(366,889)	-	-	(366,889)	-	-	-	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד						
106,473	-	106,473	-	-	106,473	-	-	-	הפסדים אקטואריים מתוכנית הטבה מוגדרת						
7,479	31	7,448	7,448	-	-	-	-	-	הטבת מס (מס) בגין פריטי (הפסד) רווח כולל						
175,338	1,249	174,089	(2,547)	-	180,092	(3,456)	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו ממס						
(333,878)	(2,406)	(331,472)	4,901	-	(347,944)	11,571	-	-	סך הכל רווח (הפסד) כולל לתקופה						
(298,992)	1,997	(300,989)	35,384	-	(347,944)	11,571	-	-	יתרה ליום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)						
6,561,185	63,305	6,497,880	4,837,288	29,514	801,867	(9,909)	692,479	146,641							

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בהון מאוחדים ביניים (המשך)

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	מיוחס לבעלי המניות של החברה							הון מניות	באלפי ש"ח
		סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן תרגום	פרמיה על מניות	הון מניות		
										לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)
5,520,056	55,875	5,464,181	3,785,137	29,514	833,870	(23,460)	692,479	146,641		יתרה ליום 1 בינואר 2021 (מבוקר)
686,260	3,306	682,954	682,954	-	-	-	-	-		רווח לתקופה
										פריטי רווח (הפסד) כולל אחר:
(286)	-	(286)	-	-	-	(286)	-	-		הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ שנזקפו לקרן הון
1,022,750	822	1,021,928	-	-	1,021,928	-	-	-		שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לקרן הון
(637,522)	(51)	(637,471)	-	-	(637,471)	-	-	-		שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
25,230	-	25,230	-	-	25,230	-	-	-		הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
4,448	53	4,395	4,395	-	-	-	-	-		רווחים אקטואריים מתוכנית הטבה מוגדרת
(141,586)	(281)	(141,305)	(1,503)	-	(139,868)	66	-	-		הטבת מס (מס) בגין פריטי (הפסד) רווח כולל
273,034	543	272,491	2,892	-	269,819	(220)	-	-		רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו מס
959,294	3,849	955,445	685,846	-	269,819	(220)	-	-		סך הכל רווח (הפסד) כולל לתקופה
6,479,350	59,724	6,419,626	4,470,983	29,514	1,103,689	(23,680)	692,479	146,641		יתרה ליום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בהון מאוחדים ביניים (המשך)

זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון	מיוחס לבעלי המניות של החברה						
		סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן תרגום	פרמיה על מניות	הון מניות
באלפי ש"ח								
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)								
6,537,280	62,760	6,474,520	4,713,786	29,514	901,272	(9,172)	692,479	146,641
יתרה ליום 1 ביולי 2022 (בלתי מבוקר)								
123,965	1,186	122,779	122,779	-	-	-	-	-
רווח לתקופה								
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר:								
(520)	-	(520)	-	-	-	(520)	-	-
הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ שנזקפו לקרן הון								
(438)	-	(438)	-	-	-	(438)	-	-
הפרשי תרגום מטבע חוץ שנזקפו לרווח והפסד								
(71,108)	(1,055)	(70,053)	-	-	(70,053)	-	-	-
שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לקרן הון								
(143,057)	77	(143,134)	-	-	(143,134)	-	-	-
שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד								
62,267	-	62,267	-	-	62,267	-	-	-
הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד								
1,104	5	1,099	1,099	-	-	-	-	-
רווחים אקטואריים מתוכנית הטבה מוגדרת								
51,692	332	51,360	(376)	-	51,515	221	-	-
הטבת מס (מס) בגין פריטי (הפסד) רווח כולל								
(100,060)	(641)	(99,419)	723	-	(99,405)	(737)	-	-
רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו ממס								
23,905	545	23,360	123,502	-	(99,405)	(737)	-	-
סך הכל רווח (הפסד) כולל לתקופה								
6,561,185	63,305	6,497,880	4,837,288	29,514	801,867	(9,909)	692,479	146,641
יתרה ליום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)								

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בהון מאוחדים ביניים (המשך)

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	מיוחס לבעלי המניות של החברה						
		סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן תרגום	פרמיה על מניות	הון מניות
בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)								
6,252,116	58,407	6,193,709	4,244,684	29,514	1,101,303	(20,912)	692,479	146,641
יתרה ליום 1 ביולי 2021 (בלתי מבוקר)								
227,414	1,115	226,299	226,299	-	-	-	-	-
רווח לתקופה								
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר:								
(3,595)	-	(3,595)	-	-	-	(3,595)	-	-
הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ שנזקפו לקרן הון								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
הפרשי תרגום מטבע חוץ שנזקפו לרווח והפסד								
234,406	303	234,103	-	-	234,103	-	-	-
שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לקרן הון								
(240,036)	3	(240,039)	-	-	(240,039)	-	-	-
שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד								
9,455	-	9,455	-	-	9,455	-	-	-
הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד								
(410)	(104)	(306)	-	-	(1,133)	827	-	-
הטבת מס (מס) בגין פריטי (הפסד) רווח כולל								
(180)	202	(382)	-	-	2,386	(2,768)	-	-
רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו ממס								
227,234	1,317	225,917	226,299	-	2,386	(2,768)	-	-
סך הכל (הפסד) רווח כולל לתקופה								
6,479,350	59,724	6,419,626	4,470,983	29,514	1,103,689	(23,680)	692,479	146,641
יתרה ליום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)								

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בהון מאוחדים ביניים (המשך)

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	מיוחס לבעלי המניות של החברה						
		סך הכל	יתרת עודפים	קרנות הון אחרות	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן תרגום	פרמיה על מניות	הון מניות
באלפי ש"ח								
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)								
5,520,056	55,875	5,464,181	3,785,137	29,514	833,870	(23,460)	692,479	146,641
יתרה ליום 1 בינואר 2021 (מבוקר)								
1,018,520	4,692	1,013,828	1,013,828	-	-	-	-	-
רווח לתקופה								
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר:								
(7,360)	-	(7,360)	-	-	-	(7,360)	-	-
הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ שנזקפו לקרן הון								
9,932	-	9,932	-	-	-	9,932	-	-
הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ שנזקפו לרווח והפסד								
1,381,109	1,436	1,379,673	-	-	1,379,673	-	-	-
שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לקרן הון								
(932,187)	(365)	(931,822)	-	-	(931,822)	-	-	-
שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד								
31,759	-	31,759	-	-	31,759	-	-	-
הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד								
4,520	54	4,466	4,466	-	-	-	-	-
רווחים אקטואריים מתוכנית הטבה מוגדרת								
(166,172)	(384)	(165,788)	(1,527)	-	(163,669)	(592)	-	-
מס בגין פריטי הפסדרווח כולל								
321,601	741	320,860	2,939	-	315,941	1,980	-	-
רווח כולל אחר לתקופה, נטו ממס								
1,340,121	5,433	1,334,688	1,016,767	-	315,941	1,980	-	-
סך הכל רווח כולל לתקופה								
6,860,177	61,308	6,798,869	4,801,904	29,514	1,149,811	(21,480)	692,479	146,641
יתרה ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)								

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים מאוחדים ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		נספח	באלפי ש"ח
	2021	2022	2021	2022		
מבוקר			בלתי מבוקר			
						תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
7,476,426	2,893,078	(677,351)	7,130,188	(662,258)	(א)	לפני מסים על הכנסה
(430,621)	(101,941)	6,804	(302,810)	(388,769)		מס הכנסה שהתקבל ששולם
7,045,805	2,791,137	(670,547)	6,827,378	(1,051,027)		מזומנים נטו שנבעו (ששימשו) מפעילות שוטפת
						תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
197	193	-	197	28		תמורה ממימוש רכוש קבוע
23,568	172	29,130	13,843	29,130		תמורה ממימוש השקעות בחברות מוחזקות אחרות
-	-	-	-	-		השקעה במניות והלוואות בחברות כלולות
(27,260)	(2,692)	(1,740)	(5,464)	(17,610)		השקעה ברכוש קבוע
(177,983)	(34,237)	(37,523)	(119,205)	(122,328)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(181,478)	(36,564)	(10,133)	(110,629)	(110,780)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
						תזרימי מזומנים מפעילות מימון
731,383	400,000	495,183	400,000	495,183		תמורה מהנפקת כתבי התחייבות נדחים
(6,625)	(5,391)	(6,630)	(5,391)	(6,630)		עלויות הנפקת והחלפת כתבי התחייבות נדחים
(529,838)	(83,788)	-	(218,095)	-		פירעון כתבי התחייבות נדחים
(40,976)	(13,507)	(13,724)	(27,488)	(41,158)		פירעון התחייבות בגין חכירה
(122,047)	(47,322)	(55,174)	(110,970)	(120,574)		ריבית כתבי התחייבות נדחים, ששולמה
31,897	249,992	419,655	38,055	326,821		מזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון
(51,048)	(6,894)	20,849	(23,254)	132,316		השפעת התנדדות בשער החליפין על יתרות המזומנים ושוי מזומנים
6,845,176	2,997,672	(240,176)	6,731,551	(702,670)		גידול (קטיון) נטו במזומנים ושוי מזומנים
7,007,275	10,741,154	13,389,957	7,007,275	13,852,451	(ב)	מזומנים ושוי מזומנים לתחילת התקופה
13,852,451	13,738,826	13,149,781	13,738,826	13,149,781	(ג)	מזומנים ושוי מזומנים לסוף התקופה

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

דוחות על תזרימי המזומנים מאוחדים ביניים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		באלפי ש"ח
	2021	2022	2021	2022	
מבוקר	בלתי מבוקר				
1,018,520	227,414	123,965	686,260	34,886	(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת לפני מסים על ההכנסה (1) (2) רווח לתקופה
(10,658)	(2,797)	(853)	(5,047)	2,674	פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים: חלק החברה בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
172	-	-	-	212	דיבידנד שנתקבל מחברות מוחזקות המטופלות בשיטת השווי המאזני
1,696,891	312,627	(344,503)	1,448,886	956,136	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
16,162,676	2,607,694	(893,224)	10,677,303	(4,685,097)	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
(194,394)	(49,530)	(58,546)	(120,329)	(194,374)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
(788,877)	(74,522)	29,358	(686,292)	(146,917)	שינוי בנכסי ביטוח משנה
72,698	18,551	18,289	53,930	54,622	פחת רכוש קבוע ונכס זכות שימוש
225,375	56,557	55,536	167,686	165,025	הפחתה של נכסים בלתי מוחשיים
8,762	-	-	-	-	ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים
(185)	(206)	24	(212)	44	הפסד(רווח) ממימוש רכוש קבוע
229,042	58,365	36,033	175,808	45,242	ריבית והפרשי הצמדה שנצברו בגין כתבי התחייבויות נדחים והתחייבות בגין חכירה
(194,459)	8,305	(32,192)	2,267	(89,990)	שינוי בשווי הוגן נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
(78,942)	(1,920)	(25,164)	(494)	(35,896)	שינוי בשווי הוגן נדל"ן להשקעה אחר הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
(9,226,985)	(812,780)	2,327,615	(5,979,569)	8,745,459	מיסים על הכנסה
481,642	113,257	70,372	348,803	18,591	הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות אחרות: נכסי חוב סחירים
(174,727)	(38,218)	(20,603)	(145,463)	(127,603)	נכסי חוב שאינם סחירים
(862,291)	(356,167)	(479,252)	(633,273)	(1,121,295)	מניות
(298,654)	(96,271)	(37,307)	(249,562)	(78,809)	אחרות
(541,061)	(129,942)	112,759	(260,582)	434,776	השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה: רכישת נדל"ן להשקעה
(137,136)	(13,248)	(64,917)	(117,222)	(279,847)	תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה
234,212	-	-	96,801	-	רכישות נטו של השקעות פיננסיות
(1,541,008)	29,614	(1,184,599)	1,300,957	(1,021,200)	השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר: רכישת נדל"ן להשקעה
(55,341)	(5,444)	(28,424)	(47,878)	(100,046)	תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה
93,569	-	-	13,400	-	תמורה ממכירות (רכישות) נטו של השקעות פיננסיות
1,073,225	737,152	(72,396)	854,429	86,984	שינויים בסעיפים מאזניים אחרים: חייבים ויתרות חובה
110,360	(172,380)	(105,918)	(422,758)	(2,076,733)	פרמיות לגבייה
(96,928)	(26,359)	30,145	(134,061)	(147,613)	זכאים ויתרות זכות
270,097	502,746	(129,706)	104,811	(1,099,374)	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
831	580	(3,843)	1,590	(2,117)	סך הכל תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת לפני מסים על הכנסה
7,476,426	2,893,078	(677,351)	7,130,188	(662,258)	

(1) תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים תזרימי מזומנים בגין רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה הנובעים מהפעילות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.
 (2) במסגרת תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כלולים תזרימי מזומנים בגין דיבידנד וריבית שהתקבלו, המפורטים בנספח ד'.
 הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים מאוחדים ביניים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
2021	2021	2022	2021	2022	באלפי ש"ח
מבוקר	בלתי מבוקר				
(ב) מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה					
5,273,150	8,148,071	9,725,101	5,273,150	9,992,795	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
1,734,125	2,593,083	3,664,856	1,734,125	3,859,656	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
7,007,275	10,741,154	13,389,957	7,007,275	13,852,451	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
(ג) מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה					
9,992,795	10,319,471	9,952,161	10,319,471	9,952,161	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
3,859,656	3,419,355	3,197,620	3,419,355	3,197,620	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
13,852,451	13,738,826	13,149,781	13,738,826	13,149,781	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה
(ד) תזרימי מזומנים בגין ריבית ודיבידנד שהתקבלו, הכלולים בפעילות השוטפת:					
1,529,640	357,554	338,868	1,307,954	1,262,624	ריבית שהתקבלה
802,984	139,003	168,517	636,834	531,561	דיבידנד שהתקבל

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1: כללי
א. הישות המדווחת

כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה תושבת ישראל, אשר התאגדה בישראל וכתובתה הרשמית היא רחוב ראול וולנברג 36, תל אביב-יפו.

הדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2022 (להלן: "הדוחות הכספיים"), כוללים את אלה של החברה ושל החברות הבנות שלה (להלן יחד: "הקבוצה"), וכן את זכויות הקבוצה בעסקאות משותפות ובחברות כלולות.

כ-99.98% מהונה המנופק והנפרע של החברה מוחזק על ידי כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ (להלן: "כלל החזקות"), חברה אשר ניירות הערך שלה רשומים למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ.

נכון למועד פירסום הדוח, כלל החזקות הינה חברה ללא גרעין שליטה.

ביום 8 בדצמבר 2019 נתקבל אצל החברה וכלל החזקות מכתב מאת הממונה (להלן: "מכתב הממונה"), לפיו, בין היתר, הודיע הממונה כי לאור השינויים שחלו בשיעורי ההחזקה של אי די בי חברה לפתוח בע"מ (להלן: "אי די בי פתוח")¹ בכלל החזקות, קיים הממונה בחינה של סוגיית השליטה בכלל החזקות. בהתאם למכתב הממונה, במסגרת הבחינה האמורה התקבלו בנושא גם עמדות משרד המשפטים, רשות ניירות ערך ורשות התחרות. ממצאי הבחינה האמורה, אשר לעמדת הממונה, מתבססים על מצגי כלל החזקות, העלו כי נכון למועד המכתב, אין גורם המחזיק, במישרין או בעקיפין, באמצעי שליטה בכלל החזקות באופן המקיים חובה לקבל היתר שליטה בכלל החזקות בהתאם לסעיף 32(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הפיקוח") ולפיכך על כלל החזקות לקבל מאת הממונה היתר שליטה בחברה. בהמשך לאמור, ביום 19 באוקטובר 2020, נתקבל אצל החברה וכלל החזקות מכתב מאת הממונה בנושא "עדכון בדבר מתווה הפעלת אמצעי שליטה בחברה" (אשר החליף את מכתב הממונה בדון מיום 21 ביולי 2020) המפרט, בין היתר, את התייחסות הממונה להסדרים אשר יחולו על הפעלת אמצעי שליטה של כלל החזקות בחברה לרבות לעניין מינוי דירקטורים בחברה ובכלל החזקות והשתתפות באסיפה הכללית של החברה (להלן: "מתווה הפעלת אמצעי השליטה"). ביום 30 בנובמבר 2020 נתקבל מאת הממונה מכתב הבהרות בקשר עם מתווה הפעלת אמצעי השליטה. לפרטים נוספים בעניין מתווה השליטה לרבות מינוי דירקטורים בכלל החזקות ובחברה ראו סעיף ג(2) להלן.

נמסר לחברה כי ביום 22 בספטמבר 2022 התקבל בכלל החזקות מכתב מאת הממונה (להלן: "מכתב הממונה"), הכולל, בין היתר, התייחסות להיבטי היציבות הפיננסית של החברה ומחויבותה של כלל החזקות כלפי החברה, כנגזרת מעסקת הרכישה של מקס איט פיננסים בע"מ על ידי כלל החזקות. לפרטים נוספים ראה ביאור 6 לדוחותיה הכספיים של החברה.

נמסר לחברה כי הדיונים בין כלל החזקות לממונה בקשר עם המכתבים האמורים טרם מוצו.

ב. התפתחויות בתקופת הדוח לגבי השליטה בחברה ובכלל החזקות

בהתאם להוראות חוק הפיקוח, החזקה של יותר מחמישה אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בגוף מוסדי מותנית בקבלת היתר להחזקת אמצעי שליטה מאת הממונה ושליטה בגוף מוסדי או בסוכנות ביטוח מחייבת גם היא היתר מאת הממונה.

נכון למועד פירסום הדוח, למיטב ידיעת החברה התקבל אצל מספר גופים היתר להחזקת אמצעי שליטה, מהם שני גופים מוסדיים.

בימים 11 ו-12 במאי 2020 התקבל אצל החברה העתק מכתביו של הממונה למר משה (מורי) ארקין ולמר אלפרד אקירוב (לכל אחד בנפרד), בו הוא מבחיר, בעקבות הדיווחים מהימים 6 ו-10 במאי 2020 כי היתר האחזקה שניתן למר ארקין להחזקת עד 8% ממניות כלל החזקות והיתר האחזקה שניתן למר אקירוב להחזקת עד 10% ממניות כלל החזקות מיום 5 באפריל 2020 אינו מאפשר להם או למי מטעמם, לפעול, לבד או ביחד עם אחרים, באופן שיביא להכוננת פעילות החברה, בין היתר באמצעות מעורבות בתהליכי קבלת החלטות לגבי מינוי דירקטורים ונושאי משרה בה. יצוין כי למיטב ידיעת כלל החזקות, נכון למועד זה מר ארקין אינו מחזיק במניות כלל החזקות ומר אקירוב מחזיק ב-15% ממניות כלל החזקות.

יצוין כי בהתאם למידע שמסר הממונה לכלל החזקות, ביום 1 ביולי 2021, העניק הממונה למר אלפרד אקירוב, מר ג'ורג'י אקירוב וגברת שרון אקירוב (להלן: "בעלי ההיתר"), היתר להחזקת עד 15% מאמצעי השליטה בכלל החזקות ובגופים המוסדיים הנשלטים על ידה, לרבות החברה. בין יתר תנאי ההיתר, נקבע כי בעלי ההיתר לא יערכו כל הסדר או הסכם עם צד שלישי הנוגע להחזקת אמצעי שליטה של בעלי ההיתר בכלל החזקות ובגופים המוסדיים הנשלטים על ידה, אלא באישור מראש ובכתב של הממונה. כמו כן, בעלי ההיתר התחייבו בפני הממונה שלא לפעול לבד או ביחד עם אחרים באופן המקיים להם שליטה בכלל החזקות, וכן התחייבו שלא לפעול בשיתוף פעולה עם מחזיק אחר באמצעי שליטה בכלל החזקות לעניין הצבעה למינוי דירקטור או לעניין הפסקת כהונתו או כל עניין אחר שיובא להכרעת האסיפה הכללית.

¹ בהתאם להוראות הממונה, במהלך התקופה שבין שנת 2017 ועד לחודש ינואר 2021 נמכרו כל המניות של החברה שהוחזקו בידי אי די בי פתוח, במישרין ובאמצעות נאמן למניות השליטה בחברה, חלקן באמצעות עסקאות החליף, אשר למועד הדוח הסתיימו כולן.

ב. התפתחויות בתקופת הדוח לגבי השליטה בחברה ובכלל החזקות (המשך)

למיטב ידיעת החברה, על פי מידע שפורסם באופן פומבי אך לא נמסר לה, בעלי היתר פנו לממונה לקבלת היתר שליטה בכלל החזקות ובגופים המוסדיים הנשלטים על ידה, לרבות החברה. בהתאם לדיווח מידי של אלרוב מיום 15 במרס 2022, מתקיימים דיונים בין אלרוב לממונה במסגרתם הציעה אלרוב מספר מתווים אפשריים לקבלת היתר שליטה לרכישת 15% נוספים ממניות כלל החזקות, בקשר עם עמידתה בחוק הריכוזיות.

בהתאם לדיווח אלרוב, התקבלה התייחסות מהממונה לפיה אינו מקבל את פרשנות אלרוב ואלרוב דיווחה כי היא ממשיכה במגעים עם הממונה לרבות דיון בחלופות נוספות אותן היא מבקשת לבחון.

בחודש ספטמבר 2022 פורסם בתקשורת הכלכלית כי בהמשך לבקשת אלרוב נדל"ן ומלונאות בע"מ לקבל היתר שליטה בחברה, ובהמשך לעמדת רשות שוק ההון כי יש לראות בכללביט מימון בע"מ כתאגיד פיננסי לעניין פרק ד' לחוק הריכוזיות, הביעה הועדה לצמצום הריכוזיות את עמדתה לפיה יש לראות בכללביט מימון בע"מ כתאגיד ריאלי, באופן הדוחה את פרשנות רשות שוק ההון ולפיכך חובותיה של כללביט מימון נחשבים כחובות של תאגיד ריאלי.

יצוין כי אלרוב פנתה לכלל החזקות במספר מכתבים בימים 9, 17 ו-19 בחודש אוקטובר 2022 ובהם אלרוב הבהירה כי היא מתנגדת לעסקת מקס מנימוקים שפורטו על ידה וכי תראה את כלל החזקות וחברי הדירקטוריון שלה כאחראים ישירים לכל נזק שייגרם לאלרוב ותפעל בכל דרך אפשרית למיצוי זכויותיה. כן נטען במכתבה הנוסף של אלרוב כי לא ניתן לאכוף על אלרוב, כבעלת מניות בכלל החזקות, ועל בעלי השליטה בה, את קבלת ההיתר מהפיקוח על הבנקים ולגרום לה נזקים קנייניים.

כן דרשה אלרוב השעייה מיידית של יו"ר דירקטוריון החברה מכל תפקידיו בקבוצה, לרבות זימון ישיבות בנושא כמתחייב, לטענתה, בהתאם להוראות חוק החברות וכן דרשה להשהות כל החלטה קיימת או עתידית ביחס להמשך כהונתו, וזאת לכל הפחות עד שהנושא של מכתבו של מר סמי מועלם (ראו לעניין זה סעיף ג 1.1. להלן) ייחקר יבחר וימוצה ומבלי לגרוע מיתר טענותיה.

ביום 23 באוקטובר 2022 השיבה כלל החזקות לאלרוב על מכתביה מהימים 9, 17 ו-19 באוקטובר 2022 ("מכתבי אלרוב") ושרה על עמדתה כי היא דוחה מכל וכל את האמור במכתבי אלרוב. עוד טענה כלל החזקות כי אלרוב מתימרת להתערב, שלא כדין, בעבודת הדירקטוריון ולהכתיב לדירקטוריון כלל החזקות את החלטותיו ופעולותיו, ומנסה באופן אגרסיבי להשפיע על החלטות הדירקטוריון, באמצעים בלתי מקובלים ובלתי תקינים, לרבות באמצעות קמפיין תקשורת המגובה באמירות חסרות שחר, ניסיונות להתערב בעבודת הדירקטוריון ולדרוש ממנו להשעות מיידית את היו"ר המכהן, והכל חרף ביקורת חריפה שנמתחה בעבר על התנהלותה של אלרוב במסגרת "דוח דנצינגר". התנהלות זאת של אלרוב וחברי הדירקטוריון שלה, לרבות באמצעות "מטר" מכתבים, גורמת נזק לכלל החזקות ולבעלי מניותיה, מהווה הפרה של חובות הגינות וחובות נוספות ומשיתה על כלל החזקות הוצאות רבות ומיותרות. לגופם של דברים, החברה דחתה את טענות אלרוב, מנימוקים שעיקרם ניתן בעבר. בעניין עמדתה של אלרוב לעניין הדרישה הרגולטורית לקבלת היתר מאת הפיקוח על הבנקים, השיבה כלל החזקות כי הצורך והאחריות לקבלת כל ההיתרים הנדרשים לה (כמו גם לבעלי ענין אחרים בכלל החזקות) מכח הדין לצורך אחזקותיה של אלרוב בכלל החזקות חלה ישירות על אלרוב ועל בעלי מניותיה, וניסיונותיה של אלרוב להתנער ממנה ובעקיפין לנסות ולחבל בעסקת מקס – מקימים לה אחריות משפטית, הן כלפי כלל החזקות, הן כלפי שאר בעלי מניותיה של כלל החזקות והן כלפי בעלי המניות של אלרוב עצמה.

לפרטים נוספים בדבר בקשה למתן צו לגילוי ועיון במסמכים טרם הגשת תביעה נגזרת נגד החברה, ראה ביאור 7(ב)2.

עוד יצוין כי בהתאם למידע שמסר הממונה לחברה, ביום 29 במרס 2022, העניק הממונה למר שלום שי וגברת נטלה שי היתר להחזקת עד 10% מאמצעי השליטה בכלל החזקות ובגופים המוסדיים הנשלטים על ידה. נכון למועד זה מחזיקים ה"ה" ביחד עם דונה חברה להנדסה ובנין בע"מ בכ-5.41% ממניות כלל החזקות.

בין יתר תנאי ההיתר, נקבע כי בעלי היתר לא יערכו כל הסדר או הסכם עם צד שלישי הנוגע להחזקת אמצעי שליטה של בעלי היתר בכלל החזקות ובגופים המוסדיים הנשלטים על ידה, אלא באישור מראש ובכתב של הממונה.

כמו כן, בעלי היתר התחייבו בפני הממונה שלא לפעול לבד או ביחד עם אחרים באופן המקיים להם שליטה בכלל החזקות, וכן התחייבו שלא לפעול בשיתוף פעולה עם מחזיק אחר באמצעי שליטה בכלל החזקות לעניין הצבעה למינוי דירקטור או לעניין הפסקת כהונתו אן כל עניין אחר שיובא להכרעת האסיפה הכללית.

יובהר כי נכון למועד פירסום הדוח, חובת הדיווח לכלל החזקות, אודות אחזקותיהם של בעלי מניות בכלל החזקות, חלה על בעלי עניין, כהגדרתם בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, בלבד וכן כי אין לכלל החזקות מידע אודות סטטוס היתרי ההחזקה או שינויים שחלו בהם, מעבר לאמור לעיל.

ביאור 1: כללי (המשך)
ג. התפתחויות בתקופת הדוח לעניין מינוי דירקטורים בחברה ובכלל החזקות
1. הוראות הממונה לעניין מינוי דירקטורים בחברה ובכלל החזקות
1.1 מינוי דירקטורים בחברה

במהלך התקופה בה כיהן נאמן למניות השליטה בכלל החזקות התקבלו מהממונה הוראות שונות שעניין מינוי דירקטורים בקבוצה, לרבות באמצעות ועדה למינוי דירקטורים בכלל החזקות ובחברה בראשות השופטת (בדימוס) שרה גדות שמונתה על ידי הממונה בשנת 2015 להמליץ בפני הנאמן על מועמדים ראויים לכהונה כדירקטורים (להלן: "ועדת גדות"). בהתאם להמלצות ועדת גדות, בוצעו מעת לעת מינויים של דירקטורים ודירקטורים חיצוניים בחברה ובכלל החזקות.

במכתב הממונה מיום 8 בדצמבר 2019, במסגרתו נקבע כי אין גורם המחזיק, במישרין או בעקיפין, באמצעי שליטה בכלל החזקות, קבע הממונה כי בשים לב לחזקה הקבועה בהגדרת "מבטח" בהתאם לסעיף 31(א) לחוק הפיקוח, התכליות הקיימות בחוק הפיקוח לעניין הסדרים למינוי דירקטורים במבטח בלא שולט, חלות הן בעניינה של החברה והן בעניינה של כלל החזקות². בנסיבות אלה, מצא לנכון לקבוע בתנאי היתר השליטה בחברה, כי בלי לגרוע מהוראות כל דין, דרך מינוי דירקטורים בחברה ובכלל החזקות, תהיה באופן דומה למנגנונים הקבועים כיום בחוק הפיקוח, לעניין מינוי דירקטורים במבטח ללא שולט, וזאת בלי לפגוע בזכותו של בעל מניות אחר להציע מועמדים לפי דין, ככל שקיימת לו זכות כאמור.

בימים 21 ביולי 2020, 19 באוקטובר 2020 ו- 30 בנובמבר 2020, נתקבלו אצל כלל החזקות מאת הממונה מכתבים בקשר עם מתווה הפעלת אמצעי שליטה בחברה הכוללים בין היתר התייחסות לאופן מינוי דירקטורים בכלל החזקות ובחברה, כמפורט להלן.

עמדת הממונה כפי שבאה לידי ביטוי במכתבו האחרון כאמור אשר לגביו נשלחו הבהרות מאת הממונה ביום 30 בנובמבר 2020, הינה כי נוכח המבנה התאגידי של הקבוצה לפיו החברה הינה חברה פרטית הנשלטת על ידי כלל החזקות שהיא חברה ציבורית שאין בה שולט סופי ומתוך מטרה להגשים את תכליות חוק הפיקוח בעניין מבטח ללא שולט ולקבוע הסדר מקיף וראוי ביחס למבנה האחזקה בחברה בעת הזו, יש צורך ביצירת מתווה אשר יבטיח את הגשמת התכליות הרלבנטיות, בהתאם לעקרונות, אשר עיקרם מפורט להלן. בהתאם למתווה הפעלת אמצעי השליטה, עקרונות אלה יעוגנו, בין היתר, במסגרת היתר השליטה שיינתן לכלל החזקות, מכוח סמכותו של הממונה לפי סעיף 32(ב) לחוק הפיקוח, כדלקמן: על החברה יחולו ההוראות לעניין "מבטח ללא שולט" ובכלל זה הוראות סעיפים 41(יא) ו-יב לחוק הפיקוח והוראות חוזר הדירקטוריון לעניין מבטח ללא שולט בכפוף להתאמות שיפורטו להלן. תוקם ועדה חיצונית אשר תמליץ על מינוי דירקטורים בחברה בהתאם להוראות חוק הפיקוח לעניין מבטח ללא גרעין שליטה³.

לאור זאת, קבע הממונה מתווה לבחירת דירקטורים כמפורט במכתביו שעיקריו:

- א. כל הדירקטורים בחברה (למעט דח"צים ודב"תים) יובאו למינוי באסיפה הכללית אחת לשנה.
- ב. דירקטוריון כלל החזקות יהיה רשאי להציע מועמדים לדירקטוריון החברה (על אף האמור בהוראות הדין ביחס למבטח ללא שולט – הדירקטוריון יהיה רשאי להציע יותר ממועמד אחד);
- ג. דירקטוריון החברה יהיה רשאי להציע מועמדים מטעמו אולם לא יהיה רשאי למנות דירקטורים בחברה;
- ד. ועדת האיתור גם היא תציע מועמדים לדירקטוריון החברה. ועדת האיתור תציע מועמדים לכהונה כמספר הדירקטורים המירבי שמינויים ידון באסיפה. במקרה של מינוי דירקטורים שלא במסגרת האסיפה הכללית השנתית ועדת האיתור תמליץ לפחות על כפל מקומות.
- ה. לשם הבטחת עצמאותו ואי תלותו של דירקטוריון החברה, ובמסגרת סמכות הממונה לאישור נושאי משרה, הממונה יביא בחשבון, בין היתר, קיומו של רוב דירקטורים שמונו בדירקטוריון החברה על ידי ועדת האיתור והיעדר זיקה, כהגדרתה בסעיף 240(ב) לחוק החברות, התשנ"ט-1999, בשינויים המחויבים, בין המועמד לכהונה כדירקטור לבין כלל החזקות. עוד הובהר, כי ביחס לדירקטורים שועדת האיתור תמליץ לאסיפה הכללית של החברה על מינויים, כהונה כדירקטור בכלל החזקות, לא תהווה לכשעצמה בעיני הממונה, עילה למניעת כהונה כדירקטור 4 וכי אין באמור כדי לגרוע מהאפשרות למינוי מי שמכהן כדירקטור בכלל החזקות כדירקטור בחברה, בכפוף לשיקול דעת הממונה. עוד הובהר כי במסגרת שיקול דעת הממונה, הממונה עשוי לאשר גם הרכב דירקטוריון שבו מספר הדירקטורים שמונו מקרב מומלצי ועדת האיתור יהיה נמוך מרוב הדירקטורים, אך סביר בנסיבות העניין.

2 בהתאם למכתב הממונה, בהתאם להגדרות המופיעות בסעיף 31א לחוק הפיקוח, נחשבות הן החברה והן כלל ביטוח "מבטח" לצורך בחינת השליטה בכלל ביטוח.
 3 ביום 12 בינואר 2021 הודיע הממונה כי שר האוצר מינה את הוועדה, בהתאם להוראות סעיף 41ג לחוק הפיקוח לעניין מינוי דירקטורים בחברה.
 סדרי עבודתה של הוועדה יקבעו בהתאם לסעיף 41ז לחוק הפיקוח. חברי הוועדה לעניין החברה הינם: יו"ר הוועדה - השופט (בדימוס) יוסף אילון; פרופ' אפרים צדקה; מר אברהם רינות; ד"ר אדונו רחל (דירקטורית בלתי תלויה בכלל ביטוח); פרופ' שדה בן עמי אורלי (דירקטורית בלתי תלויה בכלל ביטוח).
 4 דירקטורים שהוצעו על ידי ועדת גדות לכהונה בדירקטוריון החברה, יחשבו על ידי הממונה כדירקטורים שהוצעו על ידי ועדת האיתור.

ביאור 1: כללי (המשך)

ג. התפתחויות בתקופת הדוח לעניין מינוי דירקטורים בחברה ובכלל החזקות (המשך)

1. הוראות הממונה לעניין מינוי דירקטורים בחברה ובכלל החזקות (המשך)

1.1 מינוי דירקטורים בחברה (המשך)

1. הובהר כי מספר הדירקטורים המכהנים בדירקטוריון החברה יכול שייקבע על ידי האסיפה הכללית של החברה, וזאת מבלי לגרוע מהוראות חוזר הדירקטוריון לעניין גוף מוסדי ומסמכויות הממונה בכלל.
 2. יו"ר הדירקטוריון יהיה מבין מומלצי הוועדה, עם זאת הדירקטוריון יוכל לבחור את היו"ר שלא מבין מומלצי הוועדה, אולם במקרה כזה יידרש לנמק את החלטתו ויידרש לצרפה במקרה של שוויון קולות, ליו"ר יהיה קול מכריע.

בהתאם למתווה לא נקבעו הוראות של הממונה ביחס למינוי דירקטורים בכלל החזקות ואולם נקבע כי מי שהציע את מינויים של שליש מהדירקטורים המכהנים בכלל החזקות והצעתו זו התקבלה, יראה כבעל שליטה בה ובהתאם עשוי להידרש לקבלת היתר שליטה מאת הממונה.

בהתאם למידע שנמסר לחברה, ועדת האיתור פירסמה ביום 26 בינואר 2021 את נהלי עבודתה. ביום 12 באפריל 2021 פירסמה ועדת האיתור, קול קורא להגיש לוועדה מועמדות לכהונת דירקטור החברה. בקול הקורא צויין כי בשים לב לצרכי החברה, מספר הדירקטורים הנדרש הוא עד שבעה דירקטורים רגילים ו"דירקטור בלתי תלוי" אחד. ביום 1 באוגוסט 2021 נשלחו המלצות הוועדה לדירקטוריון בחברה, במסגרתן המליצה ועדת האיתור לאסיפה הכללית של החברה על שמונה מועמדים לתפקידי דירקטורים בחברה, לרבות שלושה דירקטורים מתוכם שהביעו את הסכמתם לכהן כדירקטורים בלתי תלויים.

בהתאם, בימים 12 ו-30 בספטמבר 2021 התכנסו אסיפות כלליות של החברה במסגרתן הוחלט למנות דירקטורים בחברה, בהתחשב בהמלצות הוועדה ביחס למועמדים לכהונה בדירקטוריון החברה ובהתחשב במועמדים נוספים שהוצעו על ידי דירקטוריון כלל החזקות והכל בהתאם למתווה הדיונים שכלל החזקות קיימה עם הממונה.

במסגרת האסיפות מונו 8 דירקטורים החברה (אחד דב"ת) מהם דירקטור אחד שניהן בחברה והמשיך את כהונתו ו-5 דירקטורים אשר מכהנים כדירקטורים בכלל החזקות, וזאת בנוסף ל-3 דירקטורים בלתי תלויים המכהנים כיום בדירקטוריון החברה ואשר המשיכו את כהונתם. ביום 13 באוקטובר 2021 אושרו המינויים על ידי הממונה.

ביום 10 בספטמבר 2022 נפטר בטרם עת מר רוני מליניאק אשר כיהן כדירקטור בחברה. ביום 29 בספטמבר 2022 התפטר מר סמי מועלם אשר כיהן כדירקטור בחברה. לפרטים נוספים אודות התפטרותו מכלל החזקות ראו סעיף 2.2 להלן. בסך הכל מונה דירקטוריון החברה כיום 9 חברים.

יצוין כי במהלך שנת 2021 ועד סיום הליכי המנוי כאמור, כיהנו חברה שני דירקטורים בלתי תלויים אשר כיהנו באותה עת במקביל גם בגוף מוסדי נוסף בקבוצה, וזאת על מנת לשמור על הרכב הדירקטוריון הנדרש בהתאם להוראות הדין, עד להשלמת עבודת ועדת האיתור.

1.2 מינוי דירקטורים בכלל החזקות

בשים לב להיות החברה, חברה ללא גרעין שליטה, וכחלק מהיערכות דירקטוריון כלל החזקות לקראת האסיפה הכללית השנתית, מינה דירקטוריון כלל החזקות בחודש ספטמבר 2020 ועדת דירקטוריון מיוחדת, אשר תשמש בין השאר כוועדה ממליצה לדירקטוריון בקשר עם גיבוש רשימת קריטריונים מומלצים למינוי דירקטורים בכלל החזקות ותמליץ על מועמדים מתאימים נוספים לכהונה בדירקטוריון החברה (להלן: "ועדת האיתור של כלל החזקות").

ועדת האיתור של כלל החזקות קיימה 13 ישיבות ובפעילותה הסתייעה גם ביועצים משפטיים חיצוניים ובחברת השמה חיצונית בעלת התמחות באיתור בכירים. כחלק מפעילות ועדת האיתור של כלל החזקות, פירסמה כלל החזקות קול קורא למועמדים מתאימים להביא את מועמדותם בפני ועדת האיתור של כלל החזקות וכן לבעלי מניות עיקריים, שאינם נמנים על גופים מוסדיים, המחזיקים לפחות 1% מזכויות ההצבעה בכלל החזקות, להציע מועמדים מטעמם לכהונה בדירקטוריון כלל החזקות, בכפוף למגבלות על פי דין ורגולציה (לרבות דיני התחרות)⁵ וזאת עד למועדים שנקבעו ופורסמו על ידה (להלן: "הקול הקורא").

⁵ לעמדת הממונה בקשר עם מעורבותם של גופים מוסדיים בהליך הצעת הדירקטורים בכלל החזקות, ראו דיווח מיידי של החברה מיום 4 באוקטובר 2020 המזכיר להלן.

ביאור 1: כללי (המשך)
ג. התפתחויות בתקופת הדוח לעניין מינוי דירקטורים בחברה ובכלל החזקות (המשך)
1. הוראות הממונה לעניין מינוי דירקטורים בחברה ובכלל החזקות (המשך)
1.2 מינוי דירקטורים בכלל החזקות (המשך)

ועדת האיתור של כלל החזקות יזמה פגישות עם בעלי מניות מסוימים המחזיקים לפחות 1% מזכויות ההצבעה (לפי המידע המצוי ברשותה) ושאינם גופים מוסדיים, וקיימה פגישות עם מספר בעלי מניות כאמור שרצו בכך על מנת לשמוע את עמדתם בנוגע להליך מינוי הדירקטורים בכלל החזקות ועל הצעת מועמדים ראויים בעיניהם לכהונה בדירקטוריון כלל החזקות.

ביום 3 בינואר 2021 מונה באסיפה של כלל החזקות שלושה מבין הדירקטורים שהומלצו על ידי בעלי מניות, שני דירקטורים מכהנים ודירקטור חיצוני שהומלץ על ידי הדירקטוריון.

נוכח ההליך שבוצע בשנת 2020 לקראת האסיפה השנתית כאמור לעיל ופרק הזמן הקצר שחלף מאז ביצועו, סבר דירקטוריון כלל החזקות כי אין מקום לבצע הליך חוזר מלא לאיתור מועמדים פוטנציאליים לבחירת דירקטור חיצוני, ולפיכך בחר בדרך של איתור מועמדים מבין רשימת המועמדים שאיתרה ועדת האיתור של כלל החזקות שהתקיימה בינואר 2021, אשר הינם כשירים לכהן כדירקטורים חיצוניים ובעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית.

ביום 27 בדצמבר 2021 התכנסה אסיפה שנתית ומיוחדת של כלל החזקות שעל סדר יומה מינוי מחדש של הדירקטורים המכהנים וכן בחירה ומינוי של דירקטור חיצוני אחד מבין שני מועמדים לכהונה כדירקטור חיצוני שהוצעו מבין רשימת המועמדים שאיתרה ועדת האיתור של כלל החזקות לקראת האסיפה השנתית הקודמת, אשר הינם כשירים לכהן כדירקטורים חיצוניים והינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית בנוסף, פנתה אלרוב לכלל החזקות וביקשה להציג את מועמדותו של מועמד נוסף לכהונה כדירקטור בכלל החזקות. באסיפה אושר מינויים מחדש כל הדירקטורים המכהנים, ודירקטור חיצוני.

ביום 14 באפריל 2022 זומנה אסיפה מיוחדת של כלל החזקות ליום 23 במאי 2022, לבקשת אלרוב, המחזיקה ב-15% ממניות כלל החזקות, לבחירה ומינוי של שני דירקטורים נוספים המומלצים על ידה.

לבקשת רשות ניירות ערך, מיום 22 במאי 2022, האסיפה נדחתה ליום 31 במאי 2022, וזאת לשם מיצוי בחינת השפעת מינוי שני הדירקטורים שמינויים על סדר היום של האסיפה, על השליטה בכלל החזקות. כלל החזקות נתבקשה להעביר לרשות ניירות ערך את עמדתה הכתובה בנושא זה ולאחר מכן נתבקשה על ידי הרשות לניירות ערך לפרסם את עמדתה כאמור במסגרת דוח זימון זה, ולפנות לאלרוב ולאפשר לה לכלול בדיווח גם את עמדתה בנושא. בהתאם, ביום 29 במאי 2022 פרסמה כלל החזקות במסגרת דוח זימון האסיפה, את עמדת כלל החזקות כפי שנשלחה לרשות ניירות ערך ביום 26 במאי 2022, על נספחיה, ואת עמדת אלרוב כפי שהועברה לה ביום 29 במאי 2022, על נספחיה. לבקשת רשות ניירות ערך האסיפה נקבעה ליום 31 במאי 2022. באסיפה זו אושר מינוי של אחד הדירקטורים שהומלצו על ידי אלרוב.

ביום 19 בספטמבר 2022 פרסמה כלל החזקות הודעה מקדימה על כוונתה לכנס אסיפת בעלי מניות בחודש דצמבר 2022. בעקבות ההודעה פנו לכלל החזקות שני בעלי מניות והציעו מועמדים לכהונה כדירקטורים בחברה, אשר יוצעו בפני אסיפת בעלי המניות. ביום 21 בנובמבר 2022, זומנה האסיפה אשר צפויה להתכנס ביום 27 בדצמבר 2022 ואשר על סדר יומה מינוי 6 דירקטורים מבין 7 מועמדים (5 דירקטורים המכהנים כיום ו-2 מועמדים נוספים).

ביום 10 בספטמבר 2022 נפטר בטרם עת מר רוני מליניאק אשר כיהן כדירקטור בחברה.

ביום 29 בספטמבר 2022 הודיע מר סמי מועלם, דירקטור חיצוני בכלל החזקות ודירקטור בחברה, על התפטרותו וזאת לאחר שדירקטוריון כלל החזקות קיבל החלטה ביום 22 בספטמבר 2022 שלא להציע את מועמדותו של מר מועלם לכהונה נוספת כדירקטור חיצוני בדירקטוריון כלל החזקות. ביום 6 באוקטובר 2022 שלח מר מועלם לחברה מכתב באמצעות בא כוחו ובו פירט את הנסיבות שהביאו להתפטרותו. לטענתו של מר מועלם הסיבה לאי חידוש כהונתו על ידי הדירקטוריון הינה התנגדותו לעסקת מקס. עוד טען לפגמים שונים בממשל התאגידי של החברה. החברה השיבה למר מועלם כי היא דוחה באופן חד משמעי את טענותיו וכי החברה מקפידה על סטנדרטים גבוהים של ממשל תאגידי.

ביאור 1: כללי (המשך)**ג. התפתחויות בתקופת הדוח לעניין מינוי דירקטורים בחברה ובכלל החזקות (המשך)****2. השלכות**

למועד הדוח, אין ביכולתה של החברה להעריך את מלוא השפעת תוצאות האירועים האמורים עליה, וזאת בין היתר נוכח העובדה כי כלל החזקות מקיימת דיונים עם הממונה ביחס להתנהלותה של החברה וביחס למינוי נושאי משרה בה. אי הודאות האמורה מתקיימת גם נוכח שינויים נוספים אשר מתרחשים ויכול ויתרחשו בעתיד בחברה, לאור מבנה האחזקות בה, בהיותה של כלל החזקות חברה ללא גרעין שליטה ולאור העובדה שהוראות חוק הפיקוח ביחס למבטח ללא שולט, אינן חלות עליה, בשל המבנה התאגידי השונה של חברות הביטוח הגדולות בישראל, בהשוואה למבנה המקובל בבנקים, לפיהן חברות הביטוח, לרבות החברה, הינן חברות פרטיות הנשלטות על ידי חברת אחזקות ובכללן כלל החזקות, שהיא חברה ציבורית ללא גרעין שליטה. ולאור ההשפעה האפקטיבית של בעלי מניות מיעוט על אופן התנהלות החברה, בנסיבות הנ"ל.

כמו כן מכלול השינויים והאירועים המפורטים לעיל יכול וישלכו, בין היתר, על מוניטין החברה וחברות הקבוצה. יצוין כי העברה עתידית של השליטה בחברה לצד שלישי, יכול ותשפיע על סעיפים בהסכמים מסוימים של חברות בקבוצה עם צדדים שלישיים (לרבות מבטחי משנה) ועלול להצריך, בעקבות התקיימות נסיבות של שינוי שליטה כאמור, הידברות עם צדדים שלישיים אלה להמשכת תוקפם של ההסכמים.

ביאור 2: בסיס עריכת דוחות הביניים**א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים**

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים נערכה בהתאם ל-IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים, ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה ביחד עם הדוחות הכספיים המאוחדים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (להלן: "הדוחות הכספיים השנתיים").

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים בהתאם ל-IFRS ובהתאם לחוק הפיקוח והתקנות שהותקנו על פיו, הנחיות הממונה, והוראות פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, ככל שאלו רלוונטיות, נדרשת הנהלת הקבוצה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, באומדנים ובהנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים. בהקשר זה ראה ביאור 8 (א) להלן, בדבר עדכון אומדנים אקטואריים, בין היתר, לאור סביבת הריבית והשפעתה על שיעור ההיוון בחישוב עתודות ביטוח חיים וסיעוד.

ביאור 2: בסיס עריכת דוחות הביניים (המשך)

ג. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשערי החליפין היציגים של האירו, הדולר ושל הליש"ט:

שער החליפין היציג של ליש"ט	שער החליפין היציג של הדולר	שער החליפין היציג של האירו %	מדד ידוע	מדד בגין

(5.7)	13.9	(1.0)	4.4	4.3
(1.2)	0.4	(5.3)	2.2	2.5
(6.5)	1.2	(4.1)	1.2	1.0
(3.9)	(1.0)	(3.6)	0.8	0.9
(4.3)	(3.3)	(10.8)	2.4	2.8

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום

30 בספטמבר 2022

30 בספטמבר 2021

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום

30 בספטמבר 2022

30 בספטמבר 2021

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021

שער החליפין היציג של ליש"ט	שער החליפין היציג של הדולר	שער החליפין היציג של האירו
3.962	3.543	3.486
4.340	3.229	3.736
4.203	3.110	3.520

ליום 30 בספטמבר 2022

ליום 30 בספטמבר 2021

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 3: עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית של הקבוצה שיושמה בדוחות הכספיים ביניים, הינה ללא שינויים מהמדיניות החשבונאית שיושמה בדוחות השנתיים.

גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם:

תקן/פרשנות/תיקון	נושא	תחילה והוראות מעבר	השפעות עיקריות צפויות
תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 17, חוזי ביטוח	התקן קובע עקרונות להכרה, מדידה, הצגה וגילוי בקשר לחוזי ביטוח (כולל חוזי ביטוח משנה) ומחליף את ההוראות הקיימות בנושא.	בהמשך לאמור בביאור 3 לדוחות הכספיים השנתיים של החברה בנוגע לטיטוט "עדכון מפת הדרכים לאימוץ תקן חשבונאות בינלאומי מספר 17 (IFRS) - חוזי ביטוח" שפרסמה רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ביום 5 בינואר 2022 (להלן: "טיטוט מפת הדרכים"), ביום 19 לספטמבר 2022 פרסמה רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון טיטוט עדכון שני למפת הדרכים (להלן: "טיטוט עדכון שני").	החברה ממשיכה לבחון את ההשלכות של אימוץ התקנים האמורים על דוחותיה הכספיים ונערכת ליישומם בלוח הזמנים האמור.
	בהתאם לתקן החדש ישות תכיר ותמדוד קבוצות של חוזי ביטוח בהתאם לערך נוכחי מותאם לסיכון של תזרימי המזומנים העתידיים מהחוזים אשר מתייחס לכל המידע הזמין על תזרימי המזומנים באופן עקבי עם נתונים נצפים בשוק; בתוספת (במקרה של התחייבות) או בניכוי (במקרה של נכס) הסכום המייצג את הרווח שטרם מומש מקבוצת החוזים (מרווח השירות החוזי). הכנסות בגין חוזי ביטוח, לכל תקופת דיווח, נגזרות משינויים בהתחייבויות בגין כיסוי עתידי המתייחסים לרכיבים השונים של התמורה לה זכאי המבטח בגין החוזה, כגון: עלויות רכישת חוזי ביטוח, התאמת הסיכון, ייחוס מרווח השירות החוזי לתקופה, צפי תביעות והוצאות לתקופה.	טיטוט עדכון שני הותירה על כנו את מועד היישום לראשונה של IFRS 17 בישראל כפי שצוין בטיטוט מפת הדרכים - אשר יחול החל מהתקופות הרבעוניות והשנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2024 (בהתאם, מועד המעבר יחול ביום 1 בינואר 2023). עם זאת, טיטוט עדכון שני כוללת מספר מצומצם של עדכונים ביחס לטיטוט מפת הדרכים.	
	יחד עם זאת, ישות תוכל ליישם מודל מדידה פשוט יותר לגבי חוזים מסוימים (לדוגמא: חוזים עם כיסוי ביטוחי של עד שנה) לפיו הסכום המיוחס לשירותים שטרם סופקו יימדד על ידי הקצאת הפרמיה על פני תקופת הכיסוי (premium allocation approach). (the	בהתאם לטיטוט עדכון שני, בשנת 2023, במסגרת הדוחות הכספיים לרבעון השני, תידרשנה החברות לדווח, במסגרת באור ייעודי לדוחות הכספיים, דוח פרו-פורמה על המצב הכספי בלבד ליום 1 בינואר 2023 (נתוני יתרות פתיחה למועד המעבר, ללא מספרי השוואה), שיהיו ערוכים בהתאם להוראות IFRS 17 ו-IFRS 9. בדוח השנתי לשנת 2023, תידרשנה החברות לדווח, דוחות עיקריים פרו-פורמה (לכל הפחות - דוח על המצב הכספי ודוח על הרווח הכולל, ללא מספרי השוואה) ליום 31 בדצמבר 2023, שיהיו ערוכים בהתאם להוראות IFRS 17 ו-IFRS 9 וכל זאת בהתאם למתכונת גילוי המצורפת בנספח לטיטוט עדכון שני. בנוסף, טיטוט עדכון שני מפרטת את צעדי היערכות ולוחות הזמנים המרכזיים שלדעת רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון נדרש לנקוט במטרה להבטיח את היערכותן של חברות הביטוח בישראל ליישום איכותי של התקן באופן נאות ומהימן, בין היתר, בנוגע להתאמת מערכות המידע, השלמת גיבוש המדיניות החשבונאית והיערכות לדיווחים השונים הנדרשים, ביצוע מבדק כמותי לעניין שווי הוגן לקראת מועד המעבר, היערכות לחישוב תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA), היערכות לביקורת של רואי החשבון המבקרים, גילוי מידע איכותי משלים לביאור הייעודי במסגרת הדוחות של שנת 2023 וללוח הזמנים המתייחס לבדיקת נאותות הבקורת הקשורות למערכות המידע ולתהליכים הקשורים.	

ביאור 4: דיווח מגזרי
א. כללי

הקבוצה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. חיסכון ארוך טווח

מגזר חיסכון ארוך טווח כולל ביטוח חיים, כיסויים נלווים (נספחים) וניהול קרנות פנסיה וקופות גמל. המגזר כולל חיסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן, קרנות פנסיה וקופות גמל, לרבות קרנות השתלמות) וכן כיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים, כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה, ביטוחי בריאות הנמכרים כנספח לפוליסת ביטוח חיים ועוד. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר חיסכון ארוך טווח לפי הענפים הבאים: גמל, פנסיה וביטוח חיים.

2. ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות כולל את פעילות הקבוצה בענפי ביטוח בריאות. המגזר כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, ניתוחים, השתלות, תאונות אישיות (ענף בריאות לזמן ארוך), נסיעות לחו"ל, ביטוח שיניים, עובדים זרים ועוד.

3. ביטוח כללי

מגזר ביטוח כללי כולל את ענפי החבויות והרכוש, ביטוחי אשראי, תאונות אישיות ואחרים.

בהתאם להוראות הממונה, מפורט מגזר ביטוח כללי לפי הענפים הבאים: רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש ואחרים וענפי חבויות אחרים, כדלקמן:

- **ענף רכב חובה**
ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.
- **ענף רכב רכוש**
ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.
- **ענפי רכוש ואחרים**
יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים, כגון ערבויות ותאונות אישיות (ענף בריאות לזמן קצר).
- **ביטוח אשראי באמצעות חברה מאוחדת**
ענפי ביטוח אשראי וסיכוני סחר חוץ.
- **ענפי חבויות אחרים**
ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר.

4. פעילות שאינה מוקצית למגזרים

פעילות זו כוללת את מטה הקבוצה שעיקרו ההון, ההתחייבויות שאינן בעסקי הביטוח והנכסים המוחזקים כנגדם בכלל ביטוח.

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)

ב. עונתיות

1. מגזר חיסכון ארוך טווח

ככלל, ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים וההכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה וקופות גמל אינן מתאפיינות בעונתיות וכן לא קיימת עונתיות לעניין תביעות.

עם זאת, עקב עיתוי סיום שנת המס, מתקיימת עונתיות מסוימת בהפקדות של פרמיות/דמי גמולים למוצרי חיסכון פנסיוני בחודש דצמבר מאחר שבחודש זה מופקדים סכומי כסף ניכרים, על ידי שכירים ועצמאיים המפקידים באופן יזום שלא במסגרת שכרם, וזאת במטרה למצות את הטבות המס, וכן על ידי מעסיקים המשלמים חובות בגין שנת המס או מפקידים הפקדות חד פעמיות, בדרך כלל בגין חוב ותק פיצויים. בנוסף, קיימים חודשים מסוימים, המשתנים משנה לשנה, שבהם היקף הפרמיות/דמי הגמולים עשוי להיות גבוה יותר, וזאת בעיקר, לאור תשלומים חד פעמיים אשר משולמים על ידי המעסיקים לעובדים ואשר בגינם מופרשים דמי גמולים.

2. מגזר ביטוח כללי

ככלל, ההכנסות מפרמיות במגזר ביטוח כללי אינן מתאפיינות בעונתיות מובהקת. עם זאת, הפרמיות ברבעון הראשון של השנה גבוהות מהפרמיות ברבעונים האחרים וזאת בעיקר בגלל חידוש הסכמי הביטוח של מבוטחים עסקיים ושל ציי רכב גדולים בתחילת השנה הקלנדרית המייצגים עונתיות מסוימת. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות ההפרשה לפרמיה שטרם הרווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא ניכרת עונתיות מובהקת. עם זאת, ראוי לציין כי בעונות החורף ברבעון הראשון או ברבעון הרביעי של השנה או בשניהם, ניכרת לעיתים עלייה בתביעות בעיקר בענפי הרכוש, וכתוצאה מכך קטן הרווח המדווח לתקופה.

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)

ג. דיווח על מגזרי הפעילות

חסכון ארוך טווח												
גמל			פנסיה			ביטוח חיים (1)			סך הכל			
לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר			לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר			לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	
בלתי מבוקר			בלתי מבוקר			בלתי מבוקר			בלתי מבוקר			
באלפי ש"ח												
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	פרמיות שהורוחו ברוטו
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	פרמיות שהורוחו על ידי מבטחי משנה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	פרמיות מהשקעות, נטו והכנסות מימון
194,559	152,611	190,871	2,328	2,034	2,272	202,879	147,369	199,332	12,490,005	8,437,088	8,437,088	הכנסות מדמי ניהול
186,273	147,369	202,879	252,022	227,468	310,137	202,879	147,369	252,022	12,490,005	8,437,088	1,774,441	הכנסות מעמלות
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	הכנסות (הוצאות) אחרות
321	330	490	(5)	4	(1)	321	330	490	22,144	19,061	22,144	הכנסות (הוצאות) אחרות
381,153	300,310	394,240	254,345	229,506	312,408	300,310	148,276	381,153	20,017,602	13,608,961	20,017,602	סך כל ההכנסות
197,656	148,276	183,961	-	-	-	148,276	148,276	183,961	18,130,944	12,382,552	18,130,944	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,067,743)	(870,087)	(870,087)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
-	-	-	-	-	-	-	-	-	(88,331)	(70,590)	(88,331)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
197,656	148,276	183,961	-	-	-	148,276	148,276	183,961	17,969,374	12,294,221	17,969,374	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
82,835	60,197	78,259	79,720	75,059	94,657	60,197	60,197	78,259	690,231	523,107	690,231	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
91,969	83,399	123,141	141,307	133,034	191,942	83,399	83,399	123,141	386,907	282,852	386,907	הוצאות הנהלה וכלליות
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים
4,468	2,374	3,198	5,784	2,665	3,553	2,374	2,374	3,198	-	-	-	הוצאות אחרות
(2)	-	2	125	131	175	-	-	2	19,774	(259)	19,774	הוצאות (הכנסות) מימון
376,926	294,246	388,561	226,936	210,889	290,327	294,246	294,246	388,561	19,081,364	13,119,954	19,081,364	סך כל הוצאות
-	-	-	68	2	101	-	-	-	3,850	1,295	3,850	חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות בשיטת השווי המאזני, נטו
4,227	6,064	5,679	27,477	18,619	22,182	6,064	6,064	5,679	940,088	490,302	940,088	רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה
(5,599)	1,470	2,747	(10,474)	2,995	5,427	1,470	1,470	2,747	166,706	203,616	166,706	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים על ההכנסה
(1,372)	7,534	8,426	17,003	21,614	27,609	7,534	7,534	8,426	1,106,794	693,918	1,106,794	סך כל הרווח (הפסד) הכולל לפני מיסים על ההכנסה
ליום 31 בדצמבר												
בלתי מבוקר			בלתי מבוקר			בלתי מבוקר			בלתי מבוקר			
2,421,108	2,388,951	2,399,403	-	-	-	2,388,951	2,388,951	2,399,403	20,036,358	19,930,228	20,036,358	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	86,889,985	86,889,985	86,889,985	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	12,420,844	8,449,582	8,449,582	(1) סך הפרמיות (כולל פרמיות חיסכון טהור (חוזי השקעה), אשר נקצפו ישירות לעתודה)

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)

ג. דיווח על מגזרי הפעילות (המשך)

סך הכל		התאמות וקיצוזים				לא מוקצה למגזרים				כללי		בראות			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021		
2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022		
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר		
10,600,649	7,699,159	8,617,024	(1,072)	(843)	(784)	-	-	2,804,388	2,080,572	2,259,703	1,406,495	1,046,613	1,180,974	פרמיות שהורווחו ברוטו	
1,587,711	1,204,530	1,238,393	-	-	-	-	-	1,368,569	1,033,393	1,052,659	72,332	53,399	61,935	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה	
9,012,938	6,494,629	7,378,631	(1,072)	(843)	(784)	-	-	1,435,819	1,047,179	1,207,044	1,334,163	993,214	1,119,039	פרמיות שהורווחו בשייר רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	
13,924,087	9,394,812	(5,568,984)	(96)	11	95	568,946	448,292	97,221	239,639	181,627	157,680	432,450	327,794	109,614	הכנסות מדמי ניהול
1,775,486	1,227,999	896,630	1,045	784	994	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
249,196	179,698	192,919	-	-	-	-	-	-	220,998	156,122	157,873	6,054	4,515	5,109	הכנסות מעמלות
700	568	873	1	-	(2)	182	205	483	28	29	76	-	-	-	הכנסות אחרות
24,962,407	17,297,706	2,900,069	(122)	(48)	303	569,128	448,497	97,704	1,896,484	1,384,957	1,522,673	1,772,667	1,325,523	1,233,762	סך כל ההכנסות
22,140,886	15,416,551	1,162,026	(1,245)	(1,186)	(349)	-	-	-	2,777,631	2,164,739	1,563,931	1,049,595	722,170	468,531	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
(1,867,052)	(1,475,799)	(792,696)	-	-	-	-	-	-	(1,626,363)	(1,331,000)	(649,610)	(79,119)	(56,468)	(72,496)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
20,273,834	13,940,752	369,330	(1,245)	(1,186)	(349)	-	-	-	1,151,268	833,739	914,321	970,476	665,702	396,035	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,973,081	1,465,233	1,577,477	-	9	10	-	-	-	587,153	417,312	438,325	522,781	389,549	418,772	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
950,421	667,135	675,815	750	945	1,753	81,227	44,934	44,263	82,436	60,250	60,194	84,018	61,721	62,177	הוצאות הנהלה וכלליות
8,762	-	-	-	-	-	1,685	-	-	-	-	-	-	-	-	ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים
6,754	4,799	10,187	-	-	-	3	(240)	(65)	-	-	-	-	-	-	הוצאות אחרות
260,051	189,771	211,109	16	4	89	215,135	152,869	178,213	228	2,934	25,516	16,720	14,059	7,427	הוצאות מימון
23,472,903	16,267,690	2,843,918	(479)	(228)	1,503	298,050	197,563	222,411	1,821,085	1,314,235	1,438,356	1,593,995	1,131,031	884,411	סך כל ההוצאות
10,658	5,047	(2,674)	-	-	-	4,994	3,186	2,531	1,715	566	(2,504)	(2)	(2)	(128)	חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות בשיטת השווי המאזני, נטו
1,500,162	1,035,063	53,477	357	180	(1,200)	276,072	254,120	(122,176)	77,114	71,288	81,813	178,670	194,490	349,223	רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה
487,773	414,620	(509,216)	350	559	1,124	263,417	175,642	(350,152)	35,171	19,030	(212,186)	13,955	11,308	(34,596)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים על ההכנסה
1,987,935	1,449,683	(455,739)	707	739	(76)	539,489	429,762	(472,328)	112,285	90,318	(130,373)	192,625	205,798	314,627	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מיסים על ההכנסה
ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 30 בספטמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 30 בספטמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 30 בספטמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 30 בספטמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 30 בספטמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 30 בספטמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 30 בספטמבר 2021		
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר		
32,775,786	32,527,781	33,731,922	(1,217)	(1,443)	(1,041)	-	-	-	7,593,815	7,485,983	8,063,622	2,747,427	2,724,062	2,583,146	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
93,460,783	87,975,410	88,775,686	(12,271)	(12,437)	(12,480)	-	-	-	-	-	-	1,141,172	1,097,862	1,080,856	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)

ג. דיווח על מגזרי הפעילות (המשך)

חסכון ארוך טווח								
סך הכל		ביטוח חיים (1)		פנסיה		גמל		
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	
בלתי מבוקר								
באלפי ש"ח								
1,552,032	1,703,637	1,552,032	1,703,637	-	-	-	-	פרמיות שהורווחו ברוטו
39,984	43,091	39,984	43,091	-	-	-	-	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
1,512,048	1,660,546	1,512,048	1,660,546	-	-	-	-	פרמיות שהורווחו בשייר
1,668,842	(1,360,162)	1,614,608	(1,420,826)	1,206	(69)	53,028	60,733	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
322,290	300,330	190,938	150,691	78,387	85,891	52,965	63,748	הכנסות מדמי ניהול
5,943	7,890	5,943	7,890	-	-	-	-	הכנסות מעמלות
77	19	-	-	2	(4)	75	23	הכנסות (הוצאות) אחרות
3,509,200	608,623	3,323,537	398,301	79,595	85,818	106,068	124,504	סך כל ההכנסות
3,001,774	94,147	2,949,882	33,762	-	-	51,892	60,385	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
(25,653)	(22,783)	(25,653)	(22,783)	-	-	-	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
2,976,121	71,364	2,924,229	10,979	-	-	51,892	60,385	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
221,962	251,308	172,225	191,479	26,565	29,159	23,172	30,670	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
161,885	173,065	92,797	93,159	41,894	48,573	27,194	31,333	הוצאות הנהלה וכלליות
-	-	-	-	-	-	-	-	ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים
1,498	2,586	-	-	729	1,144	769	1,442	הוצאות אחרות
4,664	517	4,619	458	44	60	1	(1)	הוצאות (הכנסות) מימון
3,366,130	498,840	3,193,870	296,075	69,232	78,936	103,028	123,829	סך כל ההוצאות
(211)	109	(125)	74	(86)	35	-	-	חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות בשיטת השווי המאזני, נטו
142,859	109,892	129,542	102,300	10,277	6,917	3,040	675	רווח לפני מיסים על ההכנסה
(1,821)	11,401	(2,257)	14,079	347	(1,757)	89	(921)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים על ההכנסה
141,038	121,293	127,285	116,379	10,624	5,160	3,129	(246)	סך כל הרווח (הפסד) הכולל לפני מיסים על ההכנסה
3,025,153	2,420,716	3,025,153	2,420,716					(1) סך הפרמיות (כולל פרמיות חיסכון טהור (חוזי השקעה), אשר נזקפו ישירות לעתודה

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)

ג. דיווח על מגזרי הפעילות (המשך)

סך הכל		התאמות וקיצוזים		לא מוקצה למגזרים		כללי		בריאות		
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	
בלתי מבוקר										
2,639,241	2,903,280	(281)	(262)	-	-	719,029	780,633	368,461	419,272	פרמיות שהורוחו ברוטו
404,436	424,978	-	-	-	-	345,847	360,512	18,605	21,375	פרמיות שהורוחו על ידי מבטחי משנה
2,234,805	2,478,302	(281)	(262)	-	-	373,182	420,121	349,856	397,897	פרמיות שהורוחו בשייר
1,981,852	(1,211,961)	(5)	55	148,379	48,588	59,345	71,725	105,291	27,833	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
322,551	300,661	261	331	-	-	-	-	-	-	הכנסות מדמי ניהול
59,621	63,485	-	-	-	-	52,276	53,979	1,402	1,616	הכנסות מעמלות
272	569	-	(2)	187	483	8	69	-	-	הכנסות (הוצאות) אחרות
4,599,101	1,631,056	(25)	122	148,566	49,071	484,811	545,894	456,549	427,346	סך כל ההכנסות
3,835,294	813,896	(366)	(375)	-	-	630,404	471,117	203,482	249,007	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
(360,599)	(225,328)	-	-	-	-	(312,740)	(179,338)	(22,206)	(23,207)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
3,474,695	588,568	(366)	(375)	-	-	317,664	291,779	181,276	225,800	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
504,545	549,960	6	6	-	-	149,598	158,361	132,979	140,285	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
218,578	232,763	43	388	17,169	17,928	19,756	20,117	19,725	21,265	הוצאות הנהלה וכלליות
1,799	2,646	-	-	301	60	-	-	-	-	הוצאות אחרות
61,610	63,635	(7)	60	51,423	57,400	490	3,357	5,040	2,301	הוצאות (הכנסות) מימון
4,261,227	1,437,572	(324)	79	68,893	75,388	487,508	473,614	339,020	389,651	סך כל ההוצאות
2,797	853	-	-	3,050	725	(43)	19	1	-	חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות בשיטת השווי המאזני, נטו
340,671	194,337	299	43	82,723	(25,592)	(2,740)	72,299	117,530	37,695	רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה
230	(151,752)	-	99	5,221	(105,328)	5,654	(62,577)	(8,824)	4,653	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים על ההכנסה
340,901	42,585	299	142	87,944	(130,920)	2,914	9,722	108,706	42,348	סך כל הרווח (הפסד) הכולל לפני מיסים על ההכנסה

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי ענפי ביטוח עיקריים הכלולים במגזר ביטוח כללי

ענפי חבויות					
רכב חובה			ענפי חבויות ואחרים ⁽¹⁾		
לשנה להסתיימה ביום 31 בדצמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לשנה להסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2021		2022		2021	
מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר	
באלפי ש"ח					
498,290		404,225		598,671	
267,763		234,911		258,572	
230,527		169,314		340,099	
(10,212)		(6,778)		(14,453)	
220,315		162,536		325,646	
100,501		73,287		95,448	
22,730		17,269		45,381	
343,546		253,092		466,475	
960,559		903,667		819,772	
(766,149)		(711,499)		(428,654)	
194,410		192,168		391,118	
102,607		73,339		93,707	
8,902		6,549		15,182	
(1,693)		(481)		3,270	
304,226		271,575		503,277	
549		181		823	
39,869		(18,302)		(35,979)	
11,996		5,932		11,713	
51,865		(12,370)		(24,266)	
2021		2022		2021	
מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר	
3,047,599		3,075,249		2,770,326	
1,566,997		1,556,544		1,288,616	
1,480,602		1,518,705		1,481,710	
2021		2022		2021	
מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר	
2,877,492		3,003,216		2,696,700	
1,312,848		1,584,727		1,246,118	
1,564,644		1,418,489		1,450,582	

1. ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח חבות צד ג', חבות מנהלים ומעבידים אשר הפעילות בגינם בתקופת הדוח, בתקופה המקבילה אשתקד ובשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2021 מהווה כ-81%, כ-80% וכ-79% בהתאמה מסך הפרמיות בענפים אלו.

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי ענפי ביטוח עיקריים הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	סך הכל		ענפי רכוש									
	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		ענפי רכוש ואחרים ⁽¹⁾		ביטוח אש		רכב רכוש					
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022				
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	באלפי ש"ח		
2,941,759	2,329,467	2,560,900	931,504	737,284	793,154	123,039	92,325	99,288	790,255	616,611	729,617	פרמיות ברוטו
1,394,610	1,133,357	1,192,724	711,872	569,042	614,634	67,429	50,640	53,872	88,974	69,816	88,784	פרמיות ביטוח משנה
1,547,149	1,196,110	1,368,176	219,632	168,242	178,520	55,610	41,685	45,416	701,281	546,795	640,833	פרמיות בשייר
(111,330)	(148,931)	(161,132)	(6,996)	(12,105)	(9,565)	171	63	(634)	(79,840)	(99,453)	(89,092)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורוחה, בשייר
1,435,819	1,047,179	1,207,044	212,636	156,137	168,955	55,781	41,748	44,782	621,441	447,342	551,741	פרמיות שהורוחו בשייר
239,639	181,627	157,680	17,892	14,252	12,019	5,994	5,131	10,682	19,804	17,548	16,077	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
220,998	156,122	157,873	127,038	86,272	93,890	19,772	14,061	16,546	6,077	4,412	4,584	הכנסות מעמלות
28	29	76	-	-	-	28	29	76	-	-	-	הכנסות אחרות
1,896,484	1,384,957	1,522,673	357,566	256,661	274,864	81,575	60,969	72,086	647,322	469,302	572,402	סך כל ההכנסות
2,777,631	2,164,739	1,563,931	340,401	202,675	403,190	40,610	35,972	31,697	616,289	416,783	638,367	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
(1,626,363)	(1,331,000)	(649,610)	(265,829)	(160,267)	(362,601)	(27,566)	(24,750)	(21,150)	(138,165)	(105,463)	(105,388)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,151,268	833,739	914,321	74,572	42,408	40,589	13,044	11,222	10,547	478,124	311,320	532,979	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
587,153	417,312	438,325	191,246	136,277	136,407	12,579	9,055	8,785	187,014	134,269	151,235	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
82,436	60,250	60,194	17,697	12,861	12,656	21,018	15,330	14,891	19,637	14,357	15,288	הוצאות הנהלה וכלליות
228	2,934	25,516	(1,242)	203	10,324	(749)	210	4,247	642	576	1,545	הוצאות (הכנסות) מימון
1,821,085	1,314,235	1,438,356	282,273	191,749	199,976	45,892	35,817	38,470	685,417	460,522	701,047	סך כל ההוצאות
1,715	566	(2,504)	189	62	(275)	-	-	-	154	51	(225)	חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות, נטו
77,114	71,288	81,813	75,482	64,974	74,613	35,683	25,152	33,616	(37,941)	8,831	(128,870)	רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
35,171	19,030	(212,186)	2,688	1,402	(15,437)	5,623	4,118	(18,273)	3,151	1,756	(20,762)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
112,285	90,318	(130,373)	78,170	66,376	59,176	41,306	29,270	15,343	(34,790)	10,587	(149,632)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	התחייבויות בגין חוזי ביטוח
2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	
7,593,815	7,485,983	8,063,622	1,093,724	1,056,406	1,310,153	89,327	73,840	99,000	592,839	583,788	773,761	ברוטו
3,804,179	3,714,807	4,106,256	809,252	778,523	1,036,511	51,420	40,891	56,941	87,894	92,731	115,229	משנה
3,789,636	3,771,176	3,957,366	284,472	277,883	273,642	37,907	32,949	42,059	504,945	491,057	658,532	שייר

1. ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח רכוש עסקיים, דירות והנדסי אשר הפעילות בגינם בתקופת הדוח ובשנה שנסתיימה ב-31 בדצמבר 2021 מהווה כ-77%, ובתקופה המקבילה אשתקד כ-78% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)
ד. נתונים נוספים לגבי ענפי ביטוח עיקריים הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

סך הכל	ענפי רכוש				ענפי חבויות						
	ענפי רכוש ואחרים ⁽¹⁾		ביטוח אשראי		רכב רכוש		ענפי חבויות ואחרים ⁽²⁾		רכב חובה		
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
בלתי מבוקר											
727,390	829,165	210,390	229,063	31,279	33,011	200,479	264,093	116,810	98,592	168,432	204,406
339,699	350,583	158,082	170,167	17,173	17,903	21,720	32,690	63,468	44,510	79,256	85,313
387,691	478,582	52,308	58,896	14,106	15,108	178,759	231,403	53,342	54,082	89,176	119,093
(14,509)	(58,461)	2,103	320	316	(136)	(14,271)	(37,477)	4,009	3,647	(6,666)	(24,815)
373,182	420,121	54,411	59,216	14,422	14,972	164,488	193,926	57,351	57,729	82,510	94,278
59,345	71,725	4,943	5,849	1,369	1,960	5,985	7,506	23,817	27,318	23,231	29,092
52,276	53,979	29,294	33,126	4,864	4,966	1,406	1,655	6,130	5,592	10,582	8,640
8	69	-	-	8	69	-	-	-	-	-	-
484,811	545,894	88,648	98,191	20,663	21,967	171,879	203,087	87,298	90,639	116,323	132,010
סך כל ההכנסות											
630,404	471,117	71,170	90,991	14,360	13,097	160,699	215,221	181,098	51,218	203,077	100,590
(312,740)	(179,338)	(61,560)	(79,565)	(9,592)	(8,464)	(30,554)	(37,616)	(101,503)	(24,592)	(109,531)	(29,101)
317,664	291,779	9,610	11,426	4,768	4,633	130,145	177,605	79,595	26,626	93,546	71,489
149,598	158,361	51,116	50,999	3,036	2,831	48,961	54,280	24,697	25,262	21,788	24,989
19,756	20,117	2,424	4,201	4,896	4,807	6,490	5,331	816	1,642	5,130	4,136
490	3,357	185	6,474	(514)	597	116	20	(80)	5,762	783	(9,496)
487,508	473,614	63,335	73,100	12,186	12,868	185,712	237,236	105,028	59,292	121,247	91,118
(43)	19	(5)	2	-	-	(4)	2	(14)	6	(20)	9
(2,740)	72,299	25,308	25,093	8,477	9,099	(13,837)	(34,147)	(17,744)	31,353	(4,944)	40,901
5,654	(62,577)	324	(5,004)	1,532	(4,863)	458	(5,952)	1,679	(22,398)	1,661	(24,360)
2,914	9,722	25,632	20,089	10,009	4,236	(13,379)	(40,099)	(16,065)	8,955	(3,283)	16,541

1. ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח רכוש עסקיים, דירות והנדסי אשר הפעילות בגינם בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה בתאריך הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד מהווה כ-74% וכ-76% בהתאמה מסך הפרמיות בענפים אלו.
 2. ענפי חבויות ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח חבות דג', חבות מנהלים ומעבידים אשר הפעילות בגינם בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה בתאריך הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד מהווה כ-88% וכ-85% בהתאמה מסך הפרמיות בענפים אלו.

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)

ה. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

נתונים לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)

באלפי ש"ח	פוליסות ביטוח חיים (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		פוליסת ביטוח חיים ללא מרכיב חיסכון סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004		
	עד שנת 1990 ⁽¹⁾	עד שנת 2003	תלוי תשואה	תלוי תשואה	פרט	קבוצתי	סך הכל
פרמיות ברוטו:	115,933	1,203,874	3,223,854	80	581,536	51,760	5,177,037
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח	-	-	3,167,030	-	-	-	3,167,030
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול ⁽²⁾	(196,595)	194,653	261,656	249	-	-	259,963
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	1,308,966	(2,394,429)	636,336	89	256,474	45,724	(146,840)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה	-	-	(920,661)	(242)	-	-	(920,903)
סך הרווח (ההפסד) הכולל	(61,737)	(144,515)	32,453	320	2,291	(12,032)	(183,220)

נתונים לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)

באלפי ש"ח	פוליסות ביטוח חיים (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		פוליסת ביטוח חיים ללא מרכיב חיסכון סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004		
	עד שנת 1990 ⁽¹⁾	עד שנת 2003	תלוי תשואה	תלוי תשואה	פרט	קבוצתי	סך הכל
פרמיות ברוטו:	124,575	1,170,948	2,713,783	(641)	517,558	42,755	4,568,978
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח	-	-	3,876,765	-	-	-	3,876,765
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול ⁽²⁾	254,331	622,533	227,984	2,557	-	-	1,107,405
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	1,061,069	(5,915,095)	4,713,566	(5,561)	276,316	44,970	12,005,455
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה	-	-	379,470	(2,373)	-	-	377,097
סך הרווח (ההפסד) הכולל	262,485	532,589	(126,769)	7,298	9,595	8,720	693,918

נתונים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)

באלפי ש"ח	פוליסות ביטוח חיים (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		פוליסת ביטוח חיים ללא מרכיב חיסכון סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004		
	עד שנת 1990 ⁽¹⁾	עד שנת 2003	תלוי תשואה	תלוי תשואה	פרט	קבוצתי	סך הכל
פרמיות ברוטו:	38,319	405,710	1,038,103	17	201,766	19,678	1,703,593
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח	-	-	717,079	-	-	-	717,079
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול ⁽²⁾	(50,657)	63,561	86,812	4	-	-	99,720
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	263,013	(504,648)	411,492	(195)	81,363	13,825	264,850
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה	-	-	(231,088)	-	-	-	(231,088)
סך הרווח (ההפסד) הכולל	138,495	(5,390)	(18,144)	208	2,671	(1,461)	116,379

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)

ה. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

נתונים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)

באלפי ש"ח	פוליסות ביטוח חיים (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		פוליסת ביטוח חיים ללא מרכיב חיסכון סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004		
	עד שנת 1990 ⁽¹⁾	עד שנת 2003	תלוי תשואה	תלוי תשואה	תלוי תשואה	פרט	
							קבוצתי
פרמיות ברוטו:	41,087	388,138	(98)	926,636	176,560	15,219	1,547,542
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח	-	-	-	1,473,121	-	-	1,473,121
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול ⁽²⁾	74,405	109,887	78	81,146	-	-	265,516
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	361,562	1,185,198	(532)	1,224,913	91,996	15,150	2,878,287
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה	-	-	4	71,591	-	-	71,595
סך הרווח (ההפסד) הכולל	79,089	73,499	370	(32,008)	1,877	4,458	127,285

נתונים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)

באלפי ש"ח	פוליסות ביטוח חיים (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		פוליסת ביטוח חיים ללא מרכיב חיסכון סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004		
	עד שנת 1990 ⁽¹⁾	עד שנת 2003	תלוי תשואה	תלוי תשואה	תלוי תשואה	פרט	
							קבוצתי
פרמיות ברוטו:	166,538	1,607,173	(647)	3,852,734	699,893	61,375	6,387,066
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח	-	-	-	6,030,006	-	-	6,030,006
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול ⁽²⁾	440,671	942,660	2,700	313,276	-	-	1,699,307
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	1,329,516	8,708,602	(5,662)	6,904,765	423,975	64,711	17,425,907
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה	-	-	(2,371)	707,409	-	-	705,038
סך הרווח (ההפסד) הכולל	447,672	810,102	7,529	(172,587)	66	14,012	1,106,794

הערות:

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיעדות.

(2) המרווח הפיננסי כולל רווחים (הפסדים) מהשקעות שנזקפו לרווח כולל אחר, אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס הקטנת הזקיפה לחיסכון במערכות החברה.

ו. נתונים נוספים אודות מגזרי ביטוח בריאות

נתונים לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)

באלפי ש"ח	סיעודי			בריאות אחר (**)	
	פרט	קבוצתי	ז"א	ז"ק	סה"כ
פרמיות ברוטו	202,431	17,934	(*870,590)	(*96,355)	1,187,310
תשלומים ושינויים בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	(48,958)	24,632	436,315	56,542	468,531
רווח (הפסד) כולל אחר	125	11	(30,500)	(4,232)	(34,596)
סך הרווח (ההפסד) הכולל	278,875	46,148	(12,298)	1,902	314,627

(* מתוכם פרמיות פרט בסך של 827,469 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 139,476 אלפי ש"ח.

(** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)

1. נתונים נוספים אודות מגזרי ביטוח בריאות (המשך)

נתונים לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)

ס"ה"כ	בריאות אחר (**)		סיעודי		באלפי ש"ח
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
1,048,420	(*34,375	(*786,212	30,639	197,194	פרמיות ברוטו
722,170	22,018	378,970	37,062	284,120	תשלומים ושינויים בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
11,308	(979)	12,197	12	78	רווח (הפסד) כולל אחר
205,798	(4,867)	68,295	52,102	90,268	סך הרווח (ההפסד) הכולל

(* מתוכם פרמיות פרט בסך של 733,100 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 87,487 אלפי ש"ח.
(** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

נתונים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)

ס"ה"כ	בריאות אחר (**)		סיעודי		באלפי ש"ח
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
420,868	(*49,561	(*296,890	6,003	68,414	פרמיות ברוטו
249,007	24,796	140,676	11,015	72,520	תשלומים ושינויים בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
4,653	(215)	4,847	2	19	רווח (הפסד) כולל אחר
42,348	10,242	15,498	5,324	11,284	סך הרווח הכולל

(* מתוכם פרמיות פרט בסך של 284,503 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 61,948 אלפי ש"ח.
(** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

נתונים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)

ס"ה"כ	בריאות אחר (**)		סיעודי		באלפי ש"ח
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
367,659	(*19,566	(*270,630	11,393	66,070	פרמיות ברוטו
203,482	13,876	124,758	12,971	51,877	תשלומים ושינויים בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(8,824)	184	(9,007)	-	(1)	רווח (הפסד) כולל אחר
108,706	32	24,173	18,685	65,816	סך הרווח הכולל

(* מתוכם פרמיות פרט בסך של 248,650 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 41,546 אלפי ש"ח.
(** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

נתונים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)

ס"ה"כ	בריאות אחר (**)		סיעודי		באלפי ש"ח
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
1,407,792	(*46,896	(*1,061,510	34,909	264,477	פרמיות ברוטו
1,049,595	36,181	516,716	68,385	428,313	תשלומים ושינויים בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
13,955	(1,033)	14,892	11	85	רווח (הפסד) כולל אחר
192,625	(13,576)	90,425	42,542	73,234	סך הרווח (ההפסד) הכולל

(* מתוכם פרמיות פרט בסך של 989,240 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 119,166 אלפי ש"ח.
(** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

ביאור 5: מכשירים פיננסיים
א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
1. הרכב:

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		באלפי ש"ח
2021	מבוקר	2021	בלתי מבוקר	
3,140,825		3,061,596	3,510,662	נדל"ן להשקעה ⁽¹⁾
24,016,563		22,755,285	23,651,713	השקעות פיננסיות
8,676,233		8,230,049	9,680,386	נכסי חוב סחירים
27,432,400		25,302,586	21,437,548	נכסי חוב שאינם סחירים
21,620,361		19,107,456	22,066,685	מניות
81,745,557		75,395,376	76,836,332	השקעות פיננסיות אחרות
9,992,795		10,319,471	9,952,161	סך הכל השקעות פיננסיות ⁽¹⁾
577,344		904,254	2,402,651	מזומנים ושווי מזומנים
95,456,521		89,680,697	92,701,806	אחר ⁽²⁾
				סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

(1) נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.
 (2) היתרה כוללת בעיקר פרמיה לגבייה, יתרות מבטחי משנה, בטחונות בגין פעילות בחוזים עתידיים וכן עסקאות בניירות ערך שטרם נסלקו לתאריך הדוחות הכספיים.

2. מידע נוסף בדבר השווי ההוגן
א. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

יתרה ליום 30 בספטמבר 2022					באלפי ש"ח
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	בלתי מבוקר	
23,651,713	-	4,183,729	19,467,984		השקעות פיננסיות:
9,680,386	64,542	9,615,844	-		נכסי חוב סחירים
21,437,548	1,876,922	752,155	18,808,471		נכסי חוב שאינם סחירים
22,066,685	9,571,366	1,775,782	10,719,537		מניות
76,836,332	11,512,830	16,327,510	48,995,992		השקעות פיננסיות אחרות ⁽¹⁾
887,828	9,723	831,088	47,017		סך הכל השקעות פיננסיות
					(1) מזה בגין נגזרים
					במהלך התקופה לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

יתרה ליום 30 בספטמבר 2021					באלפי ש"ח
סך הכל	רמה 3	רמה 2 ^(*)	רמה 1 ^(*)	בלתי מבוקר	
22,755,285	-	3,513,112	19,242,173		השקעות פיננסיות:
8,230,049	30,434	8,199,615	-		נכסי חוב סחירים
25,302,586	1,938,147	660,074	22,704,365		נכסי חוב שאינם סחירים
19,107,456	6,763,504	2,018,796	10,325,156		מניות
75,395,376	8,732,085	14,391,597	52,271,694		השקעות פיננסיות אחרות ⁽¹⁾
672,362	-	528,427	143,935		סך הכל השקעות פיננסיות
					(1) מזה בגין נגזרים
					(*) סוג מחדש.
					במהלך התקופה לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

יתרה ליום 31 בדצמבר 2021					באלפי ש"ח
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	מבוקר	
24,016,563	-	3,700,179	20,316,384		השקעות פיננסיות:
8,676,233	30,374	8,645,859	-		נכסי חוב סחירים
27,432,400	2,051,798	814,946	24,565,656		נכסי חוב שאינם סחירים
21,620,361	7,155,595	2,773,091	11,691,675		מניות
81,745,557	9,237,767	15,934,075	56,573,715		השקעות פיננסיות אחרות ⁽¹⁾
1,352,962	34,542	1,238,214	80,206		סך הכל השקעות פיננסיות
					(1) מזה בגין נגזרים
					במהלך התקופה לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ביאור 5: מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. מידע נוסף בדבר השווי ההוגן (המשך)

ב. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

סך הכל	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
בלתי מבוקר			
9,237,767	7,155,595	2,051,798	30,374
1,556,180	1,334,602	216,785	4,793
2,072,883	1,972,815	100,068	-
(876,048)	(876,048)	-	-
(8,378)	(961)	(7,417)	-
29,375	-	-	29,375
(498,949)	(14,637)	(484,312)	-
11,512,830	9,571,366	1,876,922	64,542
יתרה ליום 1 בינואר 2022 (מבוקר)			
סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד רכישות מכירות תקבולי ריבית ודיבידנד העברות אל רמה 3 העברות מתוך רמה 3 ⁽²⁾			
1,571,843	1,350,265	216,785	4,793
יתרה ליום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)			
סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2022			

סך הכל	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
בלתי מבוקר			
5,736,885	4,544,158	1,148,302	44,425
1,671,504	1,197,801	468,189	5,514
2,125,207	1,543,140	581,008	1,059
(661,776)	(607,010)	(54,766)	-
(4,927)	-	-	(4,927)
(11,773)	(296)	(11,255)	(222)
-	85,711	(85,711)	-
(123,035)	-	(107,620)	(15,415)
8,732,085	6,763,504	1,938,147	30,434
יתרה ליום 1 בינואר 2021 (מבוקר)			
סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד רכישות מכירות פידיונות תקבולי ריבית ודיבידנד מיון בין אפיקי השקעה ⁽¹⁾ העברות מתוך רמה 3 ⁽²⁾			
1,622,729	1,197,801	420,516	4,412
יתרה ליום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)			
סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2021			

סך הכל	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
בלתי מבוקר			
11,284,095	9,388,208	1,831,719	64,168
45,448	19,145	25,929	374
547,840	525,436	22,404	-
(361,423)	(361,423)	-	-
(3,130)	-	(3,130)	-
11,512,830	9,571,366	1,876,922	64,542
יתרה ליום 1 ביולי 2022 (בלתי מבוקר)			
סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד רכישות מכירות תקבולי ריבית ודיבידנד			
40,408	14,105	25,929	374
יתרה ליום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)			
סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2022			

(1) בתקופת הדוח בוצע סיווג לא מהותי של מספר נכסים ממניות להשקעות פיננסיות אחרות.
 (2) בגין נכסים אשר החל בגינם השימוש בציטוט והועברו מרמה 3.

ביאור 5: מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. מידע נוסף בדבר השווי ההוגן (המשך)

ב. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

סך הכל	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	באלפי ש"ח			
				יתרה ליום 1 ביולי 2021 (בלתי מבוקר)			
7,762,283	6,068,522	1,662,244	31,517	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד רכישות			
568,721	399,094	170,710	(1,083)	מכירות			
742,787	582,724	160,063	-	תקבולי ריבית ודיבידנד			
(341,314)	(286,548)	(54,766)	-	יתרה ליום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)			
(392)	(288)	(104)	-	סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2021			
8,732,085	6,763,504	1,938,147	30,434				
548,020	399,030	150,073	(1,083)				

סך הכל	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	באלפי ש"ח			
				יתרה ליום 1 בינואר 2021 (מבוקר)			
5,736,885	4,544,158	1,148,302	44,425	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד רכישות			
1,849,249	1,343,925	499,851	5,473	מכירות			
3,023,514	2,321,784	700,671	1,059	פידינות			
(1,208,280)	(1,115,943)	(92,337)	-	תקבולי ריבית ודיבידנד			
(4,927)	-	-	(4,927)	מיון בין אפיקי השקעה ¹			
(13,596)	(1,997)	(11,358)	(241)	העברות מתוך רמה 3 ²			
-	85,711	(85,711)	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)			
(145,078)	(22,043)	(107,620)	(15,415)	סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2021			
9,237,767	7,155,595	2,051,798	30,374				
1,814,378	1,357,850	452,178	4,350				

1) בתקופת הדוח בוצע סיווג לא מהותי של מספר נכסים ממניות להשקעות פיננסיות אחרות.
2) בגין נכסים אשר החל בגינם השימוש בציטוט והועברו מרמה 3.

ב. השקעות פיננסיות אחרות

 1. נכסי חוב שאינם סחירים – הרכב ושווי הוגן¹

ליום 30 בספטמבר 2022		ליום 30 בספטמבר 2021		באלפי ש"ח	
ערך בספרים	שווי הוגן	ערך בספרים	שווי הוגן	באלפי ש"ח	
בלתי מבוקר				אגרות חוב ממשלתיות	
24,088,935	16,514,738	15,850,867	15,850,867	אג"ח ח"ץ ופיקדונות באוצר	
5,998,993	5,783,041	6,127,135	5,277,134	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה	
699,589	655,166	1,137,991	1,010,895	פיקדונות בבנקים	
30,787,517	22,952,945	33,551,868	22,138,896	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים	
	47,466		53,967	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	

ליום 30 בספטמבר 2021		ליום 30 בספטמבר 2021		באלפי ש"ח	
ערך בספרים	שווי הוגן	ערך בספרים	שווי הוגן	באלפי ש"ח	
בלתי מבוקר				אגרות חוב ממשלתיות	
26,286,742	15,850,867	15,850,867	15,850,867	אג"ח ח"ץ ופיקדונות באוצר	
6,127,135	5,277,134	6,127,135	5,277,134	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה	
1,137,991	1,010,895	1,137,991	1,010,895	פיקדונות בבנקים	
33,551,868	22,138,896	33,551,868	22,138,896	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים	
	53,967		53,967	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	

ביאור 5: מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

1. נכסי חוב שאינם סחירים – הרכב ושווי הוגן⁽¹⁾ (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2021		ערך בספרים שווי הוגן מבוקר		באלפי ש"ח
27,360,392	15,760,524			אגרות חוב ממשלתיות
6,208,262	5,315,141			אג"ח ח"ץ ופיקדונות באוצר
1,135,934	1,005,031			נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
34,704,588	22,080,696			פיקדונות בבנקים
	53,334			סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר) (1) השווי הוגן של אגרות חוב מיועדות חושב על פי מועד הפירעון של ההתחייבויות מבטיחות תשואה. השווי הוגן של פיקדונות באוצר חושב על פי מועד הפירעון החוזי.

2. מידע נוסף בדבר השווי הוגן

א. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה להלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמות השונות בהיררכיה. לפירוט בדבר הרמות בהיררכיה, ראה ביאור 2(ה)3 בדוחות הכספיים השנתיים.

ליום 30 בספטמבר 2022				
סך הכל	רמה 1	רמה 2	רמה 3	בלתי מבוקר
6,521,921	-	216,376	-	6,305,545
1,562	-	1,562	-	-
1,880,001	932,290	72,410	875,301	875,301
4,331,465	3,511,352	131,632	688,481	688,481
12,734,949	4,443,642	421,980	7,869,327	7,869,327
154,529	6,119	131,930	16,480	16,480

באלפי ש"ח
השקעות פיננסיות:
נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
השקעות פיננסיות אחרות⁽¹⁾
סך הכל השקעות פיננסיות
(1) מזה בגין נגזרים
במהלך התקופה לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ליום 30 בספטמבר 2021				
סך הכל	רמה 1*	רמה 2*	רמה 3	בלתי מבוקר
6,356,013	-	185,507	-	6,170,506
2,264	-	2,264	-	-
1,823,206	840,922	52,537	929,747	929,747
3,985,351	2,734,451	123,628	1,127,272	1,127,272
12,166,834	3,575,373	363,936	8,227,525	8,227,525
133,247	-	123,628	9,619	9,619

באלפי ש"ח
השקעות פיננסיות:
נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
השקעות פיננסיות אחרות⁽¹⁾
סך הכל השקעות פיננסיות
(1) מזה בגין נגזרים
(* סווג מחדש.
במהלך התקופה לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ליום 31 בדצמבר 2021				
סך הכל	רמה 1	רמה 2	רמה 3	בלתי מבוקר
6,460,434	-	125,695	-	6,334,739
1,906	-	1,906	-	-
2,037,280	913,749	47,350	1,076,181	1,076,181
4,576,444	2,860,039	297,102	1,419,303	1,419,303
13,076,064	3,773,788	472,053	8,830,223	8,830,223
309,963	7,511	297,102	5,350	5,350

באלפי ש"ח
השקעות פיננסיות:
נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
השקעות פיננסיות אחרות⁽¹⁾
סך הכל השקעות פיננסיות
(1) מזה בגין נגזרים
במהלך התקופה לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ביאור 5: מכשירים פיננסיים (המשך)
ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)
2. מידע נוסף בדבר השווי ההוגן (המשך)
ב. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

השקעות פיננסיות אחרות			מניות	סך הכל	
בלתי מבוקר		סך הכל			
3,773,788	2,860,039	913,749			באלפי ש"ח
					יתרה ליום 1 בינואר 2022 (מבוקר)
					סך הרווחים שהוכרו:
148,535	108,370	40,165			ברוח והפסד
451,727	308,993	142,734			ברוח כולל אחר
731,007	693,235	37,772			רכישות
(452,461)	(452,461)	-			מכירות
(8,612)	(2,007)	(6,605)			תקבולי ריבית ודיבידנד
(200,342)	(4,817)	(195,525)			העברות מתוך רמה 3 ⁽²⁾
4,443,642	3,511,352	932,290			יתרה ליום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)
					סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2022
145,505	105,340	40,165			

השקעות פיננסיות אחרות			מניות	סל הכל	
בלתי מבוקר		סל הכל			
2,697,961	2,151,421	546,540			באלפי ש"ח
					יתרה ליום 1 בינואר 2021 (מבוקר)
					סך הרווחים שהוכרו:
135,711	120,010	15,701			ברוח והפסד
375,552	237,725	137,827			ברוח כולל אחר
825,355	601,761	223,594			רכישות
(434,701)	(408,163)	(26,538)			מכירות
(5,827)	(11)	(5,816)			תקבולי ריבית ודיבידנד
-	31,708	(31,708)			מיון בין אפיקי השקעה ⁽¹⁾
(18,678)	-	(18,678)			העברות מתוך רמה 3 ⁽²⁾
3,575,373	2,734,451	840,922			יתרה ליום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)
					סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2021
122,980	116,391	6,589			

השקעות פיננסיות אחרות			מניות	סל הכל	
בלתי מבוקר		סל הכל			
4,318,189	3,508,607	809,582			באלפי ש"ח
					יתרה ליום 1 ביולי 2022 (בלתי מבוקר)
					סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:
48,309	45,050	3,259			ברוח והפסד
91,139	(23,011)	114,150			ברוח כולל אחר
194,022	185,981	8,041			רכישות
(205,275)	(205,275)	-			מכירות
(2,742)	-	(2,742)			תקבולי ריבית ודיבידנד
4,443,642	3,511,352	932,290			יתרה ליום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)
					סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2022
39,826	36,567	3,259			

(1) בתקופת הדוח בוצע סיווג לא מהותי של מספר נכסים ממניות להשקעות פיננסיות אחרות.
 (2) בגין נכסים אשר החל בגינם השימוש בציטוט והועברו מרמה 3 ובגין השקעה אשר הפכה להיות מטופלת בשיטת השווי המאזני.

ביאור 5: מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. מידע נוסף בדבר השווי ההוגן (המשך)

ב. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

השקעות פיננסיות אחרות			בלתי מבוקר		
מניות	אחרות	סל הכל	מניות	אחרות	סל הכל
813,087	2,535,745	3,348,832	יתרה ליום 1 ביולי 2021 (בלתי מבוקר)		
17,158	28,450	45,608	סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:		
(27,314)	61,063	33,749	ברוח והפסד		
62,202	228,072	290,274	ברוח כולל אחר		
(23,225)	(118,879)	(142,104)	רכישות		
(986)	-	(986)	מכירות		
840,922	2,734,451	3,575,373	תקבולי ריבית ודיבידנד		
			יתרה ליום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)		
8,378	30,893	39,271	סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2021		

השקעות פיננסיות אחרות			מבוקר		
מניות	אחרות	סך הכל	מניות	אחרות	סך הכל
546,540	2,151,421	2,697,961	יתרה ליום 1 בינואר 2021 (מבוקר)		
20,762	151,933	172,695	סך הרווחים שהוכרו:		
193,992	237,337	431,329	ברוח והפסד		
250,852	882,035	1,132,887	ברוח כולל אחר		
(40,547)	(579,017)	(619,564)	רכישות		
(7,464)	(11)	(7,475)	מכירות		
(31,708)	31,708	-	תקבולי ריבית ודיבידנד		
(18,678)	(15,367)	(34,045)	מיון בין אפיקי השקעה ⁽¹⁾		
913,749	2,860,039	3,773,788	העברות מתוך רמה 3 ⁽²⁾		
			יתרה ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)		
11,650	169,022	180,672	סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים יתרה ליום 31 בדצמבר 2021		

(1) בתקופת הדוח בוצע סיווג לא מהותי של מספר נכסים ממניות להשקעות פיננסיות אחרות.
 (2) בגין נכסים אשר החל בגינם השימוש בציטוט והועברו מרמה 3 ובגין השקעה אשר הפכה להיות מטופלת בשיטת השווי המאזני.

ג. התחייבויות פיננסיות

1. הרכב שווי הוגן:

ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 30 בספטמבר 2021		ליום 30 בספטמבר 2022	
ערך בספרים	שווי הוגן	ערך בספרים	שווי הוגן	ערך בספרים	שווי הוגן
מבוקר		בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רוח והפסד:					
התחייבות בשל מכשירים פיננסיים נגזרים, מכירה בחסר והתחייבויות לרכישה חוזרת (REPO) *					
1,486,400	1,486,400	813,187	813,187	4,557,391	4,557,391
5,069,938	4,781,875	5,043,740	4,754,484	4,966,765	5,316,290
כתבי התחייבות נדחים					
סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת					
5,069,938	4,781,875	5,043,740	4,754,484	4,966,765	5,316,290
בניכוי ריבית לשלם בגין כתבי התחייבות נדחים המוצג בסעיף זכאים ויתרות זכות					
	40,854		35,305		32,498
6,556,338	6,227,421	5,856,927	5,532,366	9,524,156	9,841,183
סך הכל התחייבויות פיננסיות					
271,911	271,911	196,240	196,240	2,974,001	2,974,001
* מזה בגין התחייבויות תלויות תשואה					

ביאור 5: מכשירים פיננסיים (המשך)
ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)
2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות, בחלוקה לרמות

הטבלה להלן מציגה ניתוח של ההתחייבויות הפיננסיות הנמדדות בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמות השונות בהיררכיה. לפירוט בדבר הרמות בהיררכיה, ראה ביאור 2(ה)(3) בדוחות הכספיים השנתיים.

ליום 30 בספטמבר 2022			
סך הכל	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר			
3,323,968	3,255,770	68,198	באלפי ש"ח
			נגזרים
1,233,423	1,233,423	-	התחייבות לרכישה חוזרת (REPO)
4,557,391	4,489,193	68,198	סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות

ליום 30 בספטמבר 2021			
סה"כ	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר			
214,533	173,872	40,661	באלפי ש"ח
			נגזרים
598,654	598,654	-	התחייבות לרכישה חוזרת (REPO)
813,187	772,526	40,661	סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות

ליום 31 בדצמבר 2021			
סה"כ	רמה 2	רמה 1	
מבוקר			
229,255	213,275	15,980	באלפי ש"ח
			נגזרים
1,257,145	1,257,145	-	התחייבות לרכישה חוזרת (REPO)
1,486,400	1,470,420	15,980	סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות

ביאור 6: ניהול דרישות הון

א. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס SOLVENCY II החל על החברה ועל חברת כלל ביטוח אשראי בע"מ

על חברות הביטוח בקבוצה חל משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II וזאת בהתאם להוראות יישום משטר כושר פירעון כלכלי.

דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2021 מפורסם ביום 30 במאי 2022.

בהתאם למשטר כושר פירעון כלכלי, על פי החישוב שביצעו חברות הביטוח בקבוצה ליום 30 ביוני 2022, עומדות בדרישות ההון והן בעלת עודף הון מעל ההון הנדרש ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות ועל פי החישוב שביצעו ליום 31 בדצמבר 2021, חברות הביטוח בקבוצה, עומדות בדרישות ההון והן בעלות עודף הון מעל ההון הנדרש בהתאם להוראות לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות.

החישוב שערכו חברות הביטוח בקבוצה ליום 30 ביוני 2022, לא בוקר ולא נסקר על ידי רואי החשבון המבקרים. החישוב שערכו החברות ליום 31 בדצמבר 2021, נבדק על ידי רואי החשבון המבקרים בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי 3400 – ISAE בדיקה של מידע כספי עתידי.

החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות בחישוב.

לפרוט נוסף, בלתי מבוקר ובלתי סקור ליום 30 ביוני 2022 ומבוקר ליום 31 בדצמבר 2021, ראה סעיף 2.3.3 לדוח הדירקטוריון וכן דוח יחס כושר פירעון כלכלי שצורף לדוח זה.

ב. מנגנון השלמת הונה העצמי של החברה

ביום 22 בספטמבר 2022 התקבל מכתב מאת הממונה (להלן: "מכתב הממונה"), הכולל, בין היתר, התייחסות לתנאים שבכוונת הרשות להחיל בהיבטי היציבות הפיננסית של כלל החזקות ומחויבותה כלפי החברה, כנגזרת מעסקת הרכישה של חברת Warburg Pincus Financial Holdings (Israel) Ltd (להלן: "WPI"), המחזיקה, בין היתר, במלוא הון המניות של מקס איט פיננסים בע"מ –

(א) דרישה שכלל החזקות תתחייב למנגנון השלמת הונה העצמי של החברה בהתאם לסף מינימאלי הקבוע במשטר כושר פירעון כלכלי (MCR), לרבות באמצעות ביצוע פעולות להגדלת ההון העצמי של החברה תוך דילול החזקות כלל החזקות, ותוך שהרשות שומרת על הזכות לבחון את הצורך בעדכון מנגנון השלמת ההון מעת לעת.

(ב) שיעור ההון העצמי מסך המאזן סולו המותאם של כלל החזקות לאחר עסקת הרכישה לא יפחת מ- 50% בכל עת. במסגרת מאזן הסולו המותאם יובאו בחשבון במסגרת ההתחייבויות (במלואן) גם סכומי ערבויות פיננסיות אשר יועמדו על ידי כלל החזקות לטובת תאגידים אחרים בקבוצה, למעט החברה.

(ג) ההון העצמי של כלל החזקות, סולו, לא יפחת בכל עת מ- 50% מההון הנדרש לכושר פירעון (SCR) של החברה בהתאם לדוחות הכספיים שלה לרבעון השני 2022, כשהוא מוכפל בשיעור ההחזקה המינימלי הנדרש לצורך שליטה באותו גוף מוסדי (30%). הרשות שומרת על זכותה לבחון ולעדכן רף זה בחלוף תקופה, שלא תפחת משנתיים ממועד הקביעה הראשוני.

יצוין כי למועד זה, כלל החזקות עומדת ביחסים האמורים בס"ק (ב) ו- (ג) לעיל. לעניין ס"ק (א) בהתאם למשטר כושר הפירעון הכלכלי שפורסם בחודש יוני 2022, אין לכלל החזקות מחויבות להשלמת הונה העצמי של החברה.

כן יודגש כי הרשות ציינה כי עודה בוחנת את המשמעויות המשפטיות אשר ייגזרו על מתווה הפעלת אמצעי השליטה, ככל שהעסקה תצא אל הפועל.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות

להלן פרטים בדבר תובענות שאינן במהלך העסקים הרגיל, כדלקמן: תובענות מהותיות⁶ שהגשתן כתובענה ייצוגית אושרה; בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות; תובענות ייצוגיות מהותיות ושאין מהותיות שהסתיימו במהלך תקופת הדוח ועד לחתימתו ותביעות מהותיות אחרות כנגד חברות הקבוצה.

סכומי התביעות שלהלן מוצגים בסכומים נכונים למועד הגשתן, כפי שצוינו על ידי התובעים, אלא אם צויין אחרת.

יצוין כי ככלל, החשיפה לדרישות כספיות, פרטניות או רוחביות, כפופה לדיני ההתיישנות. תקופות ההתיישנות במוצרי הביטוח משתנה בהתאם לסוג המוצר והאירוע בגינו נטענת טענת ההתיישנות. החשיפה בגין ההתיישנות הינה מוגברת במיוחד בביטוחים בעלי "זנב תביעות ארוך" ובביטוחים ארוכי טווח, בתחומי ביטוח חיים וביטוחי הבריאות, בהם פועלת כלל ביטוח. פרק הזמן הדרוש לבירור התביעה, שהינו לעיתים ארוך, במיוחד בתובענות ייצוגיות, מאריך את התקופה בגינה נדרשת החברה לבצע השבות, במסגרת תקופת ההתיישנות. בשנים האחרונות ישנה מגמה של הארכת תקופת ההתיישנות בחלק מענפי הביטוח.

א. תובענות ייצוגיות

בשנים האחרונות, כחלק ממגמה כללית בשוקים בהם פועלת הקבוצה, ניכר גידול משמעותי בהיקף הבקשות לאישור תובענות ייצוגיות המוגשות כנגד חברות הקבוצה וכן בכמות התובענות כלפי חברות הקבוצה שבתי המשפט מכירים בהן כתובענות ייצוגיות. המגמה האמורה, אשר נובעת בין היתר מחקיקתו של חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו - 2006 (להלן: "החוק"), מריבוי תובענות ומגישת בתי המשפט, מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של החברה להפסדים בגין פסיקה לרעת חברות הקבוצה בתובענות ייצוגיות המוגשות כנגדן.

תובענה ייצוגית, כהגדרתה בחוק הינה תובענה המנוהלת בשם קבוצה אנונימית של בני אדם, שלא ייפו מראש את כוחו של התובע המייצג לך, ואשר מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה.

ראשיתו של ההליך, בבקשה בכתב שמגיש התובע היחיד לבית המשפט אליו מוגשת תביעתו האישית, ובבקשה זו הוא מבקש לאשר את תביעתו האישית כתובענה ייצוגית. רק במידה שתתקבל הבקשה לאישור התובענה כייצוגית תוגדר התובענה כ"תובענה ייצוגית", והתובע יהפוך ל"תובע מייצג".

תובענה ייצוגית ניתן להגיש רק בתביעה כמפורט בחוק או בעניין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בגינה תובענה ייצוגית. יצוין כי החל משנת 2006, ההגדרה של תביעה שניתן להגיש במסגרתה בקשה לאישור תביעה ייצוגית כלפי חברות הקבוצה, הינה הגדרה רחבה וכוללת כל עניין שבין חברה לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לא.

על מנת שתובענה תאושר כייצוגית צריך התובע להוכיח, בין היתר: (1) קיומה של "עילת תביעה אישית" לתובע הספציפי; (2) כי העילה מבוססת כדי כך שיש לו "עילת תביעה לכאורה". כאן בודק בית המשפט אם יש לתובע סיכוי לכאורה לזכות בסוף המשפט בתביעתו; (3) כי עילת התביעה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לקבוצה מסוימת; (4) קיימת אפשרות סבירה שהשאלות המשותפות תוכרענה בתובענה לטובת הקבוצה; (5) התובענה הייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת מושא התובענה, בניסיונות העניין; (6) התאמת התובע להיות התובע המייצג והתאמת עורכי דינו לייצג בתובענה.

ככלל, הליך בירור תובענה כייצוגית יכול שיכלול 4 שלבים: שלב א- הגשת הבקשה להכרה בתובענה כייצוגית בערכאה ראשונה; שלב ב- ערעור ברשות לערכאה גבוהה על החלטת הערכאה הראשונה; שלב ג- בירור התובענה לגופה בפני הערכאה הראשונה (בדרך כלל בפני אותו שופט שדן בבקשה בערכאה הראשונה); שלב ד- ערעור לערכאה גבוהה על החלטה לגופה.

יצוין כי היקפו ותוכנו של הדיון בתובענה הייצוגית לגופה, מושפע מן החלטה בדבר אישורה של התובענה כייצוגית. החלטה המאשרת תובענה כייצוגית, מתייחסת, בדרך כלל, לעילות תביעה שאושרו ולאחלה שלא אושרו; לסעדים שאושרו ולאחלה שלא אושרו; ועוד כיו"ב.

במסגרת החוק נקבעו תהליך ומגבלות בכל הנוגע להסדרי פשרה בתובענות ייצוגיות, שמקשות על כינון הסדרי פשרה בתובענות ייצוגיות. בכלל זה, נקבעה חובת גילוי נאות לבית המשפט ביחס לכל הפרטים המהותיים הנוגעים להסדר הפשרה, נקבעה זכות ליועץ המשפטי לממשלה ולגורמים נוספים המנויים בחוק להגיש התנגדות להסדר הפשרה המוצע וכן נקבעה חובת מינוי בודק ביחס להסדר הפשרה. בחודש ינואר 2021 פרסם משרד המשפטים "קול קורא: הזמנה לקבלת הערות מהציבור בנושא תיקונים בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006" במסגרתו התבקש הציבור לתת התייחסות ביחס לתיקונים הנדרשים בחוק, כלל ביטוח שלהח את התייחסותה במסגרת התאחדות חברות הביטוח וזאת, בין היתר, בהתייחס לריבוי התובענות הייצוגיות בשוק הישראלי בכלל ובשוק הביטוח בפרט.

הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות להלן, מצויות בשלבים שונים של הבירור הדיוני, חלקן אושרו וחלקן מצויות בהליכי ערעור.

⁶ יצוין כי ככלל בביאור זה תביעה תיחשב כמהותית ותתואר בהתאם להערכה איכותית או כמותית שהחברה מבצעת במועד קבלת התביעה. לעניין ההערכה הכמותית - ככל שסכום החשיפה בפועל, נטו ממס, בהנחה שהתביעה תמצא כמוצדקת ומבלי להיכנס לסיכויי התביעה או לסכום הנקוב בה לגופם, חוצה את רף המהותיות של הקבוצה לעניין רווח על פי תחשיב ההפסד הכולל החזוי חלקי הרווח הכולל או ההפסד הכולל השנתי הממוצע בשלוש השנים האחרונות, מחושב על בסיס 12 הרבעונים האחרונים שפורסמו לגביהם דוחות כספיים סקורים או מבוקרים; מובהר, כי הרווח/הפסד המשויך לאירוע והרווח/הפסד בכל רבעון מחושבים בערכם המוחלט. סיווג האמור, נכון למועד הגשת התביעה. עם זאת, נוכח התמשכות ההליכים המשפטיים, לעיתים על פני שנים, והתפתחותם, יכול ותביעה אשר לא נחשבה כמהותית במועד הגשתה, תהפוך כזו בהמשך, ובמקרה זה ינתן ביחס אליה גילוי במועד מאוחר יותר. בנוסף, יכול ותביעה תחשב כמהותית לצורך גילוי כאמור, במקום בהם אין בידה של החברה להעריך את סכום החשיפה.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

1א. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה

להלן פירוט של תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה והן מצויות בשלבים שונים של ניהול ההליך לגופו, לרבות בירור התובענה לגופה בפני הערכאה הראשונה או ערעור לאחר קבלת ההחלטה לאישור התביעה או לדחייתה או לאחר קבלת פסק דין המאשר או דוחה את התביעה.

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
1.	3/2010	כלל ביטוח	לטענת התובע, כלל ביטוח ניצלה שלא כדין ובאופן פסול את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ח-2008 ("תיקון מס' 3") שקבע כי כספים שיופקדו בקופות גמל החל משנת 2008, יהיו ניתנים למשיכה כקיצבה בלבד ולא כמשיכה הונית (משיכה בסכום חד פעמי). לטענת התובע, בעת המרת הפוליסות ההוניות שהיו בבעלות מבוטח, קודם לתיקון מס' 3, לפוליסות לא משלמות לקיצבה, היה על כלל ביטוח להצמיד לפוליסה את מקדם הקיצבה שהובטח למבוטח בפוליסה הקיצבתית שבבעלותו, בעוד שבפועל בחרה כלל ביטוח להצמיד לפוליסה הונית שהומרה מקדם קיצבה חדש, בהתאם לתוחלת החיים כפי שהייתה בשנת 2009.	להורות לכלל ביטוח להצמיד לפוליסה הונית של מבוטחיה אותו מקדם קיצבה שהיה קיים להם בפוליסה הקיצבתית קודם לתיקון מס' 3. לחילופין, לחייב את כלל ביטוח ויתר חברי הקבוצה להפקיד את מלוא כספי החיסכון הפנסיוני, באופן רטרואקטיבי החל ממועד כניסתו של תיקון מס' 3 (ינואר 2008) לתוקף וכן מעתה ואילך, לפוליסה הקיצבתית בעלת מקדם הקיצבה העדיף. לחילופין, לחייב את כלל ביטוח לפצות את התובע ואת יתר חברי הקבוצה בגובה הנזק שנגרם.	כל מי שהייתה בבעלותו קודם לכניסתו של תיקון מס' 3 לתוקף, הן פוליסה הונית של כלל ביטוח והן פוליסה קיצבתית (בין אם של כלל ביטוח ובין אם של חברת ביטוח אחרת), ואשר בעקבות התיקון הנ"ל לא קיבל מקדם קיצבה גרוע מהמקדם בפוליסה הקיצבתית שלו, ובלבד שהפוליסה ההונית נוהלה על ידי כלל ביטוח. בחודש יולי 2020 הוגשה לבית המשפט עמדת היועץ המשפטי לממשלה, אשר תומכת בעמדתה של כלל ביטוח, ולפיה כלל ביטוח פעלה בקשר עם העניינים נשוא התובענה בהתאם למתווה שאושר לה על ידי רשות שוק ההון, וכי אין מקום להחליף בדיעבד את שיקול הדעת שהפעילה הרשות בעניין זה.	בחודש ספטמבר 2015 החליט בית המשפט המחוזי לקבל את בקשת האישור כנגד כלל ביטוח, במסגרתה נקבע כי חברי הקבוצה הזכאים הם כל מבוטח שהיו בבעלותו קודם לתיקון מס' 3 האמור הן פוליסה הונית והן פוליסה קיצבתית (בין אם של כלל ביטוח ובין אם של חברת ביטוח אחרת), ואשר בעקבות התיקון הנ"ל לא קיבל מקדם קיצבה גרוע מהמקדם בפוליסה הקיצבתית שלו, ובלבד שהפוליסה ההונית נוהלה על ידי כלל ביטוח. בחודש יולי 2020 הוגשה לבית המשפט עמדת היועץ המשפטי לממשלה, אשר תומכת בעמדתה של כלל ביטוח, ולפיה כלל ביטוח פעלה בקשר עם העניינים נשוא התובענה בהתאם למתווה שאושר לה על ידי רשות שוק ההון, וכי אין מקום להחליף בדיעבד את שיקול הדעת שהפעילה הרשות בעניין זה.	37,752
						בחודש אוגוסט 2021 ניתן פסק דין אשר דוחה את התובענה במלואה (להלן "פסק הדין").	
						בחודש ינואר 2022, לאחר שהתובע החליט שלא לערער על פסק הדין, הוגש ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון, על ידי עמותה חברתית.	

⁷ מקדם קיצבה הינו המקדם המגלם תוחלת חיים ומשמש את המבטח בגיל פרישה לצורך המרת סכום החיסכון אותו צבר המבוטח לקיצבה חודשית.
⁸ הסכום המצוין מתייחס להערכת התביעה בגין נזק אחת בלבד. יצוין כי התביעה הוגשה בחודש מרס 2010, בגין תיקון חקיקה משנת 2008.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
א.1. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
2.	5/2013 מחוזי ת"א	החברה וחברות ביטוח נוספות.	לטענת התובע הנתבעות מפרות את חובתן לצרף ריבית צמודה וכן הפרשי הצמדה כדון בגין תגמולי ביטוח המשולמים על ידן. שבוצע. בנוסף על פי הטענה, המועד ממנו יש לחשב ריבית והפרשי הצמדה הינו החל ממועד קרות מקרה הביטוח ועד למועד התשלום בפועל. לחילופין יש לשלם הפרשי הצמדה ממועד קרות מקרה הביטוח ועד למועד התשלום בפועל. לחילופין יש לשלם הפרשי הצמדה ממועד קרות מקרה הביטוח ועד למועד התשלום בפועל. לחילופין יש לשלם הפרשי הצמדה ממועד קרות מקרה הביטוח ועד למועד התשלום בפועל.	לחייב את הנתבעות לשלם לחברי הקבוצה הפרשי הצמדה וריבית בגין תשלום החסר ביטוח מהנתבעות, או לחילופין מתבקש בית המשפט להורות על מתן פיצוי לטובת הציבור כפי שיימצא לנכון.	כל מי שקיבל במהלך 7 השנים שקדמו להגשת התובענה/או יקבל עד מתן פסק הדין בתובענה, תגמולי ביטוח מהנתבעות, מבלי שתגמולי הביטוח ריבית ("הקבוצה הראשונה") והצמדה ("הקבוצה השנייה").	בחודש אוגוסט 2015, התקבלה החלטת בית המשפט המחוזי לדחות את בקשת האישור כנגד הנתבעות ביחס לטענת אי תשלום הפרשי הצמדה ולקבל את בקשת האישור כנגד הנתבעות ביחס לטענה בדבר תשלום ריבית בחסר על תגמולי ביטוח ונקבע כי חברי הקבוצה הזכאים הם כל מבטוח, מוטב או צד שלישי, שבמהלך תקופה שתחילתה שלוש שנים קודם להגשת התובענה וסיומה ביום אישורה של התובענה כייצוגית, קיבל מן הנתבעות, שלא על פי פסק דין שניתן ביניהם, תגמולי ביטוח מבלי שצורפה להם ריבית כדון וזאת בתוך 30 יום מיום מסירת התביעה למבטח (ולא מיום מסירת המסמך האחרון הדרוש למבטח לשם בירור החבות) ועד מועד התשלום בפועל. בחודש אוגוסט 2016 מחקו הנתבעות באישור בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור שהוגשה על ידן, בחודש אוקטובר 2015 שעיקרה השגה על קביעתו של בית המשפט המחוזי, לפיה הסדר פשרה קודם שכרתה החברה בשאלה דומה, אינו מקים מעשה בית דין החוסם את הגשת בקשת האישור ואינו מקנה לנתבעות הגנה, תוך שהצדדים שומרים את מלוא טענותיהם להליך העיקרי.	התובע מעריך את הסכום המצטבר לקבוצה הראשונה בסך של 518 מיליוני ש"ח (היה וייפסק כי יש לחשב את הריבית החל ממועד קרות מקרה הביטוח), ובסכום של 210 מיליוני ש"ח (היה וייפסק כי יש לחשב את הריבית החל מ-30 יום מיום מסירת התביעה לחברת הביטוח). התובע מעריך את הסכום המצטבר לקבוצה השנייה, לגביה בקשת האישור נדחתה, בגין הפרשי הצמדה, בסכום נוסף של 490 מיליוני ש"ח.
						בחודש בפברואר 2021 ניתן פסק דין חלקי, במסגרתו קבע בית המשפט כי התביעה הייצוגית מתקבלת, וחייב את הנתבעות בהשבה לחברי הקבוצה של הפרשי ריבית, כמפורט בפסק הדין (להלן: "פסק הדין"). בהתאם לפסק הדין, נקבע כי "יום מסירת התביעה" ממנו מתחיל מרוץ 30 הימים, שלאחריו תתווסף ריבית צמודה לתגמולי הביטוח בהתאם להוראות סעיף 28 (א) לחוק חוזה הביטוח, תשמ"א – 1981 (להלן: "חוק חוזה הביטוח"), הוא המועד שבו התקבלה לראשונה פניה בחברת הביטוח או אצל סוכן הביטוח, לפי המוקדם, המעידה על כך, שהמבטוח, צד ג' או המוטב (להלן: "הזכאים"), מעוניינים לקבל את תגמולי הביטוח, ללא צורך בצירוף מסמך כלשהו.	
						עוד נקבע כי כאשר תגמולי הביטוח חושבו כערכם במועד שלאחר קרות מקרה הביטוח, תתווסף אליהם ריבית מאותו תאריך בלבד, וכאשר מדובר בהשבת כספים ששולמו לנותני שירותים בתשלום דחוי, יעשה חישוב הפרשי הריביות, החל ממועד התשלום בפועל.	
						לעניין חברי הקבוצה שהגיעו בעבר להסדר פשרה עם הנתבעות, נקבע כי חברי קבוצה זו יהיו זכאים להשבת ריבית בגין התקופה שבין יום הגשת התביעה לבין יום השלמת איסוף המסמכים הדרושים לבירור החבות, בהתאם לאמור בפסק הדין.	
						בית המשפט קבע כי הגדרת הקבוצה תכלול את כל הזכאים אשר במהלך התקופה, שתחילתה שלוש שנים קודם להגשת התובענות (שהוגשו כנגד כלל ביטוח בחודש מאי 2013) וסיומה ביום מתן פסק דין, קיבלו מהנתבעות, שלא על פי פסק דין בעניינם, תגמולי ביטוח מבלי שצורפה להם ריבית כדון. כן נקבע כי לצורך מימוש פסק הדין וחישוב גובה הפיצוי לחברי הקבוצה בהתאם לעקרונות שנקבעו בפסק הדין החלקי, יש צורך במינוי מומחה וכן הגמול לתובעים המייצגים ושכר טרחה לבאי כוחם ייקבעו במסגרת פסק הדין הסופי.	
						בחודש מאי 2021 הגישו הנתבעות ערעור ולחילופין בקשת רשות ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון. בחודש יוני 2021 ניתנה החלטת בית המשפט העליון אשר מורה על עיכוב ההליך בבית המשפט המחוזי, לרבות לעניין מינוי מומחה לצורך ביצועו של פסק הדין, עד להכרעה בהליך הערעור. בחודש נובמבר 2022 דחה בית המשפט העליון בהחלטה את בקשת רשות הערעור שהוגשה כאמור, בהיעדר עליה להתערבות שיפוטית, בעיקר משום שפסק הדין החלקי מהווה "החלטה אחרת", ונקודת המוצא בערכאת הערעור היא כי בית המשפט ימעת להתערב בהחלטות ביניים של הערכאה הדייונית, אלא במקרים חריגים. בהתאם נקבע כי המקום המתאים לבירור טענות הנתבעות הוא במסגרת ערעור על פסק הדין הסופי בתובענה, ככל שיוגש. בית משפט העליון הבהיר כי הוא אינו נוקט עמדה ביחס לסוגיית הערעור שיוגש על פסק הדין הסופי, ככל שיוגש.	

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א1. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
3.	1/2008 מחוזי ת"א	החברה וחברות ביטוח נוספות	לטענת התובע, הנתבעות גובות תשלום תת שנתיות, תשלום הנגבה בפוליסות לביטוח חיים בהן תעריף הביטוח נקבע בסכום שנתי אך התשלום מבוצע במספר תשלומים (להלן: "תת שנתיות"), בסכום החורג מן הסכום המותר, וזאת לטענתו במספר דרכים: גביית תת שנתיות ביחס ל"גורם הפוליסה", גביית תת שנתיות בשיעור הגבוה מן השיעור המותר לפי חוזרי הפיקוח על הביטוח, גביית תת שנתיות ביחס לרכיב החיסכון בפוליסות לביטוח חיים וגביית תת שנתיות ביחס לפוליסות שאינן ביטוח חיים.	החזר כל הסכומים שגבו הנתבעות שלא כדין, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן ביחס לעניינים המפורטים בתביעה.	כל מי שהתקשר עם הנתבעות או מי מהן בחוזה ביטוח ושגגה ממנו תשלום בגין מרכיב תת שנתיות בנסיבות או בסכום החורגים מהמותר.	הממונה הגיש את עמדתו בתיק, במסגרתה הוא קיבל את עמדת חברות הביטוח. בחודש יולי 2016 אישר בית המשפט את התביעה כייצוגית. הקבוצה שאושרה הינה כל מי שהתקשר עם הנתבעות או מי מהן בחוזה ביטוח ונגגה ממנו תשלום תת שנתיות ביחס לרכיבים הבאים: ביחס לרכיב החיסכון בביטוחי חיים מסוג "מעורב" שנמכרו על ידי כלל ביטוח בעבר, ביחס ל"גורם פוליסה" שהינו סכום חודשי קבוע המתווסף לפרמיה שמטרתו כיסוי הוצאות, וביחס לפוליסות בריאות, נכות, מחלות קשות, אובדן כושר עבודה וסיעוד (להלן: "רכיבי הגביה"). החלטת בית המשפט ניתנה על אף עמדת הממונה שניתנה לבקשת בית המשפט כאמור. עילת התביעה שבגינה אושרה התובענה כייצוגית היא גביה שלא כדין של תשלום תת שנתיות בגין רכיבי הגביה. הסעד המבוקש הוא החזר הסכומים שנגבו שלא כדין בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה ואילך, דהיינו מינואר 2001 וצו עשה המורה לנתבעות לתקן את התנהלותן. בחודש דצמבר 2016 הגישו הנתבעות לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על החלטה לאשר את התביעה כייצוגית (להלן: "בר"ע") ובחודש מאי 2018 קיבל בית המשפט העליון את הבר"ע, דן בה כערעור וניתן פסק דין המקבל את הערעור ודוחה בהתאם את התובענה. בחודש יוני 2018 הגישו התובעים בקשה לקיים דיון נוסף בפסק הדין, ביחס לחלק מהקביעות בו. בחודש יולי 2019 ניתנה החלטה המאשרת עריכת דיון נוסף בעניין זה, בהרכב מורחב של 7 שופטים. בחודש פברואר 2020, הוגשה לבית משפט העליון עמדה מטעם היועץ המשפטי לממשלה במסגרת הדיון הנוסף, לפיה היועץ המשפטי סבור שאין מקום להתערב בהכרעה שנקבעה בפסק הדין בערעור, המתבססת על אימוץ עמדתה הפרשנית של רשות שוק ההון. בחודש יולי 2021, ניתן פסק דין בעתירה לדיון נוסף, ונקבע בו כי ההחלטה שאישרה את התובענה כייצוגית תחזור ותעמוד על כנה, כך שבקשת האישור תתקבל והתיק יחזור לבית המשפט המחוזי כדי שידון בתובענה הייצוגית לגופה. ההליך מצוי בשלב ניהול התביעה בבית המשפט המחוזי.	בחודש פברואר 2010 הגיעו הצדדים להסדר דיוני לפיו יימחקו מהבקשה ומהתובענה טענות התובע לפיהן החברה גבתה שיעור תת שנתיות גבוה מן המותר בקשר לפוליסות ביטוח שהונפקו לפני שנת 1992, וכי החברה גבתה שיעור תת שנתיות מקסימאלי גם כאשר התשלומים היה נמוך משנים עשר תשלומים. בהתאם לכך, תוקן הסכום הנתבע מהחברה והועמד על כ- 398.2 מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
א.1. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
4.	5/2011	החברה וחברות ביטוח מחוזי-מרכז	לטענת התובע, בביטוח חיים משולב בחיסכון, הנתבעות גבו ממבוטחים, ללא כל עיגון בפוליסות ובלא הסכמה, סכומי כסף העולים לעיתים כדי שיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת על ידי המבוטחים והמכונים "גורם פוליסה" /או "דמי ניהול אחרים" (להלן: "גורם פוליסה") שלא כדין ובהיעדר הוראה חוזית מתאימה וזאת על אף שעקרונות הותר לנתבעות במסגרת חוזרי הממונה לגבות בפוליסות ביטוח חיים גורם פוליסה.	תשלום סכום הפיצוי/השבה השווה לסכום גורם הפוליסה שנגבה מחברי הקבוצה בפועל, בצירוף התשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה בשל כך שהסכום שנוכה מן הפרמיה עבור גורם הפוליסה לא הושקע עבורם ושינוי דרך הפעולה לעניין גביית גורם פוליסה.	כל מי שהיה בעל פוליסת ביטוח חיים משולבת בחיסכון אצל מי מהנתבעות ושנגבה ממנו סכום כלשהו כגורם פוליסה.	בחודש יוני 2015 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה, אשר לפיו אמורות היו הנתבעות לשלם סך של 100 מיליוני ש"ח בגין העבר (כאשר חלקה של כלל ביטוח מתוכו היו כ-26.5 מיליוני ש"ח) וכן ליתן הנחה של 25% מהגביה העתידית בפועל של גורם הפוליסה. בחודש נובמבר 2016 החליט בית המשפט לדחות את הבקשה לאישור הסדר הפשרה, באשר לדעתו הוא אינו מהווה הסדר ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה. בנוסף, החליט בית המשפט לאשר, באופן חלקי, את ניהול התובענה כייצוגית, וזאת רק ביחס לפוליסות ביטוח חיים משולבות חיסכון שנערכו בין השנים 1982 עד 2003 (ביחס לכלל ביטוח בפוליסות מסוג "עדיף", "מיטב" ו"פרופיל"), אשר החיסכון שצבר לטובת המבוטחים בפוליסות אלו נפגע בשל גביית גורם פוליסה, וזאת בעילה של הפרת פוליסת הביטוח, בשל גביה של גורם הפוליסה, באופן שפגע בחיסכון שצבר לטובת המבוטחים וזאת בגין התקופה, שתחילתה שבע שנים קודם למועד הגשת התובענה, בחודש אפריל 2011. התביעה לא אושרה ביחס לסוגי פוליסות אחרים (להלן וביחד: "ההחלטה").	תביעתם של התובעים היא בגין גורם הפוליסה שנגבה מהם משנת 2004. על פי הערכות והנחות שונות שביצעו התובעים ביחס לגביית גורם פוליסה בשבע השנים שקדמו למועד התביעה על ידי הנתבעות והתשואות השנתיות הרלבנטיות, סכום התביעה לחברי הקבוצה, כנגד כל הנתבעות, הוערך על ידי התובעים, נכון למועד הגשת התביעה, בסכום נומינלי של כ-2,325 מיליוני ש"ח. מתוך סכום זה מיוחס לחברה, על פי חלקה הנתען בשוק, סך של כ-662 מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א1. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
5.	7/2014	כלל ביטוח	לטענת התובע, כלל ביטוח גובה דמי ביטוח ביתר, בפוליסות חובה ו/או צד ג' ו/או מקיף (להלן: "הפוליסה"), במקרים בהם הנהג הצעיר ביותר הצפוי להשתמש ברכב דרך קבע (להלן: "הנהג"), עתיד להגיע במהלך תקופת הביטוח לגיל ו/או לוותק נהיגה שהחל ממנו גובה כלל ביטוח דמי ביטוח מופחתים (להלן בהתאמה: "גיל מזכה" ו- "וותק מזכה"). לטענת התובע, על כלל ביטוח לחשב את דמי הביטוח בדרך אחרת, וזאת גם במקרה של חידוש הפוליסה לאחר תקופת ביטוח קודמת, וכן יש לחייב את כלל ביטוח לגלות למבוטחים בפוליסות רכב מכל סוג שהוא, באופן יזום, פרטי מידע שונים.	להצהיר ולקבוע כי על כלל ביטוח לחשב את דמי הביטוח בגין הפוליסות כמפורט בבקשה; לחייב את כלל ביטוח בגילוי יזום של פרטי מידע שונים כמפורט בבקשה; לאסור על כלל ביטוח לגבות מן המבוטח הוצאות מינהל או כל תשלום אחר בגין הנפקת תעודת ביטוח חובה חדשה, מקום בו ההנפקה החדשה נדרשת שלא באשמת המבוטח; לחייב את כלל ביטוח לפצות את חברי הקבוצות בגין הנזקים שנגרמו להם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כדין ממועד גביית היתר ועד למועד הפיצוי ו/או ההשבה בפועל; לחייב את כלל ביטוח להשיב לחברי הקבוצה את מלוא התעשרותה של כלל ביטוח על חשבון חברי הקבוצות. להורות על מתן כל סעד אחר לטובת הקבוצות או פיצוי לציבור, כפי שימצא בית המשפט לנכון בנסיבות העניין.	כל מי שרכש ו/או חידש ו/או ירכוש ו/או יחדש את הפוליסה אצל התובעת במהלך שבע השנים שקדמו להגשת התובענה ועד למועד מתן פסק דין סופי ואשר במהלך תקופת הביטוח הגיע ו/או יגיע הנהג הצעיר ביותר הצפוי להשתמש ברכב למדרגת גיל ו/או לוותק נהיגה שהחל מהם הוא זכאי להפחתת דמי הביטוח, כאשר בפועל לא קיבל את מלוא ההפחתה לה היה זכאי וכן מי שנמנה על הקבוצה האמורה לעיל וביטוח המקיף ו/או צד ג' שלו הינו מסוג של "כל נהג".	בחודש ינואר 2017 ניתנה החלטה על ידי בית המשפט הדוחה את טענות התובע, למעט ביחס לטענה בדבר קיומה של פרקטיקה נוהגת בדבר עדכון פוליסות והשבת דמי ביטוח עודפים, אשר ביחס אליה אושרה הבקשה לניהול התביעה כייצוגית. חברי הקבוצה כפי שנקבעו בהחלטה הינם: "מבוטחי המשיבה בביטוח רכב חובה, מקיף וצד ג' בשבע השנים האחרונות, אשר הגיעו במהלך תקופת הביטוח למדרגת הגיל ו/או וותק הנהיגה, המזכה בהפחתת דמי הביטוח, ואשר המשיבה נמנעה מלנהוג כלפיהם על פי הפרקטיקה הנוהגת, ואשר כתוצאה מכך לא קיבלו את ההפחתה." הצדדים הגישו סיכומים במסגרת ניהול התביעה. בחודש פברואר 2022 ניתן פסק דין, במסגרת ניהול התביעה עצמה, אשר דחה את התובענה במלואה. בחודש אפריל 2022 התובע הגיש ערעור על פסק הדין.	סכום התביעה הכולל בתביעה הוערך על ידי התובע בסך של כ-26 מיליוני ש"ח. הערכת הנזק במסגרת תצהירי עדות ראשית מטעם התובע בתביעה הייצוגית עמדה על כ- 100 מיליוני ש"ח במצטבר בגין תקופה של 11 שנים. במסגרת הערעור דורש התובע, בין היתר, את הסכום שהוערך על ידי המומחה מטעמו, בסך נומינאלי של כ- 100 מיליוני ש"ח, בתוספת הצמדה וריבית וכן את הרחבת הקבוצה (וסכום הפיצוי בהתאם) עד למועד מתן פסק דין בערעור או עד לשינוי התנהלות.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
א.1. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
6.	2/2014	החברה	לטענת התובע, החברה מנצלת את העובדה שהמבוטח אינו משלם במשך זמן מה את רכיב החיסכון בפוליסת ביטוח חיים, הכוללת רכיב חיסכון ורכיב ריסק, ומפרה באופן יסודי ובוטה את תנאי הפוליסה על ידי ביצוע שינויים בפוליסה באופן חד צדדי (קיצור תקופת הפוליסה, הזזת מועד תחילת הביטוח והעלאת גיל המבוטח בתחילת הביטוח), וכפועל יוצא מעלה את מחיר הפרמיה הריאלית בניגוד לדין, על אף שהפרמיה עבור רכיב הריסק בפוליסה שולמה במלואה. בכך, לטענת התובע, גורמת החברה למבוטחים נזקים בסכומים משמעותיים.	לחייב את החברה לשלם את הפרמיה העודפים שגבתה עקב הזזת תחילת הביטוח עד למועד אישור התובענה כייצוגית בתוספת הפרשי הצמדה וריבית חוקית מקסימלית. לקבל צו האוסר על החברה להמשיך ולגבות פרמיות בשיעורים העולים על השיעור הנקוב בפוליסה. לחילופין, לחייב את החברה בתשלום סכום ראוי והולם לטובת הציבור בכללותו בסכום השווה לדמי גביה שנגבו ולא הושבו למשלם בצירוף הפרשי הצמדה וריבית חוקית.	כל מי שהתקשרו ו/או היו מבוטחים בפוליסת ביטוח חיים ואשר לא שילמו את רכיב החיסכון בפוליסה זו במלואו ממועד עריכת הפוליסה ועד למועד הזכאות לגמלה חודשית לפי הפוליסה ואשר נגבו מהם פרמיות עודפות שלא כדין עקב הזזת תחילת הביטוח.	בחודש דצמבר 2017 אישר בית המשפט את התביעה כייצוגית. הקבוצה שאושרה הינה כל מי שהתקשרו ו/או היו מבוטחים בפוליסת ביטוח חיים הכוללת רכיב חיסכון ורכיב ריסק, ואשר לא שילמו את אחד הרכיבים בפוליסה במלואה ממועד עריכת הפוליסה ועד למועד הזכאות לגמלה חודשית על פי הפוליסה או עד לסילוקה או עד לפריעת הפוליסה, שלגביהם, המשיבה "הזיזה" קדימה את מועד תחילת הביטוח. התביעה אושרה בעילות של הפרת חוזה, הטעיה ועשיית עושר שלא במשפט. הסעדים הנתבעים הינם השבה של סכומי פרמיה עודפת שגבתה כלל ביטוח, לגישת התובעים, מעבר לסכומים הנקובים בפוליסה, וכן צו האוסר על כלל ביטוח להמשיך ולגבות פרמיות בשיעורים העולים על השיעור הנקוב בפוליסה.	הנזק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה מהחברה מסתכם להערכת התובע בסכום של כ-20 מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א1. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	כסום התביעה
7.	7/2014	כלל פנסיה וגמל בע"מ וכן כנגד ארבע חברות מנהלות נוספות של קרנות פנסיה	לטענת התובעות, שתי עמותות הטוענות כי מטרותן היא סיוע לאוכלוסייה המבוגרת, הנתבעות העלו את דמי הניהול הנגבים מפנסיונרים של קרנות הפנסיה המנוהלות על ידן בשלב קבלת הקיצבה לדמי הניהול המרביים המותרים לגביה על פי הדין (0.5% מהיתרה הצבורה), תוך ניצול היותם של הפנסיונרים "קהל שבו", וזאת בשעה שעמיתים פעילים משלמים בממוצע דמי ניהול נמוכים משמעותית. עוד נטען, כי הנתבעות אינן מגלות לעמיתיהן, כי מיד לכשיהפכו לפנסיונרים יועלו דמי הניהול שהם ישלמו לנתבעות לדמי הניהול המרביים.	לחייב את הנתבעות להשיב את דמי הניהול העודפים שנגבו מחברי הקבוצה שלא כדין בצירוף ריבית והצמדה; לחייב את הניהול הנגבים מן הפנסיונרים, כך שלא יעלו על דמי הניהול שנגבו טרם יציאתו של כל אחד מהם לפנסיה; לאסור על הנתבעות להעלות את דמי הניהול לעמיתים בסמוך לפני יציאתם לפנסיה.	כל מי שהוא עמית בקרן פנסיה חדשה מקיפה, המנוהלת על ידי אחת מהנתבעות, וזכאי לקבל פנסיית זקנה ו/או יהיה זכאי לקבל בעתיד פנסיית זקנה.	בחודש ספטמבר 2015 הגישו התובעות תשובה לתגובת הנתבעות לבקשת האישור ("תשובת התובעות") במסגרתה הועלתה, בין היתר, טענה חדשה, לפיה הנתבעות לא שלחו לעמיתיהן הודעה מוקדמת על העלאת דמי הניהול כנדרש בהתאם להוראות הדין. לבקשת בית המשפט, הוגשה בחודש ספטמבר 2017 עמדת הממונה אשר קובעת, בין היתר, כי בהתאם להוראות הדין וחוזר מחודש יולי 2014, ניתן היה לגבות בתקופת קבלת הקיצבה דמי ניהול בשיעור הנמוך מ-0.5% וכי לנתבעות לא הייתה חובת מתן הודעה רגולטורית על העלאה בדמי הניהול עם הגיע העמיתים לגיל פרישה. ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש מרס 2022 החליט בית המשפט המחוזי לקבל את בקשת האישור נגד הנתבעות, בשאלה אם היה על הנתבעות להודיע לעמיתים מראש על שיעור דמי הניהול שישלמו מהם בתקופת הפנסיה, ואם כך - מהו הנזק שנגרם כתוצאה מכך שלא ניתנה הודעה. הקבוצה שאושרה הינם כל מי שהוא עמית בקרן פנסיה חדשה מקיפה, הנמנית על אחת מן המשיבות, וזכאי לקבל פנסיית זקנה לאחר שיצא לגמלאות בשבע השנים שלפני הגשת בקשת האישור ו/או יהיה בעתיד זכאי לקבל פנסיית זקנה. יצוין כי למקבלי קצבאות שפרשו ממחצית 2018 ניתנות הודעות בהתאם לתקנון התקני שפרסם המאסדר, ואשר נכנסו לתוקף משנה זו. ההליך מצוי בשלב ניהול התביעה לגופה.	כסום התביעה להערכת התובעות, דמי הניהול שנגבו על ידי הנתבעות שלא כדין מפנסיונרים קיימים נאמדים על סך של 48 מיליוני ש"ח, דמי ניהול שישלמו בעתיד על ידי הנתבעות שלא כדין מפנסיונרים קיימים נאמדים בסך של 152 מיליוני ש"ח, ודמי ניהול שישלמו בעתיד על ידי הנתבעות שלא כדין מפנסיונרים עתידיים בגין צבירה שנעשתה עד היום נאמדים בסך של 2,800 מיליוני ש"ח. הסכומים האמורים נטענים ביחס לכלל הנתבעות.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

1. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
8.	5/2015	כלל ביטוח וחברת ביטוח נוספת	לטענת התובע, לאחר שנים בהן אמו המנוחה הייתה מבוטחת בפוליסת ביטוח חיים קבוצתי, שמכרה כלל ביטוח לעמותת גמלאי קרן הפנסיה "נתיב" – דרום ומרכז (להלן: "העמותה" ו"הפוליסה", בהתאמה), ושילמה פרמיות כסדרן, ביטלה כלל ביטוח באופן חד צדדי ושלא כדין את הפוליסה, בשל היות הפוליסה הפסדית, ונמנעה מלהחזיר את הפרמיות שגבתה. בנוסף, לטענת התובע, גבתה כלל ביטוח באופן בלתי חוקי פרמיות מהמבוטחים בגין חודש יוני 2014, לאחר המועד בו הפוליסה בוטלה.	לחייב את כלל ביטוח לשלם לכל אחד מחברי הקבוצה, אשר לא נהנו מפירות הפוליסה, את מלוא הפרמיות שנגבו מהם בגין הפוליסה במשך השנים בהן היו מבוטחים, בתוספת ריבית והצמדה כחוק.	כל מי שבוטח אצל כלל ביטוח בפוליסה, אשר בוטלה ביום 2 במרס 2014, וכן כל המבוטחים במסגרת הפוליסה אשר כלל ביטוח גבתה מהם פרמיה בחודש יוני 2014.	בחדש מאי 2019 דחה בית המשפט את הטענה ביחס להשבה של כל הפרמיות ששולמו בגין הפוליסה לאורך השנים. בית המשפט אישר את התובענה כייצוגית כנגד כלל ביטוח וכנגד העמותה בעילות של הפרת הוראות חוק חוזה הביטוח, תשמ"א -1981, תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (ביטוח חיים קבוצתי), תשנ"ט – 1999, הוראות הפוליסה וכן בעילה של רשלנות וקבע כי כלל ביטוח לא התריעה בפני המבוטחים כנדרש על ביטול חוזה הביטוח וכי העמותה הפרה, בין היתר, את חובות הנאמנות והזהירות המוטלות עליה כ"בעלת הפוליסה". הקבוצה שאושרה הינה מוטביהם של הגמלאים המבוטחים בחוזה הביטוח הקבוצתי שנפטרו מיום ביטול חוזה הביטוח ועד למועד סיום תקופת הביטוח הקבוצה בחוזה הביטוח (תקופה של שנתיים). הסעד הנתבע הוא תשלום תגמולי ביטוח לחברי הקבוצה. בחודש באוגוסט 2021 ניתן פסק דין (להלן: "פסק הדין") במסגרתו קיבל בית המשפט את התביעה, וקבע כי כלל ביטוח והעמותה לא התריעו בפני המבוטחים כנדרש על ביטול פוליסת ביטוח החיים הקבוצתית. בהתאם לכך, חויבה כלל ביטוח לשלם למוטביהם של הגמלאים המבוטחים בפוליסה, שנפטרו מיום ביטול הפוליסה (1 למאי 2014) ועד למועד סיום תקופת הביטוח (30 לאפריל 2016), את תגמולי הביטוח בהתאם לפוליסה (בסכום של 11,500 ש"ח לכל גמלאי שנפטר), בניכוי הפרמיות שהיה על הגמלאי לשלם בגין התקופה שמיום ביטול הפוליסה ועד למועד פטירתו, ובתוספת הפרשי ריבית והצמדה כחוק מתום 30 יום ממועד פטירת המבוטח. כמו כן נפסקו גמול ושכר טרחה לתובעים ולבאי כוחם. בחודש אוקטובר 2021 הגישה כלל ביטוח ערעור על פסק הדין ובקשה לעיכוב ביצוע לבית המשפט העליון. הבקשה לעיכוב ביצוע התקבלה בחלקה, באופן שתשלום תגמולי הביטוח ומשלוח המכתבים לחברי הקבוצה יעוכב עד להכרעה בערעור. ההליך מצוי בשלב הדיון בערעור.	הנזק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה מכלל ביטוח מסתכם להערכת התובע בסכום של כ-90 מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א1. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	כסום התביעה
9.	9/2015	כלל ביטוח ושלוש חברות ביטוח אחרות	לטענת התובעים, כאשר הנתבעות נותנות ניקוד בגין פעולת "השליטה על סוגרים" במסגרת בחינת תביעה לתגמולי ביטוח בפוליסות סיעוד, הן אימצו פרשנות לפיה על מנת שתוכר תביעת מבטוח בגין "אי השליטה על הסוגרים" היא צריכה להיות תוצאה של מחלה או ליקוי אורולוגיים או גסטרואנטרולוגיים בלבד במקום לנקד את הפעולה גם כאשר מקור המצב הרפואי והתפקודי הירוד של המבוטח אשר בגינו הוא "לא שולט על סוגריו", יכול להיות מחלה, תאונה או ליקוי בריאותי שאינם מתחום האורולוגיה והגסטרוולוגיה.	לחייב את הנתבעות לפצות את חברי הקבוצה במלוא הנזקים שנגרמו להם בשל הפרותיהן, לכאורה, את ההסכם ולקיים את ההסכם מכאן ואילך ולחלופין להורות על מתן כל סעד אחר כפי שבית המשפט ימצא לנכון בנסיבות העניין.	כל מי שהיה מבוטח בביטוח סיעודי שנמכר על ידי הנתבעות (או יורשיו, לפי העניין), וסבל ממצב בריאות ותפקוד ירוד כתוצאה ממחלה או תאונה או ליקוי בריאותי, אשר בגינו הוא לא שלט על סוגריו ו/או עשה שימוש קבוע בסטומה או בקטטר בשלפוחית השתן, או בחיתולים או בסופגנים למיניהם, ועל אף האמור לא קיבל מהנתבעות (לפי העניין) ניקוד בגין רכיב "השליטה על סוגרים" באופן שהביא לפגיעה בזכויותיו.	בחודש באפריל 2020 אישר בית המשפט, באופן חלקי, את ניהול התביעה כייצוגית כנגד כלל ביטוח ושלוש חברות ביטוח סיעודי, וסבל מאובדן יכולתו העצמאית לשלוט על פעולת המעיים או פעולת השתן, כתוצאה משילוב של פגם בשליטה בסוגריו שאינו עולה לכדי אובדן שליטה אורגני עם מצב תפקודי ירוד, ועל אף האמור לא קיבל מחברת הביטוח ניקוד בגין הפעולה של "שליטה על הסוגרים" במסגרת בחינת תביעתו לקבלת תגמולי ביטוח סיעודי, באופן שהביא לפגיעה בזכויותיו לתגמולי ביטוח בתקופה שבין 8 בספטמבר 2012 לבין מועד אישור ניהול התובענה כייצוגית.	לטענת התובעים הנזק אינו ניתן להערכה בשלב זה אך הם מעריכים אותו בעשרות ואף במאות מיליוני שקלים. הנזק האישי של התובע מכלל ביטוח, לטענתו, מסתכם בסך של כ-32,500 ש"ח (ללא הפרשי הצמדה וריבית).
					בקשת התובעים לאשר את התובענה כייצוגית גם בגין קבוצת מבוטחים שאינם שולטים על הסוגרים בגין מגבלות פונקציונליות או ליקויי נייודות או ניעות ועקב זאת מתרחש אירוע של אבדן צרכים וכן בגין קבוצת מבוטחים הסובלים מליקויים קוגניטיביים, אשר לא הוכרו כ"תשושי נפש", נדחתה.		
					עילות התביעה שהתביעה הייצוגית אושרה בגין הינן הפרת חוזה הביטוח הסיעודי שהביאה לאי תשלום תגמולי ביטוח סיעודי או לתשלום תגמולי ביטוח סיעודי בחסר, עקב אי הכרה במבוטחים כזכאים לניקוד בגין הפעולה של "שליטה על סוגרים". הסעד הנתבע הינו פיצוי חברי הקבוצה שלא קיבלו ניקוד בגין הפעולה של "שליטה על סוגרים". ההליך מצוי בשלב ניהול התביעה.		
					הצדדים מנהלים ביניהם הליכי גישור.		

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
א.1. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
10.	10/2016	החברה	לטענת התובע, במסגרת התקשרות עם בעל פוליסה קבוצתית (קופת חולים) למכירת פוליסת ביטוח סיעוד קבוצתית, התחייבה כלל ביטוח להעניק למבוטחים בפוליסה הקבוצתית שיצטרפו לפוליסה הפרטית, הנחה בשיעור 20% על הפרמיה ולא עשתה כן ("פוליסה הקבוצתית").	השבת הסכומים שנגבו ביתר מחברי הקבוצה.	בהתאם להחלטת בית המשפט - מי שרכש החל מיום 30 לאוקטובר 2009 ועד ליום 31 בדצמבר 2018 פוליסת ביטוח סיעודי פרטית של כלל ביטוח, שתקופת הזכאות בה היא לפיצוי כל החיים, בעת שהיה מבוטח בפוליסה הקבוצתית, וכלל ביטוח לא העניקה לו בפוליסת הפרט הנחה בגובה של 20% לפחות מהתעריף הנמוך ביותר הנהוג אצל כלל ביטוח במועד הרכישה בגין פוליסות פרט מקבילות לתוכנית שנבחרה על ידי המבוטח, למבוטח בגיל ובמצב בריאות דומה, ובלבד שאינו עולה על התעריף שאושר על ידי המאסדר.	בחודש ינואר 2021 אישר בית המשפט, באופן חלקי, את הבקשה. בקשת התובע הייצוגי לאשר את התובענה כייצוגית, גם בגין כל קבוצת מבוטחים המחזיקה בפוליסת סיעוד פרטית שתקופת הזכאות לפיצוי בה אינה לכל חיי המבוטח נדחתה.	התובע העריך בתביעתו את הנזק הנטען לכלל חברי הקבוצה בסך של 52 מיליוני ש"ח בגין נזק שנגרם לטענתו עד למועד הגשת הבקשה ו- 126 מיליוני ש"ח בגין הנזק שצפוי להיגרם לחברי הקבוצה במהלך 10 השנים הבאות.
	מחוזי מרכז	-			עילות התביעה בגין אושרה התביעה כיצוגית הינן הפרת הוראות הפוליסה הקבוצתית, עשית עושר ולא במשפט והסעד הנתבע הינו השבת סכומים שנגבו ביתר מחברי הקבוצה.		
					ההליך מצוי בשלב ניהול התביעה.		
					הצדדים מנהלים ביניהם הליכי גישור.		

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

2א. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות⁹

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
1.	7/2015	החברה	לטענת התובע, החברה מחשבת את הזכויות לתשלום גמלה ו/או היוון גמלה המגיעים למבוטחים, המקפאים את תשלום דמי הביטוח (במלואם או באופן חלקי) באופן זמני לתקופה מסוימת ו/או לא משלמים את דמי הביטוח במשך מספר חודשים, בניגוד להוראות הדין, בניגוד להוראות הפוליסה ולנוסחה המחייבת לחישוב הגמלה הכלולה בפוליסה (להלן: "הנוסחה המחייבת"). כן נטען שהחברה מסרבת למסור למבוטחים מידעים.	לחייב את החברה לחשב את הגמלה החודשית ו/או היוון הגמלה בהתאם להוראות הנוסחה המחייבת ולחייב את החברה לשלם לחברי הקבוצה שכבר ניזוקו את הפרשי הגמלה או את הפרשי היוון הגמלה שמגיעים להם בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק. לחילופין, עותר התובע ליתן פסק דין הצהרתי, לפיו החברה מפרה את הוראות הפוליסות.	לעניין הסעדים הלא כספיים - כל מבוטחי החברה, בעלי פוליסות דומות לפוליסות של התובע (להלן: "המבוטחים"), אשר בתקופה או תקופות מסוימות לא שילמו, באופן זמני, את דמי הביטוח על פי הפוליסה. לעניין הסעדים הכספיים: כל המבוטחים שהחלו לקבל מהחברה גמלה חודשית הנמוכה מהגמלה החודשית שהייתה משולמת בהתאם לנוסחה המחייבת וכן מבוטחים אשר בחרו בהיוון גמלה ואשר חישוב היוון הגמלה שלהם נמוך מהיוון הגמלה שהיה משולם בהתאם לנוסחה המחייבת.	בחודש יוני 2016 אושרה בקשתם המוסכמת של הצדדים להעברת הדיון למושב שדן בתביעה נוספת של התובע, המתוארת בסעיף (א)(1)(6) לעיל בנושא חישוב הזכויות בפוליסות ביטוח חיים, כאשר המבוטח אינו משלם את מלוא דמי הביטוח (להלן: "ההליך הקודם").	הנזק הנתען הכולל לכלל חברי הקבוצה מסתכם להערכת התובע בסכום שאינו פחות מ-25 מיליוני ש"ח.

⁹ לרבות בקשות כאמור שנדחו ושעל ההחלטה לדחותן הוגש ערעור.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א.2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	טטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
2.	12/2015	החברה וחברת ביטוח נוספת	לטענת התובעים הנתבעות גובות, ממבוטחים בפוליסות ביטוח חיים שהונפקו החל מ- 1 באוגוסט 1982 ושבמסגרתן נגבה רכיב תת שנתיות, כאשר הפרמיה משולמת לשיעורים במהלך השנה (להלן: "תת שנתיות"), שיעור ריבית אפקטיבית, הגבוה משיעור הריבית המירבי, שהתיר הממונה על הביטוח לחברות הביטוח לגבות בגין רכיב תת שנתיות. לטענת התובעים גביה כאמור הינה בניגוד לדין, לנוהל ולמקובל בתחום הפיננסים ותוך התעלמות ממועדי תשלום הפרמיות החודשיות ומכך שהפרמיה השנתית הולכת ופוחתת במשך השנה.	להורות לנתבעות לשנות את שיטת חישוב רכיב התת שנתיות, כך שיחושב בשים לב למועדי תשלום הפרמיות בפועל ובשים לב להפחתת הפרמיה השנתית מדי תשלום ותשלום. להשיב לחברי הקבוצה את סכומי רכיב התת שנתיות, שנגבו מהם ביתר החל מהמועד בו חויבו המבוטחים ברכיב התת שנתיות ועד למועד מתן פסק דין בתובענה, ולחילופין בשבע השנים שקדמו לתביעת התובע ועד למתן פסק דין בתובענה. לחילופין, עותר התובע ליתן פסק דין הצהרתי, לפיו שיטת חישוב רכיב התת שנתיות הנהוגה על ידי כלל ביטוח אינה חוקית או פסק דין הצהרתי אחר הנראה לבית המשפט נכון וצודק בנסיבות העניין.	מבוטחים בפוליסות ביטוח חיים שהונפקו החל מ- 1 באוגוסט 1982 ושבמסגרתן נגבה רכיב תת שנתיות, כאשר הפרמיה משולמת לשיעורים במהלך השנה.	בחודש מאי 2020 ניתן פסק דין במסגרתו דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש ספטמבר 2020 הגישו התובעים ערעור על פסק הדין. ההליך מצוי בשלב הדיון בערעור.	הנזק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה ביחס לכלל ביטוח מסתכם להערכת התובעים בסכום שאינו פחות מ- 50 מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	כסום התביעה
3.	8/2016 בית הדין האזורי - ת"א (1)	כלל פנסיה וגמל	עניין של חמשת התובענות בטענה כי הנתבעות גובות מעמיתים בקרנות הפנסיה, (חברה בת של כלל ביטוח "עתודות" - קרן פנסיה לשכירים ועצמאים בע"מ)	התובעים בחמשהתובענות מבקשים לחייב את הנתבעות להשיב את סכומי הוצאות הישירות שנגבו מהם ביתר.	העמיתים הפנסיה, בקרן ההשתלמות, בקופת הגמל "כלל תמר" שבניהולן של הנתבעות והמבוטחים בביטוחי מנהלים אשר נגבו מהם הוצאות ניהול השקעות בשבע השנים שקדמו להגשתה של התובענה הרלבנטית.	בחודש מאי 2018 הוגשה עמדת רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון במסגרת ההליכים המתנהלים בבית הדין האזורי לעבודה בירושלים אשר עיקרה כי החברות המנהלות רשאיות לגבות הוצאות גם אם הדבר אינו מצויין במפורש בתקנון.	בתובענה 1 המתייחסת לקרנות הפנסיה, סכום התביעה הייצוגית הועמד על סך של 341 מיליוני ש"ח בגין השנים 2009-2015 בתוספת הוצאות ניהול ההשקעות שגבתה הנתבעת מחברי הקבוצה בשנת 2016 ובתוספת התשואה שהיו משיגים הכספים שנוכו כהוצאות ניהול ההשקעות.
	10/2016 בית הדין האזורי לעבודה בירושלים (2)	כלל ביטוח (מוחזקת ב - 50%) (להלן: "עתודות")	בקופות הגמל תמר, בקרן ההשתלמות שבניהולן ובביטוחי מנהלים, נוסף על דמי הניהול, הוצאות ניהול השקעות" (להלן: "הוצאות ישירות"),	בנוסף, חלק מהתובעים מבקשים לחייב את הנתבעות בתוספת הפרשי התשואה שהיו מניבים הסכומים שנגבו ביתר אילו הושקעו בקרן הפנסיה וחלקם מבקשים לחייב את הנתבעות בהפרשי ריבית שקלית כחוק מיום גביית היתר ועד התשלום בפועל.	הוצאות אלו. בחודש ספטמבר 2019 הוגשה לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על החלטת האישור (להלן: "בקשת רשות הערעור") ובחודש אוגוסט 2020 מסר היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו לפיה יש לאשר את בקשת רשות הערעור ואת הערעור לגופו, באופן שהחלטת האישור תבוטל, מנימוקים שפורטו בעמדת היועץ המשפטי (להלן: "עמדת היועם"ש").	בית הדין האזורי לעבודה בירושלים (3)	בתובענה 2, המתייחסת לקרן תמר, סכום התביעה הייצוגית הועמד, על בסיס הערכה, על סך של כ- 53 מיליוני ש"ח.
	11/2016 בית הדין האזורי בירושלים (3)	מנהלים, נוסף על דמי הניהול, הוצאות ניהול השקעות" (להלן: "הוצאות ישירות"),	נוסף על דמי הניהול, הוצאות ניהול השקעות" (להלן: "הוצאות ישירות"),	הנתבעות בהפרשי ריבית שקלית כחוק מיום גביית היתר ועד התשלום בפועל.	הגופים המוסדיים בקבוצה אינם צד להליך האמור. בחודש אוקטובר 2020 צורפו המבקשים בהליכים (1) ו- (4)5 לבקשת רשות הערעור.	בית הדין האזורי - ת"א (4)	בתובענה 3, המתייחסת לקופת הגמל תמר, סכום התביעה הייצוגית הועמד, על בסיס הערכה, על סך של כ- 181 מיליוני ש"ח.
	12/2016 בית הדין האזורי - ת"א (4)	זאת בהיעדר הוראה חוזית המאפשרת להן לגבות הוצאות אלה ובניגוד לתקנון הקרן.	זאת בהיעדר הוראה חוזית המאפשרת להן לגבות הוצאות אלה ובניגוד לתקנון הקרן.		בהתאם להחלטות בית הדין עמדת היועם"ש צורפה להליכים 1-4. כמו כן הורה בית הדין כי הליכים 1-4 יעוכבו עד לאחר הכרעתו של בית המשפט העליון בבקשת רשות הערעור. בחודשים יוני 2021 וינואר 2022, הוגשו הודעות מטעם היועם"ש, בהמשך לפירסום דוח הביניים והדוח הסופי של הוועדה המייעצת לממונה על שוק ההון בנושא בחינת ההוצאות הישירות, כאשר לגישתו של היועץ המשפטי, אין בהמלצות הוועדה ובממצאים המובאים בדו"ח כדי להביא לשינוי בעמדתו המשפטית וכדי להשפיע על ההכרעה המשפטית בהליך. זאת, בין היתר, לאור העובדה שהדוח עוסק בתחיקה עתידית, מהטעם שהממצאים של הדו"ח אינם סותרים את עמדת היועם"ש, ומהטעם שהאמור בדו"ח עשוי אף לחזק את עמדת היועם"ש בהיבטים שונים.]	בית הדין האזורי - ת"א (5)	בתובענה 4, המתייחסת לביטוחי מנהלים, סכום התביעה הייצוגית הועמד, על בסיס הערכה, על סך של כ- 404 מיליוני ש"ח בתוספת הוצאות ניהול ההשקעות שחייבה הנתבעת את חברי הקבוצה בשנת 2016 וכן ריבית והצמדה.
	7/2019 בית הדין האזורי - ת"א (5)				בתובענה 5, המתייחסת לקרן הפנסיה המנוהלת ע"י עתודות, סכום התביעה הייצוגית הועמד, על בסיס הערכה, על סך של כ- 41 מיליוני ש"ח.		

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
4.	12/2017	החברה, שתי חברות ביטוח נוספות, שירותי בריאות כללית ומכבי שירותי בריאות.	לטענת התובעים הנתבעות מסרבות, כביכול, לבטח בביטוח סיעודי אנשים המצויים על הספקטרום האוטיסטי, או שקובעות תנאים בלתי אפשריים ובלתי סבירים עבורם ללא כל מתן הסבר או הצדקה להתנהלותן.	מתן צו הצהרתי כי הנתבעות הפרו בהתנהלותן את סימן ח' לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998, מתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (הודעת מבטח בדבר מתן יחס שונה לאדם או בדבר סירוב לבטחו), (תשע"ו-2016) להלן: "חוק השוויון" וחקיקים נוספים, מתן צו עשה לנתבעות להפסיק להפלות את חברי הקבוצה ולקבוע נהלי עבודה ברורים באשר לטיפול יחידי ושיווני ללא משוא פנים בבעלי מוגבלויות, מתן צו עשה שיורה לנתבעות לבטח באופן רטרואקטיבי את חברי הקבוצה, אשר ימצאו כשירים לקבלת ביטוח סיעודי לאחר הליך חיתום שוויוני בהתאם לנהלים כאמור לעיל.	אנשים עם מוגבלות מסוג אוטיזם אשר ביקשו להיות מבוטחים בביטוח סיעודי אצל מי מהנתבעות וקבלו מהנתבעות יחס שונה ומפלה שלא כדין בשל היותם אנשים עם מוגבלות מבלי שהחלטה התבססה על נתונים סטטיסטיים, אקטואריים ורפואיים אמינים ורלבנטיים לסיכון הביטוחי המסוים ו/או לא ניתן להם כל נימוק על כך כמתחייב מחוק השוויון והוראות דין נוספות בנושא וזאת בשבע השנים שקדמו להגשת בקשת האישור.	בחודש ינואר 2020 הודיע היועץ המשפטי לממשלה כי הוא אינו מבקש להתייצב בהליך, וכי אין בהודעה זו בכדי לשנות מהעמדה שהוגשה על ידו בתיק דומה אחר במסגרתה הובעה העמדה כי הסתמכותה של חברת הביטוח על נהלי החיתום של מבטחי המשנה תואמת את הוראותיו של חוק השוויון.	התובעים אינם מכמתים את הנזק לכלל חברי הקבוצה, ואת הנזק האישי לתובעים הם מעריכים בעשרות אלפי שקלים לכל תובע.
						בחודש מרס 2020 נדחתה הבקשה לסילוק על הסף של קופות החולים, שהוגשה על ידן. קופות החולים הגישו ערעור על ההחלטה כאמור, בין היתר, בקשר עם ההחלטה בבקשה לסילוק על הסף. ערעור הקופות על דחיית בקשתן לסילוק על הסף, נדחתה בחודש נובמבר 2020.	
						ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

2א. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
5.	1/2018	כלל ביטוח וחמש חברות ביטוח נוספות.	לטענת התובעת, אמון הציבור, חברה לתועלת הציבור, הנתבעות נמנעות, שלא כדין, מלשלם למבוטחיהן ו/או לצדדים שלישיים את רכיב המע"מ החל על עלות הנזקים כאשר הנזקים לא תוקנו בפועל.	לחייב את הנתבעות לשלם את רכיב המע"מ בשיעור החל על סכום הנזק לחברי הקבוצה; לקבוע ולהצהיר כי הימנעות הנתבעות מלשלם תגמולי ביטוח ו/או שיפוי בגין רכיב המע"מ החל על התיקון במקרים שבהם הנזק לא תוקן בפועל נעשית בניגוד לדין; ליתן צו עשה המורה לנתבעות מעתה ואילך לכלול בתגמולי הביטוח שהן משלמות גם את המע"מ החל על עלות התיקון, וזאת גם אם הנזק לא תוקן בפועל, וכתוצאה מכך, גם במקרה שבו מקבל מבוטח או צד ג' תגמולי ביטוח ב"ערך שיפוי" ולא ב"ערך כינון", לחייב את הנתבעות לשלם לו תגמולי ביטוח בגין מלוא הנזק לרבות המע"מ.	כל מבוטח ו/או מוטב ו/או צד ג', בכל סוג ביטוח שהוא, אשר במועד הגשת תביעת הביטוח לא תיקן את הנזק שתבע בגינו, ואשר קיבל מחברת הביטוח תגמולי ביטוח ו/או שיפוי בגין הנזק מבלי שתגמולי הביטוח כללו את רכיב המע"מ החל על התיקון.	בחודש ינואר 2022 ניתן פסק דין הדוחה את הבקשה לאשר את התובענה כייצוגית. בחודש אפריל 2022 התובע הגיש ערעור על פסק הדין.	התובעת מעריכה שהפיצוי המגיע לחברי הקבוצה מכלל ביטוח בגין כל שנה הינו בסך 17,732,580 ש"ח. התובעת עותרת לקבלת הפיצוי למשך התקופה שמאז 4 ליוני 2001 או לחילופין למשך תקופה של 7 שנים מאז מועד הגשת התביעה הקודמת או לחילופי חילופין למשך תקופה של 7 שנים ממועד הגשת התובענה דנן.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
6.	11/2018	מחוזי- מרכז	לטענת התובעים, כלל ביטוח מפרה את חובתה החוזית על פי הפוליסה ומסרבת לשלם, לכאורה, למבוטחיה בפוליסות ביטוח מקיף לכלי רכב שהינם מעל 3.5 טון, פיצוי בגין ירידת הערך הנגרמת לכלי הרכב עקב מקרה הביטוח, זאת על אף שהפוליסה מכסה את ה"נזק" הנגרם לרכב ותוך השפעה על השומות שנערכות על ידי שמאי ההסדר.	סעד הצהרתי; חיובה של כלל ביטוח לשפות את כל מבוטחיה אשר היו מבוטחים בפוליסה ואשר לכלי הרכב שלהם נגרם ו/או ייגרם נזק של ירידת ערך כתוצאה ממקרה ביטוח, וכן כל סעד אחר הנראה לבית המשפט נכון וצודק בנסיבות העניין.	כל מבוטחי כלל ביטוח אשר רכשו ו/או ירכשו מכלל ביטוח פוליסה לביטוח מקיף לכלי רכב שאינו עד 3.5 טון ואשר כתוצאה ממקרה ביטוח כהגדרתו בפוליסה נגרם ו/או ייגרם לכלי הרכב שלהם נזק מסוג ירידת ערך.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובע מעריך את גובה הנזק שנגרם לחברי הקבוצה בכ- 75 מיליוני ש"ח. הנזק האישי של התובע הוערך בסך של 21,605 ש"ח.
7.	3/2019	מחוזי- ים	לטענת התובעים, הנתבעת מנפיקה פוליסות תאונות אישיות למבוטחים תוך כדי שאלה רוכשים פוליסת ביטוח נסיעות לחו"ל וזאת בלא מתן הסכמתם ותוך הטעייתם.	צו להשבת הכספים אשר נגבו ע"י הנתבעת לכל אחד מחברי הקבוצה בגין תשלום פוליסת ביטוח תאונות אישיות במהלך שבע השנים האחרונות	כל מבוטח אשר בעת רכישת פוליסת ביטוח נסיעות לחו"ל, צורף באותו מועד, ללא מתן הסכמתו גם לביטוח תאונות אישיות, וחויב שלא כדיון, בתשלומי פרמיות חודשיות עד 7 שנים שקדמו למועד הגשת התביעה.	בחודש דצמבר 2020 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה. בהתאם להסדר הפשרה, מבוטחים מסוימים שלהם טענות ביחס להליך מכירת הביטוח יפנו לכלל ביטוח ותיערך בדיקה בקשר עם הליך המכירה שלהם וככל שיימצא כי נפל בו פגם, בהתאם לקריטריונים הקבועים בהסכם הפשרה, יהיו זכאים לפיצוי בשיעור הקבוע בהסכם הפשרה. כמו כן, הוסכם על תשלום גמול לתובעים ולב"כ בסכומים שאינם מהותיים. בחודש מרס 2022 הוגשה התנגדות מטעם היועצת המשפטית לממשלה לבקשה לאישור הסדר הפשרה אשר נוגעת בין היתר לגובה שיעור ההחזר לזכאים ולמנגנון היידוע אודות הזכאות וכן למנגנון קביעת הזכאות. בנסיבות האמורות הצדדים מקיימים ביניהם בחינה נוספת של הסדר הפשרה. טרם התקבלה החלטת בית המשפט בעניין. ההסכם כפוף לאישור בית המשפט אשר אין ודאות כי יתקבל.	התובעים אומדים את גובה הנזק שנגרם לחברי הקבוצה בכ- 17 מיליוני ש"ח. סכום הנזק האישי הנתבע הינו - 1,044 ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
8.	6/2019	כלל ביטוח	לטענת התובעת, הנתבעת מפחיתה באופן שיטתי את תגמולי ביטוח אובדן כושר עבודה שהיא משלמת למבוטחיה מכוח פוליסות ביטוח אובדן כושר עבודה מסוג משתתפות ברווחים, על ידי ניכוי דמי ניהול וריבית תעריפית שלא כדין.	השבה בעין של הכספים שנשללו שלא כדין, לטענת התובעת, מחברי הקבוצה, וזיכוי החיסכון בפוליסות ביחס לכספי השחרור מפרמיה. כן עותרת התובעת להצהיר על בטלות הוראות בפוליסות ביחס לניכוי ריבית ודמי ניהול מהתשואה לה זכאים המבוטחים.	כל המבוטחים, או מי שהיו מבוטחים, בפוליסות אובדן כושר עבודה משתתפות ברווחים הכוללות מנגנון להצמדת תשלומי הפיצוי החודשי ו/או השחרור מפרמיה לתשואת תיק ההשקעות החל מהתשלום ה- 25, אשר כלל ביטוח שילמה להם פיצוי חודשי ו/או שחרור לתקופה העולה על 24 חודשים וניכתה מהתשואה, החל מהתשלום ה-25, ריבית ו/או דמי ניהול.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	הנזק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה מוערך על ידי התובעת בסך של 2.4 מיליארדי ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
א.2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה	
9.	10/2019	כלל ביטוח	לטענת התובע, כלל ביטוח גובה בפוליסות ביטוח חיים דמי ביטוח הכוללים תוספת "תת שנתיות" בגין תשלום הפרמיה המבוצע בתשלומים חודשיים מבלי שהדבר סוכם וגולה באופן ברור ומפורש בפוליסה. בכך, לטענת התובע, מפרה כלל ביטוח את הוראות הפוליסה, הוראות חקיקה נוספות, ומטעה באופן שיטתי את המבוטחים. בנוסף, טוען התובע כי דרישת התשלום של תוספת התת שנתיות הינה תנאי מקפח בחוזה אחיד.	מתן סעד הצהרתי המורה לכלל ביטוח לבטל את החיוב בגין תוספת "תת שנתיות" וכן לפצות את חברי הקבוצה, בשיעור הנזקים שנגרמו להם, ובכלל זאת להשיב לחברי הקבוצה את דמי הביטוח בגין "תת שנתיות" ששולמה על ידם עובר למועד הגשת התביעה. בנוסף עותר התובע להורות לכלל ביטוח לתקן את הדוחות השנתיים למבוטחים ולשלוח להם דוחות הכוללים פירוט בדבר תוספת "התת שנתיות" שנגבת מהם ועתידה להיגבות עד מועד סיום הפוליסה ולאפשר להם לבחור בין תשלום מראש של דמי הביטוח בכל שנה ללא תוספת ה"תת שנתיות" לבין תשלום דמי ביטוח חודשיים הכוללים את תוספת ה"תת שנתיות".	כל מבוטח של כלל ביטוח שרכש ממנה פוליסת ביטוח חיים, במסגרתה חויב לשלם דמי ביטוח הכוללים תוספת "תת שנתיות", מבלי שצוין בפוליסה, באופן מפורש, כי הפוליסה כוללת תוספת "תת שנתיות" בגין תשלום הפרמיה בתשלומים חודשיים.	בחודש אוקטובר 2020 הגישו הצדדים לבית המשפט הסדר פשרה ובקשה לאישורו (להלן: "הסדר הפשרה"), שתוקן בחודש מאי 2022, שעיקרו כי כלל ביטוח תשלח לחברי קבוצה מסויימים שהוגדרו בהסכם הפשרה מכתב המיידע אותם על גביית תוספת "תת שנתיות" ועל אפשרותם לשנות את מתכונת תשלום הפרמיה העתידית למתכונת תשלום שנתית. כן הוסכם, כי במסגרת הסדר הפשרה תשלם כלל ביטוח לתובעים ולבאי כוחם גמול ושכר טרחה. בחודש ספטמבר 2022 הוגשה התנגדות להסדר הפשרה במסגרתה נטען, בין היתר, כי הסדר הפשרה חורג חריגה ניכרת ממתחם הסבירות, וזאת, בין היתר, ביחס למבוטחים שלא ישנו את הגבייה לעתיד ובשל היקף ההשבה; לחילופין התבקש בימ"ש להחריג מהסדר הפשרה פוליסות בהן לא צוין סכום גביה חודשית ו/או להחריג שומרי מצוות. בחודש נובמבר 2022 הגישה החברה תשובה להתנגדות.	1.8	מיליארדי ש"ח

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	פרטים נוספים / טטטוס	סכום התביעה	
10.	11/2019	כלל ביטוח	לטענת התובע, כלל ביטוח גבתה דמי ניהול בפוליסות ביטוח חיים משולבות בחיסכון מסוג "משתתף ברווחים" שהופקו לפני 12 בינואר 2004 (להלן: "הפוליסות הרלוונטיות") בשיעורים החורגים מן המותר ללא בסיס חוקי ו/או חוזי.	סעד של השבת סכום דמי הניהול שנגבו מחברי הקבוצה שלא כדין וכן צו עשה המורה לכלל ביטוח לשנות את דרך פעולתה לעניין גביית דמי הניהול בפוליסות הרלוונטיות מכאן ואילך.	כל מי שהיה או הינו מבוטח של כלל ביטוח בפוליסות הרלוונטיות ואשר כלל ביטוח גבתה ממנו במהלך 7 השנים שקדמו למועד הגשת התובענה ועד ליום אישור התובענה כייצוגית דמי ניהול החורגים מן המותר על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזי ביטוח), תשמ"ב - 1981 כנוסחן דאז ו/או על פי הוראות הפוליסה.	מצוי ההליך בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	120 מיליוני ש"ח.	
11.	2/2020	כלל ביטוח וחברת ביטוח נוספת	לטענת התובעים, עקב "חוסר ידיעה" בשל אי המצאת פוליסה לביטוח תאונות אישיות לתלמידים (להלן: "הפוליסה") למבוטחים ובני משפחותיהם ואי פרסומה של הפוליסה, נמנעים המבוטחים מלממש את זכותם לפיצוי מכוח הפוליסה ונגרמים להם נזקים.	מתן צווים נגד הנתבעות והמפקחת על הביטוח לגילוי מסמכים ונתונים; להורות על הארכת תקופת ההתיישנות; להורות על מינוי ועדה בהשתתפות גורמים בלתי תלויים שתוסמך לדון ולהכריע בכל התביעות האישיות על פי הפוליסה למשך שלוש שנים בגין כל המקרים שקדמו ל-25 באוקטובר 2016 (להלן: "הועדה") וכן תוסמך לדון בשאלת מסירת הפוליסה; להורות על פרוצדורה להעברת נטל הראייה; ליתן צו עשה המורה לנתבעות לפצות את התובעים בהתאם להחלטת הועדה; לפסוק פיצוי מיוחד לתובעים ושכ"ט לב"כ המייצגים.	הבקשה מסווגת את התובעים למספר תתי קבוצות, שעיקריהן כדלקמן: כל תלמיד בבית ספר או בגן במדינת ישראל אשר בוטח בפוליסת ביטוח תאונות אישיות ולא קיבל לביתו פוליסת ביטוח תאונות אישיות החל משנת הלימודים שהתחילה בספטמבר 2006 ו/או כל תלמיד שעילת תביעתו נגד חברת הביטוח התיישנה; בנוסף, בבקשה מסווגות תתי קבוצות נוספות בגין תלמידים, שנולדו אחרי 25 לאוקטובר 1995, ואשר בין גיל 3 לגיל 19 (תקופת לימודיהם בישראל החל מגן חובה ועד סיום לימודיהם בכתה י"ב או י"ג) עברו מקרה תאונה, וכתוצאה ממנה סבלו היזק גופני, ואשר לא קיבלו תגמולי ביטוח על פי הפוליסה, בחלוקה לתתי קבוצות, לפי סוגי הנזק, אשר פורטו במסגרת הבקשה; בנוסף, תת קבוצת ילידי 1974 עד 1995 - שחבריה הם אנשים ו/או הורים ו/או יורשיהם שנולדו ו/או למדו בישראל בין השנים 1974 ל-1995 ואשר נפצעו או נהרגו לאחר שנת 1992 ושלא תבעו כי לא ידעו על הפוליסה והיקפה; ותת קבוצת כל המבוטחים - כל התלמידים והוריהם מאז ספטמבר 1992 ועד 18 בספטמבר 2016 בחלוקה לתתי קבוצות לפי עילת הנזק כפי שפורטו בתביעה.	מצוי ההליך בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. יצוין כי בקשות ותביעות דומות לבקשה ותביעה זו כנגד כלל ביטוח נמחקו מטעמים דיוניים על ידי בית המשפט בחודש ינואר 2020.	התובעים מעריכים את הנזק הנטען כנגד כלל ביטוח בסכום של כ-1.4 מיליארדי ש"ח, בתוספת סכום חזק של כ-1.5 מיליארדי ש"ח המיוחס לשתי הנתבעות בגין פגיעה באוטונומיה.	

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
א.2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
12.	3/2020	כלל ביטוח	לטענת התובע, כלל ביטוח מפרה באופן שיטתי את הוראות הדין בכך שהיא גובה דמי ביטוח שלא כדין בגין ביטוח "ריסק זמני" (תשלום עבור כיסוי ביטוחי במצבים שבהם נפסקות ההפקדות השוטפות לפוליסת חיסכון ששלובים בה רכיבי ביטוח) באמצעות ניכויים מסכום החיסכון הצבור, בסכומים מופרזים, תוך הקטנת סכום החיסכון הצבור, מבלי ליידע את המבוטחים מראש אודות עריכת ביטוח ה"ריסק הזמני", תנאיו ותעריפיו ותוך הפרת החובה לשלוח למבוטחים דפי פרטי ביטוח מעודכנים במועד או בכלל.	(1) השבת כל הכספים שנגבו מהצבירה ו/או בדרך אחרת בגין כל התקופה שלאחר הפסקת עבודה (למעט במקרים בהם המבוטח ביקש בכתב לרכוש את הכיסויים הביטוחיים). לחילופין, השבת כל הכספים שנגבו בגין התקופה שלאחר 3 או 5 חודשים מתום סיום העסקתם, בהתאם להסדר התחיקתי הרלבנטי (להלן: "תקופת הריסק הזמני האוטומטי"); ובמקרים של ייקור דמי הביטוח, השבת דמי הביטוח העודפים גם בגין תקופת ה"ריסק הזמני" האוטומטית; (2) איסור על עריכת ביטוחי "ריסק זמני" לתקופה העולה על תקופת הריסק הזמני האוטומטית, למעט מבוטחים שביקשו זאת בכתב; (3) חיוב כלל ביטוח בהשבת דמי הביטוח העודפים ממבוטחים שנגבו מהם דמי ביטוח בכפל (בגין חודש החזרה לעבודה); (4) הוראות שונות שעניינן התנהלות עתידית (לרבות איסור ייקור פרמיות, מתן הודעות מראש בדבר רכישת ריסק זמני ועוד)...	הקבוצה המיוצגת לעניין הסעדים שאינם כספיים הינה כל המבוטחים בקופות גמל או בתוכניות ביטוח במסגרתן מופקדים כספי מעסיקים ו/או עובדים עבור ביטוח אובדן כושר עבודה ו/או ביטוח למקרה מוות או כל סיכון ביטוחי אחר.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	סכום התביעה הייצוגית מוערך בהערכה שמרנית, לטענת התובע, בלא פחות מ-7 מיליוני ש"ח לשנה. לטענת התובע, אין להחיל התיישנות כלשהי על התביעה לחילופין, התביעה לסעדים כספיים חלה החל מ-7 שנים לפני הגשת התובענה, שהוגשה בשנת 2020, ועד אישור התובענה כייצוגית.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

2א. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
13.	4/2020	כלל ביטוח בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו	לטענת התובעים, יש לחייב את חברי הקבוצה ולהיטיב את פרמיהם בגין פרמיה עודפת ששולמה ועודה משולמת בגין ביטוחי רכב, עקב צמצום דרמטי בשימוש ברכבים בתקופת מגפת הקורונה (Covid 19) וההפחתה מהותית ברמת הסיכון.	פיצוי חברי הקבוצה, הטבת מלוא נזקייהם, מתן צו עשה המורה על התאמת הגבייה לסיכון לו חשופות המשיבות בפועל בתקופה הקובעת ו/או מתן פסק דין הצהרתי הקובע כי הפחתה מהותית בשימוש ברכב בנסיבות דוגמת מאורעות התקופה הקובעת מחייבת התאמה (הפחתה) של הפרמיה.	כל מי שהיה מבוטח אצל אחת או יותר מהמשיבות בביטוח חובה ו/או ביטוח מקיף ו/או ביטוח צד ג', במהלך התקופה או בחלקה, שתחילתה ביום 8 במרס 2020 וסיומה במועד הסרה מלאה ומוחלטת של הגבלות התנועה שהוטלו על תושבי ישראל עקב וירוס הקורונה.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש פברואר 2021, הורה בית המשפט לאחד את הבקשה לאישור תובענה ייצוגית זו, ביחס לביטוחי רכב חובה ורכוש, עם בקשה לאישור תובענה ייצוגית נפרדת, העוסקת בעילות דומות, שבה כלל ביטוח אינה משיבה ("הבקשה הנפרדת") וזו הוגשה באפריל 2021.	התובעים מעריכים את הנזק הנטען כנגד כלל ביטוח בגין התקופה מיום 8 במרס 2020 ועד ליום 30 לאפריל 2020 בסכום של 103 מיליוני ש"ח, ולכל המשיבות יחדיו (למעט אחת) בסכום של כ-1.2 מיליארדי ש"ח. לחילופין, לגבי 8 מהחברות הנתבעות (שכלל ביטוח אינה ביניהן), נטען כי הנזק הינו כ-720,000 ש"ח. המבקשים מציינים כי הנזק ממשיך להצטבר כל עוד לא תופסק הגבייה.
14.	4/2020	כלל ביטוח בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו	לטענת התובעים, יש לחייב את המשיבות להשיב למבוטחיהן חלק מדמי הביטוח ששולמו להן בגין הפחתה משמעותית בסיכון עקב מגפת הקורונה (Covid 19), בפוליסות רכב חובה, פוליסות רכב רכוש מקיף או צד שלישי ופוליסת ביטוח תכולת דירה מפני גניבה.	חיוב כל אחת מהמשיבות בהשבת דמי הביטוח שנגבו על ידן ביתר כתוצאה מהפחתה בסיכון הטמון בפוליסות הביטוח מושא בקשת האישור והתובענה הייצוגית, וכן השבת כל סכום נוסף שייגבה על ידן לאחר הגשת בקשת האישור ועד לאישורה על ידי בית המשפט ו/או עד לביטול מגבלות התנועה והפעילות, לפי המוקדם, באופן בו תשוב רמת הסיכון לרמתה עובר לשינוי הנסיבות אשר הוביל להפחתת הסיכון כאמור.	כל מי שהתקשר עם כלל ביטוח, בחוזה ביטוח חובה לרכב ו/או חוזה ביטוח מקיף לרכב ו/או חוזה ביטוח צד שלישי לרכב ו/או חוזה ביטוח תכולת דירה, שבמועד הקובע להגשת בקשת האישור והתובענה הייצוגית, קרי ביום 19 במרס 2020, החזיק באחת או יותר מפוליסות הביטוח האמורות ואשר לנוכח ההפחתה בסיכון הקשור בכל אחת מהפוליסות האמורות, לא קיבל מכלל ביטוח החזר בפועל ו/או לא קיבל הודעה על החזר עתידי ו/או זיכוי בגין דמי ביטוח ששולמו על ידו ביתר לנוכח ההפחה בסיכון כמפורט בבקשת האישור.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש פברואר 2021, החליט בית המשפט כי ביחס לכלל ביטוח וליתר הנתבעות (למעט אחת), תסולק התביעה והבקשה שלצידה בעניין ביטוחי הרכב וזו תידון במסגרת הבקשה המתוארת בסעיף (13) לעיל, ותיוותר לעניין ביטוח הדירה בלבד. התובעים הגישו ערעור לבית המשפט העליון על החלטה זו. במאי 2022 נמחק הערעור בהמלצת בית המשפט.	התובעים מעריכים את הנזק הנטען כנגד כלל ביטוח בגין תקופה של חודש, החל מיום 19 במרס 2020 בסכום של כ-76 מיליוני ש"ח, ולכל המשיבות יחדיו בסכום של כ-886 מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
א.2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
15.	4/2020	כלל ביטוח ו-4 חברות ביטוח נוספות	לטענת התובעים, הנתבעות מספקות, כביכול, ללקוחותיהם שמשות חלופיות שאינן מקוריות ואינן נושאות תו תקן, וזאת בניגוד להתחייבויותיהם כלפי לקוחותיהם בהסכמים עימם.	פיצוי כספי לכל הלקוחות אשר בכלי הרכב שלהם הותקנה שמשה חליפית, שיאפשר להם להחליף את השמשה שהותקנה בכלי הרכב שלהם בשמשה מקורית; פיצוי כספי בסך 500 ש"ח לכל לקוח שכזה בגין הטרחה הכרוכה בביצוע ההחלפה; השבה לכל קבוצת הלקוחות שאחזו ואוחזים בפוליסה הכוללת כיסוי לשבר שמשות – של שווי החיסכון שחסכו המשיבות במסגרת ההתקשרות שלהם עם מתקיני השמשות, שהורשו להתקין שמשות חליפיות שאינן נושאות תו תקן ואינן מקוריות.	כל לקוח של הנתבעות, שאחז או אוחז בכתב כיסוי, בו קיימת התחייבות של כל אחת מהן לספק ללקוח שמשה חליפית נושאת תו תקן או שמשה מקורית וכן כל לקוח של הנתבעות, שאחז או אוחז בכתב כיסוי, בו קיימת התחייבות של כל אחת מהן לספק ללקוח שמשה חליפית נושאת תו תקן, או שמשה מקורית, אשר השמשה שסופקה לו אינה נושאת תו תקן וגם אינה מקורית.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובעים לא מכמתים את הנזק הכולל הנתבע עבור כלל חברי הקבוצות אותן הם מבקשים לייצג, אך הם מעריכים כי הוא עולה במידה ניכרת על סך של 2.5 מיליוני ש"ח.
16.	7/2020	כלל ביטוח ו-4 חברות ביטוח נוספות	לטענת התובעים, הנתבעות אינן מפחיתות, לכאורה, את פרמיות הביטוח למבוטחים שנקבעו להם החרגות בגין מצב רפואי קיים, על אף שההחרגות מפחיתות, על פי הנטען, את הסיכון הביטוחי ביחס לסיכון בפוליסות ביטוח של מבוטחים שלא נקבעו להם החרגות דומות.	פיצוי/השבה של כל הסכומים שנגבו ביתר מהמבוטחים הנכללים בקבוצה, לפי הטענה, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כדין וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן.	כל מי שבטוח במהלך התקופה שתחילתה 7 שנים קודם ליום הגשת התובענה זו וסיומה ביום אישורה של התובענה כייצוגית, על ידי אחת או יותר מהנתבעות, בפוליסת ביטוח מסוג נכות, סיעוד, חיים, אובדן כושר עבודה, תאונות אישיות, בריאות (לרבות מחלות קשות, ניתוחים בארץ או בחו"ל, השתלות בארץ או בחו"ל, תרופות, טיפולים אמבולטוריים או כל כיסוי רפואי אחר) שקיימת בה החרגה בפוליסה. לעניין זה "החרגה" - תניה בפוליסה הקובעת שאירוע/פגיעה/מחלה או כל סיכון שהתממש אשר נבעו ו/או היו קשורים למצב רפואי קיים של המבוטח ביום רכישת הפוליסה אינם מכוסים על פי הפוליסה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובעים מעריכים כי סך הנזק הכולל של חברי הקבוצה ביחס לכלל הנתבעות הינו בסך של 1.9 מיליארדי ש"ח, כאשר הם מציינים כי חלקה של כל אחת מהנתבעות הוא בהתאם לפלח השוק של תחום ביטוחי הבריאות והחיים לפי פרסומי הממונה על שוק ההון.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
17.	7/2020	כלל ביטוח	לטענת התובע כלל ביטוח מיישמת שלא כדין חריג בפוליסה הקובע כי מקום בו למבוטח היה מום רפואי שאובחן ותועד ב- 12 החודשים הראשונים לחייו יישללו ממנו תגמולי הביטוח הסיעודי (להלן: "סעיף ההחרגה"). לטענת התובעים, כלל ביטוח דוחה תביעות לתגמולי ביטוח סיעודי גם במקרים בהם המום לא אובחן ולא תועד וכן טוענים כי לא היה מקום לכלול מלכתחילה את סעיף ההחרגה בפוליסה.	סעד הצהרתי הקובע כי סעיף ההחרגה בטל ולחלופין סעד הצהרתי הקובע כי פרשנות כלל ביטוח להוראת סעיף ההחרגה, לפיה ניתן מכוח הסעיף להחריג את זכאותם לקיצבה גם של קטינים שלא אובחנו באבחנה ברטם מלאו להם 12 חודשים, בטלה. בנוסף, סעד הדרוש פיצוי כספי בגין מלוא הנזקים הממוניים והלא ממוניים בתוספת ריבית והצמדה כדין.	כל המבוטחים בביטוחים הסיעודיים של כלל ביטוח אשר מתקיימים בהם התנאים לקבלת גמלת ביטוח סיעודי, ואשר נדחו על יסוד סעיף החרגה בשל מום מולד או מחלה מלידה או מחלה שאובחנה בשנת החיים הראשונה; ובתוכה: קבוצה א' – מי שאירע להם אירוע ביטוח ותביעתם נדחתה על יסוד הנימוק שהתקיימו בשנת חייהם הראשונה תסמינים שיכולים היו להביא לאבחון מתועד ב- 12 החודשים הראשונים לחייהם וכן כל מי שהיו זכאים לקבלת הקיצבה אך נוכח המדיניות האמורה של כלל ביטוח לא פנו בדרישה לקבלה; קבוצה ב' – מי שאירע להם אירוע ביטוח ותביעתם נדחתה בשל קיומה של אבחנה רפואית מתועדת ב-12 החודשים הראשונים לחייהם וכן כל מי שהיו זכאים לקבלת הקיצבה אך נוכח קיומה של אבחנה כאמור לא פנו בדרישה לקבלתה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש מאי 2022 הורה בית המשפט לממונה להודיע, בין היתר, האם סעיף ההחרגה קיבל את אישורו.	התובעים אינם נוקבים בסכום הנזק הכולל של חברי הקבוצה אך מעריכים אותו בסכום העולה על 2.5 מיליוני ש"ח.
18.	9/2020	כלל ביטוח	לטענת התובעת, כלל ביטוח אינה פועלת בהתאם להתחייבויותיה ונוהגת להשיב למבוטחיה סכום הנמוך משמעותית מהסכום אשר התחייבה לו במסגרת יישום של "סעיף בונוס היעדר תביעות", בפוליסות בריאות שנמכרו על ידי כלל ביטוח בעבר, אשר מקנה למבוטח זכות להחזר של חלק מדמי הביטוח ששילם במקרה של היעדר תביעות במשך תקופה שנקבעה בפוליסה.	הסעד לו התובעת עותרת, בין היתר, לחייב את כלל ביטוח לפצות את כל אחד מחברי הקבוצה הזכאים לבונוס היעדר תביעות בגין החלק היחסי של דמי הביטוח, שלא הוחזר להם בצירוף ריבית והצמדה.	כל מבטחי כלל ביטוח בריאות פרטי וקבוצתי, בכלל פוליסות הבריאות ובכללן ביטוח אחריות מורחבת וביטוח אחריות מלאה ובשינויי שמות הפוליסות לאורך השנים, הכוללות סעיף 'בונוס היעדר תביעות', אשר לא תבעו ו/או נמנעו מלתבוע פיצוי במשך 3 שנים או כל תקופה אחרת על-פי הפוליסה, והיו זכאים להשבה של 10% מדמי הביטוח ששולמו או אחוז השבה אחר על פי תנאי הפוליסה וקיבלו סכום הנמוך מהסכום המגיע להם על פי תנאי הפוליסה, במהלך תקופת התובענה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. הנזק לחברי הקבוצה כולה מוערך על ידי התובעת בסכום כולל של 33,575,080 ש"ח בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה.	

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
19.	9/2020	כלל ביטוח וחברת ביטוח נוספת	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות פעלו בניגוד להוראותיהן של פוליסות מחלות קשות, ובאופן ספציפי לא נהגו בהתאם לתנאי הפוליסה הקובעת כי לאחר שאירע מקרה ביטוח ראשון ובמידה והמבוטח ימשיך להיות מבוטח בפוליסת הביטוח, סכום הביטוח וסכום הפרמיה החודשית יופחתו בשיעור של 50%.	הסעד לו עותרים התובעים הינו פיצוי חברי הקבוצה בגין נזקי העבר וכן סעד הצהרתי וצו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן. בשם אחר, שאירע להם אירוע ביטוחי ראשון כאשר לאחריו נגבתה מהם פרמיה גבוהה יותר מהמוסכם בניגוד לתנאי פוליסת הביטוח וזאת במהלך 7 השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובעים מעריכים כי סך הנזק הכולל של חברי הקבוצה ביחס לכלל ביטוח הינו בסך של 16,800,000 ש"ח.	
20.	4/2021	כלל ביטוח ו-14 חברות נוספות	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות מפרות את הוראות הדין בכך שהן מעבירות מידע פרטי אישי וסודי של לקוחותיהם, ללא הסכמת הלקוחות, לצדדים שלישיים (ובפרט לחברת גוגל ולשירות הפרסומות שלה) תוך פגיעה בזכות הלקוחות לפרטיות ובחובות המוטלות עליהן על פי דין.	הסעדים העיקריים להם עותרים התובעים הינם, להורות לנתבעות: לחדול מהעברת מידע על לקוחותיהן לצדדים שלישיים, לפעול בהתאם לדין לשמירה והגנה על פרטיות הלקוחות; לגלות את כל המסמכים המצויים בידיהן ואשר יסייעו לחקר האמת ולפצות בגין נזק ממוני ולא ממוני שנגרם לתובעים.	כל לקוחות הנתבעות, אשר עשו שימוש בשירותים הדיגיטליים באתרי האינטרנט וביישומונים שמפעילות הנתבעות במהלך שבע השנים שקדמו להגשת התביעה ואשר מידע פרטי ו/או אישי ו/או סודי אודותיהם עבר לצד שלישי.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובעים מעריכים את הנזק המצרפי של כל חברי הקבוצה בסכומים המגיעים כדי מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
21.	7/2021	כלל ביטוח ו-6 חברות נוספות	עניינה של התובענה בטענה שבעת קבלת גמלא מפוליסה משתתפת ברווחי השקעות שהונפקה בין השנים 1991 ל- 2004 מנכות הנתבעות מהתשואה החודשית, שנצברת בגין יתרת ערך הפדיון, ריבית שנתית בשיעור של 2.5% (או בכל שיעור אחר), וזאת ללא עיגון חוזי בתנאי הפוליסה ובניגוד לדין.	הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התובענה הינם צו הצהרתי לפיו ניכוי הריבית מהתשואה החודשית מהווה הפרת הפוליסות ולחילופין סעד הצהרתי לפיו מדובר בתנאי מקפח בחוזה אחיד ובקשה להורות על בטלותו, להורות על השבת הסכומים שנוכו מהגמלא החודשית של חברי הקבוצה, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, החל בשבע שנים שקדמו למועד הגשת התובענה ועד להכרעה הסופית בה וכן להורות לנתבעות לחדול מניכוי הריבית מהתשואה החודשית.	מבוטחי הנתבעות, אשר רכשו מהנתבעות פוליסת ביטוח חיים הכוללת צבירת חיסכון משתתפת ברווחי השקעות, שהונפקה בין השנים 1991 ל- 2004, ואשר נוכתה ו/או תנוכה להם ריבית ששיעורה לא צויין בפוליסה על סמך ההוראה בפוליסה לפיה סכום הגמלא החודשית ישתנה "מדי חודש בחודשו על פי תוצאותיהן של ההשקעות בניכוי הריבית על פיה חושב סכום הגמלא החודשית וההוראות המתאימות לעניין זה בתוכנית הביטוח" ו/או כל הוראה דומה אחרת.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובעים מעריכים את הנזק המצרפי של כל חברי הקבוצה בסכום העולה (בהרבה) על 2.5 מיליוני ש"ח.
22.	10/2021	כלל ביטוח וחברה נוספת	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות דוחות, שלא כדין, תביעות ביטוח של ילדים עם צרכים מיוחדים, במסגרת פוליסת ביטוח סיעודי, על אף שהם עונים, לטענת התובעים, על הגדרת מקרה הביטוח מכוח "תשישות נפש" על פי תנאי הפוליסה, וזאת מבלי שבוצעה בדיקה האם מצבם תואם להגדרה זו.	הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התובענה הינם פיצוי הקבוצה במלוא הנזקים שנגרמו להם וחיוב הנתבעות לקיים את הסכמי הביטוח.	כל מבוטחי הנתבעות עד גיל 21 (או יורשיהם), עם צרכים מיוחדים, המבוטחים בביטוח סיעודי שנמכר על ידי מי מהנתבעות והסובלים מ"תשישות נפש" ולא קבלו מן הנתבעות הכרה בגין היותם "תשושי נפש" ואת זכויותיהם על פי הפוליסה בגין תקופת העבר ובגין העתיד.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובעים מעריכים את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה נגד שתי הנתבעות ביחד בסך כולל של כ- 2.97 מיליארדי ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
א.2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
23.	12/2021	כלל החזקות כלל ביטוח כלל פנסיה וגמל תל אביב-יפו	עניינה של התובענה בטענה לנזק נטען, שנגרם לעמיתים בקופות הגמל, בקרנות הפנסיה, בביטוחי החיים ובפוליסות חיסכון שמנוהלות על ידי חברות הקבוצה, נוכח החלטת המשיבים למכור את מניות חברת אלרוב נדל"ן ומלונאות בע"מ ("אלרוב") שהוחזקו על ידי חברות הקבוצה, במסגרת השקעות כספי המבוטחים והעמיתים, לחברת ישראל-קנדה (ט.ר.) בע"מ ("ישראל קנדה"), וזאת בשל סכסוך של חלק מן המשיבים עם בעל השליטה באלרוב ועל אף שבמועד חתימת ההסכם הייתה בידי חברות הקבוצה הצעה ממר אלפרד אקירוב לרכישת מניות אלרוב במחיר העולה לפחות ב-33% על המחיר ששילמה ישראל קנדה עבור מניות אלרוב.	הסעד לו עותר התובע הינו פיצוי בגין נזק כספי, המשקף לטענתו את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה.	הקבוצה אותה מבקש המבקש לייצג הינה כל מי שהיה עמית בקופות הגמל, קרנות הפנסיה, ביטוחי החיים ופוליסות החיסכון שמנוהלות על ידי חברות הקבוצה, שהחזיקו במניות אלרוב ביום 18 במרס 2021.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובע מעריך את הנזק המצרפי של כל חברי הקבוצה בסכום של כ-134 מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
.24	04/2022	כלל ביטוח	עניינה של התובענה בטענה כי כלל ביטוח ממשיכה לגבות פרמיה ממבוטח גם לאחר שהודיע על ביטול הפוליסה, הואיל והביטול נכנס לתוקף רק ב – 1 לחודש הקלנדרי העוקב ליום קבלת ההודעה אצל כלל ביטוח, זאת חלף מועד כניסת הביטול לתוקף תוך 3 ימים ממועד מסירת הודעת הביטול על ידי המבוטח, כנדרש בהתאם להסדר התחיקתי. כן נטען להעדר גילוי נאות למבוטח בדבר ההסדר במקרה של ביטול הפוליסה על ידי המבוטח טרם רכישת הפוליסה.	הסעדים העיקריים הנתבעים הינם סעד הצהרתי, לפיו הודעת ביטול של מבוטח תיכנס לתוקף תוך 3 ימים ממועד מסירתה, וסעד כספי של השבת כל הפרמיות שנגבו מהמבוטחים בשל התקופה שתחילתה מהיום הרביעי לאחר מסירת הודעת הביטול ופיצוי בשיעור של 50% מגובה הפרמיה החודשית הממוצעת לחברי הקבוצה שדחו את הודעת הביטול שלהם עקב הוראת הפוליסה, והכל בתוספת הפרשי הצמדה וריבית. לחילופין, סעדים הצהרתיים / כספיים אחרים.	הקבוצה אותה מבקש המבקש לייצג הינה: (א) כל המבוטחים אשר הודיעו לכלל ביטוח על ביטול הפוליסה וכלל ביטוח לא ביטלה את הפוליסה שלהם תוך 3 ימים מיום מסירת הודעת הביטול(ב) כל המבוטחים שהודיעו לכלל ביטוח על ביטול הפוליסה ושבהודעת הביטול נפל ליקוי כלשהו וכלל ביטוח לא הודיעה למבוטחים על הליקוי תוך 3 ימי עסקים ממועד מסירת הודעת הביטול; (ג) כל המבוטחים שביקשו לבטל את הפוליסה במועד כלשהו בחודש קלנדרי הקודם ל – 3 ימים לפני תום החודש הקלנדרי ודחו את שליחת הודעת הביטול בשל ההסדר החוזי לפיו הביטול יכנס לתוקף החל מ – 1 לחודש הקלנדרי העוקב למועד קבלת הודעת הביטול בכלל ביטוח.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. התובע מעריך את הנזק המצרפי של כל חברי הקבוצה בסכום של מיליוני שקלים רבים.	

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
25.	05/2022	כלל ביטוח	עניינה של התובענה בטענה כי בפוליסות ביטוח ניתוחים בישראל הכוללות פיצוי בגין ביצוע ניתוח שלא במימונה של כלל ביטוח, נמנעת כלל ביטוח מלפצות את המבוטחים בגין עלות השתלים והאביזרים ששימשו לביצוע הניתוח וכן נמנעת מלשפות את המבוטחים בגין סכומים המשולמים על ידם בהשתתפות עצמית.	הסעדים העיקריים הנתבעים הינם פסק דין המחייב את כלל ביטוח לכלול מעתה והלאה בתחשיב הפיצוי המגיע לחברי הקבוצה גם את עלות השתל ו/או אביזר ומחייב אותה לשפות את חברי הקבוצה בגין סכומי ההשתתפות המשולמים על ידם בקשר עם הניתוחים השונים ולערוך את תחשיב הפיצוי בהתאמה וכן פסק דין המחייב את כלל ביטוח לשלם לכל אחד מחברי תת הקבוצה לעניין הסעדים הכספיים פיצוי בשיעור 50% (או שיעור אחר) מעלות השתל לכלל ביטוח ו/או את סכום ההשתתפות העצמית ששילם חבר הקבוצה בגין ניתוח שעבר, והכל בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כדין.	הקבוצה אותה מבקש המבקש לייצג, לעניין הסדרה עתידית, הינה: כל מבוטחי כלל ביטוח הזכאים לפיצוי בשיעור מחצית (או סכום אחר) מהסכום הנחסך לכלל ביטוח במקרה של ביצוע הניתוח שלא במימונה או לפיצוי הנגזר מעלות הניתוח לקופת החולים בבית חולים פרטי.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובע מעריך כי הנזק המצרפי שנגרם לחברי הקבוצה מוערך בלמעלה מ-2.5 מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
26.	07/2022	כלל ביטוח	עניינה של התובענה בטענה כי כלל ביטוח דוחה תביעות מבוטחים בפוליסות ביטוח בריאות פרטי ששווקו על ידה עד לחודש פברואר 2016, הכללות רובד ביטוח בסיסי, בנימוק שמדובר ב'ניתוח מניעתי' שאינו עונה על הגדרת המונח 'ניתוח' בפוליסה (להלן: "הפוליסות ברובד הבסיסי"); וכן בטענה כי כלל ביטוח שיווקה, כנגד פרמיות מוגדלות, פוליסות המרחיבות כביכול את הכיסוי לעומת הפוליסות ברובד הבסיסי, וכוללות כיסוי בגין ניתוחים מניעתיים, בעוד שרכיב זה כבר מכוסה בפוליסות ברובד הבסיסי.	הסעדים העיקריים הנתבעים, הינם הצהרה כי בהתאם לפוליסות ביטוח הבריאות של כלל ביטוח, בהן 'ניתוח' מוגדר כ"מקרה ביטוח", נכלל כל ניתוח שיש צורך רפואי לבצעו, ובכלל זה גם ניתוח מניעתי – שנועד למנוע מחלה, פגם או עיוות אצל המבוטח ו/או את השפעתם המזיקה של כל אלה; הצהרה כי דחיית תביעות מבוטחים לכיסוי בגין ניתוח מניעתי מכוח פוליסת ביטוח הבריאות ברובד הבסיסי, מהווה הפרה של חוזה הביטוח וצו המחייב את כלל ביטוח לפנות אל המבוטחים בפוליסות ביטוח ברובד הבסיסי ולעדכנם כי ניתוחים מניעתיים נכללים במסגרת הכיסוי הביטוחי שבפוליסה.	הקבוצה הראשונה אותה מבקש המבקש לייצג הינה כל אדם שהתקשר בחוזה ביטוח בריאות עם כלל, הכולל כיסוי ביטוחי בגין 'ניתוח', ותביעתו לביצוע ניתוח נדחתה ו/או תדחה מן הטעם שמדובר ב'ניתוח מניעתי' שלא מכוסה בפוליסה עד למתן הכרעה סופית וחלוטה בתובענה הייצוגית.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובע מעריך כי הנזק המצרפי שנגרם לחברי הקבוצה מוערך בלמעלה מ-2.5 מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
27.	07/2022	כלל ביטוח וחברה נוספת	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות נוהגות לדחות תביעות מבוטחים בפוליסות ביטוח בריאות הכוללות נספח תרופות בגין עלויות קנאביס רפואי בנימוק שקנאביס רפואי אינו עונה על הגדרת תרופה בפוליסות, וזאת הגם, שלשיטת התובעות, קנאביס רפואי נכלל בהגדרת תרופה בפוליסות.	הסעדים העיקריים המתבקשים הינם להורות על דרכים להוכחת נזקם של יחידים הקבוצה, לפסוק לטובתם פיצוי אישי או פיצוי לטובת הציבור ולהורות לנתבעות לפנות באופן יזום לכל מבוטחיהם ב - 7 השנים שקדמו להגשת הבקשה ולהזמינם לדרוש את השיפוי המגיע להם.	הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג, הינה כל המבוטחים בפוליסה לביטוח תרופות אצל הנתבעות, אשר לא קבלו שיפוי בגין עלות התרופה/הוצאות במקרים של רכישת קנאביס רפואי לפי מרשם במהלך 7 השנים האחרונות .	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. יצוין כי תביעה בטענות ועילות דומות הוגשה נגד כלל ביטוח בהליך מאוחר (סעיף 28 להלן).	התובעים מעריכים כי הנזק המצרפי שנגרם לחברי הקבוצה מוערך בלמעלה מ-3 מיליני ש"ח.
28.	09/2022	כלל ביטוח ושתי חברות נוספות	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות מסרבות לממן את הוצאות המבוטחים לרכישת קנאביס רפואי, וזאת, לטענת התובעים, בניגוד להוראות ביטוח לכיסוי תרופות שאינן כלולות בסל הבריאות (להלן: "הפוליסות") ולעובדה שהקנאביס הרפואי מוכר לשימוש בהתוויה רפואית במדינות המערב.	הסעדים העיקריים המתבקשים הינם בין היתר סעד הצהרתי כי על הנתבעות להשיב למבוטחים בפוליסות הוצאות בגין רכישת קנאביס רפואי; להורות לנתבעות לפנות לכלל מבוטחיהן הזכאים בשנים האחרונות ולהזמינם באופן אקטיבי לדרוש את השיפוי המגיע להם; וכן לחייב את הנתבעות להשיב לכלל חברי הקבוצה את שווי הפגיעה הכלכלית שנוצרה עקב הפגמים בהתנהלותן ועקב הפרת החוזה הביטוחי.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. יצוין כי תביעה בטענות ועילות דומות הוגשה נגד כלל ביטוח בהליך קודם (סעיף 27 לעיל).	התובעים מעריכים את סכום התביעה הכולל לכלל חברי הקבוצה בסך של כ- 30 מיליון ש"ח.	

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
29.	08/2022	כלל ביטוח	עניינה של התובענה בטענה כי כלל ביטוח ממשיכה לגבות ממבוטחים בפוליסות מסוג "מיטב" ו/או כל פוליסה אחרת הכוללת רכיב ריסק (להלן: "פוליסה עם רכיב ריסק") פרמיות בגין רכיב הריסק לאחר תום תקופת הביטוח, וזאת ללא קבלת אישור מהמבוטחים ומבלי שיידעה את המבוטחים מראש בדבר גובה הפרמיות שבדעתה לגבות לאחר גמר הביטוח בפוליסה ו/או יידעה את המבוטחים בדבר גובה הפרמיות והאריכה את מועד סיום הריסק בפוליסה, תוך פגיעה ממשית בחסכון המצטבר ובתשואה בגין החיסכון.	הסעדים העיקריים המתבקשים הינם השבת פרמיות הביטוח ששולמו ביתר, פיצוי בגין הפסדי ריביות ותשואות אותן יכלו המבוטחים לקבל אם כספים אלה היו מופנים לרכיב החיסכון וכן סעד הצהרתי המחייב את כלל ביטוח לפנות למבוטח בכל פוליסה ו/או כיסוי ביטוחי שמסתיים, על מנת לבחון את הארכת הכיסוי הביטוחי תוך הצגת טבלת פרמיות מלאה עבור הכיסוי הביטוחי.	הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג, הינה כל אדם ו/או אישיות משפטית אחרת, אשר היה בעלים ו/או מבוטח בפוליסה עם רכיב ריסק ואשר בתאריך תום תקופת הביטוח המשיכה כלל ביטוח לגבות ממנו פרמיות ללא קבלת אישור ומבלי שיידעה אותו מראש בדבר גובה הפרמיות שבדעתה לגבות לאחר תאריך גמר הביטוח בפוליסה ו/או יידעה אותו בדבר גובה הפרמיות והאריכה את מועד סיום הריסק בפוליסה תוך פגיעה ממשית בחיסכון המצטבר ובתשואה בגין החיסכון, וזאת ב – 7 השנים שקדמו להגשת התובענה ועד למועד הגשת התובענה.	התובעים מעריכים כי הנזק המצרפי שנגרם לחברי הקבוצה עומד על למעלה מ – 2.5 מיליון ש"ח.	

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
א.2. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
30.	10/2022	כלל ביטוח	עניינה של התובענה בטענה כי כלל ביטוח נוקטת במדיניות של חידוש אוטומטי של פוליסות ביטוח תוך העלאת דמי הביטוח משנה לשנה, ללא קבלת הסכמת המבוטח לכך.	הסעדים המתבקשים הינם, בין היתר, ליתן צו הצהרתי ולפיו כלל ביטוח פעלה בניגוד לדין, להורות לכלל להימנע מחידוש אוטומטי של הפוליסות ו/או תוך הרעת תנאים, ולפצות את חברי הקבוצה בגין נזקיהם בתוספת ריבית והצמדה.	הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל לקוחות המשיבה, אשר המשיבה האריכה להם את פוליסת ביטוח הדירה ללא קבלת הסכמתם ו/או כל לקוחות המשיבה אשר חויבו בדמי ביטוח בגין פוליסה לביטוח דירה ללא קבלת הסכמתם (ובכללם לקוחות כלל אשר דמי הביטוח הועלו להם ללא קבלת הסכמתם בעת חידוש הפוליסה), בתקופה החל מ- 7 שנים לפני הגשת התובענה ועד היום.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובעים מעריכים כי הנזק המצרפי שנגרם לחברי הקבוצה עומד על למעלה מ - 3 מיליון ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

3א. תובענות ייצוגיות מהותיות תובענות מהותיות ובקשות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות אשר הסתיימו במהלך תקופת הדוח ועד לחתימתו¹⁰ 11

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	כסום התביעה
1.	4/2010	כלל ביטוח וחברות ביטוח נוספות	לטענת התובעים, במקרה של הפסקת הביטוח במהלך החודש, לאחר שפרמיית הביטוח בגין חודש זה נגבתה על ידי הנתבעות מראש, הנתבעות נמנעות מלהחזיר למבוטחים את החלק היחסי העודף של פרמיית הביטוח בגין אותו חודש, או לחילופין הן משיבות את פרמיית הביטוח בערכים נומינליים בלבד.	החזר סכומי הפרמיות העודפות שנגבו מאת חברי הקבוצה שלא כדין ו/או החזר של הפרשי שיערוך שלא כדין. בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כדין, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את הדרך בה הן נוהגות.	כל מי שהוא ו/או היה מבוטח של אחת או יותר מן הנתבעות בפוליסת ביטוח כלשהי, למעט פוליסת ביטוח רכוש, או יורשו של מבוטח כזה ופוליסת הביטוח הופסקה מסיבה כלשהי, בין אם עקב ביטולה על ידי המבוטח ובין אם עקב קרות מקרה הביטוח.	בחודש יוני 2015 התקבלה החלטת בית המשפט לדחות את בקשת האישור כנגד כל הנתבעות ביחס לעיקר הטענות וביניהן: (א) כי יש לבצע החזר פרמיה יחסי במקרה של קרות מקרה הביטוח; (ב) כי יש לבצע החזר פרמיה יחסי במקרה של ביטול הפוליסה, כאשר נוסח הפוליסה אינו מתנה על סעיף 10 לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, כנוסחו, בתקופה הרלבנטית לתביעה (ג) כי יש להצמיד את דמי הביטוח המושבים רק למדד חיובי ולא שלילי; (ד) כי יש להשיב את דמי הביטוח בצירוף ריבית מיוחדת; בנוסף נדחתה כנגד כלל ביטוח בלבד, בקשת האישור ביחס לטענה לאי-תשלום דמי ביטוח יחסיים בפוליסות ביטוח בהן יש התניה על סעיף 10 לחוק חוזה ביטוח ואשר נקבע בהן כי ביטול פוליסה יכנס לתוקף באופן מיידי, וזאת בהיעדר תשתית ראייתית (להלן: "טענת ההחזר היחסי"). הבקשה לאישור התביעה כייצוגית התקבלה כנגד כל הנתבעות, ביחס לכל מי שהוא או שהיה מבוטח בפוליסת ביטוח, למעט פוליסת ביטוח רכוש, אשר ביטל חוזה ביטוח, או אשר פוליסת הביטוח שלו התבטלה עקב קרות מקרה הביטוח, מחודש אפריל 2003 ועד ליום 14 במרס 2012, ואשר ניגבו ממנו דמי ביטוח בגין החודשים שלאחר חודש הביטול, והוחזרו לו בערכם הנומינלי ללא הפרשי הצמדה וריבית על פי חוק חוזה ביטוח (להלן: "טענת ההחזר הנומינלי"). בחודש ספטמבר 2016 הוגש לבית המשפט המחוזי הסדר פשרה ("הסדר הפשרה"), אשר בהתאם לו מתחייבות הנתבעות לתרום למטרות ציבוריות סכומים שנגבו ביתר מכווח טענת ההחזר היחסי וסכומים נוספים מכווח טענת ההחזר הנומינלי, וזאת בשיעורים חלקיים שנקבעו בהסכם הפשרה ובהתאם לקביעתו של בודק אשר ימונה על ידי בית משפט במסגרת הסכם הפשרה. בחודש פברואר 2017 ובחודש מרס 2017 התקבלו עמדות מאת המועצה לצרכנות והיועץ המשפטי לממשלה ("צדדים נוספים"), בהתאמה, אשר אינם מתנגדים להסדר הפשרה בכללותו אלא מציעים תיקונים בהסדר הפשרה, בין היתר ביחס לאופן ביצוע ההחזר הכספי לקבוצה וביחס לסוג הפוליסות שההסדר יחול לגביהן. בחודש יוני 2017 מינה בית המשפט בודק בתיק לבחינת הסדר הפשרה. במהלך שנת 2021 הוגשה לבית המשפט עמדת הבודק ביחס לכלל ביטוח, וכן הוגשו עמדות הצדדים לתיק ועמדת היועץ המשפטי לממשלה. בחודש יולי 2022 הגישו הצדדים לבית המשפט הסדר פשרה מתוקן ובחודש ספטמבר 2022 אישר בית המשפט את הסדר הפשרה המתוקן ונתן לו תוקף של פסק דין.	הסכום הנתבע על ידי כל התובעים כנגד הנתבעות בתובענה הוא 225 מיליוני ש"ח, ביחס לתקופה של עשר שנים. התובעים אינם מציינים מהו הסכום הנתבע מכלל ביטוח בלבד אם התובענה תאושר כייצוגית.

¹⁰ האמור כולל תיאור תביעות שהסתיימו בשנת הדוח ולא דווחו בדוחות הכספיים לשנת 2021 וכן מתייחס לתביעות שבהם התקבלה החלטה לסלק את התביעה, או שהתקבל פסק דין, לרבות פסק דין המאשר הסדר פשרה. האמור אינו מתייחס למעקב אחר ביצוע יישום הסדרים (לרבות שינויים אשר יכול ויחולו במסגרת יישום הסדרים ו/או הליכי בדיקתם) שנקבעו במסגרת ההחלטות הנ"ל ואשר יכול ואלה ימשכו על פני זמן ואף לא ניתן בהכרח להעריך את מלוא תוצאותיהם מראש. ¹¹ לא כולל תביעות שהסתיימו בשנת הדוח, אך הדיווח על סימון ניתן במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2021.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
3א. תובענות ייצוגיות מהותיות, תובענות מהותיות ובקשות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות אשר הסתיימו במהלך תקופת הדוח ועד לחתימתו

מס'ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
2.	9/2015	כלל פנסיה וגמל וכן כנגד ארבע חברות נוספות שהינן מנהלות של קרנות פנסיה	לטענת התובעים, עמיתים בקרנות הפנסיה שבניהול הנתבעות, מנגנון תגמול סוכנים ומתוכים בעמלות, בשיעור מתוך דמי הניהול הנגבים מהעמיתים, כפי שהיה נהוג אצל הנתבעות, מהווה הפרה של חובת הנאמנות כלפי העמיתים בקופות הגמל שבניהול הנתבעות, ומביא לגביית דמי ניהול גבוהים מהראוי על ידי הנתבעות.	לחייב את הנתבעות לשנות את מנגנון תגמול הסוכנים ולהשיב לעמיתים את דמי הניהול שנגבו ביתר.	עמיתי קופות גמל שבניהול הנתבעות, שנגבו מהם דמי ניהול תוך מתן עמלה לסוכנים הנגזרת מגובה דמי הניהול.	בחודש נובמבר 2022 ניתן פסק דינו של בית המשפט המחוזי, במסגרתו נדחתה בקשת האישור.	התובעים מעריכים את הנזק לכלל חברי הקבוצה בסכום של כ-2 מיליארדי ש"ח, המשקף נזק בשיעור של כ-300 מיליוני ש"ח לשנה מאז שנת 2008.
3.	2/2016	כלל פנסיה וגמל וארבע חברות מנהלות של קרנות פנסיה	לטענת התובעת, עמותה הטוענת כי מטרתה לפעול עבור אוכלוסיות חלשות ואנשים בעלי צרכים מיוחדים, הנתבעות גובות ממקבלי קיצבאות נכות ושאיירים דמי ניהול בשיעור המירבי המותר על פי דין, תוך ניצול העובדה שאינם רשאים לנייד את כספיהם לקרן אחרת.	לחייב את הנתבעות להשיב לכל אחד ממקבלי קיצבאות הנכות ו/או השאיירים את כל דמי הניהול שנגבו ו/או שייגבו מהם שלא כדין, בצירוף ריבית והצמדה, או לחילופין – להשיב לקרן הפנסיה את דמי הניהול שנגבו ו/או שייגבו שלא כדין ממקבלי קיצבאות הנכות ו/או השאיירים ולבצע חלוקה צודקת והוגנת של הכספים.	כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת נכות וכן כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת שאירים וכן כל מי שהוא עמית בקרן פנסיה המנוהלת על ידי הנתבעות והוא ניזוק כתוצאה מגביית דמי הניהול בקשר עם קיצבאות הנכות והשאיירים.	בחודש ספטמבר 2022 ניתן פסק דין של בית המשפט, במסגרתו נדחתה בקשת האישור.	סכום התביעה הייצוגית לא כומת במסגרת כתב התביעה, אולם, בהתאם לחוות דעת אקטוארית שצורפה לבקשה, הועמד הנזק שנגרם לחברי הקבוצה, על בסיס אומדן ראשוני, על סך של כ-1 מיליארדי ש"ח, כנגד כלל הנתבעות.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

3א. תובענות ייצוגיות מהותיות, תובענות מהותיות ובקשות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות אשר הסתיימו במהלך תקופת הדוח ועד לחתימתו

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
4.	4/2017	תמורה סוכנות ביטוח (1987) בע"מ (להלן: "תמורה"), חברה נכדה של החברה, שהינה סוכנות ביטוח המנהלת הסדרים פנסיוניים, וכן כנגד שלוש סוכנויות ביטוח נוספות.	לטענת התובעים, הנתבעות סיפקו שירותים לעניין הסדרת ההפרשות הסוציאליות/פנסיוניות הן למעסיקים והן לעובדיהם, אולם גבו את התמורה מהעובדים בלבד בלא ידיעתם או הסכמתם, ובניגוד לחובות החלות עליהן מכוח הדין.	לחייב את הנתבעות לפצות את חברי הקבוצה על הנזקים שנגרמו להם (כל אחת את חברי הקבוצה הרלוונטיים לה), או לחילופין ליתן כל סעד אחר לטובת הקבוצה.	כל מי שנמנה על מצבת לקוחות הנתבעות בזמן שהנתבעות סיפקו למעסיקו שירותי ניהול הסדר פנסיוני, במשך תקופה שתחילתה שבע שנים קודם למועד הגשת הבקשה החדשה ועד למועד בו החל המעסיק לשאת מאמצעיו בעלויות תפעול ההסדר הפנסיוני של העובד.	בחודש אוגוסט 2020 ניתן פסק דינו של בית הדין האזורי לעבודה במסגרתו נדחתה הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש אוקטובר 2020 הגישו המבקשים בבקשת האישור ערעור על פסק הדין האמור. בחודש יוני 2021 הוגשה לבית המשפט עמדת רשות שוק ההון ביטוח וחסכון, התומכת ככלל בעמדת הנתבעות. בחודש ספטמבר 2022 ניתן פסק דין של בית הדין, הדוחה את הערעור.	סכום התביעה בגין הנזק שנגרם לכל חברי הקבוצה, הינו בסך כולל של כ-357 מיליוני ש"ח כנגד כלל הנתבעות, ומתוך סכום זה כ-88 מיליוני ש"ח יוחסו לתמורה.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א4. להלן פרטים בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שאינן מהותיות או שטרם הוגשו ולהוצאות נוספות

1. בנוסף לתובענות הייצוגיות המהותיות, המתוארות בסעיף (א)(א1), לבקשות התלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות, המתוארות בסעיף (א)(א2) ולבקשות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות שסולקו במהלך תקופת הדוח, המתוארות בסעיף (א)(א3), תלויות ועומדות כנגד החברה ו/או חברות בנות שלה בקשות לאישורן כתביעות ייצוגיות אשר להערכת החברה הן אינן מהותיות¹² ולפיכך לא נכלל לגביהן תיאור מפורט בדוחות הכספיים. נכון למועד הדוח, מתנהלות כנגד החברה ו/או חברות בנות שלה 13 תביעות כאמור ואשר הסכום הכולל המצויין על ידי התובעים בתביעות האמורות הינו בסך של כ-313 מיליוני ש"ח¹³ (לעומת 14 תביעות בסכום של כ-413 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2021).

2. בנוסף להליכים המשפטיים הנזכרים לעיל, מעת לעת קיימות חשיפות פוטנציאליות אשר בשלב זה לא ניתן להעריך או לכמתן, בגין מחלוקות מסחריות או התראות בדבר כוונה להגיש תביעות, לרבות תובענות ייצוגיות ונגזרות בעניינים מסוימים, או הליכים משפטיים ופניות ספציפיות שיכול ויבשילו בעתיד לתביעות, לרבות לתביעות ייצוגיות או להודעות צד שלישי כנגד החברות בקבוצה וכן קיימת גם חשיפה פוטנציאלית, אשר בשלב זה לא ניתן להעריכה או לכמתה, להגשת תובענות ייצוגיות נוספות כנגד חברות הקבוצה בשל מורכבותם של מוצרי הביטוח של החברות, ביחד עם מורכבותה של הרגולציה החלה על פעילות החברות בקבוצה, העשויים להביא לכך שתתעורר מחלוקת בדבר פרשנותה של הוראת דין או הסכם, וזאת בשים לב לאפשרות הקיימת לממונה, בתנאים מסוימים, להורות למבטח להפסיק להנהיג תוכנית ביטוח או להורות להנהיג שינוי בתוכנית ביטוח וזאת גם ביחס לפוליסות שכבר שוקו על ידי המבטח, או בדבר אופן היישום של הוראות דין או הסכם, או אופן יישוב התביעה על פי ההסכם, החלים ומשפיעים על מערכת היחסים שבין החברות בקבוצה לבין הלקוח ו/או על מערכת היחסים בין החברה לבין צדדים שלישיים לרבות מבטחי המשנה.

חשיפה זו מוגברת במיוחד בתחומי חיסכון ארוך טווח וביטוחי הבריאות ארוכי הטווח בהם פועלת החברה, בין היתר, לאור העובדה שבתחומים אלו הפוליסות הופקו בחלקן לפני עשרות שנים, ואילו כיום, לאחר שינויים מהותיים ברגולציה ועל רקע התפתחות פסיקת בתי המשפט ועמדת הממונה, עשויה להינתן לאותן פוליסות פרשנות שונה בדיעבד ולהחיל ביחס אליהן סטנדרטיים פרשניים שונים מאלו אשר היו נהוגים במועד כריתתם. זאת ועוד, בתחומים האמורים, הפוליסות תקפות למשך עשרות שנים, ועל כן קיימת חשיפה שבאותם מקרים בהם תתקבל טענת לקוח ותינתן פרשנות חדשה לאמור בפוליסה, תושפע גם הרווחיות העתידית של אותה חברה בגין תיק הפוליסות הקיים. זאת, בנוסף לפיצוי שיכול להינתן ללקוחות בגין פעילות העבר.

כמו כן, קיימת חשיפה, אשר בשלב זה לא ניתן להעריכה או לכמתה, לתקלות באופן תפעול המוצרים בתחום החיסכון ארוך הטווח ובתחום הבריאות. לא ניתן לצפות מראש את מלוא סוגי הטענות שיועלו בהקשר זה ו/או את החשיפה הנובעת מהן אשר יכול ויועלו, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני של תובענות ייצוגיות ו/או הכרעות רוחביות של הממונה.

חשיפה כאמור נובעת, בין היתר, ממורכבותם של המוצרים האמורים, המאופיינים באורך חיים ממושך מאוד, וכפופים לשינויים מהותיים, מורכבים ותכופים, לרבות שינויים בהוראות רגולציה ומיסוי.

מורכבות שינויים אלה והחלתם לגבי מספר רב של שנים יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת וזאת גם לאור ריבוי מערכות מיכון בגופים המוסדיים בקבוצה ומגבלותיהן, לאור תוספות ו/או שינויים לנוסח הבסיסי של המוצרים ולאור שינויים רבים ותכופים המבוצעים לאורך חיי המוצר, לרבות על ידי הרגולציה, הלקוחות (העובדים) ו/או המעסיקים ו/או מי מטעמם, ביחס לכיסויים הביטוחיים ו/או ביחס להפקדות לחיסכון, לרבות בהקשרים של דיווחים לעמיתים והצורך ביצירת קשר ישיר מול מעסיקים וגורמים מתפעלים.

מורכבות ושינויים אלו נוגעים, בין היתר, להיקפי ההפקדות ולשיעורן, לרכיבים השונים של המוצר, לאופן שיוך הכספים לעובדים (לרבות בשל אי התאמות בין דיווחי המעסיק, לרבות במסגרת ממשק מעסיקים לבין נתוני הפוליסות), למוצרים ולרכיביהם, למועד זקיפתם, לזיהוי פיגורים בהפקדות ולטיפול בהם, למעמד התעסוקתי, האישי והחיתומי של הלקוחות ומשליכים, בין היתר, על המידע הנמסר להם.

¹² ראה הערה 7 לעיל לעניין רף המהותיות.

¹³ מספר התביעות האמור כולל תביעה אחת שהגשתה כתביעה ייצוגית אושרה בסכום נטען של 10 מיליוני ש"ח, תביעה אחת בה כלל ביטוח הינה נתבעת פורמאלית ולא מתבקשים סעדים כנגדה. הסכום האמור אינו כולל, תביעה אחת בה התובע לא נקב בסכום תביעה ואולם העריך אותו בעשרות מיליוני ש"ח. למידע נוסף בדבר כל התביעות הייצוגיות ראה סעיף (ג) להלן.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

4. להלן פרטים בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שאינן מהותיות או שטרם הוגשו ולהוצאות נוספות (המשך)

2. (המשך)

מורכבות זו מתעצמת לאור ריבוי הצדדים הפועלים מול החברות בקבוצה בניהול המוצרים ותפעולם, הכוללים בין היתר גורמים מפיצים, מעסיקים, לקוחות ומבטחי משנה, לרבות לעניין הממשק השוטף מולם והנחיות סותרות שעלולות להתקבל מצידם או מצד הבאים מכוחם. הגופים המוסדיים בקבוצה, עוסקים באופן שוטף בלימוד, איתור וטיפול בסוגיות אשר עלולות לנבוע מהמורכבויות האמורות, הן ביחס למקרים פרטניים והן ביחס לסוגי לקוחות ו/או מוצרים.

מורכבות נוספת בהיבט הפקדות מעסיקים, קשורה למנגנון שנקבע בחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, ולפיו רואים סכום שמעסיק חייב לקופת גמל, כהגדרתה בחוק זה, לעניין זכויות העובד או חליפו כלפי קופת הגמל, כאילו שולם במועדו, אלא אם קבע בית הדין האזורי לעבודה שהפיגור בגביית החוב חל שלא עקב רשלנותה או חל עקב נסיבות מוצדקות אחרות, ובכפוף לזכות השיפוי הקיימת לקופה מהמעסיק, בהתאם להוראות החוק. בנוסף, בהתאם לחוזר אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל, קופת הגמל תקבל מאת מעסיק אשר לא העביר תשלומים לקופת הגמל במועד, ריבית פיגורים. קיימים קשיים בפרשנות הוראות הדין ויישומן. אחריות הגופים המוסדיים בקבוצה לגביית חובות מעסיקים לקופות כאמור, יוצרת חשיפה במקרה שנפלו ליקויים בהליך הגבייה.

כמו כן, הגופים המוסדיים בקבוצה מבצעים, באופן שוטף, הליך של טיוב נתונים במערכות המיכון בתחום החיסכון ארוך הטווח, אשר מטרתו להבטיח, כי רישום זכויות העמיתים והמבטוחים במערכות המידע יהיה שלם, זמין וניתן לאחזור וזאת בהתייחס לפערים המתגלים מעת לעת, לרבות לעניין מיכון סיווג הכספים הנחסכים, בהתאם לרבדי הוראות הרגולציה שניתנו במהלך השנים, ואלו מצויים בשלבים שונים של טיפול. הגופים המוסדיים בקבוצה אינם יכולים להעריך את היקפן, עלויותיהן, ומלוא השלכותיהן של הפעולות האמורות, כמו גם את היקף פערי הטיוב העתידיים, שיכולים לנבוע משינויים רגולטוריים, וזאת בין היתר לאור מורכבות המוצרים, היותם מוצרים ארוכי טווח, נוכח ריבוי מערכות המיכון בתחום ומגבלותיהן. הגופים המוסדיים בקבוצה מעדכנים את ההתחייבויות הביטוחיות שלהם מעת לעת ובהתאם לצורך.

בהקשר זה יצוין כי בחודש דצמבר 2021 התקבל בכלל ביטוח מכתב שעניינו יישום של מגבלות רגולטוריות בעניין גביית עלויות כיסויים ביטוחים לפי לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד – 1964, הכולל דרישות לביצוע השבה של סכומים שנגבו, לכאורה, בניגוד למגבלות שפורטו במכתב. החברה מצויה בדין ודברים מול הרשות בעניין יישום האמור במכתב ובשלב זה אין וודאות באשר למלוא הסכום שתידרש להשיב עקב המכתב האמור - והיא אינה יודעת להעריך, את מלוא ההשלכות הנובעות מהיישום שיידרש.

כמו כן קיימת חשיפה, אשר בשלב זה לא ניתן להעריכה או לכמתה, לשינויים ולהתערבות רגולטורית משמעותית, בתחומי הביטוח והחיסכון השונים, בין היתר, כאלו המכוונות להפחתה ישירה או עקיפה של דמי ביטוח ודמי ניהול, להתערבות בהליכי מכירה, תוך עשיית שימוש שונה בכלים רגולטורים מגוונים, אשר יכול ותשליך על תנאי ההתקשרות, מבנה ההתקשרות ויחסי הגומלין שבין גופים מוסדיים, סוכנים, מעסיקים ולקוחות, באופן שיכול וישפיע על העומס וההוצאות התפעוליות, על הרווחיות, על שימורם של מוצרים קיימים ולרבות ביחס למודל העסקי של הענף ולתיק המוצרים הקיימים.

החשיפה לתובענות שטרם הוגשו כנגד חברות בקבוצה, מובאת לידיעת החברות במספר דרכים. זאת, בין היתר, באמצעות פניות של לקוחות, עובדים, ספקים, עמותות או מי מטעמם אל גורמים בחברות ובמיוחד אל הממונה על פניות הציבור בחברות בקבוצה, באמצעות תלונות של לקוחות ליחידה לפניות הציבור במשרד הממונה, ובאמצעות תביעות (שאינן ייצוגיות) המוגשות לבית המשפט ובאמצעות ניירות עמדה של הממונה.

יצוין כי ככל שמדובר בתלונות לקוח המוגשות ליחידה לפניות הציבור במשרד הממונה, הרי שבנוסף על הסיכון שהלקוח יבחר להעלות את טענותיו גם במסגרת תובענה ייצוגית, חשופות החברות בקבוצה אף לסיכון שהממונה יכריע בתלונה בדרך של הכרעת רוחב אשר תחול על קבוצה רחבה של לקוחות. בשנים האחרונות, חל גידול בחשיפה לסיכון האמור וזאת בשל המעורבות הגוברת שמגלה הממונה באמצעות ביקורות, טיפול בתלונות של לקוחות המגיעות לרשות ולרבות לאור העובדה כי מעת לעת נוהג הממונה לקבוע עמדה עקרונית בדרך של הכרעות רוחב, ניירות עמדה ואף טיוטות של ניירות עמדה, שמתפרסמות על ידו וכן במסגרת הוראות אופרטיביות הניתנות במסגרת דוחות ביקורת. לפרטים נוספים בדבר הכרעות רוחב וניירות עמדה ראה סעיף ד' להלן.

כמו כן, בהתאם להוראות הרגולציה במסגרת חוזר בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות ציבור, במקרים בהם פניית ציבור מצביעה על ליקוי מהותי, מערכתי, שעשוי לחזור על עצמו בהתנהלות הגוף המוסדי, על הגוף המוסדי לפעול לאיתור מקרים דומים שבהם אירע ליקוי דומה, וככל שנמצאו מקרים דומים - לבצע הפקת לקחים ולתקנם תוך פרק זמן סביר. תיקון זה עלול להרחיב את חשיפת הקבוצה להשלכות רוחביות בגין ליקויים כאמור.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
4א. להלן פרטים בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שאינן מהותיות או שטרם הוגשו ולהוצאות נוספות (המשך)
2. (המשך)

החברות בקבוצה אינן יכולות לצפות מראש האם טענה של לקוח אשר הובאה לידיעת החברות, תוביל בסופו של דבר להגשת תובענה ייצוגית, או שתוביל להכרעה רוחבית או תהיה בעלת השלכות רוחביות זאת אף באותם מקרים בהם הלקוח מאיים לעשות כן, ובנוסף אין החברות בקבוצה יכולות להעריך מהי החשיפה הפוטנציאלית שעלולה להיווצר בגין טענות כאמור, ככל שאלו יתבררו וימצאו כמוצדקות על ידי רשות מוסמכת.

ב. פרטים מסכמים בדבר חשיפה לתביעות

להלן פירוט של סכום התביעות הכולל בתובענות ייצוגיות, מהותיות ושאין מהותיות, אשר הגשתן כתביעה ייצוגית אושרה, בבקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, כפי שצוין על ידי התובעים בתביעתם (נומינלית) במסגרת כתבי הטענות שהוגשו כנגד חברות הקבוצה. יצוין כי במרבית המקרים מציניים התובעים כי הסכום הנתבע על ידם ננקב כהערכה בלבד, וכי הסכום המדויק יתברר במדויק במסגרת ההליך המשפטי. עוד יצוין כי הסכום האמור אינו כולל תביעות שהתובע המייצג לא ציין את סכומן (סעיף ב(3) בטבלה להלן). כמו כן, מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה בפועל של החברה, אשר יכול להיות לבסוף נמוך יותר או גבוה יותר¹⁴ וכי הסכום הנתבע מתייחס בדרך כלל לתקופה שקדמה למועד הגשת התביעה ולא כולל את התקופה שלאחר מכן.

הסכום הנתבע במיליוני ש"ח		מספר התביעות	סוג התביעה
			א. תובענות שאושרו כתובענות ייצוגיות¹⁵
			1. צוין סכום המתייחס לחברה
			2. התביעה הוגשה כנגד מספר גורמים ולא יוחס סכום ספציפי לחברה
			3. לא צוין סכום התביעה ¹⁶ .
			4. צוין סכום שנתי (ובהתאם הסכום הכולל הינו תלוי תקופה) ¹⁷
			ב. בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות
			1. צוין סכום המתייחס לחברה ¹⁸
			2. התביעה הוגשה כנגד מספר גורמים ולא יוחס סכום ספציפי לחברה. ¹⁹
			3. לא צוין סכום התביעה/ צוין טווח אפשרי ²⁰
			4. צוין סכום שנתי (ובהתאם הסכום הכולל הינו תלוי תקופה) ²¹ .

בנוסף למפורט בסעיפים (א) ו-(ב) לעיל, החברה ו/או החברות המאוחדות הינן צד להליכים משפטיים נוספים, שאינם במהלך עסקים רגילי, אינם תביעות ייצוגיות/נגזרות והן אינן תביעות מהותיות, שנקטו לקוחות, לקוחות בעבר, וכן צדדים שלישיים שונים, בסכום, נטען כולל של כ-26 מיליוני ש"ח (סך של כ-26 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2021). עילות התביעה כנגד החברה ו/או החברות המאוחדות במסגרת הליכים אלה רבות ושונות.

ג. חשיפה בשל הוראות רגולטוריות, ביקורות וניירות עמדה

כמו כן ובאופן כללי, בנוסף לחשיפה הכללית הקיימת לחברות מקבוצת החברה, בגין תובענות עתידיות, כמפורט בסעיף (א) (א) (4) (2) לעיל, הרי שמעת לעת, לרבות בעקבות תלונות מבוססים, ביקורות ובקשות לקבלת מידע, קיימת גם חשיפה בגין התראות בדבר כוונת רשות מפקחת, לרבות הממונה, להטיל על גופים אלו עיצומים כספיים ו/או הוראות בדבר תיקון ו/או השבה ו/או ביצוע פעולות מסוימות ביחס לפעולות שבוצעו בעבר וזאת, בין היתר, ביחס למבוטח או קבוצה של מבוססים ו/או חשיפה בגין הכרעות רוחביות, במסגרתן יכול ותינתנה הוראות אף על ביצוע השבה ללקוחות או על סעדים אחרים בגין הליקויים אליהן מתייחסות ההתראות או ההכרעות ו/או ניירות עמדה המתפרסמים על ידי גופים מפקחים ואשר מעמדן ומידת השפעתן אינם ודאיים. כמו כן, חברות הקבוצה מצויות מעת לעת בהליכי שימוע ו/או דיון עם רשויות מפקחות ביחס להתראות ו/או הכרעות ולעיתים מופעלות כנגדם סמכויות אכיפה, במסגרתן מוטלים עיצומים כספיים.

¹⁴ עוד יצוין, כי הסכומים המפורטים אינם כוללים סכומים שנדרשו על ידי התובעים בגין גמול לתובע הייצוגי ושכר טרחה לבא כוחו, ואינם כוללים תביעה כנגד עתודות כמפורט בסעיף (א) (א) (2) (53) ואינם כוללים גידול בסכומי התביעה ביחס לתקופה שממועד הגשתה, ככל שרלבנטי.

¹⁵ לרבות תביעה, שאושרה כתובענה ייצוגית וניתן בה פסק דין המקבל את התביעה ולרבות שתי תביעות שאושרו כתביעות ייצוגיות, נדחו בדיון לגופו של עניין, והוגש ערעור על דחייתן.

¹⁶ במסגרת תובענות אלה קיימת תובענה שהוערכה במאות מיליוני ש"ח.

¹⁷ הסכום המצויין מתייחס להערכת התביעה בגין שנת נזק אחת בלבד. יצוין כי התביעה הוגשה בחודש מרס 2010, בגין תיקון חקיקה משנת 2008. לפרטים נוספים אודות תביעה זו שאושרה כתביעה ייצוגית, נדחתה בדיון גופו, והוגש ערעור בגין פסק הדין שדחה את התביעה, ראה סעיף א(א) (1) לעיל.

¹⁸ במסגרת תובענות אלה קיימת תובענה בה המבקשים העריכו את הנזק הנתען כנגד כלל ביטוח בגין התקופה מיום 8 במרס 2020 ועד ליום 30 באפריל 2020 בסכום של 103 מיליוני ש"ח ויצוין כי הנזק ממשיך להצטבר כל עוד לא תופסק הגביה.

¹⁹ כולל תביעה אחת בה נתבע סכום של כ-1,413 מיליוני ש"ח המיוחס לחברה וסכום נוסף של כ-1,507 מיליוני ש"ח שלא יוחס לחברה.

²⁰ במסגרת בקשות אלו קיימות בקשות בהן, בקשה אחת לצירוף כתובע פורמלי, שתי בקשות בהן התובע לא נקב בסכום תביעה ואולם העריך אותו במיליוני ש"ח רבים, בקשה אחת שהוערכה בעשרות מיליוני ש"ח, שתי בקשות בהן התובעים מעריכים כי הנזק הכולל עולה על 3 מיליוני ש"ח, ושבע בקשות בהן התובעים לא מכמתים את הנזק הכולל אך מעריכים כי הוא עולה/ עולה במידה ניכרת על סך של 2.5 מיליוני ש"ח (סך סמכותו העניינית של בית המשפט המחוזי).

²¹ הבקשה הוגשה במרס 2020. לטענת התובע, אין להחיל התיישנות כלשהי על התביעה. לחילופין, התביעה לטעמים כספיים חלה החל מ-7 שנים לפני הגשת התובענה ועד אישור התובענה כייצוגית.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

ג. חשיפה בשל הוראות רגולטוריות, ביקורות וניירות עמדה (המשך)

החברות בקבוצה, בוחנות את הצורך בביצוע הפרשות בדוחות הכספיים בקשר לתהליכים האמורים וזאת בהתבסס על חוות דעת יועציהם המשפטיים ו/או מצויים בהליכי לימוד של המשמעויות של הליכים כאמור, וזאת בהתאם לצורך ולעניין.

להלן פרטים בדבר עמדות או טיטות עמדות ממונה או הכרעות עקרוניות שיש להן או עשויה להיות להן השפעה על הקבוצה, כאמור:

1. החברה ניהלה בעבר דיונים מול הממונה בקשר עם טיטות הכרעה שעניינה, בהפקדות חד פעמיות של מבוטחים בפוליסות המבטיחות תשואה (להלן: "הפוליסות"). בהתאם לטיטה מחוייבת החברה לנקוט פעולות מסוימות ביחס למבוטחים שתשואת ההפקדות החד פעמיות בפועל, שנשא את תשואת תיק חוזי ביטוח תלוי תשואה, הייתה שווה או עלתה על התשואה המובטחת בפוליסות ופעולות מסוימות ביחס למבוטחים שתשואת ההפקדות החד פעמיות בפועל הייתה נמוכה מהתשואה המובטחת. לפיכך, בשלב זה, לאור העובדה שלא ידוע מה יהיה נוסחה הסופי של ההכרעה, אם וככל שתתקבל, אין באפשרות החברה להעריך את השלכותיה ומידת השפעתה על החברה, אם וככל שתפורסם.

2. בהתאם לדוחותיה הכספיים של עתודות, חברה מוחזקת על ידי כלל ביטוח (50%), במהלך שנת 2017 נערכה בקרן הפנסיה ביקורת מטעמו של הממונה בנושא זכויות עמיתים. ביום ה-7 באוגוסט 2019 התקבלה בעתודות טיטות דוח הביקורת לתגובתה. טיטות דוח הביקורת עסקה בנושאים מרכזיים בפעילות קרן הפנסיה וביניהם: נושא הקבוצות, תקנון הקרן, דמי ניהול והוצאות ניהול, טיוב נתונים, דיווח אקטוארי ומשיכת כספים מהקרן. עתודות הגישה את התייחסותה לממצאי טיטות דוח הביקורת וקיימה מספר דיונים עם נציגי הממונה. לחברה נמסר, כי ביום 21 אוגוסט 2022 התקבל בעתודות דו"ח הביקורת הסופי, אשר כולל הנחיות והמלצות לדייקטוריון במספר נושאים ובין היתר: בחינת סוגיית הבועות האקטואריות על כלל היבטיה והשלכותיה; לרבות תוחלתן. אופן הטיפול בהן, הלימה גבוה יותר בין מח"מ הנכסים לבין ההתחייבויות בכל בועה אקטוארית ועוד; וכן מציאת פתרונות לבעיית מקורות מימון. לניהול הקרן בעתיד בהינתן היותה קרן סגורה; טיוב אופן תשלומי העמיתים, העמקת הליך טיוב הנתונים, המלצות מסוימות לתיקוני תקנון והרחבת ביאורים ועוד. בנוסף, המליץ הממונה לשקול את האפשרות של אימוץ נוסחת ערכי הפדיון הקבועה בתקנות מס הכנסה, על מנת לעודד את העמיתים בקרן לממש את הכספים כקצבה ולא כמשיכה הונית. עתודות מסרה לחברה כי היא לומדת את הדוח ומתכוונת ליישמו. לחברה נמסר, כי נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, עתודות אינה יכולה להעריך את השפעת הדוח על דוחותיה הכספיים.

3. לפרטים בדבר מכתב הרשות שעניינו יישום של מגבלות בעניין גביית עלויות כיסויים ביטוחיים ראה סעיף (4)(2) לעיל.

ד. בגין העלויות העשויות לנבוע מהתביעות והחשיפות המתוארות בסעיפים (א), (ב), (ג) ו-(ד) לעיל מבוצעות הפרשות בדוחותיהן הכספיים של החברות המאוחדות הרלוונטיות, רק אם יותר סביר מאשר לא (more likely than not - דהיינו, ההסתברות עולה על 50%) שתיווצר חבות לתשלום הנובעת מאירועי עבר, ושסכום החבות ניתן לכימות או להערכה בטווח סביר. סכומי ההפרשות שבוצעו מבוססים על הערכת מידת הסיכון בכל אחת מהתביעות נכון למועד הסמוך למועד פירסום דוח זה (למעט חלק מהתביעות שהוגשו במהלך שני הרבעונים האחרונים, אשר בשל השלב המקדמי של הטיפול בהן לא ניתן להעריך את סיכויי הצלחה בהן) לעניין זה יצויין כי אירועים המתרחשים במהלך ההתדיינות המשפטית עשויים לחייב ביצוע של הערכה מחודשת של סיכון זה. ככל שלחברה זכות לשיפוי מצד שלישי, החברה מכירה בזכות זו, אם וודאי למעשה (Virtually Certain) שהשיפוי יתקבל אם החברה תסלק את המחויבות.

הערכות החברה והחברות המאוחדות בדבר הערכת הסיכון בתביעות המתנהלות מתבססות על חוות דעת יועציהן המשפטיים ו/או על האומדן של החברות הרלוונטיות לרבות בדבר הסכומים של הסדרי הפשרה, שהנהלת החברה והחברות המאוחדות צופות, שיותר סביר מאשר לא, שישולמו על ידן.

יודגש כי בחוות דעת עורכי הדין ביחס למרבית הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות שבהן לא בוצעה הפרשה, מתייחסת ההערכה של עורך הדין לסיכויי הבקשה לאישור התביעה כייצוגית ואינה מתייחסת לסיכויי התביעה לגופה, אם תאושר כייצוגית. זאת, בין היתר, מהסיבה שהיקפו ותוכנו של הדיון בתביעה לגופה, לאחר שתאושר כתובענה ייצוגית יושפע מהחלטת בית המשפט בדבר אישור הבקשה להכיר בתביעה כתובענה ייצוגית, אשר מתייחסת בדרך כלל, לעילות התביעה שאושרו ולכאלה שלא אושרו, לסעדים שאושרו ולכאלה שלא אושרו ועוד כיוצ"ב.

לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכויי הבקשות לאישור התובענות כייצוגיות המדווחות המפורטות בסעיפים (א2) (24), (25), (26), (27), (28), (29) ו-(30)

ההפרשה הנכללת בדוחות הכספיים, ליום 30 בספטמבר 2022 בגין כלל התביעות המשפטיות והחשיפות האמורות בסעיפים (א), (ב) ו-(ג) לעיל הינה בסך של כ-275 מיליוני ש"ח (סך של כ-256 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2021).

סכומים אלו כוללים הפרשות שבוצעו בגין התחייבות עבר בהתאם להערכת עורכי הדין ואינם כוללים את השפעת הערכות על אומדן התזרים העתידי אשר נכללים, במידת הצורך, בבדיקת נאותות העתודות.

ביאור 8: אירועים נוספים בתקופת הדוח ולאחריה
א. אומדנים אקטואריים

בהמשך לאמור בביאור 35(ה)1(ה)1(ד)1) בדוחות הכספיים השנתיים בדבר שינויים בעתודות ביטוח לאור סביבת הריבית והשפעתה על שיעורי ההיוון בביטוח חיים וסיעוד והוראות הממונה לעניין בדיקת נאותות העתודה (LAT):

1. ביטוח חיים
א. ריבית היוון בחישוב ההתחייבויות להשלמה לעתודות לקיצבה ולגמלאות בתשלום

בתקופת הדוח ובתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022, חלה עליה בעקום הריבית חסרת הסיכון ועלה שיעור התשואה המוערכת בתיק הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות הביטוח. לאור כך עדכן אקטואר החברה את שיעורי הריבית על הנכסים החופשיים המשמשים להיוון ההתחייבויות להשלמה לעתודות לקיצבה ולגמלאות בתשלום (להלן "עתודות גמלא").

ב. הפרשה הדרגתית להשלמת העתודה לקיצבה על ידי שימוש בפקטור K

בהמשך לאמור בביאור 35(ה)1(ה)1(א)3(ב) בדוחות השנתיים, מדי רבעון, החברה בודקת כי ערך ה-K יביא לפריסה נאותה של העתודה לתשלום קיצבה, על בסיס ניתוח המתבסס על הנחות פיננסיות ואקטואריות שמרניות, שמעיד על כך שדמי הניהול ו/או המרווח הפיננסי הנובעים מהשקעות המוחזקות כנגד העתודה בשל הפוליסה ותשלומי הפרמיות עבור הפוליסה, עשויים להפיק הכנסות עתידיות למעלה מ-K הבסיסי המספיקות לכסות את כל ההוצאות, וככל שקיים פער, מבוצע עדכון של ההתחייבויות להשלמה לעתודה לקיצבה באמצעות עדכון ערך ה-K. ככל שפקטור K גבוה יותר, ההתחייבות להשלמת עתודה לקיצבה שתוכר בדוח הכספי תהיה נמוכה יותר והסכום שידחה וירשם בעתיד יהיה גבוה יותר.

בתקופת הדוח ובתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022, גדל צפי הרווחיות הצפויה מתחזית דמי הניהול ו/או המרווח הפיננסי בשל עליה בעקום הריבית חסרת סיכון, אשר קוזז בתקופה מהשלכות עדכון לוחות תמורת (ראה ג' להלן) והשפעות פיננסיות אחרות. כפועל יוצא מכך, עדכנה החברה את שיעור ערך K כמפורט בטבלה להלן:

ליום 31

	ליום 30 בספטמבר		ליום 30 ביולי	
	2022	2021	2022	2021
מבוקר	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
בלתי מבוקר	0.805%	0.66%	0.765%	0.66%

עבור פוליסות מבטיחות תשואה

עבור פוליסות תלויות תשואה

ג. שינוי בהוראות המתייחסות לתוכניות ביטוח חיים משולבות בחיסכון הכוללות "מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים"

בחודש יוני 2022, פרסם הממונה "תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפיים בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי תמותה לחברות ביטוח ולקרנות הפנסיה" (להלן: "החוזר"). החוזר הינו עדכון של הנחות ברירת מחדל לעניין תמותה ושיפורי תמותה שעל בסיסן ייחשבו חברות הביטוח את ההתחייבויות בגין פוליסות ביטוח חיים, המאפשרות קבלת קצבה על-פי שיעורי המרה מובטחים, על בסיס הנחות דמוגרפיות עדכניות. כמו כן, החברות המנהלות של קרנות פנסיה, הפועלות במתכונת של ביטוח הדדי, יחשבו על בסיס הנחות אלו את המאזן האקטוארי של הקרנות שבניהולן, ויקבעו בהתאם את המקדמים הכלולים בתקנונים שלהן, החל מהתקופות הבאות.

החוזר מתייחס, בין היתר, לשינוי בתוחלת החיים, ובכלל זה לשיפורים עתידיים, ולהשלכות הנובעות מכך על גובה העתודות ואופן בנייתן. החוזר כולל הרחבת השימוש בלוח התמותה החדש לגמלאים של חברות ביטוח, אשר מתבסס, בין היתר, על ניסיון התמותה של גמלאים של חברות הביטוח.

ביאור 8: אירועים נוספים בתקופת הדוח ולאחריה (המשך)
א. אומדנים אקטואריים (המשך)
1. ביטוח חיים (המשך)
ג. שינוי בהוראות המתייחסות לתוכניות ביטוח חיים משולבות בחיסכון הכוללות "מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים" (המשך)

בהמשך לאמור בביאור 35(ה)(1)(א) לדוחות הכספיים השנתיים, ההתחייבויות להשלמה לעתודות לקיצבה ולגמלאות בתשלום מחושבת בהתאם ללוחות התמותה הכלולים בחוזר עתודות לקיצבה על כן בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2022, הגדילה החברה את הערכותיה בדבר ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח בסך של כ-627 מיליוני ש"ח מתוכם בסך של כ-149 מיליוני ש"ח בגין ההתחייבות לגמלאות בתשלום ובסך של כ-478 מיליוני ש"ח בגין ההתחייבויות להשלמה לעתודה לקיצבה (ראה ב' לעיל), לאור המגמות שעלו מהחוזר.

2. ביטוח כללי

בהמשך לאמור בביאור 35(ה)(2)(4)א בדוחות הכספיים השנתיים, בשל עלייה בעקום הריבית חסרת סיכון, עדכנה החברה את אומדן ריבית ההיוון לתקופה של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022, סך השפעת השינוי הביא להקטנת עתודות הביטוח בשייר בסך של כ-176 מיליוני ש"ח ובסך של כ-91 מיליוני ש"ח בהתאמה.

ההשפעה על התוצאות הכספיות מפורטת להלן:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		במיליוני ש"ח
	2021	2022	2021	2022	
מבוקר	בלתי מבוקר				
ביטוח חיים –					
83	55	193	87	407	שינוי שיעור ריבית היוון בחישוב עתודות גמלא
28	(12)	98	(46)	444	פקטור K (שינוי בעתודות לגמלא בעקבות שינוי צפי ההכנסות העתידיות) ⁽¹⁾
111	43	291	41	851	סך הכל השפעות פיננסיות על עתודות גמלא
(28)	-	-	-	(627)	שינוי הנחות בחישוב התחייבויות להשלמה לעתודה לקיצבה
(59)	-	-	-	-	שינוי אומדן משך תקופת תביעות אובדן כושר עבודה
24	43	291	41	224	סך הכל השפעות מיוחדות ביטוח חיים
(59)	(30)	91	(76)	176	השפעות פיננסיות על עתודות ביטוח כללי
(59)	(30)	91	(76)	176	סך הכל השפעות מיוחדות ביטוח כללי
(76)	-	-	-	-	שינוי הנחות אקטואריות בבחינת נאותות העתודה (LAT)
42	35	14	6	274	השפעות פיננסיות בבחינת נאותות העתודה (LAT)
(34)	35	14	6	274	ביטוח סיעוד במגזר בריאות- בחינת נאותות עתודות (LAT)⁽²⁾
(69)	48	396	(29)	674	סך הכל רווח (הפסד) לפני מס

הערות:

- בשנת 2021 לרבות השפעה בסך של כ-58 מיליוני ש"ח לאור עדכון אופן אמידה של התאמת הריבית לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבות (ראה באור 38(ה)(1)(ד)(א) לדוחות הכספיים השנתיים).
- הפרשה בגין נאותות העתודה (LAT) מושפעת, בין היתר, משינויים בעקום הריבית חסרת סיכון. בתקופת הדוח עלתה שיעור ריבית חסרת הסיכון ובעקבות כך קטנה מרבית עתודת ה-LAT בסיעוד (נטו מנכסים מגבים).
- בהמשך לגילוי בביאור 38(ג) בדוח הכספי לשנת 2021, בקשר עם רגישות החברה לשינויים בריבית, קיטון עתודת ה-LAT כאמור, הינו הגורם העיקרי לקיטון ברגישות לעליית ריבית כך שההשפעה של עליית כ-1% בעקום הריבית הינה רווח כולל בסך של כ-100 מיליוני ש"ח (ב-31 בדצמבר 2021 סך של כ-460 מיליוני ש"ח) ועדכון ערך ה-K כמוסבר לעיל הינו הסיבה לעליית הרגישות לירידת הריבית כך שההשפעה של ירידה של כ-1% בעקום הריבית הינה הפסד כולל בסך של כ-340 מיליוני ש"ח (ב-31 בדצמבר 2021 סך של כ-215 מיליוני ש"ח). יצוין גם כי הרגישויות אינן בהכרח ליניאריות, כך ששינויים גדולים או קטנים יותר ביחס לאמור אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של השפעת אותם שינויים.

ביאור 8: אירועים נוספים בתקופת הדוח ולאחריה (המשך)
ב. תוכנית אופציות 2021

בהתאם למדיניות התגמול של החברה, ביום 25 במרס 2021 אימץ דירקטוריון החברה תוכנית תגמול הוני מותנית ביצועים לשנת 2021 (להלן: "תוכנית 2021"), לפיה תהא החברה רשאית להעניק לעובדים ונושאי משרה כתבי אופציה. לפרטים ראה ביאור 40 לדוחות הכספיים השנתיים.

ביום 12 באפריל 2022 אושרה הקצאה של עד 220,000 כתבי אופציה מסוג א ועד 150,000 כתבי אופציה מסוג ב, מכוח מתאר תכנית 2021 לעובדים ונושאי משרה בחברה.

המניות שתבענה ממימוש אופציות אלו מהוות כ- 0.25% מהון החברה, בהנחת מימוש מקסימלית.

בהנחה של הקצאה מלאה, שווי ההטבה הכולל של האופציות מסוג א עומד על כ-4.7 מיליוני ש"ח ושווי ההטבה הכולל של האופציות מסוג ב עומד על כ-3.1 מיליוני ש"ח, שווי ההטבה מבוסס על הערכת שווי האופציות במועד הענקתן, כאשר השווי ההוגן של כל מנה נפרס על פני תקופת ההבשלה.

להלן מפורטים הפרמטרים אשר שימשו בהערכת השווי ההוגן לעיל באמצעות מודל בינומי:

370,000	מספר כתבי האופציות שאושרו
72.8	ממוצע משוקלל של מחיר מניה (בש"ח)
75.05	ממוצע משוקלל של תוספת המימוש (בש"ח)
38.61%	ממוצע משוקלל של התנודתיות צפויה ⁽¹⁾
3.59	משך חיים ממוצע לכתבי האופציה (בשנים) ⁽²⁾
1.72%	ממוצע משוקלל של שיעור ריבית חסרת הסיכון ⁽³⁾
147.93	מחיר תקרה

(1) התנודתיות הצפויה של מחיר המניה על פני אורך החיים הצפוי של כתבי האופציה נקבעה על בסיס תנודתיות היסטורית של מחירי המניה של החברה והינה תחת ההנחה שהתנודתיות ההיסטורית של מחיר המניה מהווה אינדיקציה טובה למגמה הצפויה בעתיד.

(2) משך החיים הממוצע החזוי לכתבי האופציה נקבע על בסיס ניסיון העבר וההתנהגות הכללית של המחזיקים בכתב האופציה, אשר לא בהכרח מייצגים את דפוס המימוש העתידי של האופציות למניות. בהתאם הונח שמימוש כתבי האופציה ייעשה במועד הפקיעה.

(3) שיעורי הריבית חסרת הסיכון נקבעו על ידי חברה המספקת ציטוטים של שיעורי ריבית, כאשר תקופות שיעורי הריבית תואמים את אורך החיים הצפוי של כתבי האופציה (על בסיס עקום ריביות).

מתוך סך ההקצאה שאושרה, 66,000 אופציות סוג א יוקצו לנושא משרה בחברה. שווי ההטבה הכולל עומד על סך של כ-1,397 אלפי ש"ח אשר יפרסו על פני תקופה של 3 שנים.

ג. נגיף הקורונה:

בתקופת הדוח ועד למועד פרסומו נרשמה ירידה משמעותית בתמותה מקורונה ובמספר החולים במצב קשה. במקביל, מרבית המגבלות שהוטלו בארץ ובעולם הסורו ונכון להיום המשק חזר לפעילות.

יצוין כי, התפרצות מחודשת של הנגיף ללא שליטה, במידה ותהיה, כתוצאה מהתפתחות וריאנט ללא מענה חיסוני. עלולה להשפיע על פעילותה ורווחיותה של הקבוצה, בין היתר, בכל הנוגע לפעילות המשק בכלל ולקוחותיה של החברה בפרט, לנוכחות עובדים במקום העבודה, ליכולת המשכיות העסקית, למצב השוקים אשר משפיע על הכנסות החברה מהשקעות ועל ערך הנכסים המנוהלים על ידי הגופים המוסדיים בקבוצה, עבור עצמם ועבור עמיתים, לצמצום הפעילות הכלכלית המשפיעה על היקף ההפקדות למוצרי חיסכון ולהתממשות סיכונים ביטוחיים העלולים לנבוע מהמשבר, לרבות סיכוני אשראי ועלייה בתמותה ובתחלואה.

ד. מלחמת רוסיה – אוקראינה:

בתקופת הדוח ועד למועד פרסומו צבא רוסיה המשיך בהתקפותיו באוקראינה, במקביל מדינות בעולם הטילו סנקציות נוספות על רוסיה, ועל מדינות אשר הצטרפו אליה.

פינלנד ושבדיה הודיעו על רצונם להצטרף לברית נאט"ו. התנודתיות בשוקי ההון נמשכה, כמו כן, במחירי הנפט, הגז וחומרי גלם נוספים.

ביאור 8: אירועים נוספים בתקופת הדוח ולאחריה (המשך)
ד. מלחמת רוסיה – אוקראינה: (המשך)

הקבוצה בוחנת ועוקבת אחר השפעת הסנקציות, התנדויות בשווקים וההשפעות הצפויות האחרות על כלכלת העולם ועל כלכלת ישראל כדי לתת מענה ותמיכה למבוטחים החשופים לסיכון זה וכדי לצמצם ככל שניתן והיא מתאימה את תמהיל ההשקעות, מעת לעת ולפי הצורך. בנוסף, הקבוצה עוקבת אחר מצבם של מבטחי המשנה, דירוגם והשפעות אפשריות של ההתפתחויות הכלכליות עליהם.

להערכת החברה השפעת המלחמה על מצבה הכספי של הקבוצה אינה מהותית.

הערכות החברה שתוארו לעיל בדבר ההשלכות האפשריות של המלחמה על פעילות העסקית שלה ושל החברות הבנות שלה בהיבטים המתוארים לעיל, כמו גם בהיבטים נוספים אשר אינם ידועים לה במועד זה, ועל תוצאותיה אינן ודאיות היות שמדובר באירוע הנמצא בעיצומו, אשר אינו בשליטת החברה.

ה. תשקיף מדף –

ביום 24 ביולי 2022, החברה פירסמה תשקיף מדף, על פיו תהא רשאית להציע לציבור ניירות ערך על פי דוחות הצעת המדף.

ו. דירוג

בהמשך לביאור 25 (ד) לדוחות הכספיים השנתיים, בקשר עם דירוג החברה וכללביט מימון בע"מ, חברה בת של החברה:

מידרוג

בחודש יולי 2022 פירסמה חברת מידרוג בע"מ דו"ח דירוג המותיר את דירוג האיתנות הפיננסית (IFS) הקיים (Aa1) של החברה, וכן הותיר את הדירוג הקיים (Aa3) (hyb) של כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ט', י', יא' ו- יב') שהנפיקה כללביט מימון. אופק הדירוג נשאר יציב.

מעלות

בחודש יולי 2022 אשררה S&P מעלות את הדירוג 'ilAA+' לכלל חברה לביטוח בע"מ. תחזית הדירוג יציבה. בה בעת אשררה S&P מעלות את הדירוג 'ilAA-' לכתבי ההתחייבות הנדחים הון רובד 2 שהנפיקה החברה באמצעות כללביט מימון בע"מ.

ז. הסכם קיבוצי –

בהמשך לאמור לסעיף ד.9 בביאור 24 לדוחות הכספיים השנתיים, שעניינם מגעים מתקדמים עם הוועד לגיבוש הסכם קיבוצי חדש בקבוצת כלל ותנאי ההסכם הקיים, ביום 6 באפריל 2022 נחתם הסכם קיבוצי בין החברות הבנות של החברה, כלל חברה לביטוח בע"מ, כלל פנסיה וגמל בע"מ, כלל ביטוח אשראי בע"מ, כללביט מערכות בע"מ וכ.ג. – כלל ניהול פיננסים בע"מ ("החברות") לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה – הסתדרות המעו"ף ("ההסתדרות") וועד העובדים בקבוצה ("הוועד") ("ההסכם").

ככלל, ההסכם כולל את הוראות ההסכמים הקיבוציים הקודמים בחברה, בכפוף לשינויים ולתוספות אשר עיקריהם, וכן הערכת השלכותיהם הכספיות, הינם כמפורט להלן:

1. תשלום תוספות שכר לעובדים, בשיעור של 3% משכר הבסיס של העובדים הזכאים להעלאת שכר, מדי שנה, יוותר ללא שינוי. בדומה להסכם הקודם, כתלות בעמידה ברווח שנתי ממוצע של החברה שהוסכם, בשנים 2021-2024 – יוקצה בחודש אפריל 2025 תקציב נוסף לתוספות שכר בשיעור מקסימלי של 4% (תוספת של עד 1% לשנה). ככלל, מחצית מסך תקציב תוספות השכר ישולם כתוספת אחידה ומחציתו ישולם כתוספת דיפרנציאלית לפי החלטת מנהלים.

2. כמו כן, סוכם על העלאת שכר המינימום לעובדים חודשיים ב-3 שלבים, עד לשכר של 6,600 ש"ח בחודש ספטמבר 2024; על העלאת שכר העובדים הוותיקים (העובדים בחברות בין 5 ל-30 שנה ויותר) לסכומים שבין 6,950 ש"ח ל-9,450 ש"ח החל מחודש ספטמבר 2023; ועל העלאת השכר השעתי של עובדי המוקדים ב-3 שלבים עד לשכר של 34 ש"ח לשעה החל מחודש ספטמבר 2024.

ביאור 8: אירועים נוספים בתקופת הדוח ולאחריה (המשך)

ז. הסכם קיבוצי – (המשך)

3. מדי שנה, כתלות בעמידה בתנאי רווח שנתי מינימלי, כהגדרתו בהסכם, בסכום של 200 מיליוני ש"ח, ישולם לעובדים תשלום מיוחד, כתלות ברווח בפועל, שעלותו הכוללת תהיה בין 11 מיליוני ש"ח ל-55 מיליוני ש"ח, ככל שהרווח השנתי של החברה יעלה על 1,200 מיליוני ש"ח. בנוסף, במקרה בו הרווח השנתי של החברה יהיה בין 300 מיליוני ש"ח ל-600 מיליוני ש"ח לפחות, ישולם לעובדים תשלום נוסף, שעלותו תהיה בין 4.25 מיליוני ש"ח ל-17 מיליוני ש"ח, בהתאם לתוצאות. התשלום יוענק לעובדים הזכאים לכך בדרך של אופציות, במחיר מימוש שיהווה את ממוצע מחיר הסגירה של מניית החברה ב-30 ימי המסחר שיקדמו למועד אישור המתאר על ידי דירקטוריון החברה ולא פחות ממחיר הבורסה ביום שלפני ההחלטה.
4. בנוסף, הוסכם על שינוי התעריף לתשלום דמי הבראה, בהתאם לוותק העובד ומועד תחילת עבודתו, העלאת ההשתתפות ושיפור תנאים בפוליסות ביטוח בריאות של עובדי החברה, הגדלת ההשתתפות בתשלום קייטנות, שינוי מתכונת ההשתתפות בארוחות עובדים, ביטול מענק התמדה שנקבע בהסכם הקודם וחלף זאת מתן מענק שימור לעובדים, כתלות ברווחי החברה. עלותם הכוללת של השינויים האמורים, ביחס להסכם הקודם, אינה מהותית.
5. בשנת 2024, החברות תצענה תכנית פרישה מרצון לעובדים בגיל 60 ומעלה, אשר היענות לה כפופה לשיקול דעת החברה.
6. ההסכם יהיה לתקופה של 3 שנים, מיום 1 לינואר 2022 ועד ליום 31 לדצמבר 2024 וישמר שקט תעשייתי בכל תקופת ההסכם. כמו כן, ההסכם מהווה מיצוי טענות ותביעות של כל תביעות הצדדים לתקופת תוקפו של ההסכם.
7. בנוסף, בעקבות התוצאות הכספיות של החברה לשנת 2021, הוסכם על תגמול נוסף, כמפורט בסעיף ד.9, לביאור 24 בדוחות הכספיים השנתיים.

ח. הנפקה לציבור לרכישת כתבי התחייבות נדחים של כלל ביט מימון בע"מ

בחודש ספטמבר 2022, ביצעה כלל ביט מימון בע"מ (להלן: "כללביט") הנפקה לציבור של כתבי התחייבות נדחים (סדרה יב') במסגרת הרחבת סדרה קיימת, שתמורתם הוכרה על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן: "הממונה") כהון רובד 2 נוסף של החברה, בכפוף למגבלות בהוראות הממונה.

ט. מכירת כביש יוסטון

בשנת 2015 השקיעה כלל ביטוח סך של כ-9 מיליוני דולר במסגרת תיק הנוסטרו, וסך של כ-35 מיליוני דולר בתיק העמיתים בהשקעה הונית בחברה שזכתה במכרז של משרד התחבורה בטקסס, ארצות הברית, לבניית כביש אגרה ביוסטון, טקסס ("החברה").

בתקופת הדוח, שיערכה כלל ביטוח את השקעתה בחברה בהתאם להסכם למכירת מניות הגופים המוסדיים בכלל בחברה שנחתם מול ACS Infrastructure, כך שנכון ליום 30 בספטמבר 2022, סך ההשקעה מסתכם לסך של כ-51 מיליוני דולר בתיק הנוסטרו (לעומת סך של כ-19 מיליוני דולר לפני הסכם המכירה). בעקבות השיערוך רשמה כלל ביטוח הכנסות מהשקעות ברבעון השלישי לשנת 2022 בסך של כ-116 מיליוני ש"ח.

השלמת העסקה כפופה לאישורים רגולטורים ולהתקיימות תנאים מתלים נוספים המקובלים בהסכמים מסוג זה.

י. התפתחויות בשווקים בתקופת הדוח ולאחריה

בתקופת הדוח וברבעון השלישי נרשמו ירידות בשווקי ההון הסחיר אשר הביאו להפסדים בתיק הנוסטרו ולתשואות ריאליות שליליות בפוליסות ביטוח משתתפות ברווחים אשר עד לכיסוי ההפסד, ימנעו מהחברה לגבות דמי ניהול משתנים בסך של כ-753 מיליוני ש"ח לפני מס.

בתקופה שלאחר תאריך הדיווח ועד למועד אישור הדוחות הכספיים חלו עלויות בשווקי ההון הסחיר אשר הביאו לקיזוז יתרה זו בסך של כ-100 מיליוני ש"ח, כך שסמוך למועד אישור הדוח, היתרה של דמי הניהול המשתנים שהחברה תימנע מלגבות מסתכמת לסך של כ-653 מיליוני ש"ח לפני מס.

בשלב זה, לא ניתן להעריך את המשך ההתפתחויות בשווקים ובעקום הריבית ואת השפעתן על תוצאות שנת 2022 ואין באמור כדי להוות כל הערכה לגבי תוצאותיה הכספיות הצפויות של החברה לשנת 2022 ועל יחס כושר פירעון כלכלי, וזאת בין היתר, בהתייחס להמשך ההתפתחויות בשווקים האמורים.

כלל חברה לביטוח בע"מ

נספח א'

תמצית נתונים המתייחסים
בדוחות הכספיים הנפרדים של
החברה ("סולו")

נספח ב'

פירוט השקעות פיננסיות אחרות

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח

סומך חייקין
 מגדל המילניום KPMG
 רחוב הארבעה 17, תא דואר
 609
 תל אביב 6100601
 03 6848000

קוסט פורר גבאי את קסירר
 רח' מנחם בגין 144,
 תל-אביב, 6492102
 טל. 972 3 623 2525+
 פקס 972 3 562 2555+
 ey.com

לכבוד
בעלי המניות של כלל חברה לביטוח בע"מ
 א.ג.נ.,

הנדון: דוח מיוחד של רואי החשבון המבקרים על מידע כספי נפרד לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981

מבוא

סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד, המובא לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 של כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה) ליום 30 בספטמבר, 2022 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. המידע הכספי הביניים הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי הביניים הנפרד לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל בדבר "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי ביניים נפרד מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה של שוק ההון, ביטוח וחסכון בחוזר ביטוח 2015-1-15.

סומך חייקין
 רואי חשבון

קוסט פורר גבאי את קסירר
 רואי חשבון

מבקרים משותפים

תל-אביב,
 29 בנובמבר, 2022

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות (להלן: "דוחות סולו"), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), למעט העיניינים הבאים:

- א. מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס אקוויטי.
- ב. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברות מוחזקות שהחזקת זכויות אלה הוא עיסוקן היחיד.

דוחות על המצב הכספי ביניים

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		
2021	2021	2022		
מבוקר	בלתי מבוקר			באלפי ש"ח
				נכסים
806,352	809,396	779,523		נכסים בלתי מוחשיים
1,837,963	1,800,750	1,924,487		הוצאות רכישה נדחות
189,338	175,784	182,996		רכוש קבוע
333,355	339,139	333,839		נכס זכות שימוש
1,087,203	1,086,081	1,074,483		השקעות בחברות מוחזקות
3,140,825	3,061,596	3,510,662		נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
1,250,884	1,242,166	1,399,776		נדל"ן להשקעה אחר
4,366,786	4,274,730	4,508,182		נכסי ביטוח משנה
-	-	349,359		נכסי מסים שוטפים
510,560	1,031,772	2,560,648		חייבים ויתרות חובה
728,128	756,632	869,132		פרמיה לגבייה
81,745,557	75,395,376	76,836,332		השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
				השקעות פיננסיות אחרות:
6,112,832	6,048,042	6,233,072		נכסי חוב סחירים
19,644,375	19,695,031	20,495,793		נכסי חוב שאינם סחירים
2,037,280	1,823,206	1,880,001		מניות
4,475,493	3,898,044	4,218,894		אחרות
32,269,980	31,464,323	32,827,760		סך כל ההשקעות הפיננסיות האחרות
9,992,795	10,319,471	9,952,161		מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
3,720,336	3,287,350	3,083,458		מזומנים ושווי מזומנים אחרים
141,980,062	135,044,566	140,192,798		סך כל הנכסים
95,456,521	89,680,697	92,701,806		סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על המצב הכספי ביניים (המשך)

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		
2021	2021	2022		
מבוקר	בלתי מבוקר			באלפי ש"ח
146,641	146,641	146,641		הון
692,479	692,479	692,479		הון מניות
1,157,845	1,109,523	821,472		פרמיה על מניות
4,801,904	4,470,983	4,837,288		קרנות הון
				יתרת עודפים
6,798,869	6,419,626	6,497,880		סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה
6,798,869	6,419,626	6,497,880		סך כל ההון
30,287,056	30,064,990	31,211,814		התחייבויות
93,463,075	87,977,642	88,778,363		התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
741,023	693,365	597,984		התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
49,332	50,907	41,341		התחייבויות מסים נדחים
6,227,421	5,532,366	9,841,183		התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו
399,776	404,705	401,076		התחייבויות פיננסיות
3,964,011	3,829,846	2,823,157		התחייבויות בגין חכירה
49,499	71,119	-		זכאים ויתרות זכות
135,181,193	128,624,940	133,694,918		התחייבות מסים שוטפים
141,980,062	135,044,566	140,192,798		סך כל ההתחייבויות
				סך כל ההון וההתחייבויות

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

29 בנובמבר 2022

תאריך אישור הדוחות הכספיים

ערן צ'רנינסקי
משנה למנכ"ל
מנהל חטיבה פיננסית

יורם נוה
מנהל כללי

חיים סאמט
יו"ר דירקטוריון

נספח א': תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות רווח והפסד ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
	2021	2022	2021	2022	
מבוקר	בלתי מבוקר				באלפי ש"ח
10,477,596	2,607,460	2,870,666	7,607,085	8,518,867	פרמיות שהורווחו ברוטו
1,520,189	387,022	407,264	1,154,038	1,184,803	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
8,957,407	2,220,438	2,463,402	6,453,047	7,334,064	פרמיות שהורווחו בשייר
		(1,274,624)			
13,725,173	1,926,300	4	9,235,144	(5,776,606)	רווח מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,396,776	225,124	186,375	950,666	560,523	הכנסות מדמי ניהול
229,424	54,757	58,519	165,637	176,373	הכנסות מעמלות
303	207	494	294	570	הכנסות אחרות
24,309,083	4,426,826	1,434,166	16,804,788	2,294,924	סך כל ההכנסות
21,916,703	3,769,113	740,505	15,232,566	933,059	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
(1,839,486)	(351,007)	(216,864)	(1,451,049)	(771,546)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
20,077,217	3,418,106	523,641	13,781,517	161,513	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,830,111	463,893	500,921	1,353,866	1,445,380	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
686,613	160,946	166,015	484,645	479,769	הוצאות הנהלה וכלליות
8,762	-	-	-	-	ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים
3,201	1,086	792	2,174	2,205	הוצאות אחרות
258,245	61,485	62,353	187,658	204,974	הוצאות מימון
22,864,149	4,105,516	1,253,722	15,809,860	2,293,841	סך כל ההוצאות
33,868	12,522	8,931	23,607	28,392	חלק בתוצאות חברות מוחזקות, נטו
1,478,802	333,832	189,375	1,018,535	29,475	רווח לפני מסים על הכנסה
464,974	107,533	66,596	335,581	(1,008)	מיסים על הכנסה
1,013,828	226,299	122,779	682,954	30,483	רווח לתקופה

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על הרווח הכולל ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
	2021	2021	2022	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		באלפי ש"ח
1,013,828	226,299	122,779	682,954	30,483	רווח לתקופה רווח כולל אחר:
					פריטי רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד:
(7,360)	(3,595)	(520)	(286)	15,465	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ שנזקפו לקרנות הון
9,932	-	(438)	-	(438)	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ שנזקפו לרווח והפסד שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה, שנזקפו לקרנות הון
1,363,814	230,923	(62,372)	1,012,620	(236,856)	שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה, שהועברו לדוח רווח והפסד
(928,503)	(238,521)	(143,558)	(635,712)	(366,106)	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה, שהועברו לדוח רווח והפסד
31,770	9,455	61,606	25,230	105,823	חלק הקבוצה ברווח (הפסד) כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני שהועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
8,555	1,163	(4,426)	5,172	(20,778)	מיסים בגין מרכיבים אחרים של רווח (הפסד) כולל שהועברו או יועברו לרווח והפסד
160,287	(193)	(49,566)	137,425	(166,517)	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
317,921	(382)	(100,142)	269,599	(336,373)	פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד:
3,883	-	972	3,568	6,273	רווחים אקטואריים מתכנית הטבה מוגדרת
-	-	-	-	-	קרן הערכה מחדש של גדלן להשקעה
383	-	83	544	773	חלק הקבוצה ברווח כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, נטו ממס
1,327	-	332	1,220	2,145	מיסים בגין מרכיבים אחרים של רווח כולל
2,939	-	723	2,892	4,901	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
1,334,688	225,917	23,360	955,445	(300,989)	סך הכל רווח (הפסד) כולל לתקופה

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על השינויים בהון העצמי

מיוחס לבעלי המניות של החברה							באלפי ש"ח
סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן תרגום	פרמיה על מניות	הון מניות	
							לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)
6,798,869	4,801,904	29,514	1,149,811	(21,480)	692,479	146,641	יתרה ליום 1 בינואר 2022 (בלתי מבוקר)
30,483	30,483	-	-	-	-	-	רווח לתקופה
							רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר:
15,465	-	-	-	15,465	-	-	הפרשי תרגום מטבע חוץ שנזקפו לקרנות הון
(438)	-	-	-	(438)	-	-	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ שנזקפו לרווח והפסד
(267,620)	-	-	(267,620)	-	-	-	שינוי, נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
(366,889)	-	-	(366,889)	-	-	-	שינוי, נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
106,473	-	-	106,473	-	-	-	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
7,448	7,448	-	-	-	-	-	רווחים אקטואריים מתוכנית הטבה מוגדרת
174,089	(2,547)	-	180,092	(3,456)	-	-	הטבת מס (מס) בגין פריטי (הפסד) רווח כולל
(331,472)	4,901	-	(347,944)	11,571	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו ממס
(300,989)	35,384	-	(347,944)	11,571	-	-	סך הכל רווח (הפסד) כולל לתקופה
6,497,880	4,837,288	29,514	801,867	(9,909)	692,479	146,641	יתרה ליום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על השינויים בהון העצמי (המשך)

מיוחס לבעלי המניות של החברה							
סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן תרגום	פרמיה על מניות	הון מניות	באלפי ש"ח
							לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)
5,464,181	3,785,137	29,514	833,870	(23,460)	692,479	146,641	יתרה ליום 1 בינואר 2021 (מבוקר)
-	-	-	-	-	-	-	השפעת יישום IFRS 16 לראשונה
682,954	682,954	-	-	-	-	-	רווח לתקופה
(286)	-	-	-	(286)	-	-	רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר הפרשי תרגום מטבע חוץ שנזקפו לקרנות הון
1,021,928	-	-	1,021,928	-	-	-	שינוי, נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
(637,471)	-	-	(637,471)	-	-	-	שינוי, נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
25,230	-	-	25,230	-	-	-	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
4,395	4,395	-	-	-	-	-	רווחים אקטואריים מתוכנית הטבה מוגדרת
(141,305)	(1,503)	-	(139,868)	66	-	-	הטבת מס (מס) בגין פריטי (הפסד) רווח כולל
272,491	2,892	-	269,819	(220)	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו ממס
955,445	685,846	-	269,819	(220)	-	-	סך הכל רווח (הפסד) כולל לתקופה
6,419,626	4,470,983	29,514	1,103,689	(23,680)	692,479	146,641	ליום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על השינויים בהון העצמי (המשך)

מיוחס לבעלי המניות של החברה						
סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן תרגום	פרמיה על מניות	הון מניות
באלפי ש"ח						
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2022 (בלתי מבוקר)						
6,474,520	4,713,786	29,514	901,272	(9,172)	692,479	146,641
יתרה ליום 1 ביולי 2022 (בלתי מבוקר)						
122,779	122,779	-	-	-	-	-
רווח לתקופה						
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר:						
(520)	-	-	-	(520)	-	-
(438)	-	-	-	(438)	-	-
(70,053)	-	-	(70,053)	-	-	-
(143,134)	-	-	(143,134)	-	-	-
62,267	-	-	62,267	-	-	-
1,099	1,099	-	-	-	-	-
51,360	(376)	-	51,515	221	-	-
(99,419)	723	-	(99,405)	(737)	-	-
23,360	123,502	-	(99,405)	(737)	-	-
6,497,880	4,837,288	29,514	801,867	(9,909)	692,479	146,641

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על השינויים בהון העצמי (המשך)

מיוחס לבעלי המניות של החברה						
סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן תרגום	פרמיה על מניות	הון מניות
באלפי ש"ח						
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)						
6,193,709	4,244,684	29,514	1,101,303	(20,912)	692,479	146,641
יתרה ליום 1 ביולי 2021 (בלתי מבוקר)						
226,299	226,299	-	-	-	-	-
רווח לתקופה						
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר:						
(3,595)	-	-	-	(3,595)	-	-
הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ שנזקפו לקרן הון שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לקרן הון						
234,103	-	-	234,103	-	-	-
שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד						
(240,039)	-	-	(240,039)	-	-	-
הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד						
9,455	-	-	9,455	-	-	-
הטבת מס (מס) בגין פריטי (הפסד) רווח כולל						
(306)	-	-	(1,133)	827	-	-
רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו ממס						
(382)	-	-	2,386	(2,768)	-	-
סך הכל רווח (הפסד) כולל לתקופה						
225,917	226,299	-	2,386	(2,768)	-	-
6,419,626	4,470,983	29,514	1,103,689	(23,680)	692,479	146,641
יתרה ליום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)						

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על השינויים בהון העצמי (המשך)

מיוחס לבעלי המניות של החברה							באלפי ש"ח
סך הכל	יתרת עודפים	קרן הון	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן תרגום	פרמיה על מניות	הון מניות	
							לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)
5,464,181	3,785,137	29,514	833,870	(23,460)	692,479	146,641	
							יתרה ליום 1 בינואר 2021 (מבוקר)
-	-	-	-	-	-	-	
							השפעת יישום לראשונה IFRS 16
1,013,828	1,013,828	-	-	-	-	-	
							רווח לתקופה
							רכיבים של רווח כולל אחר:
(7,360)	-	-	-	(7,360)	-	-	
							הפרשי תרגום מטבע חוץ שנזקפו לקרנות הון
9,932	-	-	-	9,932	-	-	
							הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ שנזקפו לרווח והפסד
1,379,673	-	-	1,379,673	-	-	-	
							שינוי, נטו, בשווי ההגון של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
(931,822)	-	-	(931,822)	-	-	-	
							שינוי, נטו, בשווי ההגון של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
31,759	-	-	31,759	-	-	-	
							הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
4,466	4,466	-	-	-	-	-	
							רווחים אקטואריים מתוכנית הטבה מוגדרת
(165,788)	(1,527)	-	(163,669)	(592)	-	-	
							מס בגין פריטי הפסד כולל
320,860	2,939	-	315,941	1,980	-	-	
							רווח כולל אחר לתקופה, נטו ממס
1,334,688	1,016,767	-	315,941	1,980	-	-	
							סך הכל רווח כולל לתקופה
							יתרה ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)
6,798,869	4,801,904	29,514	1,149,811	(21,480)	692,479	146,641	

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)
מגזרי פעילות סולו
ג1. דיווח על מגזרי הפעילות (המשך)

כללי			בריאות			חסכון ארוך טווח			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	2022	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	2022	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	2022	
2021	2021	2022	2021	2021	2022	2021	2021	2022	
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר		
2,681,085	1,988,332	2,161,331	1,406,495	1,046,613	1,180,974	6,390,838	4,572,817	5,177,131	פרמיות שהורווחו ברוטו
1,301,047	982,901	999,069	72,332	53,399	61,935	146,810	117,738	123,799	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
1,380,038	1,005,431	1,162,262	1,334,163	993,214	1,119,039	6,244,028	4,455,079	5,053,332	פרמיות שהורווחו בשייר
233,645	176,496	146,998	432,450	327,794	109,614	12,490,005	8,282,443	(6,130,481)	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	-	-	-	-	-	1,396,776	950,666	560,523	הכנסות מדמי ניהול
201,226	142,061	141,327	6,054	4,515	5,109	22,144	19,061	29,937	הכנסות מעמלות
-	-	-	-	-	-	121	89	87	הכנסות אחרות
1,814,909	1,323,988	1,450,587	1,772,667	1,325,523	1,233,762	20,153,074	13,707,338	(486,602)	סך כל ההכנסות
2,737,021	2,128,767	1,532,234	1,049,595	722,170	468,531	18,130,944	12,382,552	(1,067,743)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
(1,598,797)	(1,306,250)	(628,460)	(79,119)	(56,468)	(72,496)	(161,570)	(88,331)	(70,590)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,138,224	822,517	903,774	970,476	665,702	396,035	17,969,374	12,294,221	(1,138,333)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
574,574	408,257	429,540	522,781	389,549	418,772	732,756	556,060	597,068	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
61,418	44,920	45,303	84,018	61,721	62,177	458,041	331,504	326,324	הוצאות הנהלה וכלליות
-	-	-	-	-	-	7,077	-	-	ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים
-	-	-	-	-	-	3,198	2,414	2,270	הוצאות אחרות
977	2,724	21,269	16,720	14,059	7,427	27,776	19,776	(258)	הוצאות (הכנסות) מימון
1,775,193	1,278,418	1,399,886	1,593,995	1,131,031	884,411	19,198,222	13,203,975	(212,929)	סך כל ההוצאות
20,483	13,792	15,107	(2)	(2)	(128)	9,120	7,292	11,828	חלק בתוצאות חברות מוחזקות, נטו
60,199	59,362	65,808	178,670	194,490	349,223	963,972	510,655	(261,845)	רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה
32,508	17,080	(203,533)	13,955	11,308	(34,596)	172,395	206,758	91,644	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים על ההכנסה
92,707	76,442	(137,725)	192,625	205,798	314,627	1,136,367	717,413	(170,201)	סך כל הרווח (הפסד) הכולל לפני מיסים על ההכנסה
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
2021	2021	2022	2021	2021	2022	2021	2021	2022	
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר		
7,504,488	7,412,143	7,964,622	2,747,427	2,724,062	2,583,146	20,036,358	19,930,228	20,665,087	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
-	-	-	1,141,172	1,097,862	1,080,856	92,331,882	86,889,985	87,707,310	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולו (המשך)

ג.1. דיווח על מגזרי הפעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר		בלתי מבוקר	
10,477,596	7,607,085	8,518,867	(822)	(677)	(569)	-	-	-	-	-	-
1,520,189	1,154,038	1,184,803	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8,957,407	6,453,047	7,334,064	(822)	(677)	(569)	-	-	-	-	-	-
13,725,173	9,235,144	(5,776,606)	-	-	-	569,073	448,411	97,263	-	-	-
1,396,776	950,666	560,523	-	-	-	-	-	-	-	-	-
229,424	165,637	176,373	-	-	-	-	-	-	-	-	-
303	294	570	-	-	-	182	205	483	-	-	-
24,309,083	16,804,788	2,294,924	(822)	(677)	(569)	569,255	448,616	97,746	-	-	-
21,916,703	15,232,566	933,059	(857)	(923)	37	-	-	-	-	-	-
(1,839,486)	(1,451,049)	(771,546)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20,077,217	13,781,517	161,513	(857)	(923)	37	-	-	-	-	-	-
1,830,111	1,353,866	1,445,380	-	-	-	-	-	-	-	-	-
686,613	484,645	479,769	78	200	(7)	83,058	46,300	45,972	-	-	-
8,762	-	-	-	-	-	1,685	-	-	-	-	-
3,201	2,174	2,205	-	-	-	3	(240)	(65)	-	-	-
258,245	187,658	204,974	-	(1)	1	212,772	151,100	176,535	-	-	-
22,864,149	15,809,860	2,293,841	(779)	(724)	31	297,518	197,160	222,442	-	-	-
33,868	23,607	28,392	-	-	-	4,267	2,525	1,585	-	-	-
1,478,802	1,018,535	29,475	(43)	47	(600)	276,004	253,981	(123,111)	-	-	-
482,474	411,136	(495,844)	-	-	-	263,616	175,990	(349,359)	-	-	-
1,961,276	1,429,671	(466,369)	(43)	47	(600)	539,620	429,971	(472,470)	-	-	-
סך כל ההכנסות											
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו											
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו											
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר											
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות											
הוצאות הנהלה וכלליות											
ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים											
הוצאות (הכנסות) אחרות											
הוצאות (הכנסות) מימון											
סך כל ההוצאות											
חלק בתוצאות חברות מוחזקות, נטו											
רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה											
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים על ההכנסה											
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מיסים על ההכנסה											
ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר	
2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר		בלתי מבוקר	
30,287,056	30,064,990	31,211,814	(1,217)	(1,443)	(1,041)	-	-	-	-	-	-
93,463,075	87,977,642	88,778,363	(9,979)	(10,205)	(9,803)	-	-	-	-	-	-
באלפי ש"ח											
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה											
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה											

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולו (המשך)

ג. דיווח על מגזרי הפעילות (המשך)

סך הכל		התאמות וקיצוזים		לא מוקצה למגזרים		כללי		בריאות		חסכון ארוך טווח	
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר
2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
בלתי מבוקר											
2,607,460	2,870,666	(226)	(190)	-	-	687,193	747,947	368,461	419,272	1,552,032	1,703,637
387,022	407,264	-	-	-	-	328,433	342,798	18,605	21,375	39,984	43,091
2,220,438	2,463,402	(226)	(190)	-	-	358,760	405,149	349,856	397,897	1,512,048	1,660,546
1,926,300	(1,274,624)	-	-	148,425	48,604	57,976	69,765	105,291	27,833	1,614,608	(1,420,826)
225,124	186,375	-	-	-	-	-	-	-	-	225,124	186,375
54,757	58,519	-	-	-	-	47,412	49,013	1,402	1,616	5,943	7,890
207	494	-	-	187	483	-	-	-	-	20	11
סך כל ההכנסות											
4,426,826	1,434,166	(226)	(190)	148,612	49,087	464,148	523,927	456,549	427,346	3,357,743	433,996
3,769,113	740,505	(295)	(284)	-	-	616,044	458,020	203,482	249,007	2,949,882	33,762
(351,007)	(216,864)	-	-	-	-	(303,148)	(170,874)	(22,206)	(23,207)	(25,653)	(22,783)
3,418,106	523,641	(295)	(284)	-	-	312,896	287,146	181,276	225,800	2,924,229	10,979
463,893	500,921	-	-	-	-	146,562	155,530	132,979	140,285	184,352	205,106
160,946	166,015	69	94	17,628	18,512	14,860	15,310	19,725	21,265	108,664	110,834
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1,086	792	-	-	301	60	-	-	-	-	785	732
61,485	62,353	-	-	50,819	56,832	1,004	2,760	5,040	2,301	4,622	460
סך כל ההוצאות											
4,105,516	1,253,722	(226)	(190)	68,748	75,404	475,322	460,746	339,020	389,651	3,222,652	328,111
12,522	8,931	-	-	3,162	1,558	4,419	4,764	1	-	4,940	2,609
333,832	189,375	-	-	83,026	(24,759)	(6,755)	67,945	117,530	37,695	140,031	108,494
(575)	(148,653)	-	-	5,221	(105,263)	4,929	(60,274)	(8,824)	4,653	(1,901)	12,231
333,257	40,722	-	-	88,247	(130,022)	(1,826)	7,671	108,706	42,348	138,130	120,725

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)
מגזרי פעילות סולו (המשך)
ג. דיווח על מגזרי הפעילות (המשך)

רכב חובה		רכב רכוש		ענפי רכוש ואחרים (1)		ענפי חבויות אחרים (2)		סך הכל ביטוח כללי	
לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	לשנה
התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
2,818,720	2,237,142	2,461,612	498,290	404,225	395,287	931,504	737,284	793,154	931,504
1,327,181	1,082,717	1,138,852	267,763	234,911	219,638	711,872	569,042	614,634	711,872
1,491,539	1,154,425	1,322,760	230,527	169,314	175,649	219,632	168,242	178,520	219,632
(111,501)	(148,994)	(160,498)	(10,212)	(6,778)	(4,584)	(6,996)	(12,105)	(9,565)	(6,996)
1,380,038	1,005,431	1,162,262	220,315	162,536	171,065	212,636	156,137	168,955	212,636
233,645	176,496	146,998	100,501	73,287	57,971	17,892	14,252	12,020	17,892
201,226	142,061	141,327	22,730	17,269	15,699	127,038	86,272	93,890	127,038
1,814,909	1,323,988	1,450,587	343,546	253,092	244,735	357,566	256,661	274,865	357,566
2,737,021	2,128,767	1,532,234	960,559	903,667	118,122	340,401	202,675	403,190	340,401
(1,598,797)	(1,306,250)	(628,460)	(766,149)	(711,499)	(32,988)	(265,829)	(160,267)	(362,601)	(265,829)
1,138,224	822,517	903,774	194,410	192,168	85,134	74,572	42,408	40,589	74,572
574,574	408,257	429,540	102,607	73,339	72,639	191,246	136,277	136,407	191,246
61,418	44,920	45,303	8,902	6,549	5,970	17,697	12,861	12,656	17,697
977	2,724	21,269	(1,693)	(481)	6,249	203	10,324	642	10,324
1,775,193	1,278,418	1,399,886	304,226	271,575	169,992	282,273	191,749	199,976	282,273
20,483	13,792	15,107	549	181	(801)	18,957	13,288	17,335	18,957
60,199	59,362	65,808	39,869	(18,302)	73,942	94,250	78,200	92,224	94,250
32,508	17,080	(203,533)	11,996	5,932	(77,205)	5,648	3,570	(25,057)	5,648
92,707	76,442	(137,725)	51,865	(12,370)	(3,263)	99,898	81,770	67,167	99,898
31 ליום	31 ליום	31 ליום	31 ליום	31 ליום	31 ליום	31 ליום	31 ליום	31 ליום	31 ליום
בדצמבר	בדצמבר	בדצמבר	בדצמבר	בדצמבר	בדצמבר	בדצמבר	בדצמבר	בדצמבר	בדצמבר
2021	2021	2022	2021	2021	2022	2021	2021	2022	2021
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
7,504,488	7,412,143	7,964,622	3,047,599	3,075,249	3,003,216	1,093,724	1,056,406	1,310,153	1,093,724
3,752,759	3,673,916	4,049,315	1,566,997	1,556,544	1,584,727	809,252	778,523	1,036,511	809,252
3,751,729	3,738,227	3,915,307	1,480,602	1,518,705	1,418,489	284,472	277,883	273,642	284,472

- (1) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח רכוש עסקיים, דירות והנדסי אשר הפעילות בגינם בתקופת הדוח, ובשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2021 מהווה כ-77%, ובתקופה המקבילה אשתקד כ-78% בהתאמה מסך הפרמיות בענפים אלו.
- (2) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח חבות צד ג', חבות מנהלים ומעבידים אשר הפעילות בגינם בתקופת הדוח, בתקופה המקבילה אשתקד ובשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2021 מהווה כ-81%, כ-80% וכ-79% בהתאמה מסך הפרמיות בענפים אלו.

נספח א: תמצית נתונים המתייחסים בדוחות הכספיים הנפרדים של כלל החזקות ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולו (המשך)

ג.1. דיווח על מגזרי הפעילות (המשך)

סך הכל		ענפי חבויות ואחרים ⁽²⁾		ענפי רכוש ואחרים ⁽¹⁾		רכב רכוש		רכב חובה		
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	
בלתי מבוקר										
696,111	796,154	116,810	98,592	210,390	229,063	200,479	264,093	168,432	204,406	פרמיות ברוטו
322,526	332,680	63,468	44,510	158,082	170,167	21,720	32,690	79,256	85,313	פרמיות ביטוח משנה
373,585	463,474	53,342	54,082	52,308	58,896	178,759	231,403	89,176	119,093	פרמיות בשייר
(14,825)	(58,325)	4,009	3,647	2,103	320	(14,271)	(37,477)	(6,666)	(24,815)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורוחה, בשייר
358,760	405,149	57,351	57,729	54,411	59,216	164,488	193,926	82,510	94,278	פרמיות שהורוחו בשייר
57,976	69,765	23,808	27,322	4,942	5,849	5,995	7,502	23,231	29,092	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
47,412	49,013	6,130	5,592	29,294	33,126	1,406	1,655	10,582	8,640	הכנסות מעמלות
464,148	523,927	87,289	90,643	88,647	98,191	171,889	203,083	116,323	132,010	סך כל ההכנסות
616,044	458,020	181,098	51,218	71,170	90,991	160,699	215,221	203,077	100,590	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
(303,148)	(170,874)	(101,503)	(24,592)	(61,560)	(79,565)	(30,554)	(37,616)	(109,531)	(29,101)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
312,896	287,146	79,595	26,626	9,610	11,426	130,145	177,605	93,546	71,489	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
146,562	155,530	24,697	25,262	51,116	50,999	48,961	54,280	21,788	24,989	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
14,860	15,310	816	1,642	2,424	4,201	6,490	5,331	5,130	4,136	הוצאות הנהלה וכלליות
1,004	2,760	(80)	5,762	185	6,474	116	20	783	(9,496)	הוצאות (הכנסות) מימון
475,322	460,746	105,028	59,292	63,335	73,100	185,712	237,236	121,247	91,118	סך כל ההוצאות
4,419	4,764	(5)	2	4,458	4,747	(14)	6	(20)	9	חלק ברוחי (הפסד) חברות כלולות, נטו
(6,755)	67,945	(17,744)	31,353	29,770	29,838	(13,837)	(34,147)	(4,944)	40,901	רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
4,929	(60,274)	1,679	(22,398)	1,131	(7,564)	458	(5,952)	1,661	(24,360)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
(1,826)	7,671	(16,065)	8,955	30,901	22,274	(13,379)	(40,099)	(3,283)	16,541	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה

1. ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח רכוש עסקיים, דירות והנדסי אשר הפעילות בגינם בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה בתאריך הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד מהווה כ-74% וכ-76% בהתאמה מסך הפרמיות בענפים אלו.
 2. ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח חבות צד ג', חבות מקצועית ומנהלים אשר הפעילות בגינם בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה בתאריך הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד מהווה כ-88% וכ-85% בהתאמה מסך הפרמיות בענפים אלו.

ליום 30 בספטמבר 2022			
סך הכל	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	שווי הוגן דרך רווח והפסד
בלתי מבוקר			
6,521,921	-	6,420,023	101,898
22,952,945	22,951,383	-	1,562
1,880,001	-	1,880,001	-
4,331,465	-	3,977,874	353,591
35,686,332	22,951,383	12,277,898	457,051

באלפי ש"ח

נכסי חוב סחירים (א)

נכסי חוב שאינם סחירים (*)

מניות (ב)

אחרות (ג)

סך הכל השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 בספטמבר 2021			
סך הכל	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	שווי הוגן דרך רווח והפסד
בלתי מבוקר			
6,356,013	-	6,300,134	55,879
22,138,896	22,136,632	-	2,264
1,823,206	-	1,823,206	-
3,985,351	-	3,534,718	450,633
34,303,466	22,136,632	11,658,058	508,776

באלפי ש"ח

נכסי חוב סחירים (א)

נכסי חוב שאינם סחירים (*)

מניות (ב)

אחרות (ג)

סך הכל השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר 2021			
סך הכל	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	שווי הוגן דרך רווח והפסד
מבוקר			
6,460,434	-	6,411,421	49,013
22,080,696	22,078,790	-	1,906
2,037,280	-	2,037,280	-
4,576,444	-	3,918,360	658,084
35,154,854	22,078,790	12,367,061	709,003

באלפי ש"ח

נכסי חוב סחירים (א)

נכסי חוב שאינם סחירים (*)

מניות (ב)

אחרות (ג)

סך הכל השקעות פיננסיות אחרות

(*) ראה ביאור 5(ב)(1).

נספח ב: פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)
א. נכסי חוב סחירים – הרכב

ליום 30 בספטמבר 2022 הערך בספרים עלות מופחתת ⁽¹⁾ בלתי מבוקר		באלפי ש"ח
4,125,082	3,958,272	אגרות חוב ממשלתיות
		נכסי חוב אחרים
2,685,059	2,534,890	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
31,466	28,759	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
2,716,525	2,563,649	
6,841,607	6,521,921	סך הכל נכסי חוב סחירים
	981	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 30 בספטמבר 2021 הערך בספרים עלות מופחתת ⁽¹⁾ בלתי מבוקר		באלפי ש"ח
3,513,523	3,639,431	אגרות חוב ממשלתיות
		נכסי חוב אחרים
2,540,224	2,676,996	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
40,464	39,586	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
2,580,688	2,716,582	
6,094,211	6,356,013	סך הכל נכסי חוב סחירים
	147	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר 2021 הערך בספרים עלות מופחתת ⁽¹⁾ מבוקר		באלפי ש"ח
3,373,217	3,544,520	אגרות חוב ממשלתיות
		נכסי חוב אחרים
2,724,911	2,884,217	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
33,146	31,697	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
2,758,057	2,915,914	
6,131,274	6,460,434	סך הכל נכסי חוב סחירים
	25	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

(1) עלות מופחתת - עלות בניכוי תשלומי קרן, בתוספת (ניכוי) ההפחתה המצטברת על פי שיטת הריבית האפקטיבית של הפרש כלשהו בין העלות לבין סכום הפירעון ובניכוי הפחתה כלשהי בגין ירידת ערך שנזקפה לרווח והפסד.

נספח ב: פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ב. מניות

ליום 30 בספטמבר 2022		
הערך בספרים	עלות	בלתי מבוקר
947,711	936,984	באלפי ש"ח
932,290	741,514	מניות סחירות
1,880,001	1,678,498	מניות שאינן סחירות
181,550		סך הכל מניות
		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 30 בספטמבר 2021		
הערך בספרים	עלות	בלתי מבוקר
982,284	816,076	באלפי ש"ח
840,922	717,370	מניות סחירות
1,823,206	1,533,446	מניות שאינן סחירות
164,180		סך הכל מניות
		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר 2021		
הערך בספרים	עלות	מבוקר
1,123,531	935,606	באלפי ש"ח
913,749	744,747	מניות סחירות
2,037,280	1,680,353	מניות שאינן סחירות
179,252		סך הכל מניות
		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

נספח ב: פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)
ג. השקעות פיננסיות אחרות⁽¹⁾

ליום 30 בספטמבר 2022 הערך בספרים עלות בלתי מבוקר		באלפי ש"ח
756,335	685,340	השקעות פיננסיות סחירות
2,474,631	3,646,125	השקעות פיננסיות שאינן סחירות
3,230,966	4,331,465	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
	177,662	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 בספטמבר 2021 הערך בספרים עלות בלתי מבוקר		באלפי ש"ח
1,016,915	1,125,717	השקעות פיננסיות סחירות
2,003,851	2,859,634	השקעות פיננסיות שאינן סחירות
3,020,766	3,985,351	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
	108,135	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר 2021 הערך בספרים עלות מבוקר		באלפי ש"ח
1,385,827	1,416,506	השקעות פיננסיות סחירות
2,132,932	3,159,938	השקעות פיננסיות שאינן סחירות
3,518,759	4,576,444	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
	118,776	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

(1) השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בקרנות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

הצהרות המנהלים (SOX)

הצהרה (certification)

אני, יורם נוה, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2022 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה; וכן-
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי. וכן-
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של דירקטוריון החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

יורם נוה
מנהל כללי

29 בנובמבר 2022

הצהרה (certification)

אני, ערן צ'רנינסקי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2022 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה; וכן-
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי. וכן-
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של דירקטוריון החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

3/28

29 בנובמבר 2022

ערן צ'רנינסקי
משנה למנכ"ל
מנהל חטיבה פיננסית

כלל חברה לביטוח בע"מ

יחס כושר פירעון כלכלי

ליום 30 ביוני 2022

1. רקע ודרישות גילוי

המידע המפורט להלן, חושב בהתאם להוראות חוזר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "הממונה") 15-2020-1, תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס "Solvency II" (להלן: "הוראות משטר כושר פירעון כלכלי"). המידע נערך ומוצג בהתאם להוראות פרק 1, חלק 4 שער 5 בחוזר המאוחד, כפי שעודכן בחוזר 8-1-2022 (להלן: "הוראות הגילוי").

1.1 משטר כושר פירעון כלכלי

הוראות משטר כושר פירעון כלכלי, מבוססות על הוראות הנדבך הראשון של הדירקטיבה האירופית Solvency II, אשר הותאמו לשוק המקומי וקובעות מודל סטנדרטי לחישוב ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, במטרה להביא לכך שחברת ביטוח תחזיק כרית לספיגת הפסדים, העלולים לנבוע מהתמשותם של סיכונים בלתי צפויים שלהם היא חשופה בהסתברות נתונה. מסגרת רגולטורית זו מבוססת על מדידה כלכלית של הנכסים וההתחייבויות של החברה ואינה תואמת בהכרח את ההצגה בהתאם לכללים חשבונאיים מקובלים לפיהם עורכת החברה את הדוחות הכספיים שלה. **יחס כושר הפירעון הינו היחס בין ההון העצמי המוכר להון הנדרש לכושר פירעון** (להלן: "יחס כושר פירעון").

ההון העצמי המוכר, לצורך משטר כושר פירעון כלכלי, מורכב מהון רובד 1 והון רובד 2. הון רובד 1 כולל הון עצמי המחושב באמצעות הערכת שוויים של הנכסים וההתחייבויות של חברת ביטוח לפי הוראות החוזר והון רובד 1 נוסף. הון רובד 1 נוסף והון רובד 2 כוללים מכשירי הון עם מנגנונים לספיגת הפסדים לרבות מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני אשר הונפקו לפני מועד התחילה. החוזר כולל מגבלות על הרכב הון עצמי לעניין SCR (ראה להלן), כך ששיעור הרכיבים הכלולים בהון רובד 2 לא יעלה על 40% מה-SCR (לא יעלה על 50% בתקופת הפריסה המפורטת להלן) ואילו היקף הון רובד 1 נוסף לא יעלה על 20% מהון רובד 1.

את ההון הקיים המוכר יש להשוות להון הנדרש כאשר קיימות שתי רמות של דרישות הון:

- ההון הנדרש לשמירה על כושר הפירעון של חברת ביטוח (להלן: "SCR"). ה-SCR רגיש לסיכונים ומבוסס על חישוב צופה פני עתיד של התמשותם תרחישים שונים, תוך התחשבות ברמת המתאם של גורמי הסיכון השונים, על בסיס ההנחיות בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
- רמה מינימלית של הון (להלן: "MCR" או "סף הון"). בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי, סף ההון יהיה שווה לגבוה שבין סכום ההון הראשוני הנדרש מחברת ביטוח לפי תקנות ההון לבין סכום הנגזר מגובה עתודות ביטוח ופרמיות (כהגדרתן בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי) המצוי בטווח שבין 25% לבין 45% מה-SCR.

ההון המוכר מחושב באמצעות נתונים ומודלים לחישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי מתבססים, בין היתר, על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר. החישובים המבוצעים במסגרת חישוב ההון הכלכלי ודרישות ההון הם בעלי רמת מורכבות גבוהה.

מידע צופה פני עתיד

הנתונים הכלולים בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, לרבות ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, מבוססים, בין השאר, על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתמשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם "מידע צופה פני עתיד" כהגדרתו בסעיף 32 לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שבא לידי ביטוי בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, כתוצאה מכך שתחזיות, הערכות ואומדנים אלה, כולם או חלקם לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שנחזה, בין היתר בהתייחס להנחות אקטואריות (בכלל זה קצב השחרור של מרווח הסיכון, שיעורי תמותה, תחלואה, החלמה, ביטולים, הוצאות, מימוש גמלא ושיעור רווח חיתומי), הנחות לגבי פעולות הנהלה עתידיות, הנחות לגבי דפוס ההתפתחות העתידית של ההון הנדרש ומרווח הסיכון, שיעורי ריבית חסרת סיכון, תשואות בשוק ההון, הכנסות עתידיות ונזק בתרחישי קטסטרופה.

1.2 הוראות גילוי ודיווח בקשר לדוח יחס כושר פירעון כלכלי

בחוזר הגילוי נקבע, בין היתר, כי דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר וליום 30 ביוני יכלל במסגרת הדוח התקופתי העוקב למועד החישוב, ויפורסם באתר האינטרנט של החברה במועדים אלו. דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר של כל שנה יבוקר בידי רואה החשבון המבקר של החברה וזאת החל מהדוח ליום 31 בדצמבר 2018. כמו כן החוזר כולל הוראות בקשר למבנה דוח יחס כושר פירעון כלכלי, אישורו על ידי האורגנים המתאימים בחברה, ביקורתו על ידי רואה החשבון המבקר של החברה ודרישות הגילוי לגביו.

1. רקע ודרישות גילוי (המשך)

1.3 הוראות בתקופת הפריסה

- הוראות משטר כושר פירעון כלכלי כוללות, בין היתר, הוראות מעבר בתקופת הפריסה בה תישמנה ההנחיות הבאות:
- דרישת ההון בגין תת רכיב סיכון מניות, כהגדרתו בהוראות, תגדל באופן הדרגתי במשך שבע שנים, החל משיעור של 22% ועד לשיעורים של 30%, 39% ו-49% להשקעה במניות תשתיות, סוג 1 וסוג 2, בהתאמה. הגידול ההדרגתי יחול גם על ההתאמה האנטי-מחזורית, כהגדרתה בהוראות.
 - בנוסף, בחירה באחת מהחלופות הבאות:
 1. פריסה הדרגתית של ההון הנדרש, עד לשנת 2024 (להלן: "תקופת הפריסה"), כך שההון הנדרש יעלה בהדרגה, ב-5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR בשנת 2017 ועד למלוא ה-SCR;
 2. הגדלת ההון המוכר באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח של סכום כמפורט בסעיף 3.3.2. הניכוי יקטן בהדרגה, עד לשנת 2032 (להלן: "ניכוי בתקופת הפריסה"). בנוסף, סכום הניכוי עשוי להתעדכן במהלך תקופת הפריסה משינויים נוספים בהתאם להוראות הנלוות להתנהלות חברת הביטוח בתקופת הפריסה, כפי שנקבע במכתב מיום 15 באוקטובר 2020 בדבר "עקרונות לחישוב ניכוי בתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי II ("מכתב העקרונות")."

החברה בחרה בחלופה השניה וזאת לאחר שקיבלה את אישור הממונה לכך, כנדרש.

בנוסף, לעניין הרכב ההון העצמי המוכר, נקבע שההיקף המקסימלי של הון רוברד 2 בתקופת הפריסה יעמוד על שיעור של 50% מההון הנדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה.

1.3.1 עדכון סכום הניכוי בתקופות עוקבות

בהתאם לעקרונות לחישוב ניכוי לתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי II והוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי, חישוב מחדש של סכום הניכוי יערך אחת לשנתיים או, לכל הפחות, במקרה של שינוי מהותי במשתנים אקסוגניים ובהם עקום הריבית, בפרופיל הסיכון או במבנה העסקים של חברת הביטוח ובהתאם לדרישות הממונה, אם סבר שחל שינוי בנסיבות מאז. בעקבות השינוי המהותי בעקום הריבית חסרת הסיכון ועדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים, החברה ביצעה חישוב מחדש, של סכום הניכוי וקיבלה את אישור הממונה לסכום ניכוי בהיקף של 5,617 מיליוני ש"ח (ראה סעיף 3.1.2 להלן), המהווה הפחתה של 1,163 מיליוני ש"ח ביחס ליתרת סכום הניכוי ליום 31 בדצמבר 2021.

1.4 הגדרות

החברה -	כלל חברה לביטוח בע"מ.
הממונה -	הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.
הוראות משטר כושר פירעון כלכלי -	חוזר ביטוח 15-1-2020 "תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברות ביטוח מבוסס Solvency II" והנחיות נלוות של הממונה לעניין יישום משטר כושר פירעון כלכלי, על הבהרותיו
הון עצמי מוכר / הון כלכלי -	סך הון רוברד 1 והון רוברד 2 של חברת ביטוח, לאחר ניכויים והפחתות בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
הון רוברד 1 בסיסי -	עודף נכסים על התחייבויות, כשהוא מוערך לפי ההוראות לעניין מאזן כלכלי, הכולל את הרכיבים הבאים: הון מניות רגילות מונפק ונפרע, פרמיה ששולמה בעת הנפקת מניות, יתרת עודפים, קרנות הון בניכוי קרנות הון בחובה והשינוי בעודף נכסים על התחייבויות הנובע מפערים באופן הערכת הנכסים והתחייבויות לפי ההוראות (Reconciliation reserve), בניכוי: נכסים בלתי מוכרים, השקעה עצמית במניות רגילות ודיבידנד שהוכרז לאחר תאריך הדוח.
הון רוברד 1 נוסף -	סך כל אלה כששוים מוערך על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי - שטר הון צמית, מניות בכורה לא צוברות, מכשיר הון רוברד 1 נוסף, מכשיר הון ראשוני מורכב.
הון רוברד 2 -	מכשירי הון רוברד 2, מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני מורכב - כששוים מוערך לפי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
הון נדרש לכושר פירעון (SCR) -	Solvency Capital Requirement, הון נדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSR) -	Basic Solvency Capital Requirement, הון נדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי ללא התחשבות בהון הנדרש בשל סיכון תפעולי, התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה והון נדרש בשל חברות מנהלות.
יחס כושר פירעון -	היחס שבין ההון העצמי המוכר להון הנדרש לכושר פירעון.
הערכה מיטבית (Best Estimate) -	צפי של תזרימי המזומנים העתידיים הנובעים מחוזי הביטוח וחוזי ההשקעה במהלך כל תקופת קיומם, ללא מרווחי שמרנות, כשהם מהווים בריבית חסרת סיכון מותאמת.

1. רקע ודרישות גילוי (המשך)

1.4 הגדרות (המשך)

מרווח סיכון (Risk Margin) - סכום נוסף על ההערכה המיטבית המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו, לצורך קבלת התחייבויות הביטוח של חברת הביטוח, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי. ניכוי בתקופת הפריסה - סכום המנוכה מעתודות הביטוח במהלך תקופת הפריסה, המחושב בהתאם להוראות סעיף 4 (ג) להוראות משטר כושר פירעון כלכלי. הניכוי ילך ויקטן באופן הדרגתי עד לשנת 2032. נכס לא מוכר - נכס המוחזק כנגד התחייבויות שאינן תלויות תשואה בניגוד לתקנות כללי השקעה או בניגוד להוראות הממונה, בניכוי עתודה למס שנוצרה בשלו. סף הון (MCR) - Minimum Capital Requirement, הון מינימלי נדרש מחברת ביטוח המחושב לפי משטר כושר פירעון כלכלי רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) - Expected Profit in Future Premiums, הרווח העתידי הצפוי בשייר, הכלול בהתחייבויות הביטוח, בגין פרמיות שטרם התקבלו עד למועד הדוח. UFR - Ultimate Forward Rate, שיעור הריבית העתידית האחרונה הנגזר מהריבית הריאלית הצפויה בטווח הארוך ומהציפיות לאינפלציה בטווח הארוך, אליה מתכנס עקום הריבית המתואמת, בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי. מתאם תנודתיות (VA) - Volatility Adjustment, רכיב אנטי מחזורי המשקף את המרווח הגלום בתיק נכסי חוב מייצג של חברות ביטוח, ומתווסף לעקום הריבית המתואמת בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי. בריאות SLT - ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח חיים. בריאות NSLT - ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח כללי. התאמת תרחיש מניות - דרישת הון מוקטנת על סוגי השקעות מסוימים שתגדל בהדרגתיות עד לשנת 2023 כשדרישת הון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא. השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון - השפעת המתאם החלקי בין סיכונים שונים במודל על סכימתם, השפעת הפיזור הינה הפער בין סכימה פשוטה של רכיבי הסיכון ובין סכימה הלוקחת בחשבון את המתאם החלקי ביניהם. ככל שיש יותר פיזור בין מגזרי הפעילות בתיק ובין רכיבי הסיכון כך השפעת הפיזור להפחתת סך הסיכון גדלה. הרשות - רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון. תקנות כללי השקעה - תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), תשע"ב-2012. מבוקר - המונח מתייחס לביקורת שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.	1.5 מתודולוגית החישוב 1.5.1 כללי

הוראות משטר כושר פירעון כלכלי קובעות הנחיות לחישוב על בסיס כלכלי של ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון. להלן עיקרי ההוראות והשינויים שבהם:

1.5.2 המאזן הכלכלי

בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי, ככלל, סעיפי המאזן הכלכלי מוערכים לפי שווי כלכלי, ובפרט ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות. זאת בתוספת מרווח סיכון (Risk Margin), המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו, לצורך קבלת התחייבויות הביטוח במאזן הכלכלי. על פי הוראות מרווח הסיכון מחושב בשיטת עלות ההון, בשיעור של 6% לשנה מההון הנדרש הצפוי, בגין סיכונים ביטוחיים, לאורך חיי העסקים הקיימים. כאמור להלן: המאזן הכלכלי נערך על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה, בתוספת חברות מוחזקות שהחזקת זכויות במקרקעין הינן עיסוקן היחיד ובתוספת חברות ביטוח בנות אשר נתונין מאוחדים עם נתוני חברת הביטוח ועל פי ההנחיות אינו כולל את הערך הכלכלי של פעילות הגמל והפנסיה שתחת חברת הביטוח. ומייחס שווי אפס לנכסים בלתי מוחשיים והוצאות רכישה נדחות (למעט השקעה ב"אינשוורטק" כהגדרתה בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי אשר החברה קבלה את אישור הממונה לכך, כנדרש).

1. רקע ודרישות גילוי (המשך)

1.5 מתודולוגיית החישוב (המשך)

1.5.2 המאזן הכלכלי (המשך)

כאמור לעיל, החברה בחרה בחלופה הקיימת בהוראות המעבר לפיה ניתן להגדיל את ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח בשל סכום הניכוי, אשר יופחת הדרגתית עד לשנת 2032 (להלן: "הניכוי בתקופת הפריסה"). בהתאם למכתב העקרונות, הניכוי בתקופת הפריסה יחושב בחלוקה לקבוצות סיכון הומוגניות, בגין פוליסות שהונפקו עד ליום 31 בדצמבר 2016. הניכוי האמור יחושב כהפרש שבין עתודות ביטוח בשייר במאזן הכלכלי לרבות מרווח הסיכון (Risk Margin) המיוחס להן ובניכוי התאמה לשווי ההוגן של אגרות חוב מיועדות לבין עתודות הביטוח בשייר על פי הדוחות הכספיים. הפרש זה יופחת באופן לינארי עד ליום 31 בדצמבר 2032. יתרת הניכוי בכל מועד דיווח ("ערכו של הניכוי בתקופת הפריסה") תחושב מחדש כל שנתיים וכן אם חל שינוי מהותי במשתנים אקסוגניים עיקריים, בפרופיל הסיכון או במבנה העסקים של חברת הביטוח. בנוסף, ערכו של הניכוי בתקופת הפריסה יהלום את קצב הגידול הצפוי ביחס כושר הפירעון המחושב ללא הקלות בתקופת הפריסה - ראה סעיף 3.2.2 להלן.

1.5.3 ההון הנדרש לכושר פירעון

חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון מבוסס על הערכת החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לרכיבי סיכון אשר קבועים בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי, אשר הינם סיכונים ביטוח חיים, סיכונים ביטוח בריאות, סיכונים ביטוח כללי, סיכונים שוק וסיכונים צד נגדי. רכיבי סיכון אלה כוללים תתי רכיבי סיכון בהתייחס לסיכונים ספציפיים אליהם חשופה חברת הביטוח. הערכת חשיפת ההון העצמי הכלכלי לכל תת רכיב סיכון מתבצעת על בסיס תרחיש מוגדר שנקבע בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי. קביעת ההון הנדרש לכושר פירעון מבוססת על סכימה של דרישות ההון בגין רכיבי הסיכון ותתי רכיבי הסיכון כאמור, בהתחשב במתאמים החלקיים המיוחסים להם. בנוסף, כולל חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון רכיבים של הון נדרש בגין סיכון תפעולי והון נדרש בגין חברות מנהלות ובניכוי התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה כמפורט בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי.

ההתאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה, מעבר ליתרת העתודה למסים נדחים הכלולה במאזן הכלכלי, מוגבלת עד ל-5% מההון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR) וזאת בהתקיים התנאים הבאים:

- באפשרותה של חברת הביטוח להראות לממונה כי סביר שרווחים עתידיים חייבים במס יהיו זמינים ונכסי המס יהיו ניתנים למימוש כנגדם.
- הרווחים עתידיים ינבעו מפעילות בביטוח כללי או ביטוח בריאות NSLT בלבד.

יודגש כי לתוצאות המודלים המשמשים בחישוב ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, רגישות גבוהה לתחזיות ולהנחות הכלולות בהם וכן לאופן יישומן של הוראות משטר כושר פירעון כלכלי. ליחס כושר הפירעון הכלכלי רגישות גבוהה למשתני שוק ולמשתנים אחרים ובהתאם הוא עשוי להיות תנודתי.

דרישת ההון בגין כל סיכון מחושבת בהתאם לחשיפת החברה לסיכון זה ובהתחשב בפרמטרים שנקבעו על-ידי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי. גובה ההון הנדרש מייצג, על-פי ההוראות, את היקף ההון העצמי שיאפשר לחברת הביטוח לספוג, בשנה הקרובה, הפסדים בלתי צפויים ולעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים ומוטבים במועדן, ברמת בטחון של 99.5%.

1.5.3.1 הוראות הגילוי

ביום 19 באוקטובר 2022 פרסם הממונה עדכון 3 לקובץ שאלות ותשובות ליישום וגילוי משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח (להלן: "קובץ שאלות ותשובות"). במסגרת קובץ שאלות ותשובות ניתנה הבהרה בנוגע לגבול החוזה בפוליסות חיסכון ללא מקדם מובטח ששווקו לאחר שנת 2013. בהבהרה נקבע כי גבול החוזה הינו מועד תחילת תשלום הקצבה שכן ממועד זה הכיסוי הביטוחי נכנס לתוקף. החברה יישמה הנחיות אלו במהלך שנת 2022.

תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ולקרנות הפנסיה

בחודש יוני 2022 פרסם הממונה חוזר בנושא "תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ולקרנות הפנסיה". החוזר מפרט הנחות ברירת מחדל מעודכנות שעל בסיסן ייחשבו חברות הביטוח את ההתחייבויות בגין פוליסות ביטוח חיים, המאפשרות קבלת קצבה על-פי שיעורי המרה מובטחים על בסיס הנחות דמוגרפיות עדכניות. החוזר מתייחס, בין היתר, לשינוי בתוחלת החיים, ובכלל זה לשיפורים עתידיים, ולהשלכות הנובעות מכך על גובה העתודות ואופן בנייתן. בנוסף, החוזר כולל לוח תמותה חדש לגמלאים של חברות ביטוח, אשר מתבסס, בין היתר, על ניסיון התמותה של גמלאים של חברות הביטוח. החברה עדכנה את הערכותיה בדבר ההתחייבויות לגמלה על בסיס לוח התמותה החדש והשיפורים העתידיים בתוחלת החיים הכלולים בחוזר. כפועל יוצא מכך, הגדילה החברה את העתודות להשלמת גמלה בסך של כ-475 מיליון ש"ח לאחר מס.

ההשפעה של יישום הוראות החוזר על עודף ההון יחס כושר הפירעון של החברה הינה שלילית. לפירוט נוסף ראה דיווח מיידי מיום 3 ביולי 2022 (אסמכתא: 082675-01-2022).

1. רקע ודרישות גילוי (המשך)

1.5 מתודולוגית החישוב (המשך)

1.5.3 ההון הנדרש לכושר פירעון (המשך)

1.5.3.1 הוראות הגילוי (המשך)

ביום 20 בספטמבר 2022 פרסם הממונה "תיקון הוראות החוזר המאוחד - שער 6 חלק 3 פרק 1 - עדכון תעריפים בפוליסות בריאות מתעדכנות" (חוזר ביטוח 1-13-2022). בתיקון לחוזר נקבעו תנאים לפיהם תוכל חברת ביטוח לעדכן את הפרמיה בפוליסות הוצאות רפואיות, מבלי שתחול חובה לקבל את אישור הממונה.

בעקבות פרסום החוזר, בחישוב ליום 30 ביוני 2022 בחישוב דרישות הון הניחה החברה פעולת הנהלה עתידית שעניינה העלאת תעריפים בהתאם לחוזר כאמור לאור חציית מגבלת ה-LR שנקבעה ברפורמה.

לפעולת הנהלה השפעה חיובית לא מהותית על יחס כושר הפירעון של החברה.

1.6 הערות והבהרות

1.6.1 כללי

דוח יחס כושר הפירעון כולל, בין היתר, תחזיות המבוססות על הנחות ופרמטרים בהתאם לניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת, ועל הערכות החברה לגבי העתיד ככל שיש לחברה מידע רלוונטי וקונקרטי עליו ניתן להתבסס. המידע והמחקרים הם אותם אלו ששימשו בסיס לדיווח הכספי התקופתי של החברה ליום 30 ביוני 2022. לא הובאו בחשבון מידע או מחקרים לאחר מועד פרסום הדיווח הכספי התקופתי של החברה ליום 30 ביוני 2022 אם וככל שבוצעו.

דוח יחס כושר פירעון זה הוכן על בסיס התנאים וההערכה המיטבית כפי שהיו ידועים לחברה ביום 30 ביוני 2022.

עוד יודגש כי בין היתר, נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון, השינויים בסביבה העסקית והכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות ואין בידי החברה להעריך באופן אמין השפעות אלו. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות הנהלה שלא בהכרח יתממשו, או שיתממשו באופן שונה מהנחות אשר שימשו בסיס החישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עלולים להתממש באופן שונה מהותית מהנחות המודל.

למודל, במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה מאוד לשינויים במשתני שוק ואחרים ובפרט לשינויים בעקום הריבית, ולפיכך יחס כושר הפירעון המשתקף ממנו עלול להיות תנודתי מאוד.

1.6.2 השפעות עתידיות של מעשי חקיקה ורגולציה הידועים ליום פרסום הדוח וחיפה לתלויות

1.6.2.1 תחום הביטוח נתון לשינויים תכופים בהסדרים תחיקתיים ולהוראות רגולטוריות תכופות. לחקיקה ולהוראות הרגולציה קיימת השלכה על רווחיות החברה ותזרימי המזומנים שלה וכפועל יוצא גם על יחס כושר הפירעון הכלכלי.

1.6.2.2 חישוב יחס כושר הפירעון אינו כולל את כל ההשפעה האפשרית של מעשי החקיקה האמורים וההוראות הרגולטוריות וכן התפתחויות אחרות שטרם באו לידי ביטוי מעשי בנתונים בפועל, שכן אין בידי החברה, נכון למועד זה, יכולת להעריך את כל השפעתם על תוצאותיה העסקיות ועל יחס כושר הפירעון.

1.6.2.3 לפירוט אודות שינויים רגולטורים עיקריים, שלגביהם קיימת אי ודאות ביחס להשפעתם העתידית, ראה, בין היתר, סעיפים: 2.5.1.4, 2.5.2, 2.5.3, 2.5.4, 2.5.5, 2.5.6, 6.2, 7.1.1, 8.1.2.1, 8.1.2.2, 8.2, 9.2 בדוח תיאור עסקי התאגיד של החברה ליום 31 בדצמבר 2021 וכן בסעיף 4 בדוח הדירקטוריון של החברה ליום 30 ביוני 2022.

1.6.2.4 בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי, השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי נקבע על פי שווין במאזן החשבונאי בהתאם להוראות תקן בינלאומי לחשבונאות IAS 37, מדידה זו אינה משקפת את ערכן הכלכלי. ראה 7 בדוח הכספי ליום 30 ביוני 2022 לגבי החשיפה לתלויות ואופן מדידתה ודיווחים מיידיים שפורסמו ממועד זה. יישובן או סילוקן של תלויות אלו עלול להיות בסכומים גבוהים בצורה מהותית מהסכומים בהם נכללו במאזן הכלכלי. לא ניתן להעריך את השלכות אי הודאות הנגזרת מהחשיפה לתלויות המתוארת.

2. יחס כושר פירעון כלכלי וסף הון

2.1 יחס כושר פירעון

לימים 30 ביוני 2022	לימים 31 בדצמבר 2021	
בלתי מבוקר ובלתי סקור*	מבוקר**	
באלפי ש"ח		
14,770,208	15,520,405	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון - ראה סעיף 4
8,302,776	9,261,086	הון נדרש לכושר פירעון - ראה סעיף 5
6,467,432	6,259,319	עודף
178%	168%	יחס כושר פירעון כלכלי (ב-%)

השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי:

לימים 30 ביוני 2022	לימים 31 בדצמבר 2021	
בלתי מבוקר ובלתי סקור*	מבוקר**	
באלפי ש"ח		
495,182	-	גיוס מכשירי הון
14,821,162	15,520,405	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
6,518,386	6,259,319	עודף
179%	168%	יחס כושר פירעון כלכלי (ב-%)

* בכל מקום בדוח זה בו מופיע המונח "בלתי מבוקר ובלתי סקור" הוא מתייחס לכך שהיתרות ליום 30 ביוני 2022 לא בוקרו ולא נסקרו על ידי רואה החשבון המבקר של החברה.

** בכל מקום בדוח זה בו מופיע המונח "מבוקר" הוא מתייחס לביקורת שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

לפרטים בדבר יחס כושר הפירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה, וללא התאמת תרחיש מניות ובדבר יעד יחס כושר הפירעון ומגבלות החלות על החברה לעניין חלוקת דיבידנד ראה סעיף 8 להלן.

שינויים מהותיים בעודפי ההון וביחס כושר פירעון כלכלי לעומת 31 בדצמבר 2021:

- עלייה מהותית בעקום הריבית חסרת הסיכון השפיעה מהותית לחיוב על עודף ההון ויחס כושר פירעון כלכלי הן כתוצאה מקיטון משמעותי בהתחייבויות הביטוחיות וכנגזר תמיכה בכרית ההון והן כתוצאה מקיטון בהיקף ההון הנדרש.
- רפורמת הבריאות, המאפשרת מסלול ירוק של התאמת פרמיה אוטומטית במידה ו-LR עובר סף שנקבע ברפורמה השפיעה באופן חיובי על עודף ההון של החברה
- התכלות הסיכונים, הנובעים מפעילויות ביטוח שנמכרו בעבר (בעיקר חיים וסיעוד) הובילו לגידול בהון הכלכלי ולקיטון בדרישות ההון ובסך הכל להשפעה חיובית על עודף ההון ויחס כושר הפירעון.
- גיוס הון רובד 2 בסך של 495 מל"ש לאחר תאריך המאזן השפיע באופן חיובי על ההון העצמי ועל יחס כושר הפירעון.
- בעקבות עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ולקרנות הפנסיה, עודכנו לוחות התמותה לגמלאים אשר השפיעו באופן שלילי על עודף ההון של החברה.
- ירידות בשווקים הפיננסיים כתוצאה מהסביבה האינפלציונית הגבוהה ותגובת הצמצום המוניטארי של בנקים מרכזיים ברחבי העולם השפיעו באופן שלילי על הון החברה. מנגד, חל צמצום בדרישות ההון בגין סיכונים פיננסיים בעיקר בשל ההתאמה הסימטרית בסיכון מניות, אולם סך ההשפעה על עודף ההון הינה שלילית.
- עדכון סכום הניכוי השפיע באופן שלילי על עודף ההון של החברה (ראה סעיף 1.3.1).

2.2 סף ההון (MCR)

לימים 30 ביוני 2022	לימים 31 בדצמבר 2021	
בלתי מבוקר ובלתי סקור*	מבוקר	
באלפי ש"ח		
2,075,694	2,315,271	סף ההון (MCR) - ראו סעיף 6.1
11,084,913	11,575,088	הון עצמי לעניין סף ההון - ראו סעיף 6.2

ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 30 ביוני 2022			
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח			
מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי בלתי מבוקר ובלתי סקור	מאזן לפי תקינה חשבונאית		
מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר	סעיף הרחבה	נכסים:
-	820,389	143,000	805,202	3	נכסים בלתי מוחשיים
-	1,839,909	-	1,908,858	4	הוצאות רכישה נדחות
160,262	189,584	160,444	189,305	8	רכוש קבוע
					השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח:
337,368	737,965	303,059	740,724	5	חברות מנהלות
99,163	101,594	108,553	104,889	5	חברות מוחזקות אחרות
436,531	839,559	411,612	845,613		סך כל השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח
3,140,825	3,140,825	3,413,553	3,413,553		נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
1,250,884	1,250,884	1,345,960	1,345,960		נדל"ן להשקעה אחר
3,241,846	4,418,206	3,473,629	4,594,481		נכסי ביטוח משנה
1,255,664	1,255,664	3,760,127	3,760,127	13	חייבים ויתרות חובה
					השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
81,745,557	81,745,557	77,329,997	77,329,997		השקעות פיננסיות אחרות:
6,324,448	6,324,448	6,527,006	6,527,006		נכסי חוב סחירים
					נכסי חוב שאינם סחירים, למעט אג"ח
7,117,249	6,127,097	6,607,209	6,115,171	6	מיועדות
23,531,420	13,596,180	21,061,872	13,965,497	7	אג"ח מיועדות
2,037,280	2,037,280	1,883,996	1,883,996		מניות
4,512,852	4,512,852	4,384,561	4,384,561		אחרות
43,523,249	32,597,857	40,464,644	32,876,231		סך כל השקעות פיננסיות אחרות
					מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
9,992,795	9,992,795	9,725,101	9,725,101		מזומנים ושווי מזומנים אחרים
3,763,948	3,763,948	3,589,092	3,589,092		נכסים אחרים
680,075	333,559	663,006	338,664	14	
149,191,636	142,188,736	144,480,164	140,722,184		סך כל הנכסים
95,134,192	95,449,889	92,492,254	92,804,683		סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

3. מאזן כלכלי (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 30 ביוני 2022			
אלפי ש"ח					
מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית		
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר ובלתי סקור	בלתי מבוקר ובלתי סקור		
10,647,023	6,860,168	10,242,321	6,537,271	סעיף הרחבה	הון:
					הון רובד 1 בסיסי
10,647,023	6,860,168	10,242,321	6,537,271		סך הכל הון
התחייבויות:					
35,857,786	30,376,383	33,226,216	31,677,847	10,1	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
86,461,161	93,463,075	83,904,399	89,671,496	10,1	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
9,037,089	-	7,850,893	-	9	מרווח סיכון (RM)
(6,780,303)	-	(5,617,253)	-	2	ניכוי בתקופת הפריסה
2,922,746	744,718	2,749,346	597,723	11	התחייבויות בגין מיסים נדחים, נטו
5,505,416	5,603,595	6,946,794	7,054,234	13	זכאים ויתרות זכות
4,923,300	4,741,021	4,575,844	4,779,437	12	התחייבויות פיננסיות
617,418	399,776	601,605	404,175	14	התחייבויות אחרות
138,544,613	135,328,568	134,237,843	134,184,913		סך כל ההתחייבויות
149,191,636	142,188,736	144,480,164	140,722,184		סך כל ההון וההתחייבויות

שינויים עיקריים לעומת 31 בדצמבר 2021:

במאזן הכלכלי ליום 30 ביוני 2022 החברה הכירה לראשונה במאזן הכלכלי בנכסים לא מוחשיים המסווגים כ"אינשורטק" כהגדרתם בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי וזאת לאחר קבלת אישור הממונה לכך כנדרש. להרחבה בדבר שינויים בסכום הניכוי בתקופת הפריסה ראה סעיף 1.3.1 להלן. להסברים אודות שינויים עיקריים בהון רובד 1, והשפעות משמעותיות על מרכיבי יחס כושר פירעון כלכלי ראה סעיפים 2.1 ו-3 להלן.

3.1 מידע אודות מאזן כלכלי

השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי חושב בהתאם להוראות הכלולות בפרק המדידה של נכסים והתחייבויות לצורכי הדוחות הכספיים, בחוזר המאוחד (פרק 1 חלק 2 של שער 5) (להלן: "פרק מדידה בחוזר המאוחד"). למעט פריטים שנקבע לגביהם אחרת בחלק א' של משטר כושר פירעון כלכלי כדלהלן:

3.1.1 סעיף הרחבה 1 - התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

חישוב התחייבויות הביטוח נעשה על בסיס הערכה מיטבית, המבוססת על הנחות שהינן בעיקר פרי השלכת הניסיון הקיים ביחס לאירועי עבר כלפי העתיד, במסגרת הסביבה בה פועלת החברה ולא מקדמי שמרנות. חישוב התחייבויות הביטוח בוצע בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי, אשר ככלל, בהתייחס להתחייבויות ביטוח חיים ובריאות SLT בוצע בהתאם לפרקטיקת החישוב של ה-EV בישראל¹, ובהתייחס לביטוח כללי בוצע על בסיס החלק המתייחס ל-BE בפרק המדידה בחוזר המאוחד.

מדידת ההתחייבויות הביטוחיות במאזן הכלכלי מבוססת על היוון התזרימים העתידיים הצפויים, כולל רווח עתידי, בריבית חסרת סיכון בתוספת VA ובהתחשב ב-UFR, על בסיס הערכה מיטבית שאינה כוללת מרווחי שמרנות, כאשר לסיכון ניתן ביטוי ברכיב ה-RM שהינו התחייבות נפרדת. זאת, בשונה מהדוחות הכספיים בהן מוערכות ההתחייבויות הביטוחיות עם מרווחי שמרנות, בשיטות ובשיעורי היוון כמתואר בביאור 35 לדוחות השנתיים של החברה לשנת 2021.

חישוב התחייבויות הביטוח בגין ביטוח חיים ובריאות ארוך טווח בוצע על ידי היוון אומדן תזרימי מזומנים עתידיים הצפויים של החברה, באמצעות מודל המיושם על מידע, הקיים במערכות התפעוליות של החברה, לגבי הכיסויים הביטוחיים. ההנחות המשמשות את המודל כוללות, בין היתר, הנחות בגין ביטולים, הוצאות תפעול, תמותה ותחלואה, ונקבעות על-פי ניסיון העבר ומחקרים רלוונטיים אחרים.

1. חישוב ה-EV (Embedded Value), ערך גלום) בישראל נערך על פי הכללים והעקרונות שקבע הממונה אשר אימץ את הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח ועדה משותפת של חברות הביטוח והממונה אשר פעלה בליווי יועצים מישראל ומחיל.

3. מאזן כלכלי (המשך)

3.1 מידע אודות מאזן כלכלי (המשך)

3.1.1 סעיף הרחבה 1 - התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה (המשך)

חישוב ההתחייבויות אינו כולל תזרימים בגין מכירות עתידיות, אך כולל הנחה של המשך קבלת פרמיות בגין עסקים קיימים (למעט בגין פוליסות ללא סיכון ביטוחי, לרבות חוזי השקעה). בנוסף, החישוב מניח המשך פעילות עסקית כ"עסק חי", דהיינו שמבנה החברה לא ישתנה ולפיכך חלק מההוצאות הקבועות בעתיד לא תיוחסנה לתיק הקיים כיום, אלא לעסק חדש שצפוי להימכר בעתיד.

סביר כי תזרימי המזומנים בפועל יהיו שונים, במידה כזו או אחרת, מההערכות שבוצעו על בסיס "ההערכה המיטבית" וזאת אף אם לא יתרחש שינוי כלשהו בפרמטרים העומדים בבסיס החישוב. ראה גם סעיף 1.6 לעיל.

3.1.1.1 מגבלות והסתייגויות בחישוב ההערכה המיטבית

3.1.1.1.1 ככלל, ההנחות שביסוד המודלים גובשו בעיקר על סמך מחקרים וניתוחים המבוססים על ניסיון החברה לאורך השנים האחרונות, אשר לא כללו אירועים קיצוניים. אי לכך, ישנה אפשרות לתרחישים קיצוניים אשר ההסתברות להתרחשותם נמוכה מאוד ואשר אין ביכולתה של החברה להעריכה וכן את מידת השפעתם של אירועים אלה. אירועים כאלה לא הובאו בחשבון בקביעת ההנחות שביסוד המודלים.

3.1.1.1.2 קביעת ההערכה המיטבית אמורה להתבסס על הערכת ההתפלגות של תוצאות ההערכה האפשריות. בהיעדר נתונים סטטיסטיים מובהקים מתאימים להערכת התפלגות ההערכה המיטבית לכל הגורמים הדמוגרפיים והתפעוליים בביטוח חיים ובריאות SLT, השתמשה החברה בהנחות ריאליות של כל פרמטר ופרמטר כשלעצמו, לפי התוחלת של כל גורם רלוונטי וללא התחשבות של תלות או התאמה בין ההנחות השונות, או בין ההנחות לפרמטרים כלכליים קיצוניים כגון מיסוי, ריבית או רמת התעסוקה במשק.

3.1.1.1.3 תזרימי המזומנים העתידיים מתייחסים, במקרים רבים, לעשרות שנים קדימה. ההנחות שבבסיס התזרימים מבוססות על מחקרים בעיקר בהתאם לניסיון של השנים האחרונות ועל מיטב הידיעה של הנהלה. קיימת מידה רבה של חוסר וודאות האם ההנחות בבסיס התזרימים אכן תתממשנה.

3.1.1.1.4 בהקשר זה יש להדגיש כי תרחשי הקיצון המחושבים במסגרת מודל סולבנטי (המודל הסטנדרטי) והקורלציות עליהן מתבסס המודל עבור דרישות הון, הוגדרו על ידי הממונה ואינם משקפים את ניסיון החברה בפועל.

3.1.1.2 הנחות בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות

3.1.1.2.1 אופן קביעת ההנחות

ההנחות שבבסיס החישוב נקבעו לפי האומדנים הטובים ביותר של החברה לגבי גורמים דמוגרפיים ותפעוליים רלבנטיים, ומשקפות את הציפייה של החברה לעתיד בגין גורמים אלה. ההנחות הדמוגרפיות, הכלולות בחישוב, נלקחו מתוך מחקרים פנימיים של החברה, ככל שישנם, ומסקנות פרי הפעלת שיקול דעת מקצועי, המבוססים הן על ניסיון רלוונטי והן על שילוב של מידע ממקורות חיצוניים, כגון מידע שהתקבל ממבטחי משנה ולוחות תמותה שפורסמו על ידי הממונה.

ההנחות התפעוליות (הוצאות הנהלה וכלליות) חושבו בהתאם לתוצאות מודל תמחירי פנימי שנערך בחברה לגבי הוצאות הקשורות להתחייבויות הביטוחיות הרלוונטיות, לרבות: הקצאת ההוצאות למגזרים השונים ולפעילויות השונות (הפקה, ניהול שוטף, השקעות וכו') והנחות לגבי אופן ההתפתחות העתידית שלהן (בהתאם למדד, היקף פרמיות, היקף נכסים וכו').

ההנחות העיקריות עליהן הסתמכה החברה בחישובים הינן כדלקמן:

3.1.1.2.2 הנחות כלכליות

- ריבית היוון - עקום ריבית חסרת סיכון לכושר פירעון מותאמת. עקום זה מבוסס על התשואה לפידיון של אג"ח מדינה בישראל ("ריבית חסרת סיכון") עד לנקודת ה-Last Liquidity Point בשנה 10 (להלן: "LLP"), עם התכנסות בטווח הארוך לשיעור ריאלי קבוע של 2.6% (UFR) ובתוספת מרווח (VA) המחושב על ידי הרשות, הכל כפי שנקבע על ידי הממונה.
- שיעור התשואה על נכסים המגבים את מוצרי ביטוח החיים תלוי התשואה הינו זהה לריבית היוון.
- אג"ח מיועדות מוערכות בהתאם לשווי הרווח המביא בחשבון את שיעור הריבית הנקוב בהן ואת ההערכה המיטבית לגבי הזכאות העתידית של החברה לרכישתן.
- שיעור האינפלציה נקבע כהפרש בין עקום התשואה לפידיון על אג"ח מדינה שקליות לבין עקום התשואה לפידיון על אג"ח מדינה צמודות. יצוין כי הנחת האינפלציה רלוונטית למוצרים עם סכומי ביטוח, פרמיות ו/או ריביות צמודות למדד, וכן להוצאות, תביעות ו/או פרמיות שהחברה מניחה שישתנו בשיעור המדד או בשיעור אחר שהוא צמוד למדד.

3. מאזן כלכלי (המשך)

3.1 מידע אודות מאזן כלכלי (המשך)

3.1.1 סעיף הרחבה 1 - התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה (המשך)

3.1.1.2 הנחות בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות (המשך)

3.1.1.2.3 הנחות תפעוליות (עבור ביטוח חיים ובריאות)

- הוצאות הנהלה וכלליות - החברה ניתחה את ההוצאות אשר מיוחסות למגזרי הביטוח הרלוונטיים בדוח הכספי, וייחסה אותן למוצרים וסוגי כיסוי שונים, ולפעולות שונות כגון תפעול שוטף של הכיסויים, ניהול השקעות, טיפול בתביעות, תשלום גמלאות ועוד. מחקר ההוצאות מתעדכן מידי תקופה וסוגי ההוצאות השונות מועמסים על תזרים המזומן העתידי ביחס למשתנים הרלוונטיים כגון מספר כיסויים, כמות פרמיות, עתודות או מספר תביעות. קביעת ההוצאות העתידיות וכן אופן הקצאתן לתזרימים העתידיים כוללים בתוכן הערכות של החברה ושיקולי דעת רבים אשר משפיעים על סך ההתחייבויות.

3.1.1.2.4 הנחות דמוגרפיות

- ביטולים (הפסקת תשלום פרמיה, סילוק פוליסות, משיכות)
- תמותת גמלאים ופעילים
- תחלואה (שיעור ואורך התביעות) למוצרי סיעוד, אי כושר עבודה ובריאות
- שיעורי מימוש ומסלולי גמלא

3.1.1.2.5 הנחות בביטוח כללי

עלות תביעות, בגין נזקים עתידיים ונזקים שאירעו אך טרם שולמה התביעה בגינם - בהתאם לניסיון העבר של החברה בענפים השונים בקשר לשיעורי התביעות, גובה התביעות וקצב תשלומי התביעות בענפים בעלי זנב ארוך.

3.1.2 סעיף הרחבה 2 - ניכוי בתקופת הפריסה

הניכוי בתקופת הפריסה חושב מחדש ליום 30 ביוני, 2022, כסכום ההפרשים החיוביים שבין עתודות ביטוח בשייר במאזן הכלכלי לרבות מרווח הסיכון (Risk Margin) (בניכוי התאמה לשווי ההוגן של אגרות חוב מיועדות) לבין עתודות הביטוח בשייר על פי הדוחות הכספיים לאותו מועד. הפרשים אלו חושבו ברמת קבוצות מוצרים בהתאם להוראות הכלולות במכתב העקרונות וזאת לאחר שקבלה את אישור הממונה לכך, כנדרש. בעקבות כך, ערכו של הניכוי ליום 30 ביוני 2022 הינו 5,617 מיליוני ש"ח ביחס ל-6,780 מיליוני ש"ח לסוף שנת 2021, כאשר עיקר הקיטון בסכום הניכוי נובע מעליית עקום הריבית.

בהתאם למכתב העקרונות, החברה בחנה את הצורך בהפחתת הערך של יתרת הניכוי המופחתת ביחס לקצב הגידול הצפוי ביחס כושר הפירעון, כאשר הוא מחושב ללא הניכוי והתאמת תרחיש מניות.

בהתאם לכך, החברה לא מצאה צורך בהפחתת הערך של יתרת הניכוי המופחתת ליום 30 ביוני 2022.

גובה הניכוי בתקופת הפריסה בעתיד כפוף לשינויים בהנחות הנ"ל, בהתפתחויות העסקים ובאישור תקופתי של הממונה.

3.1.3 סעיף הרחבה 3 - נכסים בלתי מוחשיים

חברת ביטוח תעריך נכסים בלתי מוחשיים בשווי אפס, למעט השקעה באינשורטק כהגדרתה בחוזר סולבנסי אשר קיבלה את אישור הממונה לכך, כנדרש.

3.1.4 סעיף הרחבה 4 - הוצאות רכישה נדחות

מוערכות בשווי אפס, באופן עקבי עם הערכת ההתחייבויות הביטוחיות כמתואר בסעיף (1) לעיל.

3.1.5 סעיף הרחבה 5 - השקעה בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח

חברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח מוערכות בהתאם לשיטת השווי המאזני המותאם. כלומר, החלק היחסי של חברת הביטוח בעודף הנכסים על ההתחייבויות של החברה המוחזקת ללא התחשבות בנכסים בלתי מוחשיים. בחברות מנהלות של קופות גמל ופנסיה נוסף לערך הכלכלי 35% מיתרת המוניטין שנוצר בעת הרכישה. הערך הכלכלי של החברות המוחזקות אינו כולל את הרווחים הגלומים בחברות אלו.

3.1.6 סעיף הרחבה 6 - נכסי חוב בלתי סחירים שאינם אג"ח מיועדות

מוצגים במאזן הכלכלי בשווי הוגן בהתאם לעקרונות שבביאור 14(ו) לדוחות הכספיים השנתיים של החברה.

3.1.7 סעיף הרחבה 7 - אג"ח מיועדות

מוערכות בהתאם לשווי ההוגן המביא בחשבון את שיעור הריבית הנקוב בהן ואת ההערכה המיטבית לגבי הזכאות העתידית של החברה לרכישתן בהתבסס על הנחות ששימשו בחישוב ה- BE של ההתחייבויות הביטוח שבגינן החברה זכאית לאג"ח מיועדות.

3. מאזן כלכלי (המשך)

3.1 מידע אודות מאזן כלכלי (המשך)

3.1.8 סעיף הרחבה 8 - רכוש קבוע

נכסים עבורם קיים שוק פעיל משוערכים בהתאם לשווי ההוגן. נכסים שלהערכת החברה לא קיים עבורם שוק פעיל מוערכים בשווי אפס.

3.1.9 סעיף הרחבה 9 - מרווח סיכון (Risk Margin)

בנוסף להתחייבויות הביטוחיות על בסיס הערכה מיטבית מחושב רכיב של מרווח סיכון, המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת תדרוש, לצורך קבלת התחייבויות הביטוח של חברת ביטוח, המחושבות על בסיס הערכה מיטבית, במלואן. ה-Risk Margin מחושב בהתאם להוראות הממונה על סמך שיעור עלות הון של 6% ומהוון בריבית חסרת סיכון מותאמת, אך ללא רכיב ה-VA. דרישת ההון העתידית מחושבת על פי "שיטת גורמי הסיכון", על ידי שינוי רכיב דרישת ההון שחושבו למועד הדיווח בהתאם להתפתחות החזויה של גורמי הסיכון שיוחסו להם. גורמים אלה נועדו לשקף את ההתפתחות של סיכוני המודל הסטנדרטי על פני ציר הזמן. התחשיב אינו לוקח בחשבון את דרישת ההון בגין סיכוני שוק².

3.1.10 סעיף הרחבה 10 - התחייבויות תלויות

לעניין השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי ראה סעיף 1.6.1 לעיל.

3.1.11 סעיף הרחבה 11 - התחייבויות בגין מיסים נדחים, נטו

החישוב הנו על בסיס הפער בין השווי שיוחס לנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי, לרבות בגין סכום הניכוי, לבין השווי שמיוחס להם לצרכי מס בהתאם להוראות ההכרה, המדידה וההצגה של תקן חשבונאות בינלאומי 12 (IAS 12). הכרה בנכסי מיסים נדחים תתאפשר רק אם החברה תעמוד במבחנים הכלולים בהנחייה, וזאת בנוסף על המבחנים הכלולים בתקן החשבונאות האמור.

3.1.12 סעיף הרחבה 12 - התחייבויות פיננסיות

משוערכות לפי ריבית חסרת סיכון, בתוספת המרווח ביום ההנפקה, ללא הכרה בשינויים בסיכון האשראי של החברה.

3.1.13 סעיף הרחבה 13 - חייבים וזכאים אחרים בעלי מח"מ קצר משנה

בהתאם להנחיה, החברה לא חישה שווי הוגן לפריטים בעלי מח"מ קצר משנה.

3.1.14 סעיף הרחבה 14 - נכסים אחרים והתחייבויות אחרות

נכסים והתחייבויות המטופלים בהתאם לתקן בינלאומי IFRS16 משוערכים לפי שווי הוגן.

3.2 הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

ליום 30 ביוני 2022			
אומדן מיטבי (BE) של ההתחייבויות			
שייר	ביטוח משנה	ברוטו	
באלפי ש"ח			
בלתי מבוקר ובלתי סקור			
			התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה:
26,186,476	(218,547)	25,967,929	חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
3,565,905	3,692,380	7,258,286	חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר (NSLT)
29,752,381	3,473,834	33,226,215	סך הכל התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
			התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה -
83,904,604	(205)	83,904,399	חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
113,656,985	3,473,629	117,130,614	סך הכל התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

2. בהתאם להנחיה יש להניח שהחברה הרוכשת תבחר נכסים שיקטינו את ההון הנדרש לכושר פירעון בשל סיכוני שוק.

3. מאזן כלכלי (המשך)

3.2 הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2021		
אומדן מיטבי (BE) של ההתחייבויות		
ש"ר	ביטוח משנה באלפי ש"ח	ברוטו
מבוקר		
		התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה:
29,018,153	(216,831)	חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
3,597,554	3,458,911	חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר (NSLT)
32,615,707	3,242,080	סך הכל התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
		התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה -
86,461,394	(234)	חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
119,077,101	3,241,846	סך הכל התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

שינויים עיקריים לעומת 31 בדצמבר 2021:

העלייה המהותית בעקום הריבית חסרת הסיכון השפיעה על קיטון בהתחייבויות הביטוחיות של החברה. להסבר נוסף בגין שינויים עיקריים נוספים ראה סעיף 2.1.

4. הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

ליום 30 ביוני 2022				
בלתי מבוקר ובלתי סקור				
סך הכל	הון רובד 2	הון רובד 1		הון עצמי
		הון רובד 1 נוסף	הון רובד 1 בסיסי	
14,818,165	4,100,434	475,410	10,242,321	הון עצמי
(47,957)	-	-	(47,957)	ניכויים מהון רובד 1 (א)
-	-	-	-	הפחתות (ב)
-	-	-	-	חריגה ממגבלות כמותיות (ג)
14,770,208	4,100,434	475,410	10,194,364	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)
7,060,888			7,060,888	מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) לאחר מס

ליום 31 בדצמבר 2021				
מבוקר				
סך הכל	הון רובד 2	הון רובד 1		הון עצמי
		הון רובד 1 נוסף	הון רובד 1 בסיסי	
15,570,324	4,408,371	514,930	10,647,023	הון עצמי
(49,919)	-	-	(49,919)	ניכויים מהון רובד 1 (א)
-	-	-	-	הפחתות (ב)
-	-	-	-	חריגה ממגבלות כמותיות (ג)
15,520,405	4,408,371	514,930	10,597,104	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)
7,440,630			7,440,630	מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) לאחר מס

שינויים עיקריים בהון הכולל לעומת 31 בדצמבר 2021:

גורמים שתמכו בבניית כרית ההון

העלייה המהותית בעקום הריבית חסרת הסיכון השפיעה באופן חיובי על הון רובד 1 של החברה. התכלות דרישות ההון החיתומיות עבור עסק קיים השפיעו באופן חיובי על הון רובד 1 של החברה.

4. הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (המשך)
שינויים עיקריים בהון הכולל לעומת 31 בדצמבר 2021 (המשך)

גורמים ששחקו את כרית ההון

בעקבות עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ולקרנות הפנסיה, עודכנו לוחות התמותה לגמלאים אשר השפיעו באופן שלילי על ההון של החברה, כאמור.

רמת התחרות בענף הביאה לגידול בביטולים והשפיעה באופן שלילי על ההון של החברה.

עדכון סכום הניכוי השפיע באופן שלילי על הון רוברד 1 של החברה.

(א) **ניכויים מהון רוברד 1** - בהתאם להגדרות "הון רוברד 1 בסיסי" בנספח לסימן ב' בפרק 2 בחלק 2 של שער 5 בחוזר המאוחד - "משטר כושר פירעון כלכלי" (להלן: נספח משטר כושר פירעון כלכלי), ניכויים אלה כוללים את סכום הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות בשל חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה בניגוד לתקנות כללי ההשקעה, סכום השקעה עצמית במניות רגילות וסכום דיבידנד שהוכרז לאחר יום הדוח ועד ליום הפרסום לראשונה של הדוח.

(ב) **הפחתות** - בהתאם להוראות פרק 6 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" לנספח "משטר כושר פירעון כלכלי".

(ג) **חריגה ממגבלות כמותיות** - בהתאם להוראות פרק 2 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברות ביטוח" לנספח "משטר כושר פירעון כלכלי".

(ד) **הרכב הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון** -

<u>לימים 30 ביוני 2022</u>		<u>לימים 31 בדצמבר 2021</u>	
<u>בלתי מבוקר</u>		<u>מבוקר</u>	
<u>ובלתי סקר</u>		<u>באלפי ש"ח</u>	

הון רוברד 1:			
הון רוברד 1 בסיסי לאחר ניכויים		10,194,364	10,597,104
הון רוברד 1 נוסף:			
שטר הון צמית ומניות בכורה לא צוברות			
		-	-
מכשירי הון רוברד 1 נוסף			
		475,410	514,930
מכשירי הון ראשוני מורכב			
		-	-
בניכוי הפחתה בשל חריגה ממגבלה כמותית			
		475,410	514,930
סך הון רוברד 1 נוסף			
		10,669,774	11,112,034
סך הון רוברד 1			
הון רוברד 2:			
הון רוברד 1 נוסף שלא נכלל ברובד 1			
		-	-
מכשירי הון רוברד 2			
		2,126,202	2,369,514
מכשירי הון משני מורכב			
		1,974,232	2,038,857
מכשירי הון שלישוני מורכב			
		-	-
מכשירי הון משני נחות			
		-	-
בניכוי הפחתה בשל חריגה ממגבלה כמותית			
		-	-
סך הון רוברד 2			
		4,100,434	4,408,371
סך הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון			
		14,770,208	15,520,405

להסבר בגין שינויים עיקריים לעומת 31 בדצמבר 2021 ראה סעיף 4 לעיל.

4.1 הרכב ההון המוכר

הוראות משטר כושר פירעון כלכלי קובעות הוראות לעניין הרכב ההון העצמי המוכר על בסיס כלכלי, לפיהן ההון העצמי המוכר יהיה סך ההון רוברד 1 והון רוברד 2, כהגדרתם לעיל:

שיעור רכיבים הכלולים בהון רוברד 1, לאחר הפחתות, לא יפחת בכל עת מ-60% מ-SCR ומ-80% מ-MCR.

שיעור רכיבים הכלולים בהון רוברד 2, לאחר הפחתות, לא יעלה בכל עת על 40% מ-SCR ועל 20% מ-MCR, אך תחת הוראות הפריסה, בתקופה שעד ליום 31 בדצמבר 2022, שיעור ההון רוברד 2 לא יעלה על 50% מ-SCR.

5. הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

לימים 30 ביוני 2022	לימים 31 בדצמבר 2021	
בלתי מבוקר	מבוקר	דרשת הון באלפי ש"ח
4,604,990	5,170,942	הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR):
333,940	351,314	הון נדרש בשל רכיב סיכון שוק ³
4,552,464	5,009,072	הון נדרש בשל רכיב סיכון צד נגדי
5,381,026	6,035,096	הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח חיים
915,605	944,594	הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בריאות (SLT+NSLT)
915,605	944,594	הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח כללי
15,788,026	17,511,016	סך הכל
(5,214,575)	(5,739,893)	השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון
71,500	-	הון נדרש בשל רכיב סיכון נכסים בלתי מוחשיים
10,644,950	11,771,123	סך הכל הון נדרש בסיסי לכושר פירעון BSCR
417,453	427,391	הון נדרש בשל סיכון תפעולי
(2,958,519)	(3,131,918)	התאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה
190,340	185,702	הון נדרש בשל חברות מנהלות:
8,551	8,788	כלל פנסיה וגמל בע"מ
8,551	8,788	עתודות קרן הפנסיה לשכירים ועצמאים בע"מ
198,891	194,490	סך הכל הון נדרש בשל חברות מנהלות
8,302,776	9,261,086	סך הכל הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

שינויים עיקריים בהון הנדרש לכושר פירעון לעומת 31 בדצמבר 2021:

- הקיטון בהון הנדרש ברכיבי סיכון חיים ובריאות נובע ברובו בעיקר כתוצאה מהעלייה המשמעותית בעקום הריבית חסרת הסיכון
- הקיטון בדרישות ההון בגין סיכונים שוק נבע בעיקר בשל ההתאמה הסימטרית, שינוי בתמהיל התיקים וקיטון בחשיפה לחלק מנכסי הסיכון.
- תוספת לראשונה של הון נדרש בשל רכיב סיכון נכסים בלתי מוחשיים נובע מהכרה לראשונה בנכסים בלתי מוחשיים "אינשורטק" במאזן הכלכלי.

5.1 עקרונות בבסיס חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון

- החברה פועלת כעסק חי;
- מתייחס לסיכונים הנובעים מנכסים ומעסקים קיימים ומעסקי ביטוח כללי וביטוח בריאות NSLT שצפויים להיחתם במהלך 12 חודשים לאחר מועד הדוח;
- בנוגע לעסקים קיימים הוא יכסה הפסדים בלתי צפויים בלבד;
- משקף את היקף ההון העצמי שיאפשר לחברת ביטוח לספוג הפסדים בלתי צפויים ולעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים ומוטבים במועדן, ומהווה את הערך בסיכון (VaR) של הון רוברד 1 בסיסי של החברה, ברמת ביטחון של 99.5% על פני תקופה של 12 חודשים;
- מכסה את רכיבי הסיכון הבאים: ביטוח חיים, ביטוח בריאות, ביטוח כללי, שוק, צד נגדי, סיכון תפעולי וחברות מנהלות נשלטות;
- מתחשב באמצעים ושיטות להפחתת סיכונים בהתאם להנחייה;
- חישוב התרחישים מבוסס על הערכת הסטייה מהערכה של שווי הון רוברד 1 בסיסי, על בסיס הערכת הסטיות בשווי הנכסים וההתחייבות במאזן הכלכלי בעת התממשות התרחיש. בפרט, ברכיבי סיכון חיים ובריאות SLT הערכת תוצאות התרחישים מבוססת על תוצאות המודלים לביצוע הערכה מיטבית וכפופה למגבלות ולסייגים כמפורט לעיל.

6. סף הון (MCR)

6.1 סף הון (MCR)

ליום 30 ביוני 2022		ליום 31 בדצמבר 2021	
בלתי מבוקר ובלתי סקור		מבוקר	
באלפי ש"ח			
1,909,776	1,956,226	2,075,694	2,315,271
סף הון לפי נוסחת MCR			
גבול תחתון (25% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)			
גבול עליון (45% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)			
סך הון (MCR) ⁴		2,075,694	2,315,271

6.2 הון עצמי לעניין סף הון

ליום 30 ביוני 2022		
בלתי מבוקר ובלתי סקור		
באלפי ש"ח		
סך הכל	הון רובד 2	הון רובד 1
14,770,208	4,100,434	10,669,774
(3,685,295)	(3,685,295)	
11,084,913	415,139	10,669,774
הון עצמי לעניין סף הון		

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לפי סעיף 4 חריגה ממגבלות כמותיות לעניין סף הון^{*}

ליום 31 בדצמבר 2021		
מבוקר		
באלפי ש"ח		
סך הכל	הון רובד 2	הון רובד 1
15,520,405	4,408,371	11,112,034
(3,945,316)	(3,945,316)	-
11,575,088	463,054	11,112,034
הון עצמי לעניין סף הון		

* בהתאם להוראות פרק 3 בחלק ב' לנספח משטר כושר פירעון כלכלי, הון רובד 2 לא יעלה על 20% מ-MCR.

4. אם סכום זה נמוך מההון הראשוני לפי תקנה 2 לתקנות ההון, סף ההון יהיה ההון הראשוני.

7. השפעת יישום ההוראות לתקופת הפריסה

לתיאור של הוראות המעבר החלות על החברה בתקופת הפריסה ראה סעיף 1.3 "הוראות בתקופת הפריסה" וסעיף 3.1.2 "ניכוי בתקופת הפריסה" לעיל.

ליום 30 ביוני 2022					
בלתי מבוקר ובלתי סקור					
אלפי ש"ח					
ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	השפעת שיעור של 50% הון רובד 2 בתקופת הפריסה		השפעת התאמת תרחיש מניות		כולל יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות
	של	השפעת התאמת תרחיש מניות	של ניכוי בתקופת הפריסה	השפעת הכללה של ניכוי בתקופת הפריסה	
124,981,507	-	-	(5,617,253)	119,364,255	סך התחייבויות ביטוח, לרבות מרווח הסיכון (RM) הון רובד 1 בסיסי
6,497,650	-	-	3,696,714	10,194,364	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
11,073,494	779,323	(221,036)	3,138,427	14,770,208	הון נדרש לכושר פירעון
10,775,906	-	(552,591)	(1,920,539)	8,302,776	הון נדרש לכושר פירעון
ליום 31 בדצמבר 2021					
מבוקר					
אלפי ש"ח					
ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	השפעת שיעור של 50% הון רובד 2 בתקופת הפריסה		השפעת התאמת תרחיש מניות		כולל יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות
	של	השפעת התאמת תרחיש מניות	של ניכוי בתקופת הפריסה	השפעת הכללה של ניכוי בתקופת הפריסה	
131,356,036	-	-	(6,780,303)	124,575,733	סך התחייבויות ביטוח, לרבות מרווח הסיכון (RM) הון רובד 1 בסיסי
6,134,987	-	-	4,462,117	10,597,104	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
11,058,287	703,936	(181,918)	3,940,099	15,520,405	הון נדרש לכושר פירעון
12,034,067	-	(454,795)	(2,318,186)	9,261,086	הון נדרש לכושר פירעון

שינויים עיקריים לעומת 31 בדצמבר 2021:

בעקבות השינוי המהותי בעקום הריבית חסרת הסיכון ועדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים, החברה ביצעה חישוב מחדש, של סכום הניכוי וקיבלה את אישור הממונה לסכום ניכוי בהיקף של 5,617 מיליוני ש"ח, כאמור. להסברים נוספים ראה סעיף 2.1 לעיל.

8. מגבלות על חלוקת דיבידנד

מדיניות החברה היא להחזיק בסיס הון איתן להבטחת כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים, לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה העסקית וכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה בהיותה גוף מוסדי, כפופה לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה.

8.1 דיבידנד

בהתאם למכתב שפירסמה הרשות, בחודש אוקטובר 2017, (להלן: "המכתב") חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי בשיעור של לפחות 100%, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה. היחס האמור יחושב ללא ההקלה שניתנה בגין הפרש מקורי המיוחס לרכישת פעילות של קופות גמל וחברות מנהלות. בנוסף, נקבעו במכתב הוראות דיווח לממונה. להלן נתונים על יחס כושר פירעון כלכלי של החברה כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה. יחס זה נמוך מיחס כושר הפירעון הנדרש על פי המכתב.

8. מגבלות על חלוקת דיבידנד (המשך)

8.2 מדיניות ניהול הון

דירקטוריון כלל ביטוח קבע מדיניות ניהול הון אשר על פיה טווח מטרה ליחס כושר פירעון כלכלי של כלל ביטוח יעמוד בטווח של 150%-170%. בנוסף, קבע יעד יחס כושר פירעון מינימלי של 135%. יעדים אלו הינם ליחס כושר פירעון בהתחשב בסכום הניכוי בתקופת הפריסה ולאחריה. יחס כושר הפירעון של כלל ביטוח, ללא התחשבות בהוראות המעבר, יבנה בהתאם ליעדים אלו עד לתום 2032. מדיניות ניהול הון ויעדי ההון הם דינאמיים ועשויים להתעדכן בעתיד בהתאם לתיאבון הסיכון של כלל ביטוח ולהתפתחויות בסביבה העסקית.

נכון ליום 30 ביוני 2022, מועד החישוב האחרון, החברה עומדת מעט מעל הרף העליון של היעד שנקבע. מובהר בזאת, כי אין באמור כדי להבטיח שהחברה תעמוד ביעדים שנקבעו בכל עת. יש לציין כי המדיניות העדכנית הינה חלק המדיניות שפורסמה בחודש מרס 2020 ואינה נוגעת בשלב זה ליעדים לחלוקת דיבידנדים.

8.3 יחס כושר פירעון ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניית

ליום 30 ביוני 2022 ליום 31 בדצמבר 2021

מבוקר	בלתי מבוקר ובלתי סקור	בלתי מבוקר ובלתי סקור	באלפי ש"ח
11,058,287	11,073,494	11,073,494	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
12,034,067	10,775,906	10,775,906	הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
(975,779)	297,588	297,588	עודף/ (גירעון)
92%	103%		יחס כושר פירעון כלכלי (ב-%)

השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:

-	495,182	495,182	גיוס מכשירי הון
11,058,287	11,283,422	11,283,422	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
(975,779)	507,517	507,517	עודף/ (גירעון)
92%	105%		יחס כושר פירעון כלכלי (ב-%)

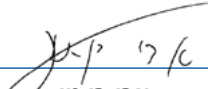
עודף ההון לאחר פעולות הוניות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי, ביחס ליעד הדירקטוריון:

-	-	-	יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי של הדירקטוריון (אחוזים) *
-	-	-	חוסר הון ביחס ליעד (אלפי ש"ח) *

נציין כי לא נקבעו יעדים עבור יחס כושר פירעון ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה, כאשר יחס זה יבנה ליעדים אלו עד לתום שנת 2032, כאמור לעיל בסעיף 10.2.

שינויים מהותיים לעומת 31 בדצמבר 2021:

להסבר בגין שינויים עיקריים ראה סעיף 2.1 למעט השפעת סכום הניכוי שאינה רלוונטית לחישוב ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניית.

אבי בן נון
מנהל סיכונים ראשי

יורם נוי
מנהל כללי

חיים סאמט
יו"ר הדירקטוריון

29 בנובמבר 2022